Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2013–2014

33 750 IX

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Financiën (IXB) en de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2014

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

Inhoud

kst-33750-IX-2
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2013

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET BEGROTINGSWETS-VOORSTEL

De afwijkingen van de Comptabiliteitswet 2001 die in de wetsartikelen 5 tot en met 7 van deze begrotingswet worden doorgevoerd, zijn tijdelijke voorzieningen. Deze voorzieningen zijn gelijk aan de afwijkingen zoals opgenomen in de begroting van 2013. De Tweede Kamer is hiervan eerder op de hoogte gesteld (zie voor de desbetreffende kamerstukken in de onderstaande artikelsgewijze toelichtingen). Deze tijdelijke voorzieningen worden verwerkt in een structurele wijziging van de Comptabiliteitswet 2001, te weten de Zesde wijziging van de Comptabiliteitswet 2001.

Wetsartikelen 1 en 2
De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaten van het Ministerie van Financiën voor het jaar 2014 vast te stellen.

Alle voor dit jaar vastgestelde begrotingswetten tezamen vormen de Rijksbegroting voor het jaar 2014. Een toelichting bij de Rijksbegroting als geheel is opgenomen in de Miljoenennota 2014.

Met de vaststelling van deze wetsartikelen worden de uitgaven, verplichtingen en de ontvangsten van de begrotingsstaat van de Nationale Schuld en van de begrotingsstaat van Financiën voor het jaar 2014 vastgesteld. De in de begroting opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

Wetsartikel 3
Met de vaststelling van dit wetsartikel worden de baten en lasten en de kapitaaluitgaven en -ontvangsten van het baten-lastenagentschap Domeinen Roerende Zaken voor het jaar 2014 vastgesteld. De in die begroting opgenomen begrotingsartikelen worden toegelicht in onderdeel B (Begrotingstoelichting) van deze memorie van toelichting en wel in de paragraaf inzake de agentschappen die een baten-lastenstelsel voeren.

Wetsartikel 5
Met dit wetsartikel wordt geregeld dat de begroting 2014 van Nationale Schuld niet meer door middel van een separaat begrotingswetsvoorstel, maar als onderdeel van het wetsvoorstel waarin ook de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën ter autorisatie wordt aangeboden, dient te worden opgenomen. Hiermee wordt een administratieve lastenverlichting gerealiseerd zonder dat er materieel sprake is van informatieverlies. Het voornemen hiertoe is al eerder met de Tweede Kamer besproken (Kamerstukken II, Kamerstuk 31 700-IXB, nr.3).

Deze gewijzigde begrotingspresentatie en -vaststelling werkt door in de presentatie van de beide jaarverslagen, in die zin dat de jaarverslagen van Nationale Schuld en het Ministerie van Financiën in één boekwerk zullen worden opgenomen. Omdat de jaarverslagen niet in de vorm van wetsvoorstellen aan de Staten-Generaal worden voorgelegd, hoeft de Comptabiliteitswet 2001 daarvoor niet te worden gewijzigd.

Een van de voorwaarden bij de integratie is dat de Algemene Rekenkamer op dezelfde manier kan blijven rapporteren over de onrechtmatigheden en onzekerheden en hieraan op dezelfde wijze conclusies kan verbinden. De

voorgestelde integratie voldoet aan deze voorwaarde en leidt ook niet tot wijziging van de tolerantiegrenzen die bij de controle worden gehanteerd. Door het opnemen van twee separate begrotingsstaten worden de tolerantiegrenzen namelijk niet verruimd, omdat de bedragen bij de begrotingsartikelen in die twee staten niet bij elkaar worden opgeteld.

De integratie leidt tot een administratieve lastenverlichting voor alle bij het begrotings- en verantwoordingsproces betrokken partijen (Ministerie van Financiën, ministerraad, Kabinet van de Koning, Afdeling advisering van de Raad van State, Algemene Rekenkamer, Tweede Kamer, Eerste Kamer en de drukker van de kamerstukken), omdat er minder afzonderlijke wetsvoorstellen en jaarverslagen opgesteld hoeven te worden.

Wetsartikel 6

In het streven naar een vermindering van regeldruk en administratieve lasten binnen de overheid is de Tweede Kamer in 2006 op de hoogte gesteld van het voornemen tot het integreren van de Voorlopige Rekening in het Financieel Jaarverslag van het Rijk (Kamerstukken II, 2005/06, 29 949, nr. 55). Met ingang van het begrotingsjaar 2012 wordt de Voorlopige Rekening niet langer afzonderlijk naar de Kamer verzonden. De wijzigingen van de begrotingen na de Najaarsnota, die tot nog toe in de Voorlopige Rekening werden gemeld, worden voortaan opgenomen in het Financieel Jaarverslag van het Rijk en worden, overigens zoals gebruikelijk, via de slotwetten aan de Kamer voorgelegd.

Wetsartikel 7

De aanvullingen en de afwijking van de Comptabiliteitswet 2001 die voor het jaar 2014 in dit artikel met betrekking tot verplichtingen-kasagentschappen worden doorgevoerd, vloeien voort uit de besluiten die het kabinet heeft genomen naar aanleiding van de evaluatie van het baten-lastendienstmodel. De Tweede Kamer is van die besluiten op de hoogte gebracht bij de brief van de Minister van Financiën van 25 augustus 2011 (Kamerstukken II, 2011/12, 28 737 nr. 21).

Een verplichtingen-kasagentschap is een nieuw type agentschap, dat nevengeschikt is aan een baten-lastenagentschap (in de huidige Comptabiliteitswet nog aangeduid als baten-lastendienst).

Voor het instellen van een verplichtingen-kasagentschap dient hetzelfde instellingstraject te worden doorlopen als voor het instellen van een baten-lastenagentschap. Dit wordt geregeld in het eerste lid, onderdeel c. Dit instellingstraject, alsmede de nadere regels met betrekking tot verplichtingen-kasagentschappen, bedoeld in onderdeel d., en de voorwaarden die aan een kasreserve van een verplichtingen-kasagentschap kunnen worden gesteld (onderdeel e) zullen worden opgenomen in de Regeling agentschappen.

In de onderdelen f, g en h wordt geregeld dat voor verplichtingen-kasagentschappen in de begroting en in het jaarverslag in plaats van baten, lasten, kapitaaluitgaven en kapitaalontvangsten zullen worden opgenomen de financiële verplichtingen, de (kas)uitgaven en de (kas)ontvangsten, zoals dat op grond van het verplichtingen-kasstelsel ook voor gewone departementale diensten het geval is.

Een kasreserve (onderdeel e) is een niet-geoormerkte, meerjarige budgettaire voorziening die een verplichtingen-kasagentschap op een afzonderlijke rekening-courant bij het Ministerie van Financiën aanhoudt,

bedoeld om jaarlijkse fluctuaties in de exploitatie op te vangen. De toevoegingen en onttrekkingen aan een kasreserve zullen, evenals dat het geval is bij een begrotingsreserve, als uitgaven en ontvangsten worden beschouwd. Dat wordt in het tweede lid geregeld.

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. LEESWIJZER

De begroting IX is opgebouwd uit negen beleidsartikelen met uiteenlopende beleidsterreinen en drie niet-beleidsartikelen. Deze beleidsartikelen weerspiegelen het gehele werkterrein van het Ministerie van Financiën inclusief het beheer van de staatsschuld en het kasbeleid van het Rijk.

De beleidsartikelen voor Financiën zijn:
1. Belastingen
2. Financiële markten
3. Financieringsactiviteiten publiek-private sector
4. Internationale financiële betrekkingen
5. Exportkredietverzekeringen, -garanties en investeringsverzekeringen
6. Btw- compensatiefonds
7. Beheer materiële activa

De niet-beleidsartikelen zijn:
8. Centraal apparaat kerndepartement
9. Algemeen
10. Nominaal en onvoorzien

De beleidsartikelen voor Nationale Schuld zijn
11. Financiering staatsschuld (transactiebasis)
12. Kasbeheer (transactiebasis)

De begrotingstoelichting is als volgt opgebouwd. Hoofdstuk 2 bevat de beleidsagenda, de beleidsprioriteiten en de begroting op hoofdlijnen. Ook wordt in hoofdstuk 2 op de beleidsartikelen en de niet-beleidsartikelen ingegaan. De budgettaire mutaties worden per artikel toegelicht in het verdiepingshoofdstuk (internetbijlage). In hoofdstuk 3 is de paragraaf inzake het agentschap Domeinen Roerende Zaken opgenomen. Als bijlagen zijn onder meer opgenomen het budgettair overzicht interventies, lijst met staatsdeelnemingen en de bijlage ZBO's en RWT's. Als laatste volgen de bijlagen afkortingen- en begrippenlijst. Het begrotingsbeleid en algemeen financieel-economisch beleid worden toegelicht in de Miljoenennota en komen beknopt aan de orde in de beleidsagenda. Op 5 november 2012 is besloten tot een departementale herindeling met betrekking tot rijksvastgoed. Hierbij is de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie belast met de behartiging van de aangelegenheden op het terrein van rijksvastgoed, met inbegrip van het RVOB, voor zover deze voor 5 november was opgedragen aan de Minister van Financiën. In de begroting voor 2014 wordt daarom geen nadere aandacht gegeven aan het RVOB.

Motie Schouw
Motie Schouw[1] zorgt er voor dat de landenspecifieke aanbevelingen van de Europese Commissie op grond van de nationale hervormingsprogramma's een eigenstandige plaats krijgen in de departementale begrotingen. In de beleidsagenda wordt ingegaan op de uitwerking van de aanbeveling (bij het onderwerp houdbare financiering beleidsprioriteiten).

[1] TK, 2010–2011, 21 501-20, nr. 537

Motie van Hijum
In de toelichting op artikel 8 centraal apparaat is een tabel opgenomen met de cijfermatige verdeling van de taakstelling Rutte II over het kerndepartement, het agentschap en de ZBO's.

Financiering Staatsschuld en Kasbeheer
Sinds 2013 behandelt deze begroting tevens de schuld van de Nederlandse rijksoverheid. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de schuld die extern wordt gefinancierd, door bijvoorbeeld banken, beleggers en pensioenfondsen en de schulden of tegoeden die verschillende aan de schatkist gelieerde instellingen – via het geïntegreerd middelenbeheer – hebben bij het Ministerie van Financiën. De extern gefinancierde schuld wordt in het artikel financiering staatsschuld behandeld (artikel 11). Het geïntegreerd middelen beheer wordt behandeld in het artikel kasbeheer (artikel 12). Beide artikelen worden middels een aparte begrotingstaat vastgesteld.

De begroting van Nationale Schuld heeft twee specifieke eigenschappen die zijn vastgelegd in de Comptabiliteitswet (CW). De eerste eigenschap is dat beide artikelen geen verplichting kennen om afzonderlijke ramingen op te nemen van de verwachte kasuitgaven en de verwachte juridisch vastgelegde financiële verplichtingen. Dit is het gevolg van de inherente onvoorspelbaarheid van de leenbehoefte van de Staat (artikel 11) en de fluctuerende geldstromen in het geïntegreerd middelenbeheer (artikel 12).

De tweede eigenschap is dat de rente-uitgaven en renteontvangsten van artikel 11 en artikel 12 in deze begroting niet op kasbasis (zoals voor andere onderdelen voor de rijksbegroting is besloten in artikel 3, eerste lid van de CW), maar op transactiebasis worden verantwoord. Er wordt dus niet gekeken naar de geldelijke betalingen en ontvangsten in het jaar, maar naar de rentekosten en renteopbrengsten die op transactiebasis aan een jaar worden toegerekend.

Met de registratie van rente op transactiebasis voor de Nationale Schuld wordt voldaan aan de Europese voorschriften van het ESR 1995 (Europees Stelsel van Rekeningen). Het ESR 1995 is de Europese methode om onder meer het EMU-saldo en het geharmoniseerde BNP (Bruto Nationaal Product) als grondslag voor de afdracht van de eigen middelen van de Europese Unie te berekenen.

Kredietcrisis
Als gevolg van de kredietcrisis is door de Minister van Financiën een aantal maatregelen getroffen om het vertrouwen in de financiële sector en de reële economie te herstellen. Dit heeft grote invloed gehad op deze begroting. In de bijlage financiële interventies in het kader van de kredietcrisis is daarom een overzicht van de getroffen maatregelen te vinden en worden de gevolgen voor het beleid toegelicht. In paragraaf 2.2.2 wordt dieper ingegaan op het beleidsterrein financiële markten. Het beleid met betrekking tot ABN AMRO, ASR en SNS REAAL en de Illiquid Assets Back-up facility (IABF) wordt toegelicht in paragraaf 2.2.3. In paragraaf 2.2.4 zijn de verstrekte garanties voor het stabiliteitsmechanisme verwerkt en de lening aan Griekenland. De effecten van de kredietcrisis maatregelen op de staatsschuld zijn verwerkt in artikel 11. In de begroting wordt geen nadere aandacht gegeven aan de vordering op IJsland. IJsland en de curatoren hebben de verwachting uitgesproken dat de boedel van Landsbanki voldoende middelen zal bevatten om de gehele hoofdsom aan Nederland te voldoen. Wanneer het resterende bedrag

geïnd kan worden is niet met zekerheid te zeggen. Als er sprake is van nieuwe ontwikkelingen dan wordt de Kamer hier separaat over geïnformeerd.

2.1 DE BELEIDSAGENDA

2.1.1 Het werkterrein van het Ministerie van Financiën op hoofdlijnen

De Minister van Financiën draagt de verantwoordelijkheid voor de voorbereiding en uitvoering van onder meer:

a) het algemeen financieel-economische en internationale financiële beleid;
b) het begrotingsbeleid en doelmatig beheer van 's- Rijks financiën;
c) het financieringsbeleid;
d) het fiscale beleid;
e) het heffen, controleren en innen van de belastingen;
f) het beheer van roerende materiële activa van het Rijk.

Het begrotingsbeleid en het algemeen financieel-economisch beleid worden primair toegelicht in de Miljoenennota en komen slechts beknopt aan de orde in deze beleidsagenda. Ook de belastingontvangsten worden voornamelijk toegelicht in de Miljoenennota.

De financiën van de decentrale overheden, waarvoor de Minister van Financiën medeverantwoordelijk is, komen aan de orde in de Miljoenennota en in de begrotingen van het Gemeente- en Provinciefonds.

2.1.2 Beleidsagenda 2014

In de beleidsagenda wordt ingegaan op relevante ontwikkelingen die de begroting in financiële zin raken. In de beleidsartikelen wordt de relevante financiële en beleidsinformatie die samenhangt met de voorgenomen uitgaven vermeld.

1. Houdbare financiering van beleidsprioriteiten

Gezonde overheidsfinanciën zijn van essentieel belang. Voor het kabinet is het op orde brengen van de overheidsfinanciën één van de belangrijkste prioriteiten. Dit wordt bemoeilijkt door de lastige economische positie waarin Nederland zich op dit moment bevindt. Zonder ingrijpen dreigt de overheidsschuld verder op te lopen en wordt de rekening doorgeschoven naar volgende generaties. Het kabinet heeft daartoe bij Regeerakkoord besloten tot een ambitieus hervormingsprogramma en ombuigingspakket oplopend tot € 16 mld. in 2017 structureel.

Aanvullend daarop heeft het kabinet deze zomer besloten tot een aanvullend beleidspakket van structureel netto € 6 mld. euro om zodoende verder invulling te geven aan de ambitie tot het structureel op orde brengen van de overheidsfinanciën. Onderdeel van het pakket omvat ook een pakket aan gerichte stimuleringsmaatregelen waarmee het kabinet oog heeft voor de kwetsbare positie waarin onze economie zich op dit moment bevindt. In de Miljoenennota wordt een overzicht gegeven van het pakket en de budgettaire gevolgen daarvan.

Hoewel volgens de huidige inzichten het buitensporig tekort niet volledig in 2014 gecorrigeerd zal zijn, is het kabinet in het licht van de huidige economische situatie van mening dat met het aanvullende beleidspakket van € 6 mld. effectief invulling is gegeven aan de aanbevelingen in het kader van de buitensporigtekortprocedure en het nationaal hervormings-

programma. Het uiteindelijke oordeel hierover is aan de Europese Commissie.

Het wetsvoorstel dat verplicht schatkistbankieren door provincies, gemeenten en waterschappen mogelijk maakt is in juli 2013 aangenomen door de Tweede Kamer. In het najaar volgt de behandeling door de Eerste Kamer. Als de Eerste Kamer ook instemt met het wetsvoorstel treedt schatkistbankieren naar verwachting eind 2013 in werking.

2. Herstellen en bewaken stabiliteit Eurozone

In 2014 zal het herstellen en bewaken van de financiële stabiliteit van de eurozone een belangrijk onderwerp blijven. De Europese schuldencrisis heeft aanleiding gegeven tot versterking en uitbreiding van afspraken omtrent economische beleidscoördinatie. In 2014 zal de naleving van de aangescherpte regels ten aanzien van het Stabiliteits- en Groeipact een rol krijgen op de politieke agenda. Daarnaast zal er aandacht zijn voor de vooruitgang in de lopende steunprogramma's voor Cyprus, Griekenland, Spanje, Ierland en Portugal. Bij het herstel van financiële stabiliteit in de eurozone zullen de Europese noodfondsen (EFSF, EFSM en ESM) en het IMF een belangrijke rol spelen.

In de afgelopen jaren is er voor een gezamenlijke Europese aanpak voor de crisis gekozen. Nederland heeft hierbij een actieve rol gespeeld. In de komende jaren is het van groot belang om vast houden aan die aanpak en gemaakte afspraken te implementeren. Begin 2013 is Minister Dijsselbloem voorzitter geworden van de Eurogroep. Deze rol als voorzitter biedt bij uitstek de mogelijkheid om uitvoering te geven aan de gezamenlijke Europese inzet.

3. Sobere en effectieve EU-begroting

Nederland streeft naar een sobere en effectieve EU-begroting waarin duidelijke prioriteiten worden gesteld en waarbij de afdrachten evenwichtiger en transparanter worden verdeeld. De gunstige afronding van de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader moet worden geïmplementeerd. Deze afspraken betreffen een substantiële vermindering van de afdrachten (een korting op de Nederlandse afdrachten van ruim € 1 mld.) en een moderne EU-begroting (de budgetten voor onderzoek en innovatie hebben aan relatief belang gewonnen ten opzichte van de klassieke posten als landbouw- en cohesiebeleid). De Minister van Financiën zet zich in de Begrotingsraad in om dit standpunt in de jaarbegroting van de EU terug te zien.

4. Robuuste financiële sector

De overheid wil dat de activiteiten van financiële instellingen gericht zijn op het leveren van betrouwbare dienstverlening aan burgers en bedrijven. Uitgangspunt daarbij is dat gestreefd moet worden naar een solide, transparante, integere en dienstbare financiële sector met voldoende concurrentie die de klant centraal stelt en geen risico vormt voor de stabiliteit van de overheidsfinanciën of de reële economie. De overheid, toezichthouders en financiële sector voeren hiertoe onder meer de volgende hervormingen uit:
- de banken weerbaarder en beter afwikkelbaar maken;
- het aanscherping van de kapitaal- en liquiditeitseisen;
- de consument meer centraal stellen in financiële dienstverlening;

- het beter besturen van financiële instellingen;
- het versterken en verbreden van toezicht.

In 2014 zal op Europees niveau verder worden gewerkt aan de totstandkoming van een bankenunie, die in ieder geval moet bestaan uit Europees bankentoezicht, geharmoniseerde toezichtsregels en een Europees resolutiemechanisme, met als sluitstuk een Europees depositogarantiestelsel. Ook zullen in 2014 de herziening van de richtlijn kapitaalvereisten en de verordening betreffende prudentiële vereisten voor banken in werking treden. Met de implementatie van deze richtlijn en verordening worden geleidelijk de kapitaaleisen voor banken verhoogd om zo de kans op financiële crises fors te verkleinen.

Verder zullen in 2014 verscheidene andere richtlijnen en verordeningen geïmplementeerd dan wel uitonderhandeld worden. Het betreft onder andere de herziening van de richtlijn markten in financiële instrumenten en de gelijknamige verordening, regels omtrent bemiddelaars en aanbieders van hypothecair krediet en omtrent verzekeringsproducten, een regulering van benchmarks en indices, regels om de transparantie over complexe producten voor consumenten te vergroten en tenslotte een verordening inzake marktmisbruik en regels die de onafhankelijkheid van accountantsorganisaties versterken.

Daarnaast wordt gewerkt aan een Wet beloningsbeleid financiële sector, waarin onder meer wordt vastgelegd het in het regeerakkoord opgenomen bonusplafond van 20% van de vaste beloning voor personen werkzaam in de financiële sector. Deze wet zal naar verwachting op 1 januari 2015 in werking treden. Tevens wordt gewerkt aan een verbreding van de bankierseed, die gepaard gaat met strenge sancties, zoals opgenomen in het regeerakkoord. Ook zullen vanaf 2015 de bankmedewerkers verantwoordelijk voor transacties met hoge risico's voortaan – naast de al bestaande toetsing voor bestuurders en commissarissen – door de toezichthouders worden gescreend.

5. Financieel beheer interventies financiële sector

Het beleid is gericht op een afgewogen, zakelijk verantwoorde exit uit ASR, ABN AMRO en SNS REAAL en op de ondernemingsstrategie die deze exit mogelijk moet maken. De stichting NL Financial Investments (NLFI) heeft de Minister van Financiën geadviseerd over de te volgen exitstrategie voor ABN AMRO en ASR. In dit advies is aan de orde gekomen wat de mogelijkheden zijn voor een exit. De Minister van Financiën heeft op basis van dit advies de Kamer zijn toekomstplannen met betrekking tot de financiële instellingen toegelicht (ABN AMRO, ASR en ook SNS REAAL). De toekomstplannen geven richting aan hoe een exit er waarschijnlijk uit gaat zien, er is vooralsnog geen besluit genomen over wanneer en hoe een exit zal plaatsvinden.

Ook voor de IABF (Illiquid Asset Backup Facility, de hypothekenportefeuille van ING) zal worden bezien wat de mogelijkheden zijn ten aanzien van een exitstrategie.

6. Effectief financieel beheer en toezicht in de semipublieke sector

Mede naar aanleiding van recente financiële incidenten bij een aantal instellingen in de semipublieke sector kijkt het kabinet sectoroverstijgend naar de verbetering van financieel beheer, verantwoording en toezicht in

deze sector. Zeker in tijden van bezuinigingen zullen deze instellingen hun financiële risico's moeten beperken en hun maatschappelijke opdracht weer centraal moeten stellen, waarbij soberheid en dienstbaarheid de leidraad zijn. Hiervoor zijn, naast een juiste houding en gedrag, duidelijke normen voor goed financieel beheer, verantwoording en toezicht van belang. Om te zorgen dat in ieder geval aan minimumnormen wordt voldaan, stelt het kabinet een gemeenschappelijk normenkader op voor goed financieel beheer en financieel toezicht. Dit kader helpt instellingen om hun financiële beheer en verantwoording zodanig in te richten dat zij in control zijn. Ook worden plannen ontwikkeld om het externe financiële toezicht op de semipublieke sector te versterken, zodat het financiële toezicht voldoende tegenwicht kan bieden aan het toezicht op de kwaliteit van de publieke taakuitvoering. De Minister van Financiën zal het normenkader in september 2013 aan de Tweede Kamer aanbieden. Na besluitvorming hierover zullen in 2014 maatregelen worden ingevoerd.

7. Exportkredietverzekering en -financiering

Het Nederlandse exportverzekeringsinstrumentarium is gemiddeld tot goed bestand tegen de concurrentiedruk van andere overheidsgesteunde exportkredietverzekeraars. Uit internationale vergelijkingen blijkt echter ook dat de rol van overheidsexportkredietverzekeraars aan het veranderen is. Er wordt in verschillende vormen steeds meer gedaan op het gebied van (her)financieren van exporttransacties. In Nederland gebeurt dit niet. Om er voor te zorgen dat Nederlandse exporterende bedrijven niet op een achterstand komen te staan ten opzichte van hun buitenlandse concurrenten wordt in 2014 meer dan voorheen ingezet op het beschikbaar houden van voldoende financiering tegen een scherpe prijs. Om dit te bereiken, zonder dat de Staat onnodig op de stoel van de marktpartijen gaat zitten, wordt er in samenwerking met banken en de exportsector bekeken in welke mate exportfinanciering verder ontwikkeld kan worden. Ook wordt er via het Dutch Good Growth Fund van het Ministerie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking ingezet op een pakket van exportfinancierings- en verzekeringsinstrumenten naar landen waar marktpartijen minder mogelijkheden bieden.

8. Fiscale voornemens

Van de fiscale maatregelen die in het regeerakkoord zijn opgenomen is een deel al omgezet in wetgeving. Een ander deel is in de vorm van wetsvoorstellen bij het Parlement aanhangig gemaakt, in een aantal gevallen in wetsvoorstellen van andere bewindspersonen dan die van het Ministerie van Financiën. In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de fiscale maatregelen uit het regeerakkoord en het aanvullend pakket die in het pakket Belastingplan 2014 zijn opgenomen. Daarnaast wordt ingegaan op een aantal lopende projecten en zal waar mogelijk inzicht worden geboden in de belangrijke stappen die daarin reeds zijn gezet en welke stappen op (korte) termijn kunnen worden verwacht.

In het Belastingplan 2014 zijn zoveel mogelijk de nog resterende fiscale maatregelen uit het regeerakkoord opgenomen. Dit betreft met name:
- de afschaffing van de afdrachtvermindering onderwijs;
- de fiscale begunstiging van lokaal opgewekte duurzame energie;
- de verhoging van de accijns op tabak, alcohol, diesel en LPG;
- de versobering van de vrijstelling motorrijtuigenbelasting voor oldtimers;

- de aanpassing van zowel de algemene heffingskorting als de arbeidskorting, rekening houdend met het koopkrachtpakket zoals dat voortvloeit uit de motie Zijlstra/Samsom en het aanvullend pakket[2];
- de versobering van de zelfstandigenaftrek (ingangsdatum 1 januari 2015);
- de versobering van de fiscale innovatieregelingen;
- het fiscaal vrijvallen van de zogenoemde stamrechten en niet langer fiscaal faciliteren van nieuwe stamrechten;
- het bevriezen van de belastingschijven en heffingskortingen;
- de verlenging van de werkgeversheffing voor hoge lonen;
- de afschaffing van de integratieheffing btw;
- de verruiming van de schenkbelasting in relatie tot de eigen woning.

Voorts bevat het Belastingplan 2014 de fiscale maatregelen uit de augustus besluitvorming 2013.

Onderdeel van het pakket Belastingplan 2014 vormt het afzonderlijke wetsvoorstel dat een antwoord geeft op de fraude die zich voordoet in de toeslagen en de fiscaliteit. Dit wetsvoorstel bevat een groot aantal maatregelen die de Belastingdienst handvatten geeft om deze fraude adequaat aan te pakken.

Een eenvoudiger en fraudebestendig belastingstelsel
Het kabinet blijft streven naar een eenvoudiger belastingstelsel. Het gaat daarbij om het terugdringen van de complexiteit van wet- en regelgeving en het verminderen van de administratieve lasten voor burgers en bedrijven. Op dit terrein is de afgelopen jaren een aantal stappen gezet, maar er is op verschillende fronten verdere winst te behalen. Het uitgangspunt van fraudebestendigheid, eenvoud en robuuste belastingontvangsten, vereist dat elke keer opnieuw kritisch wordt gekeken naar de inzet en vormgeving van fiscale faciliteiten.

In 2013 is een wetsvoorstel bij het parlement aanhangig gemaakt om het formeel verkeer met de Belastingdienst te vereenvoudigen door onder andere te voorzien in een soepele herziening van de aanslag, een verkorting van aanslagtermijnen en een basis voor elektronisch berichtenverkeer tussen de belastingplichtige en de Belastingdienst. Het kabinet streeft ernaar om het wetsvoorstel in 2015 in werking te laten treden.

Een goed vestigingsklimaat
Nederland heeft een goed vestigingsklimaat. Dit stimuleert de bedrijvigheid en werkgelegenheid in Nederland. Het is zaak deze positie te behouden. De combinatie van verschillende, ieder voor zich verantwoorde regelingen, heeft er echter ook toe geleid dat Nederland, net als andere landen, geconfronteerd wordt met fiscale planningsmogelijkheden door internationale mismatches en het verschuiven van grondslag naar laagbelastende jurisdicties. De roep om deze mogelijkheden te beperken klinkt steeds luider. Dit betreft internationale problematiek die ook alleen internationaal echt tot een oplossing kan worden gebracht. Het zou de concurrentiepositie van Nederland en het in Nederland gevestigde bedrijfsleven schaden indien Nederland als enige maatregelen neemt. Ook het recente SEO-onderzoek «Uit de schaduw van het bankwezen» naar de bijzondere financiële instellingen in Nederland wijst hierop. Daarom zal Nederland actief participeren in internationale initiatieven op dit terrein, zoals het OESO BEPS-project (Base Erosion and Profit Shifting)

---

[2] Kamerstukken II 2012/13, 33 410, nr. 32.

en het EU actieplan met een mededeling en twee aanbevelingen tegen belastingfraude en -ontwijking. In de brief van 30 augustus 12013 zijn de Staatssecretaris van Financiën en de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking daar dieper op ingegaan.

Commissie Van Dijkhuizen
In juni 2013 heeft de Commissie Van Dijkhuizen haar eindrapport uitgebracht. Daarin is een aantal aanbevelingen opgenomen die kunnen bijdragen aan verbetering en meer transparantie van het stelsel van de inkomstenbelasting en de toeslagen. Het streven is om aan het einde van het eerste kwartaal 2014 een reactie op het rapport te geven.

Onderzoek ter voorbereiding van Autobrief II
Bij de behandeling van de Wet uitwerking Autobrief is toegezegd ruim voor 2015 een evaluatie te starten en te komen tot een periodieke herijking van de CO_2-grenzen voor de periode 2016–2019. Een eerste evaluatie, in de vorm van een overzicht van de verkopen van zuinige, zeer zuinige en nulemissie auto's, zal binnenkort naar de Kamer worden gezonden. Het onderzoek ter voorbereiding van Autobrief II is in 2013 gestart.

ANBI: Transparantie en Toezicht
Ter uitwerking van het convenant «Ruimte voor geven» is in het najaar van 2012 de visie op toezicht en verantwoording in de filantropische sector afgerond. In dat kader zijn al diverse wettelijke maatregelen vastgesteld. Ook het Belastingplan 2014 bevat een aantal voorstellen op dit terrein, bijvoorbeeld de mogelijkheid om bij een periodieke gift een gestandaardiseerde onderhandse schenkingsovereenkomst te gebruiken in plaats van een notariële akte.

Invoering belastingplicht overheidsbedrijven
Afgelopen jaren is verkend hoe overheidsbedrijven in de vennootschapsbelasting betrokken kunnen worden. Inmiddels is hierover verschillende malen overleg gevoerd met de Tweede Kamer, laatstelijk nog op 25 juni 2013 naar aanleiding van de zogenoemde «dienstige maatregelen» die de Europese Commissie op 2 mei 2013 aan Nederland heeft voorgesteld. Op dit moment is de inventarisatie naar de mogelijke winstgevende activiteiten bij overheden en de vormgeving daarvan in de afrondende fase. Deze inventarisatie vormt de basis voor de wetgeving die naar verwachting in 2014 aan het parlement zal worden voorgelegd.

9. Handhaving Belastingdienst

Toezicht
De algemene doelstelling van de Belastingdienst is het bevorderen van het nalevingsgedrag van burgers en bedrijven. Toezicht is, naast dienstverlening en een snelle en correcte afhandeling van zaken, een belangrijk instrument om het nalevingsgedrag te bevorderen. Door te werken met actuele gegevens en het betalingsgedrag actief te monitoren bewaakt de Belastingdienst de tijdige en juiste afdracht van belastingen. Het kabinet heeft bij regeerakkoord structureel € 157 mln. aan de Belastingdienst beschikbaar gesteld voor het versnellen van de aanslagregeling, het beoordelen van meer aangiften, het verrichten van meer boekenonderzoeken bij ondernemers en het aanscherpen van administratieve controles (bijvoorbeeld de controle op verzoeken om teruggaaf van omzetbelasting) en voor structureel extra invorderingen. De FIOD heeft middelen gekregen om de opsporing te versterken, onder meer om extra witwaszaken aan te

pakken. De meeropbrengsten van deze intensiveringen in 2014 worden geraamd op € 533 mln.

Invulling taakstellingen
Ook de Belastingdienst draagt zijn deel bij aan de realisatie van de rijksbrede taakstellingen. Uitgangspunt is dat de invulling van de rijksbrede taakstellingen niet ten koste mag gaan van de belasting- en premieopbrengsten, het toezicht en de dienstverlening aan burgers en bedrijven. De invulling van taakstellingen van voorgaande kabinetten heeft plaatsgevonden door efficiencymaatregelen in de ondersteunende processen en vereenvoudiging van regelgeving. Een deel van de besparingen moet nog worden gevonden in de huisvesting van de Belastingdienst. Deze huisvesting maakt onderdeel uit van een rijksbrede operatie om de huisvesting efficiënter en daardoor goedkoper te maken, waarvoor de Minister voor Wonen & Rijksdienst stelselverantwoordelijk is. In het regeerakkoord is vanaf 2016 een aanvullende apparaatstaakstelling op de Rijksdienst opgenomen waaraan ook de Belastingdienst een bijdrage zal moeten leveren. Ook hiervoor is het streven veranderingen te laten plaatsvinden zonder wijziging van het kwaliteitsniveau van dienstverlening en toezicht en bij vereenvoudiging ook burgers en bedrijven mee te laten profiteren.

Fraudebestrijding
Het effectief voorkomen en bestrijden van fraude is één van de pijlers van het fiscale beleid. Belastingplichtigen moeten erop kunnen vertrouwen dat de overheid al het mogelijke doet om iedereen aan zijn verplichting te laten voldoen. Fraude schaadt de schatkist en daarmee andere belastingplichtigen. Daarom wordt streng opgetreden tegen burgers en bedrijven die op valse gronden verzoeken om teruggaven indienen of burgers die onrechtmatig toeslagen aanvragen. Ongewenst fiscaal gedrag uit zich bijvoorbeeld in schijnconstructies en het misbruik van de Verklaring Arbeidsrelatie (VAR). Om al deze vormen van misbruik tegen te gaan heeft het kabinet al maatregelen in gang gezet die in 2014 verder hun beslag moeten krijgen.[3][4][5] Ook de bestrijding van btw-carrouselfraude en de aanpak van witwassen krijgen in 2014 onverminderd aandacht, gezien de aanzienlijke financiële en maatschappelijke belangen die hiermee gemoeid zijn.

Aanpak toeslagfraude
De mogelijkheden om op frauduleuze wijze toeslagen aan te vragen worden in belangrijke mate beperkt door de maatregelen die zijn aangekondigd in de brief van 10 mei 2013.[6] Het kabinet werkt deze maatregelen uit in het Belastingplan 2014, zodat zij per 1 januari 2014 geïmplementeerd kunnen worden. De gedachte achter deze maatregelen is om fraude zoveel mogelijk aan het begin van het aanvraagproces te detecteren en te voorkomen. Daarom wordt in sommige gevallen van burgers extra informatie gevraagd, voordat tot uitbetaling wordt overgegaan. Dit kan er dus soms toe leiden, dat zij tot na deze aanvullende verificatie op een toeslagbetaling moeten wachten.

[3] Kamerstukken II 2012/13, 17 050, nr. 428
[4] Kamerstukken II 2012/13, 31 311, nr. 91
[5] Kamerstukken II 2012/13, 31 311, nr. 99
[6] Kamerstukken II 2012/13, 17 050, nr. 435

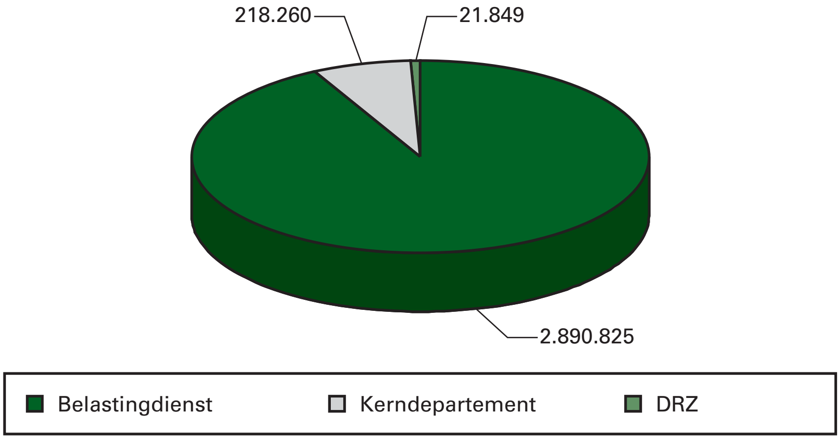
De kwaliteit van de gegevens in de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens is voor het beperken van fraudemogelijkheden van groot belang. In de brief van 10 mei 2013 zijn hiervoor maatregelen aangekondigd.

2.1.3 De begroting op hoofdlijnen

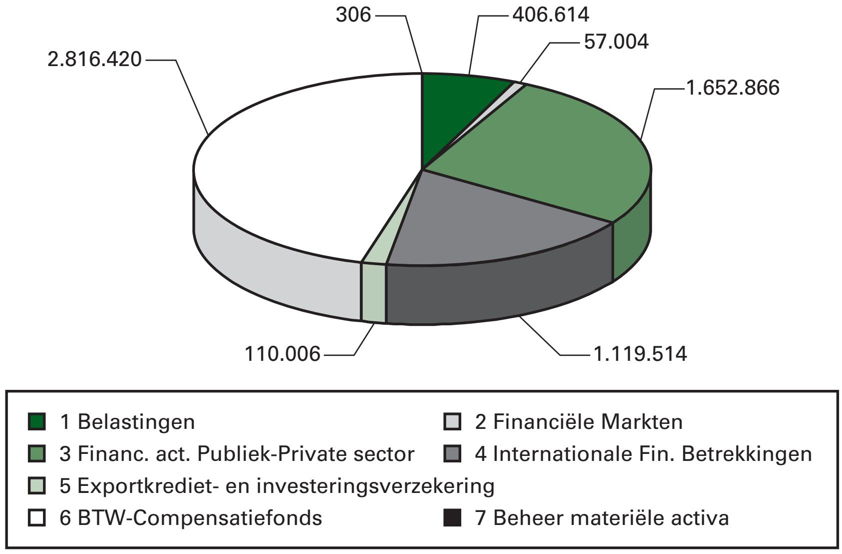
In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen inzicht gegeven in de samenstelling en ontwikkeling van de uitgaven en ontvangsten op begrotingshoofdstuk IX (Financiën en Nationale Schuld). In deze paragraaf wordt onderscheid gemaakt tussen de uitgaven en ontvangsten van de (niet-) beleidsartikelen 1 tot 10 en de beleidsartikelen 11 en 12.

Beleidsartikelen Ministerie van Financiën
De totale uitgaven op de artikelen 1 tot en met 10 bedragen € 9,2 mld. Hiervan is € 3,1 mld. apparaat (inclusief apparaat agentschap Domein Roerende Zaken (DRZ), zie grafiek 1). De overige uitgaven zijn programma-uitgaven (€ 6,2 mld., zie grafiek 2). De apparaatsuitgaven van de Belastingdienst worden in artikel 1 toegelicht, de apparaatsuitgaven van het kerndepartement in artikel 8 en de apparaatsuitgaven van het agentschap DRZ in hoofdstuk 3.

Grafiek 1: Verdeling Apparaat Financiën (x € 1.000)

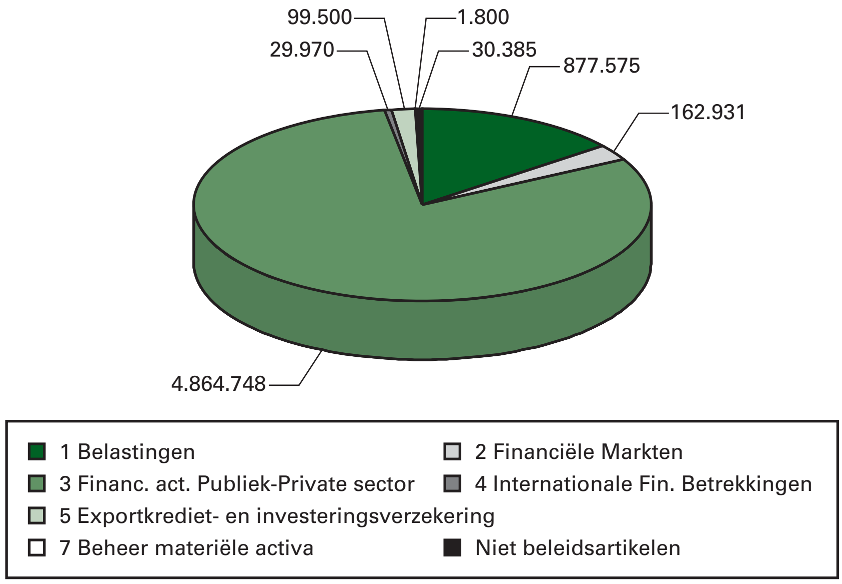

Grafiek 2: Verdeling programma-uitgaven begroting IX Financiën (x € 1.000)

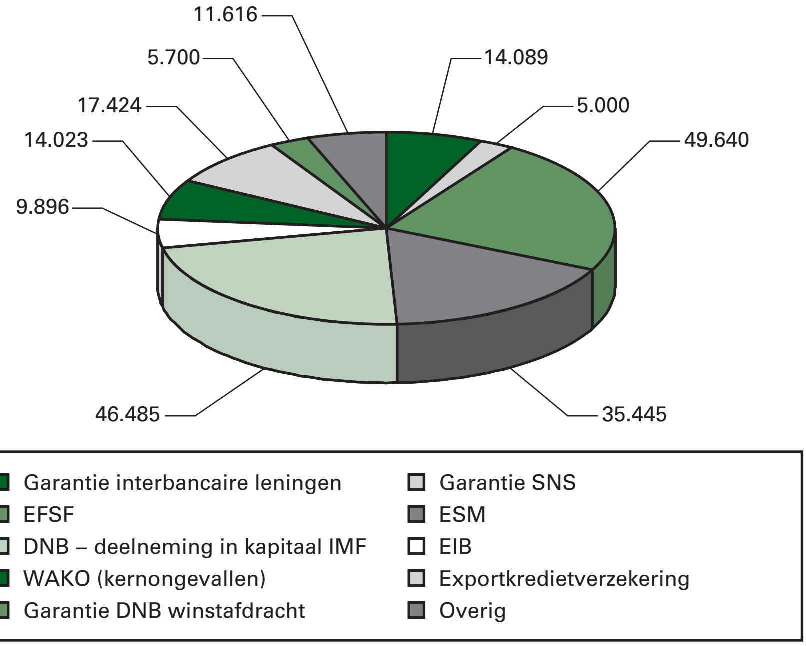

De programma-uitgaven worden per artikel nader toegelicht. De grootste programma-uitgaven zijn: BTW-compensatiefonds (€ 2,8 mld., artikel 6), uitgaven voor de IABF (€ 1,6 mld., artikel 3) en garanties voor het ESM (€ 0,9 mld., artikel 4).

Grafiek 3: Niet-belastingontvangsten begroting IX Financiën (x € 1.000)

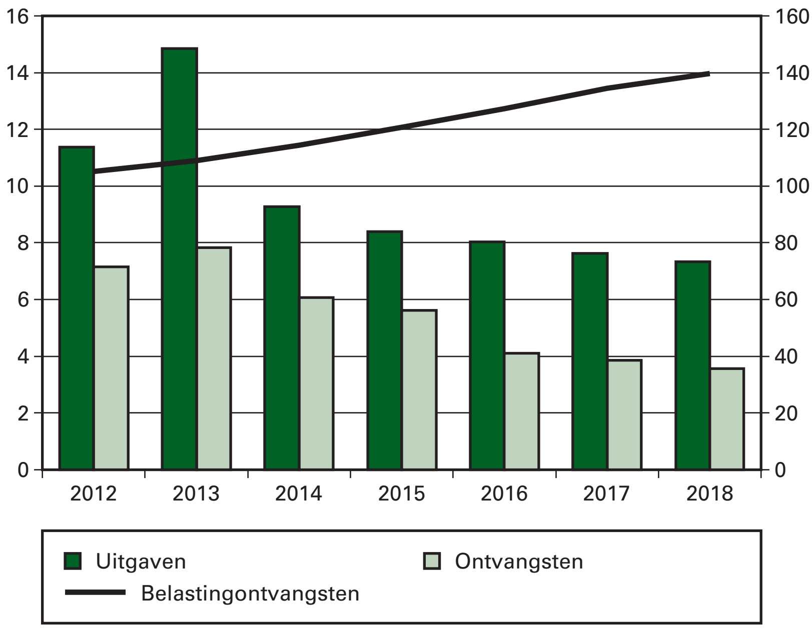

In grafiek 3 wordt een overzicht gegeven van de programmaontvangsten op de departementale begroting van Financiën. De grootste programma-ontvangsten zijn ontvangsten uit het IABF (€ 1,6 mld., artikel 3), Winstafdracht DNB (€ 1,2 mld., artikel 3) en de ontvangen aflossingen en couponbetaling op de kapitaalverstrekkingen aan financiële instellingen (€ 1,1 mld., artikel 3).

Grafiek 4: Verleende garanties begroting IX Financiën (* € 1 mln.)

In grafiek 4 wordt een overzicht gegeven van de verleende garanties op de begroting van Financiën. De grootste garanties zijn verleend aan het EFSF (€ 49,6 mld., artikel 4), DNB – deelneming in kapitaal IMF (€ 46,5 mld., artikel 4) en het ESM (€ 35,4 mld., artikel 4).

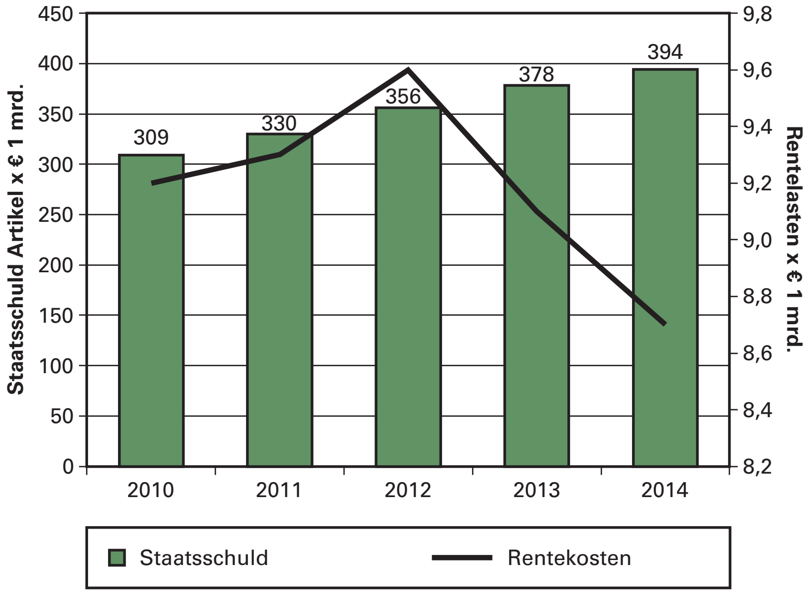
Grafiek 5: Overzicht Uitgaven en Ontvangsten begroting IX Financiën

De hogere uitgaven in 2013 worden voornamelijk veroorzaakt door de nationalisatie van SNS. Voor meer informatie over de belastingontvangsten wordt verwezen naar de Miljoenennota.

Beleidsartikelen Nationale Schuld
In deze paragraaf wordt de verwachte staatsschuld aan het einde van ieder jaar weergegeven, alsmede de daarbij behorende rentekosten. Het betreft de staatsschuld. De schuldtoerekening als gevolg van de IABF (Illiquid Asset Backup Facility met ING) en de EFSF (European Financial Stability Facility) zijn niet meegenomen. Deze worden verantwoord in artikel 3.

Grafiek 6: Overzicht Staatsschuld en Rentekosten artikel 11

De omvang van de staatsschuld (artikel 11) ultimo 2014 bedraagt naar verwachting circa € 394 mld. De raming voor de rentekosten in 2014 bedraagt € 8,7 mld. De onderstaande tabel geeft ook de interne schuldverhouding met aan de schatkist gelieerde instellingen weer, zoals rechtspersonen met een wettelijke taak (RWT's), Sociale Fondsen en zelfstandige bestuursorganen (ZBO's).

Tabel 1: Kerncijfers ontwerpbegroting en realisaties (in € 1 mld.)

	2012	2013	2014
EMU-schuld	427	451	466
Staatsschuld [1]	356	378	394
Schuldverhouding met ABN AMRO	3,8	3,8	3,6
Interne schuldverhouding (artikel 12)	– 21,3	– 31,4	– 35,8
Rentekosten staatsschuld	10,3	9,7	9,2
Rentekosten schuldverhouding ABN AMRO	– 0,2	– 0,1	– 0,1
Rentekosten staatsschuld (artikel 11)	10,1	9,6	9,1
Rentekosten interne schuldverhoudingen (artikel 12)	– 0,5	– 0,5	– 0,4
Rentekosten totaal (artikel 11 en 12)	9,6	9,1	8,7

[1] Exclusief de schuldtoerekening vanwege de IABF (Illiquid Assets Back-up Facility met ING), en EFSF (European Financial Stability Facility). Deze worden verantwoord in artikel 3.

2.1.4 Beleidsdoorlichtingen

Beleidsdoorlichtingen:							
	(Realisatie)						(planning)
Artikel	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Financiën							
1 Belastingen Het genereren van inkomsten voor de financiering van overheidsbeleid. Solide, eenvoudige en fraudebestendige fiscale wet- en regelgeving is hiervoor de basis. Doeltreffende en doelmatige uitvoering van die wet- en regelgeving zorgt er voor dat burgers en bedrijven bereid zijn hun wettelijke verplichtingen ten aanzien van de Belastingdienst na te komen (compliance).				√			
2 Financiële Markten Beleid maken voor een stabiele werking van financiële markten, met betrouwbare dienstverlening van financiële instellingen aan burgers en bedrijven.						√	
3 Financieringsactiviteiten publieke-private sector Optimaal financieel resultaat bij de realisatie van publieke doelen. In het bijzonder bij investeren in en verwerven, afstoten en beheren van de financiële en materiële activa van de Staat.		√			√		
4 Internationale Financiële Betrekkingen Een bijdrage leveren aan een gezond en welvarend Europa en een evenwichtige internationale financieel-economische ontwikkeling.				√			
5 Exportkrediet- en investeringsverzekeringen Het bieden van mogelijkheden voor verzekering van betalingsrisico's die zijn verbonden aan export en investeringen in het buitenland, in aanvulling op de markt, en het creëren en handhaven van een gelijkwaardig speelveld voor bedrijven op het terrein van de exportkredietverzekeringsfaciliteit.			√		√		
6 Btw-compensatiefonds Gemeenten, provincies en Wgr-plusregio's hebben de mogelijkheid een evenwichtige keuze te maken tussen in- en uitbesteding. De btw speelt hierin geen rol.					√		
7 Beheer Materiële Activa Een optimaal financieel resultaat bij het beheren en afstoten van materiële activa van/voor het Rijk ten behoeve van de realisatie van rijksdoelstellingen.		√				√	
Overig Financieel en Economisch beleid van de overheid					√		
Nationale schuld							
11 Financiering Staatsschuld Schuldfinanciering tegen zo laag mogelijke rentekosten onder acceptabel risico voor de begroting				√			
12 Kasbeheer Optimaal kasbeheer van het Rijk en van de instellingen die aan de schatkist zijn gelieerd.			√				√

Toelichting:
In de Regeling periodiek evaluatieonderzoek (RPE) is vastgelegd dat al het beleid met een zekere regelmaat dient te worden geëvalueerd in een beleidsdoorlichting. Dit kan bijvoorbeeld eens in de vier jaar en ten minste eens in de zeven jaar. Er moet volgens RPE sprake zijn van een dekkende programmering van beleidsdoorlichtingen. De bovenstaande meejarige programmering van beleidsdoorlichtingen voor Financiën is dekkend en voldoet aan de RPE voorschriften.

In 2013 worden twee beleidsdoorlichtingen bij Financiën afgerond. De beleidsdoorlichting over Staatsdeelnemingen is vanwege de samenloop met het Interdepartementale beleidsonderzoek (IBO) Staatsdeelnemingen samengevoegd. Het IBO is recentelijk afgerond en naar de Kamer gestuurd. De beleidsdoorlichting bij Domeinen Roerende Zaken (DRZ) betreft het gehele beleidsartikel en bevindt zich nu in de eindfase. Deze zal binnenkort naar de Kamer worden gestuurd.

Voor 2014 staan een tweetal beleidsdoorlichtingen gepland. De beleidsdoorlichting over Exportkrediet en investeringsverzekeringen heeft betrekking op Exportkredietgaranties (EKG). Het resterende deel van het begrotingsartikel zal in 2016 worden doorgelicht. De beleidsdoorlichting over Kasbeheer betreft Schatkistbankieren.

2.2 DE BELEIDSARTIKELEN (Financiën)

2.2.1 Artikel 1 Belastingen

A. Algemene doelstelling

Het genereren van inkomsten voor de financiering van overheidsbeleid. Solide, eenvoudige en fraudebestendige fiscale wet- en regelgeving is hiervoor de basis. Doeltreffende en doelmatige uitvoering van die wet- en regelgeving zorgt er voor dat burgers en bedrijven bereid zijn hun wettelijke verplichtingen ten aanzien van de Belastingdienst na te komen (compliance).

B. Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Financiën is verantwoordelijk en heeft een regisserende rol op het terrein van de fiscaliteit. Daarbij gaat het om:
- het te voeren fiscale beleid;
- het opstellen van fiscale wet- en regelgeving;
- het internationaal behartigen van de Nederlandse fiscale belangen.

De Minister van Financiën is verantwoordelijk en heeft een uitvoerende rol op het terrein van de fiscaliteit. Daarbij gaat het om:
- de heffing en inning van de rijksbelastingen en douanerechten;
- de heffing en inning van de premies werknemers- en volksverzekeringen;
- de heffing en inning van de inkomensafhankelijke bijdragen Zorgverzekeringswet;
- de heffing en inning voor derden van een aantal belastingen, heffingen en vorderingen;
- de vaststelling en de uitbetaling van toeslagen;
- de controle op VGEM-aspecten (veiligheid, gezondheid, economie en milieu) bij invoer, doorvoer en uitvoer van goederen;
- handhavingstaken op het gebied van de economische ordening en financiële integriteit.

Op grond van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) voert de Belastingdienst de heffing en inning van de rijksbelastingen uit. Op grond van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) voert Belastingdienst/Toeslagen de toeslagregelingen uit voor de Ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Op grond van de Algemene Douane wet voert de Douane de controle op VGEM-aspecten uit. Op grond van de Wet op de bijzondere opsporingsdiensten voert de FIOD de handhavingstaken uit op het gebied van de economische ordening en financiële integriteit.

De Minister bevordert, door inzet van de Belastingdienst, compliance door passende dienstverlening te leveren, massale processen juist en tijdig uit te voeren, adequaat toezicht uit te oefenen en waar nodig naleving bestuurs- of strafrechtelijk af te dwingen.

De Belastingdienst meet elk jaar de houding van burgers en bedrijven ten aanzien van het voldoen aan fiscale verplichtingen en de klanttevredenheid door middel van een set enquêtevragen in de Fiscale Monitor[7].

---

[7] De Fiscale Monitor 2012 is te vinden op www.belastingdienst.nl.

Aan de geënquêteerden wordt ondermeer gevraagd of zij belastingontduiking onaanvaardbaar achten, of zij de stelling onderschrijven dat zelf belasting ontduiken uitgesloten is, en of zij het betalen van belasting als een maatschappelijke bijdrage ervaren. Over de uitkomsten wordt gerapporteerd in de halfjaarrapportages Belastingdienst.

C. Beleidswijzigingen

Voor de voorgestelde wijzigingen op fiscaal terrein wordt verwezen naar het Belastingplan 2014 en het wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen.

D1. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Verplichtingen	**3.357.051**	**3.404.562**	**3.297.439**	**3.208.780**	**3.131.846**	**3.033.965**	**2.997.469**
Uitgaven (1) + (2)	**3.268.814**	**3.404.562**	**3.297.439**	**3.208.780**	**3.131.846**	**3.033.965**	**2.997.469**
(1) Programma-uitgaven	445.016	441.714	406.614	390.664	394.304	361.304	361.304
waarvan juridisch verplicht:							
Waarvan:							
Rente							
Heffings- en invorderingsrente	440.182	435.800	395.700	379.750	383.390	350.390	350.390
Rentevergoeding depotstelsel			5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Bekostiging							
Proceskosten	3.872	3.536	3.536	3.536	3.536	3.536	3.536
Overige programma-uitgaven	962	2.378	2.378	2.378	2.378	2.378	2.378
(2) Apparaatsuitgaven	2.823.798	2.962.848	2.890.825	2.818.116	2.737.542	2.672.661	2.636.165
waarvan uitvoering fiscale wet- en regelgeving en douanetaken Caribisch Nederland			*9.502*	*9.502*	*9.502*	*9.502*	*9.502*
Waarvan:							
Personele uitgaven	2.063.065	2.143.943	2.136.729	2.079.805	2.013.289	1.975.419	1.953.039
waarvan: Eigen personeel	*1.877.434*	*1.940.051*	*1.971.326*	*1.943.818*	*1.900.998*	*1.871.628*	*1.855.248*
waarvan: Inhuur externen	*185.631*	*203.892*	*165.403*	*135.987*	*112.291*	*103.791*	*97.791*
Materiële uitgaven	760.733	818.905	754.096	738.311	724.253	697.242	683.126
waarvan: ICT	*232.263*	*225.272*	*213.456*	*212.419*	*202.253*	*197.253*	*192.253*
waarvan: Bijdrage SSO's	*222.993*	*228.427*	*230.186*	*226.760*	*216.778*	*206.778*	*201.778*
Ontvangsten (3) + (4)	**105.863.956**	**109.824.747**	**115.246.411**	**121.794.539**	**128.361.154**	**135.584.598**	**140.684.097**
(3) Programma-ontvangsten	105.838.010	109.804.775	115.226.789	121.774.917	128.341.532	135.564.976	140.664.475
Waarvan:							
Belastingontvangsten	105.037.894	109.012.622	114.368.836	120.818.964	127.340.579	134.530.023	139.599.522
Rente							
Heffings- en invorderingsrente	432.004	447.000	468.000	546.000	591.000	625.000	655.000
Boetes en schikkingen							
Ontvangsten boetes en schikkingen	168.749	147.877	192.677	212.677	212.677	212.677	212.677
Bekostiging							
Kosten vervolging	199.363	197.276	197.276	197.276	197.276	197.276	197.276
(4) Apparaatsontvangsten	25.946	19.972	19.622	19.622	19.622	19.622	19.622

D2. Budgetflexibiliteit

Rente
Dit budget betreft de belasting- en invorderingsrente die wordt vergoed aan belastingplichtigen. De rente-uitgaven komen voort uit de Algemene wet inzake rijksbelastingen en de Invorderingswet 1990 en zijn voor 100% juridisch verplicht. Er is geen einddatum voor deze regeling vastgesteld.

Bekostiging
De uitgaven onder bekostiging betreffen onder andere de proceskostenvergoeding aan belastingplichtigen indien hun bezwaar of beroep wordt gehonoreerd. De regeling ligt vast in de Algemene wet bestuursrecht. De uitgaven zijn 100% juridisch verplicht. Verder valt onder dit budget een bijdrage aan de Waarderingskamer die 100% juridisch verplicht is op basis van Wet waardering onroerende zaken. Er is geen einddatum voor deze regeling vastgesteld.

E. Toelichting op de instrumenten

Rente
Dit budget betreft de belasting- en invorderingsrente die wordt vergoed aan belastingplichtigen. De post rentevergoeding depotstelsel betreft tegoeden die in het kader van de Wet Keten Aansprakelijkheid worden afgedragen aan de Belastingdienst door onderaannemers ter verzekering dat belasting en sociale premies worden afgedragen. De opgebouwde rente in het depot moet worden vergoed aan de betreffende partij.

Bekostiging
Uitgaven: belastingplichtigen komen in aanmerking voor een proceskostenvergoeding, indien zij in het gelijk worden gesteld bij een bezwaar- of beroepsprocedure.
De overige programma-uitgaven bestaan onder andere uit een bijdrage aan de Waarderingskamer en de Douaneraad.
Ontvangsten: aan belastingschuldigen worden de kosten doorberekend van invorderingsmaatregelen (aanmaning, dwangbevel, beslaglegging, etc.). Dit gebeurt op grond van de Kostenwet invordering rijksbelastingen.

Boetes en schikkingen
Deze ontvangstenpost betreft de opbrengsten van bestuurlijke boetes en van schikkingen.

De in de tabel budgettaire gevolgen opgenomen belastingontvangsten zijn netto-ontvangsten. De netto-ontvangsten zijn gelijk aan de totale belastingontvangsten minus de afdrachten aan het Gemeentefonds en het Provinciefonds op grond van de Financiële-verhoudingswet, en minus de afdrachten aan het BTW-Compensatiefonds en het BES-fonds.
In onderstaande tabel staat de aansluiting van de Miljoenennota 2014 met het hoofdstuk IX. De Miljoenennota bevat een toelichting op de belastingontvangsten.

Belastinguitgaven en -ontvangsten Tabel aansluiting belastingontvangsten Miljoenennota 2014 met IXB (x € 1.000)							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Totale belastingontvangsten	127.861.023	131.069.047	136.771.184	141.389.701	147.759.016	154.865.397	159.865.397
Afdracht Gemeentefonds	– 18.500.288	– 17.836.203	– 18.381.232	– 16.812.819	– 16.689.443	– 16.603.071	– 16.543.321
Afdracht Provinciefonds	– 1.619.525	– 1.529.766	– 1.171.987	– 908.545	– 879.799	– 883.227	– 873.378
Afdracht BTW-Compensatiefonds	– 2.664.772	– 2.656.643	– 2.816.420	– 2.816.664	– 2.816.486	– 2.816.367	– 2.816.367
Afdracht BES- fonds	– 38.545	– 33.813	– 32.709	– 32.709	– 32.709	– 32.709	– 32.809
Belastingontvangsten IXB	**105.037.894**	**109.012.622**	**114.368.836**	**120.818.964**	**127.340.579**	**134.530.023**	**139.599.522**

Belastinguitgaven
Conform de conclusie van het kabinet naar aanleiding van de «beleidsdoorlichting evaluatie belastinguitgaven» (Kamerstukken II 2009/10, 31 935, nr. 6), worden de belastinguitgaven die onder verantwoordelijkheid vallen van het Ministerie van Financiën in deze begroting weergegeven. Het zijn vooral fiscale faciliteiten die geen directe relatie hebben met een specifiek beleidsterrein van andere departementen.

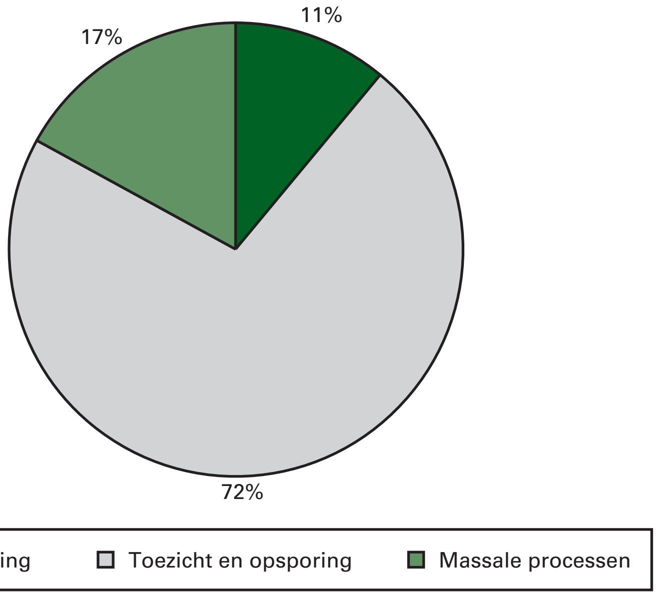
Belastinguitgaven	Budgettair belang (mln. euro) in 2014
Doorschuiven inkomen aanmerkelijk belang bij aandelenfusie	96
Ouderentoeslag forfaitair rendement	92
Vrijstelling rechten op kapitaaluitkering bij overlijden forfaitair rendement	22
Vrijstelling rechten op bepaalde kapitaaluitkeringen	949
Aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld	397
Giftenaftrek	430
Faciliteiten successiewet algemeen nut beogende instellingen (ANBI)	199
Omzetbelasting vrijstelling vakbonden, werkgeversorganisaties, politieke partijen en kerken	138
Omzetbelasting vrijstelling fondsenwerving	173
Vrijstelling motorrijtuigenbelasting motorrijtuigen ouder dan 25 jaar	63
Vrijstelling motorrijtuigenbelasting reinigingsdiensten	1

Apparaatsbudgetten

Apparaatsuitgaven
De apparaatsuitgaven van de Belastingdienst betreffen personeel (ca. € 2 mld.) en materieel (ca. € 0,7 mld.). Het apparaatsbudget betreft de uitvoeringskosten voor het primaire proces binnen de Belastingdienst en de ondersteuning daarvan. Het primaire proces omvat de bedrijfsonderdelen: Belastingdienst, Douane, Toeslagen, FIOD, BelastingTelefoon en Centrale Administratie. De ondersteuning betreft: Centrum voor Kennis en Communicatie, Centrum voor Facilitaire Dienstverlening, het Centrum voor Applicatieontwikkeling en Onderhoud en het Centrum voor Infrastructuur en Exploitatie.

Onderstaand cirkeldiagram geeft een verdeling op hoofdlijnen (in %) van de inzet van personele capaciteit op de instrumenten dienstverlening, toezicht en opsporing en massale processen. De verdeling is op basis van de formatie van de Belastingdienst in 2013.

Inzet capaciteit op instrumenten (in %)

Apparaatsontvangsten
De apparaatsontvangsten ad € 19,6 mln. bestaan onder andere uit ontvangsten in verband met werkzaamheden die de Belastingdienst voor andere overheidsorganisaties uitvoert.

F1. Fiscaal beleid en wetgeving

Genereren van inkomsten – fiscale wet- en regelgeving
Het genereren van inkomsten ten behoeve van uitgaven voor de rijksbelastingen, de sociale fondsen en de zorgverzekeringen door middel van het ontwikkelen van solide, eenvoudige en fraudebestendige fiscale wet- en regelgeving die ook in internationale context werkbaar is.

De fiscale wetgeving die in 2013 wordt voorbereid zal vooral in het teken staan van de uitwerking van de in het regeerakkoord opgenomen maatregelen die in 2014 of later in werking zullen treden. Ook dient in 2013 uitvoering te worden gegeven aan het zogenoemde Woonakkoord[8], het Sociaal Akkoord[9] en het aanvullend akkoord. De fiscale maatregelen die betrekking hebben op de woningmarkt zullen in de vorm van separate wetsvoorstellen worden ingediend. Dat betreft allereerst de in het Regeerakkoord voorziene aftrekbeperking in jaarlijkse stappen van 0,5%-punt vanaf 2014, de terugsluis (met ingang van 1 januari 2018) van de eerder in de wet vastgelegde verplichting tot annuïtair aflossen en (met ingang van 1 januari 2014) de terugsluis van de hiervoor genoemde aftrekbeperking.

Daarnaast blijft het kabinet inzetten op de bestrijding van belastingfraude; het kabinet wenst een belastingstelsel dat eerlijk uitwerkt en waarin iedereen zijn deel bijdraagt. Het pakket Belastingplan 2014 bevat een separaat en omvangrijk wetsvoorstel met maatregelen die de Belastingdienst mogelijkheden biedt om de fraude in de toeslagen en fiscaliteit adequaat aan te pakken.

---

[8] Kamerstukken II 2012/13, 33 405, nr. 10.
[9] Kamerstukken II 2012/13, 33 566, nr. 15.

Het kabinet zet tegelijkertijd in op handhaving van ons goede vestigingsklimaat. Rust en duidelijkheid zijn daarbij van belang terwijl er tegelijkertijd oog moet zijn voor de fiscale planningsmogelijkheden door internationale mismatches en het verschuiven van grondslag naar laagbelastende jurisdicties. Zoals ook al aangegeven in de brief van 17 januari 2013 van de Staatssecretaris van Financiën[10] en in de brief van 30 augustus van de Staatssecretaris van Financiën en de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, betreft dit internationale problematiek die ook alleen internationaal echt tot een oplossing kan worden gebracht. Het zou de concurrentiepositie van Nederland en het in Nederland gevestigde bedrijfsleven schaden indien Nederland als enige maatregelen neemt. Daarom zal Nederland actief participeren in internationale initiatieven van de OESO en de EU op dit terrein, zoals bijvoorbeeld de BEPS (Base Erosion and Profit Shifting) en het EU actieplan met een mededeling en twee aanbevelingen tegen belastingfraude en -ontwijking.

In juni 2013 heeft de Commissie Dijkhuizen haar eindrapport uitgebracht. Daarin is een aantal aanbevelingen opgenomen die bijdragen aan de verbetering en meer transparantie van het stelsel van de inkomstenbelasting en de toeslagen. Aan het einde van het eerste kwartaal van 2014 komt het kabinet met een reactie op dit rapport.

Wat betreft de internationale context worden bilaterale belastingverdragen afgesloten en uitgevoerd, bijvoorbeeld met het oog op het voorkomen van dubbele belastingen. Nederland heeft al een vrij uitgebreid netwerk van verdragen dat ook regelmatig terugkerend onderhoud vergt. In dat kader bestaat het voornemen om onderhandelingen te voeren of voort te zetten met landen als China en India met als doel de bestaande belastingverdragen te herzien. Daarnaast worden de besprekingen met Aruba, Curaçao en Sint Maarten voortgezet om – gegeven de nieuwe staatkundige verhoudingen per 10 oktober 2010 – de Belastingregeling voor het Koninkrijk aan die nieuwe verhoudingen aan te passen.

In de hiervoor genoemde brief van 30 augustus 2013 is ook aangekondigd dat meer aandacht zal worden gegeven aan anti-misbruikbepalingen in belastingverdragen met ontwikkelingslanden.

F2. Belastingdienst

Dienstverlening

De Belastingdienst bevordert met passende dienstverlening dat burgers en bedrijven hun wettelijke verplichtingen nakomen.

Passende dienstverlening zorgt ervoor dat belastingplichtigen en toeslaggerechtigden hun verplichtingen kunnen nakomen en hun rechten kunnen verwezenlijken.

De dienstverlening van de Belastingdienst sluit aan op de behoeftes en wensen van burgers en bedrijven. Het heeft daarnaast als doel om te verduidelijken wat burgers en bedrijven van de Belastingdienst mogen verwachten. Om de verwachtingen waar te maken, wil de Belastingdienst inzicht hebben in de fiscale situatie van de klanten, daarop passende communicatie aanbieden, voldoende beschikbaar zijn voor vragen en begrijpelijke taal gebruiken.

---

[10] Kamerstukken II 2012/13, 25 087, nr. 34.

In de Fiscale Agenda zijn vereenvoudigingen aangekondigd in de contacten tussen belastingplichtigen en Belastingdienst[11]. Onder meer door het breder gebruik van elektronisch berichtenverkeer, het verkorten van termijnen voor goedwillende belastingplichtigen en het invoeren van soepel herzien voor definitieve aanslagen. Het eerste spoor hiervoor is het zoveel mogelijk verleggen van de brievenstroom naar burgers en bedrijven naar digitale communicatie. Het tweede spoor is het realiseren van een persoonlijk domein (op internet, toegankelijk via DigiD) voor burgers. Via dit domein kunnen burgers algemene informatie verkrijgen, persoonlijke gegevens opvragen en controleren en wijzigingen doorgeven.

Voor burgers die geen digitale vaardigheden bezitten blijft een vangnet beschikbaar. Bij iedere verandering wordt daarom gekeken hoe deze groep burgers wordt geraakt en wat er nodig is om voor hen de dienstverlening op peil te houden. Telefoon en balie zullen de komende jaren nog belangrijke ondersteunende kanalen zijn voor het verlenen van informatiediensten.

De Belastingdienst analyseert situaties waarin burgers en bedrijven in de bureaucratie de weg kunnen kwijtraken. Als bepaalde procedures en werkwijzen onbedoeld tot verwarring en vragen leiden, worden deze aangepakt om de dienstverlening te verbeteren.

Meetbare gegevens[12]

Prestatie-indicator	Waarde 2011	Waarde 2012	Streefwaarde 2013	Streefwaarde 2014
Bereikbaarheid Belastingtelefoon	82	82	80–85	80–85
Kwaliteit beantwoording fiscale vragen Belastingtelefoon (extern gemeten)	87	86	80–85	80–85
Afgehandelde bezwaren binnen AWB-termijn	94	94	95–100	95–100
Afgehandelde klachten binnen AWB-termijn	96	95	98–100	98–100
Klanttevredenheid				
• Internet	90	90	80–90	80–90
• Balie	76	89	80–90	80–90
• Telefonie				
– Algemeen	82	81	70–80	70–80
– Intermediairs	82	87	80–90	80–90

Toelichting

- Bereikbaarheid.
  De bereikbaarheidsnorm geeft het percentage weer van het aantal bellers dat daadwerkelijk verbinding heeft gekregen met de BelastingTelefoon. De doelstelling van 80–85% geldt als gemiddelde jaardoelstelling.
- Kwaliteit beantwoording fiscale vragen BelastingTelefoon.
  De Belastingtelefoon streeft kwalitatief goede beantwoording na. Dit wordt bereikt door goed opgeleide telefoniemedewerkers en digitale voorzieningen voor het beantwoorden van vragen van bellers. Door externe bureaus wordt gemeten of de fiscaal juiste antwoorden worden gegeven.
- Afgehandelde bezwaren en klachten binnen AWB-termijn.

[11] Kamerstukken II 2010/11, 32 740, nr. 1
[12] De streefwaarden van de Belastingdienst worden voor zover mogelijk weergegeven in bandbreedtes. Hiermee geeft de Belastingdienst per prestatie-indicator aan wat de onder- en de bovengrens is.

Bezwaren en klachten worden AWB-conform behandeld. Gekozen is voor een marge omdat gelet op de omvang van het aantal bezwaarschriften volledige afdoening binnen de wettelijke termijnen in de praktijk niet altijd haalbaar is. Om de voorraad bezwaren en klachten beheersbaar te houden worden de afhandelingsprocessen op uniforme wijze ingericht en waar mogelijk geconcentreerd.

- Klanttevredenheid.
  De klanttevredenheid wordt jaarlijks met behulp van de Fiscale Monitor voor alle dienstverleningskanalen gemeten.

Handhaving
De Belastingdienst oefent adequaat toezicht uit en dwingt, zo nodig, naleving af zodat burgers en bedrijven hun wettelijke verplichtingen nakomen.

De Belastingdienst streeft na het gedrag van burgers en bedrijven zodanig te beïnvloeden dat een optimaal effect wordt bereikt op de compliance, het bereidwillig naleven door belastingplichtigen van de fiscale regels. Op basis van kennis over het gedrag van belastingplichtigen en gegeven de beschikbare capaciteit, zet de Belastingdienst de handhavingsinstrumenten in die het meest bijdragen aan de compliance. Dit wordt handhavingsregie genoemd.

De handhavingsregie bestrijkt het gehele toezichtpalet: van vooringevulde aangifte tot de fiscale opsporing en recherche. Bij Regeerakkoord zijn structurele middelen gereserveerd voor versterking van het toezicht[13]. Dit ziet in 2014 onder meer op het versnellen van de aanslagregeling Particulieren en automatisch corrigeren, meer boekenonderzoeken en verscherpen van administratieve controles voor de omzetbelasting. Hierdoor is de door de Commissie Stevens bepleite balans in de handhavingsregie beter te verwezenlijken. Daarnaast zijn extra middelen uitgetrokken voor structureel extra invorderingen. Over de intensivering van het toezicht wordt (tussentijds) verantwoording afgelegd via de halfjaarlijkse rapportage.

Bij de uitvoering van zijn taken laat de Belastingdienst zich leiden door rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. Professionaliteit, duidelijkheid en snelheid zijn daarbij van belang. Door middel van risicoselectie beoordeelt de Belastingdienst welke gevallen we aan een nader onderzoek willen onderwerpen. Bij ernstige overtredingen van de regels, voert de FIOD een strafrechtelijk onderzoek uit.

De Belastingdienst verdeelt belastingplichtigen in drie segmenten: Particulieren, Midden- en Kleinbedrijf (MKB) en Grote Organisaties (GO). Het MKB-segment bestaat uit drie subsegmenten: Starters, ZZP en MKB+. De Belastingdienst maakt onderscheid in individuele en groepsgewijze klantbehandeling. In het segment GO vindt individuele klantbehandeling plaats. Voor de segmenten Particulieren en MKB is gegeven de omvang van deze segmenten sprake van groepsgewijze klantbehandeling, uiteindelijk resulterend in correcties op individuele aangiften.

Het toezicht bij Toeslagen is gericht op het correct, dat wil zeggen op basis van de wettelijke grondslagen, uitbetalen van het juiste bedrag. Het toezichtbeleid komt tot stand in afstemming met de departementen die beleidsinhoudelijk verantwoordelijk zijn voor de inkomensafhankelijke

[13] Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 149

regelingen. Zoals aangekondigd in de brief van 10 mei 2013[14] is het kabinet voornemens extra maatregelen te nemen tegen systeemfraude bij toeslagen. In voorkomende gevallen zal parallel hieraan de Awir moeten worden aangepast om de Belastingdienst extra tijd te geven voor het uitvoeren van extra controles, voordat wordt overgegaan tot uitbetaling van een toeslagenvoorschot.

De maatregelen worden opgenomen in een apart wetsvoorstel in het pakket belastingplan 2014. Het gaat onder andere om de volgende maatregelen:
- het niet verlenen van een voorschot aan een voor de Belastingdienst onbekende aanvrager. In beginsel wordt een dergelijke aanvraag pas na afloop van het toeslagjaar uitbetaald, tenzij de aanvrager zich eerder met de benodigde informatie meldt.
- voorschotten worden daarnaast niet verleend bij een verhoogd frauderisico, deze gevallen worden eerst extra gecontroleerd.
- tevens vervalt bij het ontbreken van een actueel adresgegeven het recht op een voorschot. Als de gemeente een inschrijving in de GBA in onderzoek heeft, wordt er op basis van een signaal van de gemeente geen toeslagenvoorschot door de Belastingdienst uitbetaald. Vanuit de Belastingdienst vindt tevens terugmelding van nieuwe informatie aan de GBA plaats. Dit proces wordt geautomatiseerd.

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) voert de kwaliteitsagenda GBA uit. In dit kader zijn er risicoprofielen op woonadressen ontwikkeld waar gemeenten gebruik van kunnen maken om gericht huisbezoeken uit te voeren. Tevens worden op landelijk niveau maatregelen genomen om patronen te herkennen die een signaal zijn voor gemeenten om hun inschrijfproces verder aan te scherpen. De wet Basisregistratie Personen (BRP) voorziet in registratie van niet-ingezetenen (RNI) waaronder arbeidsmigranten. Ook wordt de mogelijkheid geïntroduceerd tot het opleggen van een bestuurlijke boete. Dit zal leiden tot een nog meer sluitende registratie van personen die een relatie hebben met de Nederlandse overheid.

Tot slot wil het kabinet een drietal maatregelen nader onderzoeken met als doel om systeemfraude met toeslagen verder te beperken. Het gaat om een verdere beperking van het recht op een toeslag met terugwerkende kracht – zoals nu al bij de kinderopvangtoeslag van toepassing – voor de zorg- en huurtoeslag en voor het kindgebonden budget. Het vooraf (ex ante) toetsen van de verzekeringsstatus van de zorgtoeslagaanvrager in plaats van de huidige toets per kwartaal achteraf (ex post). En het op Europees niveau intensiveren van de uitwisseling van informatie, fraudesignalen en risico-analyses.

Het toezicht bij de Douane is gericht op goederen die via Nederland de Europese Unie (EU) binnenkomen of verlaten. Hiermee draagt de Douane bij aan een veilig en gezond Europa. Gelijktijdig worden ook Europese (en Nederlandse) fiscale en economische belangen bewaakt. Daarbij wordt zoveel mogelijk samengewerkt met het bedrijfsleven en andere handhavingspartners, al dan niet in internationaal verband. Bij het toezicht hanteert de Douane een risicogerichte aanpak en wordt op basis daarvan de meest passende toezichtsvorm of mix van toezichtsvormen gekozen. De Douane zet daarbij verschillende – technologische – hulpmiddelen in,

---

[14] Kamerstukken II 2012/2013, 17 050, nr. 435

waaronder scan- en detectieapparatuur. De toezichtsvormen verschillen naar aard en intensiteit. Zo kent de Douane:

- toezicht op (grensoverschrijdende) vervoersstromen, waarbij gebruik wordt gemaakt van aangiften, leidend tot risicogerichte selectie en controle van zendingen, vervoermiddelen, containers, etc.;
- toezicht op gebieden, langs de buitengrens (lucht en zee), waarbij onder andere gebruik wordt gemaakt van radarbeelden, surveillance en cameratoezicht;
- systeemtoezicht bij vergunninghouders en gecertificeerde bedrijven, waarbij het gaat om controles, gericht op het functioneren van bedrijfseigen controlemechanismen en kwaliteits- en veiligheidssystemen.

Het beleid van de Douane is erop gericht het overgrote deel van de goederenstroom met systeemtoezicht af te dekken, waarbij het uiteindelijke doel is 100% van de grensoverschrijdende goederenstroom onder toezicht te hebben.

Meetbare gegevens

Prestatie-indicator	Streefwaarde 2013	Streefwaarde 2014
Aantallen grote ondernemingen onder horizontaal toezicht [1]	n.v.t.	3.000 – 3.500
Aantal MKB ondernemingen onder een horizontaal toezichtconvenant	75.000–100.000	75.000–100.000
Aantallen behandelde aangiften IH (betreft Particulieren en MKB) [2]	n.v.t.	1.000.000 – 1.225.000
Aantallen behandelde aangiften Vpb	n.v.t	29.000 – 37.000
Aantallen boekenonderzoeken	n.v.t.	35.750 – 38.750

[1] De prestatie-indicator is ten opzichte van 2013 gewijzigd en in lijn gebracht met de indicator MKB ondernemingen onder horizontaal toezicht.
[2] De prestatie-indicatoren «aantallen behandelde aangiften IH», «aantallen behandelde aangiften Vpb» en «aantallen boekenonderzoeken» zijn ten opzichte van eerdere begrotingen nieuw en weerspiegelen de investeringen in verticaal toezicht.

Toelichting

- Aantallen grote ondernemingen onder horizontaal toezicht.
  De Belastingdienst richt zich bij de individuele klantbehandeling in het segment Grote Ondernemingen op het vergroten van de zekerheid over de juistheid en volledigheid van de belastingontvangsten. De Belastingdienst ondersteunt en stimuleert organisaties om de kwaliteit van de aangifte te versterken. De Belastingdienst bespreekt met de organisatie hoe hij zijn verantwoordelijkheid invult met betrekking tot zijn aangifte. Daarbij wordt vastgesteld hoe de organisatie omgaat met fiscaliteit en of de randvoorwaarden aanwezig zijn om te komen tot een adequate beheersing daarvan. De organisatie beoordeelt daarna cyclisch de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersing van de (fiscaal relevante) bedrijfsprocessen en deelt de resultaten daarvan met de Belastingdienst. De Belastingdienst monitort dit proces en bepaalt in welke mate gesteund kan worden op deze interne beheersing. Met horizontaal toezicht wil de Belastingdienst zicht krijgen op de mate waarin het bedrijf zelf fiscaal in control is. Periodiek wordt dit getoetst, doorgaans door steekproefsgewijze controles. Voor organisaties die nog niet adequaat werken aan opzet, bestaan en werking van de fiscale beheersing beoordeelt de Belastingdienst of het horizontaal toezichttraject kan worden gecontinueerd. Waar horizontalisering van het toezicht (nog) niet mogelijk is, voert de Belastingdienst op basis van handhavingsregie passende interventies uit.
- Aantal MKB ondernemingen onder een horizontaal toezichtconvenant.

De Belastingdienst richt zich bij groepsgewijze klantbehandeling in het segment MKB onder meer op de klantbehandeling via intermediairs. Dit betreft fiscale dienstverleners als belastingadviseurs en administratiekantoren. Het doel is om horizontaal toezicht zo vorm te geven dat de samenwerking met fiscale dienstverleners leidt tot een aanvaardbare aangifte en meer zekerheid voor de ondernemer. In de convenanten met fiscale dienstverleners worden afspraken gemaakt over de kwaliteitsborging door de fiscale dienstverlener van de aangiften van hun klanten. Het aantal MKB-ondernemingen dat deelneemt aan een intermediair convenant, bedroeg ultimo 2012 ruim 87.000.

- Aantallen behandelde aangiften IH en Vpb.
  Het toezicht op het volledig en juist doen van aangifte uit zich in de aangiftebehandeling. Risicoanalyse is bepalend voor de behandeling van aangiften. Jaarlijks wordt een set van selectieregels vastgesteld met behulp waarvan geautomatiseerd aangiften worden uitgeworpen, waarop toezicht plaatsvindt. In 2014 (en 2013) zal het aantal aangiften IH en Vpb dat wordt behandeld boven het niveau liggen van 2012 door investering in het versnellen en intensiveren van de aanslagregeling. Ook wordt ingezet op het automatisch corrigeren van aangiften op basis van contra-informatie. De toegenomen kwaliteit van de heffingssystemen en de gegevens van derden maken dit mogelijk.
- Aantallen boekenonderzoeken.
  Boekenonderzoeken zijn specifiek gericht op de controle van aangiften om de juistheid van gegevens zo snel en zo actueel mogelijk vast te stellen. Het aantal boekenonderzoeken bij ondernemers die niet onder horizontaal toezicht vallen wordt ten opzichte van 2012 vergroot. Het gaat hierbij zowel om de middelgrote en grote ondernemingen als om ondernemers in het MKB. Binnen de groep MKB-ondernemers wordt een gedifferentieerde aanpak in het toezicht toegepast. De onderzoeksaandacht variëert daarbij van korte onderzoeken op deelaspecten tot diepgaande onderzoeken.

Prestatie-indicator	Waarde 2011	Waarde 2012	Streefwaarde 2013	Streefwaarde 2014
Percentage contacten met starters: startersbezoeken en klantgesprekken (ten opzichte van het totaal aantal starters)	20%.	23%	15–25%	15–25%
Tijdigheid aangiften:				
Percentage bereikte belastingplichtigen na verzuim (OB)	64%	69%	50–60%	50–60%
Percentage bereikte belastingplichtigen na verzuim (LH)	93%	90%	90–95%	90–95%
Percentage bereikte belastingplichtigen na verzuim (IH niet winst)	87%	74%	90–95%	65–75%
Achterstand invordering	2,4%	2,3%	2,5%-3,0%	2,5%-3,0%

Toelichting

- Percentage contacten met starters.
  De aanpak voor de contacten met starters is preventief gericht op het voldoen aan aangifte- en betalingsverplichtingen.
- Tijdigheid aangifte.
  Een gedeelte van de burgers en bedrijven doet niet of niet altijd tijdig hun aangifte. In 2014 continueert de Belastingdienst het beleid gericht op het tijdig ontvangen van deze aangiften door zo snel mogelijk contact op te nemen met de belastingplichtigen die in gebreke blijven. De Belastingdienst legt ambtshalve aanslagen op of boetes op aan belastingplichtigen die niet tijdig aangifte doen.

De streefwaarde voor het bereiken van belastingplichtigen na verzuim OB zijn hierbij lager dan voor de LH en de IH niet winst omdat het bereik via belacties verloopt in korte termijnen. Voor de IH worden vooral brieven verstuurd waarmee sneller grotere groepen belastingplichtigen worden bereikt. Voor de LH zijn de volumes laag; deze kunnen ook met belacties vrijwel volledig worden bereikt. De streefwaarde voor het te bereiken percentage belastingplichtigen na verzuim IH niet winst is lager dan in 2013 omdat het aantal belastingplichtigen met verzuim voor dit belastingmiddel in absolute zin daalt door het beleid van de Belastingdienst. De groep die overblijft is lastiger te bereiken. De Belastingdienst legt ambtshalve aanslagen op of boetes op aan belastingplichtigen die niet tijdig aangifte doen

- Achterstand invordering.
  De stand invordering is het bedrag van de betalingsachterstand (de openstaande vorderingen waarvan de betalingstermijn is verstreken en waartegen geen bezwaar is ingediend) uitgedrukt in een percentage van de totale belasting- en premieontvangsten. Het is een kengetal voor de (relatieve) omvang van de debiteurenpositie van de Belastingdienst. De Belastingdienst stelt een grens van maximaal 3% aan de betalingsachterstand bij invordering om te bewaken dat tijdig maatregelen in gang worden gezet als de achterstand oploopt.

Prestatie-indicator	Waarde 2011	Waarde 2012	Streefwaarde 2013	Streefwaarde 2014
Toezicht toeslagen	Grotendeels behaald	Behaald	Het toezicht wordt volgens planning uitgevoerd.	Het toezicht wordt volgens plan uitgevoerd.

Toelichting
De zorgtoeslag, huurtoeslag en kinderopvangtoeslag berusten op grondslagen die zoveel mogelijk geverifieerd worden met gegevens uit onafhankelijke registraties op basis van contra-informatie. Dit verifiëren gebeurt als regel aan het begin van het aanvraagproces. Daarvoor wordt in sommige gevallen van burgers extra informatie gevraagd, voordat tot uitbetaling wordt overgegaan. In geval dat voorafgaand toezicht niet mogelijk is bij voorlopig toekennen, vindt dat in ieder geval plaats bij het definitief toekennen. Door toezicht vóór of tijdens de voorschotfase uit te voeren, wordt gerealiseerd dat de grondslaggegevens in afdoende mate zijn geverifieerd vóór het moment van definitief toekennen. Door zowel gebruik te maken van bij andere organisaties aanwezige contra-informatie als convenanten af te sluiten met brancheorganisaties (horizontaal toezicht), worden de toezichtlasten zoveel mogelijk beperkt.

Prestatie-indicator	Waarde 2011	Waarde 2012	Streefwaarde 2013	Streefwaarde 2014
Controles op de goederenstroom	341.600	352.000	295.000-365.000	295.000–365.000
Gecertificeerde goederenstromen	51%	85%	> 70%	> 85%
Controles op passagiersvluchten	12.500	13.100	12.000 – 15.000	12.000–15.000

Toelichting

- Controles op de goederenstromen[15].
  De Douane voert controles uit op de reguliere goederenstroom (vracht en post). Daarbij gaat het om scancontroles en fysieke controles.
- Gecertificeerde goederenstromen.
  De prestatie-indicator geeft aan welk deel van de reguliere goederenstroom (in- en uitvoer) betrekking heeft op authorised economic operators (AEO).
- Controles op passagiersvluchten.
  De Douane gaat bij de controle van passagiersvluchten uit van een gradatie in risico's op vluchtniveau, met bijbehorende controledichtheid en inzet van handhavingsmiddelen. Die controledichtheid variëert van 100% (de hoog-risicovluchten) tot 5% (de laag-risicovluchten). Bij de hierbij ingezette handhavingsmiddelen moet gedacht worden aan profiling, fysieke controles op passagiers, inzet van speurhonden en security-scans.

Bij het uitvoeren van toezicht gaat de Douane door op de ingeslagen weg waarbij steeds meer samen wordt gewerkt met andere handhavingsdiensten in Nederland. De uitvoering is er op gericht om als één toezichtsdienst op te treden (one stop shop) met gezamenlijke prioriteitstelling, risicoanalyses en selecties en rijksbrede convenanten. Deze samenwerking komt onder andere tot uiting in het meerjarenprogramma Beveiliging en Publieke Veiligheid Schiphol (BPVS).

Het SmartGate-concept op Schiphol is naar verwachting vanaf 2016 volledig operationeel, maar in de aanloop daarnaartoe worden reeds functionaliteiten in werking gesteld die de afhandelingssnelheid in positieve zin zullen beïnvloeden.

Naar verwachting wordt Maasvlakte 2 in 2014 gefaseerd in gebruik genomen. De voorbereiding hiervoor bestaat onder meer uit: afstemming met de terminalbedrijven, bestellen en plaatsen van scan- en detectieapparatuur en het opleiden van een eerste groep medewerkers.

Een andere voor de Douane belangrijke ontwikkeling is dat op 1 november 2013 het douanewetboek van de Unie in werking treedt (beter bekend als UCC: Union Customs Code). De UCC is aangepast aan het Verdrag van Lissabon en voorziet in een verdere vereenvoudiging van de internationale handel, veilige buitengrenzen voor de Europese unie en volledig elektronische afhandeling van alle douaneformaliteiten in de gehele EU.
De implementatie van het UCC moet uiterlijk op 1 mei 2016 zijn afgerond en raakt alle bedrijfsprocessen van de Douane. Bovendien heeft een en andere grote impact op het bedrijfsleven.

De Douane werkt ook aan het verder automatiseren van het vergunningaanvraag en -behandelproces voor de uitvoer van strategische goederen. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken is verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering hiervan, maar heeft de Douane gemandateerd een aantal uitvoerings- en handhavingstaken uit te voeren, die met dit systeem ondersteund worden. De eerste tranche van het systeem zal, naar

[15] Bij goederenstromen en passagiersvluchten gaat het om alle ingaande en uitgaande stromen/vluchten.

verwachting, op 1 januari 2014 in gebruik genomen worden, daarna zullen – in overleg met het Ministerie van Buitenlandse Zaken – additionele functionaliteiten aan het systeem worden toegevoegd.

Prestatie-indicator	Waarde 2011	Waarde 2012	Streefwaarde 2013	Streefwaarde 2014
Percentage processen-verbaal dat leidt tot veroordeling/transactie (%)	84%	84%	82–85%	82–85%

Toelichting
De Belastingdienst geeft bij het selecteren van aanmeldingen voor strafrechtelijk onderzoek prioriteit aan zaken die zowel financieel, als anderszins maatschappelijk van voldoende gewicht zijn. De doelstelling voor het percentage processen-verbaal dat leidt tot een veroordeling of een transactie is een resultante van het overleg tussen het Openbaar Ministerie, de financiële toezichthouders en de FIOD (Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst) en is een indicator voor de kwaliteit van de door de FIOD aangeleverde zaken.

De FIOD werkt aan de rechtshandhaving door bijdragen te leveren aan het tegen gaan van fiscale, financiële en economische fraude (inclusief fraude met premies, subsidies, toeslagen en douane), witwas bestrijding, het waarborgen van de integriteit van het financiële stelsel en de bestrijding van de financiële georganiseerde criminaliteit

De FIOD gaat het bestrijden van witwassen intensiveren door het uitbreiden van het aantal witwasteams en het opzetten van een centrum voor operational excellence voor witwasbestrijding. Door het witwassen van criminele gelden wordt het plegen van criminele activiteiten in standgehouden en bevorderd. Daarnaast kunnen criminelen met hun investeringen en bestedingen invloed krijgen op personen, ondernemingen en legale sectoren. Witwassen vormt hierdoor een ernstige bedreiging voor de legale economie en tast de integriteit van het financiële en het economische verkeer aan.

Massale processen
De Belastingdienst voert zijn massale processen efficiënt uit.

De Belastingdienst maakt bij zijn werkzaamheden veel gebruik van ICT toepassingen, waarmee de verschillende bedrijfsprocessen op een snelle en efficiënte wijze worden uitgevoerd. Voor burgers en bedrijven betekent dit dat zij sneller zekerheid krijgen over hun fiscale positie.

Meetbare gegevens

Prestatie-indicator	Waarde 2011	Waarde 2012	Streefwaarde 2013	Streefwaarde 2014
Postzendingen zonder fouten	100%	100%	**>99%**	**>99%**

Toelichting
De Belastingdienst zorgt dat belastingplichtigen en toeslaggerechtigden de juiste berichten ontvangen. Grote stromen beschikkingen (aanslagen, toeslagen) worden voor verzending systematisch gecontroleerd op juistheid, volledigheid en inhoudelijke (fiscale) kwaliteit. De indicator

betreft het percentage poststukken dat zonder fouten is verzonden.[16]

[16] In aanvulling op de meting worden vanaf 2013 in de prestatie-indicator tevens betrokken de poststukken waarvan na verzending is geconstateerd dat deze fouten bevatten, de zgn. damages. Tot nu toe werden alleen de geconstateerde fouten vóór verzending gemeten.

2.2.2 Artikel 2: Financiële Markten

A. Algemene doelstelling

Beleid maken voor een stabiele werking van financiële markten, met betrouwbare dienstverlening van financiële instellingen aan burgers en bedrijven.

B. Rol en verantwoordelijkheid Minister

De Minister van Financiën bevordert het goed functioneren van het financiële stelsel en heeft een regisserende rol. De Minister is verantwoordelijk voor de Nederlandse wetten en regels ten aanzien van de financiële markten, de institutionele structuur van het toezicht, en voor de besluitvorming over eventuele besteding van publieke middelen bij een crisis. Het daadwerkelijke toezicht op de financiële markten wordt uitgevoerd door De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

De randvoorwaarden die de Minister stelt voor een integer en stabiel systeem hebben hun basis in de Wet op het financieel toezicht (Wft). Het gaat hierbij om (het toezicht op) regelgeving die financiële instellingen stimuleert en verplicht om op integere en transparante wijze te werk te gaan. Met deze regelgeving en dit toezicht wordt eraan bijgedragen dat consumenten en bedrijven met voldoende informatie en vertrouwen financiële producten kunnen afnemen.

De Minister bevordert de educatie van de burger op financieel gebied, streeft naar een integer financieel stelsel met passende regelgeving in de Wet ter voorkoming van witwassen en het financieren van terrorisme (Wwft) en is verantwoordelijk voor de ongestoorde voorziening van voldoende munten in circulatie.

C. Beleidswijzigingen

De financiële crisis heeft duidelijk gemaakt dat een hervorming van de wet- en regelgeving in de financiële sector noodzakelijk is. In de G20, het Bazels Comité voor bankentoezicht en in Europa zijn hiertoe meerdere voorstellen gedaan, die grotendeels door middel van richtlijnen in nationale regelgeving zijn en worden geïmplementeerd. De hervormingen van de financiële sector moeten leiden tot een robuuste financiële sector die solide, verantwoordelijk en transparant is. Daartoe zijn in de beleidsagenda de prioriteiten voor 2014 aangegeven. Via een jaarlijks te sturen brief wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over het verloop van de hervormingen en de veranderingen die op het terrein van wet- en regelgeving zijn te verwachten.

Hieronder wordt kort ingegaan op twee belangrijke Europese trajecten: enerzijds de herziening van de kapitaaleisen en anderzijds de totstandkoming van een Bankenunie.

Herziening kapitaaleisen
Per 1 januari 2014 zullen de Capital Requirement Directive IV (CRD IV) en de Capital Requirements Regulation (CRR) van kracht worden. Door middel van deze richtlijn en verordening wordt het Bazel III-akkoord, alsmede additionele regels, in de Europese Unie geïmplementeerd, om het toezicht op banken en beleggingsondernemingen in Europees

verband verder te harmoniseren. De prudentiële regels voor banken en beleggingsondernemingen worden aangescherpt en uitgebreid, terwijl tegelijkertijd het toezicht op deze financiële ondernemingen wordt verbeterd. Het doel van deze regelgeving is om de financiële soliditeit, stabiliteit en weerbaarheid van zowel banken als beleggingsondernemingen te versterken. Daarnaast kan DNB vanaf 2014 systeemrelevante banken aanwijzen die additionele buffers moeten aanhouden om risico's verder in te perken.

Bankenunie

Nederland zet zich actief in voor een goed functionerende Bankenunie, die in ieder geval moet bestaan uit Europees bankentoezicht, geharmoniseerde toezichtregels en een Europees resolutiemechanisme. Een Europees depositogarantiestelsel vormt een sluitstuk van een Bankenunie. De Europese Commissie heeft voor de zomer van 2013 een plan gepresenteerd voor een Europees resolutiemechanisme. Het is de bedoeling dat de Raad en het Europees Parlement voor het einde van de zittingstermijn van het huidige Europese parlement, uiterlijk in april 2014, een akkoord bereiken over dit voorstel. Tevens zal het vierde kwartaal van 2014 hoogstwaarschijnlijk in het teken staan van de start van het bankentoezicht door de Europese Centrale Bank.

D1. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel budgettaire gevolgen (x € 1.000)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Verplichtingen	**– 15.864.348**	**– 3.092.421**	**57.004**	**18.199**	**18.832**	**16.609**	**16.609**
waarvan garantieverpichtingen	– 15.932.412						
Garantie kredietfaciliteit AFM							
Garantieregeling bancaire leningen	– 15.932.477	– 3.153.073					
Garantie en waarborg NWB	65						
Uitgaven	**71.169**	**60.652**	**57.004**	**18.199**	**18.832**	**16.609**	**16.609**
waarvan juridisch verplicht			*81%*				
Subsidies	**1.467**	**3.068**	**964**	**965**	**966**	**966**	**966**
Afwikkeling Geldmuseum en collectiebeheer	689	1.685	530	530	530	530	530
CDFD	778	1.383	434	435	436	436	436
Bekostiging	**9.776**	**15.120**	**13.775**	**13.775**	**13.775**	**13.775**	**13.775**
Rechtspraak Financiële Markten	687	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250
Muntcirculatie	8.500	13.385	12.385	12.385	12.385	12.385	12.385
Afname munten in circulatie							
Overig	589	485	140	140	140	140	140
Garanties							
Terugbet.fee gar.banc.leningen							
Leningen							
Voorfinanciering DNB (DGS)							
Opdrachten	**2.091**	**1.282**	**270**	**270**	**270**	**270**	**270**
Wijzer in geldzaken	2.091	1.282	270	270	270	270	270
Bijdrage aan ZBO's en RWT's	**57.432**	**40.782**	**41.595**	**2.789**	**3.421**	**1.198**	**1.198**
Bijdrage toezicht AFM	29.722	16.919	20.737	734	735	623	623
Bijdrage toezicht DNB	27.710	23.863	20.858	2.055	2.686	575	575

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bijdrage aan (inter)nationale organisaties	**403**	**400**	**400**	**400**	**400**	**400**	**400**
Caribean Financial Action Taskforce	23	20	20	20	20	20	20
IASB	380	380	380	380	380	380	380
Ontvangsten	**586.778**	**208.276**	**162.931**	**7.597**	**7.377**	**7.288**	**7.108**
Garanties	**230.242**	**161.348**	**155.554**				
feeopbrengsten gar. banc. leningen	230.242	161.348	155.554				
Leningen	**293.150**						
terugontv. voorfinanciering DNB (DGS)	293.150						
Bekostiging	**60.313**	**5.184**	**5.184**	**5.184**	**5.184**	**5.184**	**5.184**
ontvangsten muntwezen	1.768	5.184	5.184	5.184	5.184	5.184	5.184
toename munten in circulatie	58.545						
Overig	**3.073**	**41.744**	**2.193**	**2.413**	**2.193**	**2.104**	**1.924**

D2. Budgetflexibiliteit

Subsidies

CDFD
Het College Deskundigheid Financiële Dienstverlening (CDFD) is belast met het toezicht op de naleving door exameninstituten van de artikelen 9 en 10 van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft. Genoemde artikelen bevatten een nadere uitwerking van artikel 4:9, derde lid, van de Wet op het financieel toezicht. De aanwijzing van het CDFD is bij Koninklijk besluit gebeurd (Instellingsbesluit CDFD). Door deze aanwijzing kan zij namens de Minister van Financiën beslissen over het verlenen, onthouden en intrekken van een erkenning.

Bekostiging

Rechtspraak Financiële Markten
Op grond van artikel 21 van de Wet tuchtrechtspraak accountants worden de kosten van de accountantskamer (Rechtspraak Financiële Markten) volledig gedragen door de Minister van Financiën.

Muntcirculatie
Krachtens artikel 6, eerste lid van de Muntwet 2002 kunnen munten uitsluitend in opdracht van de Staat worden vervaardigd en uitgegeven. Met het oog daarop heeft de Minister een aantal afspraken met de Koninklijke Nederlandse Munt (KNM) gemaakt. Deze afspraken zijn vastgelegd in een overeenkomst tussen de Staat en KNM.

Opdrachten

Wijzer in geldzaken
Samen met private partijen financiert het ministerie het platform Wijzer in geldzaken. Het Ministerie van Financiën heeft zich in 2010 gecommitteerd aan een meerjarige bijdrage aan het platform, waarbij uitgangspunt is dat de sector de helft van het benodigde bedrag voor haar rekening neemt. In het voorjaar van 2013 heeft het ministerie dit commitment herbevestigd.

Momenteel wordt overwogen de financiering van het platform in regelgeving vast te leggen.

Bijdrage aan ZBO's en RTW

Dit betreft de bijdragen aan de Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank voor het door hen uit te oefenen toezicht op de financiële markten. De verplichting tot betaling van deze bijdrage is, met uitzondering van de bijdrage voor het toezicht op de BES-eilanden, in de Wet bekostiging financieel toezicht vastgelegd.

Bijdrage aan (inter)nationale organisaties

Carribean Financial Action Task Force
De bijdrage aan de Carribean Financial Action Task Force (CFATF) hangt samen met de status van Nederland als co-operating and supporting nation. De bijdrage is niet juridisch verplicht. In de afgelopen jaren is de Nederlandse bijdrage gereserveerd voor de evaluatie van wetgeving en beleid van Curaçao en Sint Maarten.

IASB
Sinds 2008 verstrekt het Ministerie van Financiën jaarlijks een financiële bijdrage van € 380.000 aan de International Accounting Standards Board (IASB). Met de oprichting van de IASB kon Nederland bepaalde werkzaamheden overdragen. Zo werd tot dan toe wetgeving inzake accountingstandaarden opgenomen in het Burgerlijk Wetboek.

E. Toelichting op de instrumenten

Subsidie CDFD
Het College Deskundigheid Financiële Dienstverlening (CDFD) ondersteunt en adviseert de Minister van Financiën over de uitvoering van de regels met betrekking tot vakbekwaamheid van financiële dienstverleners zoals deze zijn neergelegd in de Wet financieel toezicht (Wft) en het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo). Het CDFD heeft onder andere als taak het adviseren van de Minister bij het vaststellen van toets- en eindtermen en het oordelen van erkenningen van exameninstituten. Voor de uitvoering van deze taken ontvangt het CDFD subsidie.

Afwikkeling Geldmuseum
De reguliere subsidie aan het Geldmuseum komt met ingang van het jaar 2014 te vervallen. Er wordt rekening gehouden met de kosten die samenhangen met de toekomstige opslag en beheer van het deel van de museumcollectie dat toebehoort aan het Ministerie van Financiën. Hierover moeten nog definitieve afspraken, mogelijk met De Nederlandsche Bank, worden gemaakt. Voorlopig is er voor gekozen om de hoogte van het bedrag voor de collectie gelijk te houden aan de tot nu toe jaarlijks aan het Geldmuseum verstrekte reguliere bijdrage.

Rechtspraak Financiële Markten (accountantskamer)
De Accountantskamer beoordeelt klachten over gedragingen van accountants bij hun beroepsmatig handelen. Het gaat daarbij vooral om gedragingen die mogelijk in strijd zijn met de wet of met het belang van een goede uitoefening van het accountantsberoep. In een tuchtprocedure staat het belang van een goede beroepsuitoefening voorop.

Muntcirculatie
Muntcirculatie bestaat uit uitgaven die betrekking hebben op de muntproductie en de vergoeding van de kosten van het Nationaal Analysecentrum voor Munten. De muntproductie in de jaren 2014 en verder is afhankelijk van de ontwikkelingen in de muntvraag.

Afname munten in circulatie
Het in omloop brengen van reguliere euromunten leidt tot ontvangsten voor de Staat en tegelijkertijd tot een schuld aan het publiek. Wanneer er meer munten in omloop worden gebracht dan dat er uit omloop terugkomen, neemt het aantal munten in circulatie toe. Deze toename leidt tot een netto ontvangst omdat de nominale waarde van de munten wordt ontvangen door de Staat. Wanneer er minder munten in omloop worden gebracht dan dat er uit omloop terugkomen, leidt dit tot een afname van munten in circulatie en tot een netto uitgave, omdat de nominale waarde wordt terugbetaald. Met de invoering van de euro deed ook de migratie van deze munten haar intrede. De realisaties van voorgaande jaren laten een wisselend beeld zien met zowel positieve als negatieve resultaten. Om deze reden wordt een stelpost van nul opgenomen voor zowel de ontvangst als de uitgave aan munten in circulatie.

Wijzer in geldzaken
Het platform Wijzer in geldzaken heeft het vergroten van financiële kennis en vaardigheden in Nederland de afgelopen jaren met succes op de kaart gezet. Uitgangspunt voor de begroting van Wijzer in geldzaken is dat het Ministerie van Financiën samen met een aantal partijen uit de sector het platform financiert.

Bijdrage toezicht AFM en DNB
DNB en AFM voeren het toezicht op de Financiële Markten uit. De hoogte van de overheidsbijdrage aan de toezichthouders AFM en DNB is met ingang van 1 januari 2013 geregeld in artikel 10 van de Wet bekostiging financieel toezicht (Wbft). Tot 2015 betaalt de Rijksoverheid mee aan dit toezicht.

Bijdrage internationale organisaties
Hieronder vallen de jaarlijkse contributie aan de International Accounting Standards Board, alsmede de bijdrage in de kosten van de Caribean Financial Action Task Force (CFATF). De CFATF is een regionale organisatie in het Caribische gebied die witwassen en het financieren van terrorisme bestrijdt.

Overig
Deze post is een verzameling van kleine instrumenten: de monitoring commissies Code Banken, Verzekeraars en Corporate Governance en de commissie Wijffels.

Ontvangsten

Feeopbrengsten
Sinds 1 januari 2011 is het mogelijk voor banken die onder de garantieregeling leningen hadden uitgegeven (delen van) gegarandeerde leningen vervroegd af te lossen. ABN AMRO, Achmea en NIBC hebben gebruik gemaakt van deze mogelijkheid.

Ontvangsten muntwezen

De ontvangsten muntwezen hebben betrekking op de uitgifte van bijzondere euromunten, de afdracht van de Koninklijke Nederlandse Munt (KNM) aan de Staat van de totale nominale waarde van uitgegeven muntsets, de bijzondere euromunten en van royalty's. Royalty's zijn vergoedingen die de Staat ontvangt voor dukaten die KNM produceert en verkoopt. De ontvangsten muntwezen hebben tevens betrekking op verkocht metaalschroot.

2.2.3 Artikel 3: Financieringsactiviteiten publiek-private sector

A. Algemene doelstelling

Optimaal financieel resultaat bij de realisatie van publieke doelen. In het bijzonder bij investeren in en verwerven, afstoten en beheren van de financiële en materiële activa van de Staat.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Financiën stimuleert en regisseert een verantwoorde en doelmatige besteding van overheidsmiddelen. Bedrijfseconomische expertise wordt ingezet bij staatsdeelnemingen, politiek belangrijke investeringsprojecten en transacties van de rijksoverheid en publiek-private investeringen in Nederland. De Minister van Financiën is verantwoordelijk voor:

- een optimaal financieel resultaat bij het beheren, aangaan en afstoten van staatsdeelnemingen met inachtneming van de betrokken publieke belangen;
- het toetsen en adviseren op bedrijfseconomische doelmatigheid bij het realiseren van grote publieke investeringsprojecten van politiek belang die in samenwerking met de markt worden verwezenlijkt, zodat vakdepartementen in staat worden gesteld hun projecten binnen budget, op tijd en met de gewenste kwaliteit te realiseren. Voorbeelden van deze projecten zijn Design-Build-Finance-Maintain-(Operate) [DBFM(O)] projecten, bedrijfsvoerings- en duurzaamheidsprojecten, en projecten waarbij exclusieve rechten in de markt worden gezet;
- het overkoepelende DBFM(O) beleid en de regie van het systeem dat ervoor moet zorgen dat DBFM(O) in Nederland structureel goed verankerd is en toegepast wordt;
- het beheren en afwikkelen van de tijdelijke overheidsinvesteringen in de gesteunde financiële instellingen;
- het beheren van de Illiquid Asset Back-up Facility binnen de contractvoorwaarden;
- zwaarwegende en/of principiële beslissingen (o.a. exitstrategie en beloningsbeleid) van, alsmede het houden van toezicht op NL Financial Investments (NLFI).

De Minister van Financiën heeft een aantal instrumenten tot zijn beschikking, die ingezet kunnen worden voor de invulling van zijn verantwoordelijkheid:

- bevoegdheden die de Minister van Financiën heeft op basis van de Comptabiliteitswet en als aandeelhouder op basis van Boek 2 Burgerlijk Wetboek en de statuten van de onderneming;
- de gedragsregels uit de Corporate Governance Code;
- bedrijfseconomische, juridische en corporate governance-expertise en kennis en kunde op het gebied van projectfinanciering en risicomanagement;
- structureel en incidenteel overleg met bestuurders en commissarissen van de staatsdeelnemingen;
- overleg met betrokken vakdepartementen over de mate waarin en de wijze waarop de relevante publieke belangen worden geborgd;
- besluit privaatrechtelijke rechtshandelingen 1996, in het bijzonder artikel 6: huur-, huurkoop- en lease-overeenkomsten, zoals DBFM(O) en andere langjarige complexe projecten, mogen pas worden gesloten na overeenstemming met de Minister van Financiën;

- PPS-code: de beheercode voor goede bedrijfsvoering binnen de rijksoverheid gericht op een doelmatige en rechtmatige inzet van het instrument van publiek-private samenwerking bij de realisatie en de exploitatie van (met name meerjarige) investeringsprojecten;
- wet Stichting Administratiekantoor beheer financiële instellingen (NLFI).

Bovenstaande instrumenten zijn verschillend van aard. De bevoegdheden die voortvloeien uit het Burgerlijk Wetboek en Comptabiliteitswet vormen de basis van de (formele) zeggenschap. De overige instrumenten hebben een meer informeel karakter, zijn richtinggevend (zoals de Corporate Governance Code) of dienen als randvoorwaarde om invulling te kunnen geven aan de beleidsdoelstelling (zoals de beschikbaarheid over en/of toegang tot de benodigde kennis).

C. Beleidswijzigingen

Na de zomer van 2013 zal de Minister van Financiën de Nota Deelnemingenbeleid Rijksoverheid 2013 presenteren. In de Nota wordt onder meer uiteengezet welke toegevoegde waarde het kabinet ziet in het staatsaandeelhouderschap bij de borging van publieke belangen. Daarnaast wordt beschreven op welke wijze de Staat als aandeelhouder zijn rol invult op het gebied van strategie, doelmatigheid en rendement, vermogenspositie, investeringen, benoemingen en beloningsbeleid. De Nota Deelnemingenbeleid Rijksoverheid 2013 is ook een kabinetsreactie op het IBO Staatsdeelnemingen dat maart 2013 naar de Kamer is gestuurd[17]. In dat kader gaat de nota onder meer in op de rolverdeling tussen de Staat als aandeelhouder en de Staat als beleidsmaker.

Begin 2013 zijn beide Kamers geïnformeerd over het voornemen de aandelen die de Staat der Nederlanden indirect houdt in URENCO Ltd. te vervreemden, onder de randvoorwaarde dat de publieke belangen inzake non-proliferatie, veiligheid en leveringszekerheid geborgd zijn[18]. Om aan het voornemen tot verkoop, en de borging van de publieke belangen die daarbij een rol spelen verder invulling te geven, worden intensieve besprekingen gevoerd tussen de verdragsstaten bij het Verdrag van Almelo en de aandeelhouders in URENCO. De Kamer zal naar verwachting na de zomer 2013 worden geïnformeerd over het resultaat van de besprekingen.

In het regeerakkoord is afgesproken dat het aanbieden van gokspelen geen kerntaak van de overheid is. Daarom wordt Holland Casino onder voorwaarden verkocht. Het Ministerie van Veiligheid en Justitie en het Ministerie van Financiën werken aan voorstellen voor een gemoderniseerde inrichting en -ordening van de kansspelmarkten. Gelijktijdig wordt in beeld gebracht wat dit betekent voor de betrokken staatsdeelnemingen.

[17] Tweede Kamer, vergaderjaar 2012–2013, 28 165, nr. 148.
[18] Tweede Kamer, vergaderjaar 2012–2013, 28 165, nr. 161.

D1. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel budgettaire gevolgen (x € 1. 000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Verplichtingen	**68.581**	**14.737.037**	**303.866**	**281.366**	**229.367**	**185.367**	**141.367**
waarvan garantieverplichting:							
Garanties en vrijwaringen (FCI, NS, WST en TenneT)		– 13.600					
Regeling BF		– 387					
Garantie SNS		5.000.000					
Garantie DNB		5.700.000					
Uitgaven	**2.993.758**	**5.793.624**	**1.652.866**	**1.589.366**	**1.356.367**	**1.167.367**	**943.367**
waarvan juridisch verplicht			*100%*				
Vermogensverschaffing							
Kapitaaluitbreiding TenneT	300.000						
Kapitaalinjectie SNS		2.700.000					
Bijdrage aan RWT							
NLFI (voorheen STAK)	5.250	5.310	5.052	5.052	5.052	5.052	5.052
Lening							
Management fee IABF	33.206	26.000	24.000	21.000	18.000	15.000	12.000
Funding fee IABF	2.644.371	1.939.000	1.614.000	1.554.000	1.324.000	1.138.000	917.000
Overbruggingskrediet SNS		1.100.000					
Garantie							
Regeling BF	0	600	100	100	100	100	100
Dotatie begrotingsreserve TenneT	4.800	4.800	4.800	4.800	4.800	4.800	4.800
Uitbetalingen garanties en vrijwaringen verkoop deelnemingen		600					
Opdrachten							
Uitvoeringskosten staatsdeelnemingen	6.131	17.314	4.914	4.414	4.415	4.415	4.415
Ontvangsten	**5.131.796**	**6.586.681**	**4.864.748**	**4.050.438**	**2.496.397**	**2.192.397**	**1.884.397**
Vermogensonttrekking							
Opbrengst onttrekking vermogenstitels	12.441						
Dividend staatsdeelnemingen	312.510	560.876	397.497	444.897	425.297	425.297	425.297
Winstafdracht DNB	749.494	1.974.772	1.166.000	789.000	620.000	506.000	422.000
waarvan Griekse inkomsten ANFA		43.881	45.000	45.000	45.000	45.000	33.000
Waarvan Griekse inkomsten SMP		163.852	138.000	104.000	74.000	59.000	50.000
Afdrachten Holland Casino				10.000	10.000	10.000	10.000
Afdrachten Staatsloterij	100.000	88.000	96.000	90.000	90.000	90.000	90.000
Opbrengst verkoop vermogenstitels	38	132.000					
Dividend financiële instellingen	121.302	394.000	400.000				
Rijksbijdrage Landwinning Havenbedrijf Rotterdam		295.482					
Bijdrage aan RWT							
NLFI (voorheen STAK)	2.419	4.153	4.300	4.300	4.300	4.300	4.300
Leningen							
Verwachte portefeuille ontvangsten IABF	2.433.653	1.764.000	1.459.000	1.418.000	1.211.000	1.044.000	844.000
Garantie fee IABF	73.054	58.000	52.000	46.000	39.000	33.000	26.000
Additionele fee IABF	46.350	37.000	34.000	30.000	23.000	18.000	13.000
Additionele garantie fee IABF	109.713	88.000	79.000	69.000	58.000	50.000	40.000
Verhandelbaarheidsfee IABF	14.807	18.000	15.000	13.000	11.000	7.000	5.000
Rente SNS krediet		6.765	6.596				
Aflossing kapitaalversterkingen ING, Aegon en SNS REAAL	750.000	750.000	750.000	750.000			
Couponbetaling en/of boetebetaling kapitaalversterking ING, Aegon en SNS REAAL	375.000	375.000	375.000	375.000			
Renteontvangsten Mandatory Convertible Note							

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Garantie							
Regeling BF	210	278					
Premie-ontvangsten garantie Tennet	4.800	4.800	4.800	4.800	4.800	4.800	4.800
Premie-inkomsten Capital Relief Instrument							
Premie-inkomsten counter indemnity	25.555	25.555	25.555	6.441			
Opdrachten							
Terug te vorderen uitvoeringskosten staatsdeelnemingen	450	10.000					

D2. Budgetflexibiliteit

Bijdrage aan RWT
Betreft een bijdrage aan NLFI, dit is voor 100% juridisch verplicht op basis van de door Minister van Financiën goedgekeurde begroting van NLFI en artikel 7 Wet stichting administratiekantoor beheer financiële instellingen. De begroting NLFI van het aankomende jaar wordt telkens voor het einde van het lopende jaar vastgesteld en ter goedkeuring aan de Minister voorgelegd. De verplichting loopt zolang NLFI kosten maakt bij de uitvoering van haar wettelijke taak.

Lening
Dit instrument betreft grotendeels de Funding Fee van het IABF. Deze is verplicht op basis van een overeenkomst met ING. De back-upfaciliteit heeft in principe een looptijd tot 2048. De Staat en ING kunnen de back-upfaciliteit onder voorwaarden eerder beëindigen.

Garantie
Dit budget is 100% juridisch verplicht op basis van een overeenkomst met TenneT. De verplichting loopt door tot 2020/2021.

Opdrachten
Dit budget is grotendeels juridisch verplicht op basis van contracten met adviseurs omtrent het beheer van de staatsdeelnemingen. Deze verplichting loopt tot eind 2014.

E. Toelichting op de instrumenten

Vermogensverschaffing
Op 1 februari 2013 heeft de staat SNS REAAL genationaliseerd. Na de nationalisatie heeft er een totale herkapitalisatie van SNS REAAL plaatsgevonden. Onderdeel van de herkapitalisatie is een kapitaalinjectie van de Staat van in totaal € 2,2 mld. (€ 1,9 mld. voor SNS Bank en € 300 mln. voor de Holding SNS REAAL). Daarnaast zal er een kapitaalinjectie van € 0,5 mld. aan eigen vermogen plaatsvinden voor de oprichting van de vastgoedbeheerorganisatie. Door de herkapitalisatie kunnen de operationele kosten bij oprichting worden betaald. Het eigen vermogen dient tevens als een buffer voor onverwachte ontwikkelingen.

Vermogensonttrekking
De geraamde bedragen zien op de reguliere staatsdeelnemingen zoals Holland Casino, de NS, Schiphol en de tijdelijke financiële deelnemingen (ABN AMRO, ASR, RFS en SNS REAAL). Er wordt nog onderzocht wat het precieze budgettaire effect van het niet meer rijden van de Fyra is op het dividend van de NS.

Bijdrage aan RWT
De stichting administratiekantoor beheer financiële instellingen (NLFI) – een rechtspersoon met een wettelijke taak – is in juli 2011 opgericht. De nettokosten om uitvoering te geven aan deze wettelijke taak zijn € 0,9 mln. over 2014.

Leningen

IABF
De back-up faciliteit is een constructie gedefinieerd rond kasstromen. In de transactie was initieel sprake van vier kasstromen. De Staat heeft 80% van het risico op de Alt-A portefeuille van ING overgenomen en ontvangt van ING 80% van alle kasstromen die binnenkomen op de portefeuille. Daarnaast ontvangt de Staat een garantiefee. Voor 20% van de portefeuille is het risico op de balans van ING gebleven. De Staat betaalt een funding fee en een management fee aan ING. In oktober 2009 is een additionele betaling overeengekomen tussen de Staat en ING, waardoor twee extra kasstromen zijn toegevoegd. De extra betalingen komen overeen met een verhoging van de garantiefee met 0,826 procentpunt en een verlaging van de rentecomponent van de funding fee met 0,5 procentpunt. De management fee en de (extra) garantie fee worden jaarlijks berekend over de resterende omvang van de portefeuille. De overige kasstromen zijn maandelijkse betalingen. De verhandelbaarheidsfee is een zevende kasstroom. Het betreft een vergoeding die de Staat van ING ontvangt voor het omzetten van een deel van de kasstromen naar een verhandelbare lening die in de repo kan worden gebruikt (Kamerstukken II, 2010–2011, 31 371, nr. 362). Iedere dollar die in 2014 wordt ontvangen wordt naar verwachting gebruikt om de verplichting aan ING versneld af te bouwen.

Overbruggingskrediet SNS
Door de onteigening van de effecten en vermogensbestanddelen van SNS REAAL zal de onderneming na nationalisatie, naar inschatting van DNB, de eerste tijd moeilijk aan financiering kunnen komen. Om de liquiditeitsbehoefte van de holding op te kunnen vangen heeft de Staat een overbruggingskrediet van € 1,1 mld. verstrekt. Dit krediet wordt gebruikt om senior schuld en interne leningen af te lossen. Deze lening zal worden terugbetaald indien de verzekeraar is verkocht of zoveel eerder als dat SNS REAAL in staat is gebleken zelf in de financiering te kunnen voorzien. Over het overbruggingskrediet ontvangt de Staat een rente van euribor + 110 basispunten (+1,1%). Deze vergoeding is marktconform en ligt hoger dan de rentekosten waartegen de Staat zelf leent.

Garanties
Onder het instrument garanties staan de regeling Bijzondere Financiering, de garantie aan de Stichting Beheer Doelgelden en de contragarantie die is verstrekt aan ABN AMRO in het kader van de verkoop van HBU aan Deutsche Bank.

Voor het beheer van de laatste distressed assets die voortkomen uit de BF-regeling wordt door NIBC een beheersvergoeding gerekend alsmede een vergoeding voor de kosten van de jaarlijkse externe accountantscontrole.

De Staat heeft in 2010 een garantie verstrekt van maximaal € 300 mln. ten behoeve van de Stichting Beheer Doelgelden tegen een marktconforme vergoeding[19]. Op basis hiervan verkreeg TenneT Holding de financiering voor de overname van Transpower. De jaarlijkse, marktconforme premie die de Staat ontvangt, wordt afgestort in een begrotingsreserve.

Er zijn wederzijdse aansprakelijkheden ontstaan door de afsplitsing van HBU (Newbank) uit het oude ABN AMRO, nu RBS N.V. genaamd. Indien RBS N.V. niet meer aan zijn verplichtingen zou kunnen voldoen, kunnen crediteuren onder specifieke voorwaarden tot maximaal € 950 mln. claimen bij HBU. Hiervoor heeft ABN AMRO een vrijwaring afgegeven aan de kopende partij Deutsche Bank. Aangezien ABN AMRO het risico van uitbetaling niet zelf kan lopen, is er een contragarantie door de Staat afgegeven. Voor deze garantie ontvangt de Staat een premie van € 25,6 mln. op jaarbasis.

Zoals in de Kamerbrief[20] over de nationalisatie van SNS REAAL is opgenomen zal de Staat een garantie verstrekken op de financiering van de vastgoedbeheerorganisatie. Het gaat hierbij om een garantie van circa € 5 mld. De financiering van de vastgoedbeheerorganisatie wordt initieel verstrekt door SNS Bank. De bank loopt hiermee nog steeds een risico op de portefeuille; als verliezen verder oplopen bestaat het risico dat de vastgoedbeheerorganisatie deze financiering niet terug kan betalen. De staatsgarantie vangt dit risico op. Voor de garantie op de financiering van de vastgoedbeheerorganisatie zal de Staat een garantiepremie ontvangen. De hoogte van deze premie moet nog worden vastgesteld, maar zal eveneens marktconform zijn. De vastgoedbeheerorganisatie zal vermoedelijk geen dividend uitkeren.

Opdrachten
Met de nationalisatie van SNS REAAL en de daarop volgende herstructurering en afsplitsing van Property Finance zijn omvangrijke advieskosten gemoeid, nu geschat op € 10 mln. Deze kosten zullen worden doorbelast aan SNS REAAL.

Meetbare gegevens staatsdeelnemingen
De Staat is aandeelhouder vanwege de met haar deelnemingen gemoeide publieke belangen. De publieke belangen dienen dan ook centraal te staan in de strategie en de investeringen van deze ondernemingen. Niettemin stuurt de Staat als aandeelhouder haar deelnemingen op zakelijke wijze aan, opdat de ondernemingen financieel zelfstandig kunnen blijven en eigenstandig de voor het publieke belang noodzakelijke investeringen kunnen doen. De nieuwe nota deelnemingenbeleid 2013 gaat hier verder op in.

De publieke belangen die de deelnemingen dienen te bevorderen zijn veelal geborgd via wet- en regelgeving. De verantwoordelijkheid voor borging van die belangen ligt bij het vakdepartement, dat doorgaans ook de instrumenten heeft om die publieke belangen te toetsen dan wel af te dwingen, zoals concessies en vergunningen. De onderstaande indicatoren zien op aspecten van financieel belang en corporate governance en liggen daarom binnen de directe invloedssfeer van de Staat als aandeelhouder. De meetbare indicator rendement is gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Het streven is om in 2013 en 2014, in overleg met de deelnemingen,

[19] Kamerstukken II 2009/2010, 28 165, nr. 104
[20] Kamerstukken II 2012/2013, 33 532, nr. 1

ondernemingspecifieke minimum streefrendementen vast te stellen, die zijn afgestemd op activiteiten en risico's van het desbetreffende bedrijf en/of de sector waarin deze opereert. De streefrendementen zullen daarna worden gevolgd en periodiek worden herijkt. Indien de specifieke rendementseis bij een deelneming nog niet is vastgesteld dan geldt de staande portefeuillebrede rendementseis van 8% als norm.

De Minister beoogt jaarlijks de effecten van zijn aandeelhouderschap in de reguliere staatsdeelnemingen te kunnen meten. Hiervoor zijn de volgende meetbare indicatoren en streefwaarden opgenomen:

Indicator [1]	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Percentage deelnemingen dat de Corporate Governance Code «comply-or-explain» toepast	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Percentage van deelnemingen dat minimaal een C-rating heeft conform de richtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI)	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Percentage van deelnemingen met dividend pay-out ratio [2] van ten minste 40%	33%	90%	90%	90%	90%	90%	90%
Percentage van deelnemingen waar de specifieke minimum rendementseis (RoE) wordt gehaald	n.v.t.	70%	80%	80%	80%	80%	80%

[1] Deelnemingen met volwaardige bedrijfsactiviteiten en waarvan het aandeelhouderschap in het beheer is van de Minister van Financiën zijn meegenomen in de kengetallen. Voor de indicatoren zijn Thales en KLM buiten beschouwing gelaten vanwege de beperkte toepasbaarheid van de methodiek.
[2] Niet voor alle staatsdeelnemingen geldt een uitbetaling van dividend middels een vooraf vastgesteld dividend pay-out ratio.

Meetbare gegevens publiek private samenwerking
Bij publiek private investeringen is het van belang dat gekozen wordt voor de meest doelmatige uitvoeringsvorm. Het aantal goed uitgevoerde PPC's [21] is een indicator die aangeeft in hoeverre deze keuze op de juiste manier wordt afgewogen. Het uitvoeren van een PPC geeft zicht op de voor- en nadelen van verschillende vormen waarin een groot overheidsproject kan worden uitgevoerd: in een publieke of private variant of in andere (meng)vormen. Het gebruik van de PPC is voorgeschreven in het kader van het Rijksbrede DBFM(O) beleid en wordt aanbevolen voor bedrijfsvoeringsprojecten zoals ICT-projecten van het Rijk. De Minister van Financiën houdt toezicht op het gebruik van de PPC. In onderstaande tabel zijn de PPC's voor DBFM(O) weergegeven:

Indicator	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Percentage van projecten binnen het Rijk (infrastructuur, Rijkshuisvesting) waar een PPC voor is uitgevoerd zoals afspraken voorschrijven	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Percentage PPC's met meerwaarde voor DBFM(O) waarvoor «comply-or-explain» is toegepast	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Percentage PPC's met meerwaarde voor DBFM(O) waarbij gekozen is voor DBFM(O)	67%	90%	90%	90%	90%	90%

Bron: Vakdepartementen; vakdepartementen geven aan als ze een PPC hebben uitgevoerd en wat de uitkomst is. Op basis van deze informatie komt de tabel tot stand. De voortgang en prestaties op het gebied van DBFM(O) worden uitvoeriger beschreven in de tweejaarlijkse DBFM(O) voortgangsrapportage aan de Tweede Kamer.

[21] PPC staat voor Public Private Comparator. Een PPC is een instrument om de voor- en nadelen van verschillende uitvoeringsvarianten van een project financieel inzichtelijk te maken.

2.2.4 Artikel 4: Internationale Financiële Betrekkingen

A. Algemene doelstelling

Een bijdrage leveren aan een financieel gezond en welvarend Europa en een evenwichtige internationale financieel-economische ontwikkeling.

B. Rol en verantwoordelijkheid

Om het bovenstaande doel te bereiken heeft de Minister van Financiën een regisserende rol in Nederland. De internationale inzet van de Minister is van belang omdat de Nederlandse economie door zijn openheid en relatief beperkte grootte sterk wordt beïnvloed door internationale financieel-economische ontwikkelingen. Een sterke Europese economie heeft een directe weerslag op de Nederlandse economie. Nederland is mede hierdoor gebaat bij een gezonde financieel economische ontwikkeling en een stabiele budgettaire en monetaire ontwikkeling in de Europese Unie en haar lidstaten, waarbij ook de financiële stabiliteit binnen de eurozone gewaarborgd is.

Ten behoeve van de bevordering van financiële stabiliteit in de toekomst neemt de Minister actief deel aan internationaal toezicht ter bevordering van de begrotingsdiscipline van lidstaten van de EU en een stabiele macro-economische omgeving in de EMU. Hieronder valt ook de economische beleidscoördinatie in de EU en de EMU, zoals door een nieuw verdrag voor begrotingsdiscipline tussen lidstaten van de EU en een procedure voor economische onevenwichtigheden. Verder neemt de Minister van Financiën besluiten over het Nederlandse oordeel over aanvragen voor het Exchange Rate Mechanism (ERM-II) en voor euro-invoering. Tevens draagt de Minister van Financiën het Nederlandse standpunt over de EU begroting uit.

De Minister van Financiën draagt bij aan het beheer van stabilisatiemechanismen zoals het EFSF en het ESM ten behoeve van het bewaken van de financiële stabiliteit, ook in financieel-economisch moeilijke tijden. Dit doet de Minister door actief deel te nemen aan Europese overleggen zoals de Eurogroep en Ecofin en door een intensieve lobby bij Europese partners.

Internationale financiële instellingen beïnvloeden economische ontwikkelingen, als gevolg van hun rol bij het financieel-economische beleidstoezicht en als financieel vangnet in geval van een crisis. Goed beleid van deze instellingen draagt daarom bij aan een evenwichtige internationale financieel-economische ontwikkeling en de ontwikkeling van lage- en middeninkomenslanden. De Minister draagt hieraan bij door toezicht te houden op de uitvoering van de taken van de Internationale Financiële Instellingen (IFI's) en hun financiële soliditeit. Daarnaast levert de inbreng van de Minister bij discussies in internationale fora zoals de Ecofin, Eurogroep, Working Party 3 (van de OESO) en discussies bij het Internationaal Monetair Fonds, de Wereldbank en andere IFI's een bijdrage aan de beïnvloeding van de internationale beleidsdiscussie en beleidsrespons.

C. Beleidswijzigingen

In internationaal verband zijn maatregelen getroffen om de wereldeconomie minder gevoelig te maken voor financieel economische crisis en te zorgen dat de gevolgen, mocht een dergelijke crisis opnieuw plaats-

vinden, zo beperkt mogelijk blijven. Hierbij zal het versterken van de rol van de IFI bij crisispreventie en het vormen van een vangnet voor landen die in ernstige problemen dreigen te raken voortgezet worden. De Minister van Financiën heeft hier voor Nederland als bewaker van de financiële belangen van de Nederlandse overheid en burger een centrale rol in.

Op Europees vlak zal er in 2014 substantiële aandacht zijn voor een verder herstel van de financiële stabiliteit van de eurozone. De Europese schuldencrisis heeft aanleiding gegeven tot wijziging en uitbreiding van afspraken omtrent economische beleidscoördinatie (onder andere versterkt Stabiliteits- en Groeipact). Gekoppeld hieraan zal er aandacht zijn voor de lopende steunprogramma's voor Griekenland, Ierland, Portugal, Cyprus en het programma voor Spanje (gericht op de Spaanse banken). De Minister van Financiën neemt namens Nederland deel aan discussies en besluitvorming op ministerieel niveau in Eurogroep en Ecofin verband en in de Raad van gouverneurs van het ESM over deze onderwerpen. Eurogroep en Ecofin vergaderingen vinden in beginsel iedere maand plaats.

Zoals eerder is toegezegd zijn de mogelijkheden verkend om de publieke externe controle op het EFSF onder te brengen bij het auditcomité van het ESM. Deze verkenning wijst dat het niet mogelijk is de publieke externe controle op het EFSF te laten verrichten door het auditcomité van het ESM; het EFSF kan als private onderneming onder Luxemburgs recht niet worden gecontroleerd door een gremium dat niet bestaat uit leden van de Board of Directors. Wel zal op korte termijn een EFSF-auditcomité worden ingesteld, bestaande uit een aantal leden van de Board of Directors, waardoor het toezicht op de afwikkeling van de bestaande leningenprogramma's voor Ierland, Portugal en Griekenland zal worden versterkt.

De onderhandelingen in het kader van het Meerjarig Financieel Kader (MFK) 2014–2020 van de EU zijn in 2013 afgerond. Volgens de huidige planning kan het nieuwe MFK daarmee vanaf 1 januari 2014 in werking treden. In het nieuwe MFK, dat circa € 34 mld. lager ligt dan het huidige MFK, hebben de budgetten voor onderzoek en innovatie aan relatief belang gewonnen ten opzichte van de klassieke posten als landbouw- en cohesiebeleid. Tevens heeft Nederland in deze onderhandelingen wederom een korting op de afdrachten bedongen van ruim € 1 mld. Voor een compleet overzicht van de resultaten wordt verwezen naar de Kamerbrieven[1].

Op 21 januari 2013 is de Minister van Financiën, Jeroen Dijsselbloem, door de collega's uit de Eurogroep benoemd als voorzitter van de Eurogroep voor een periode van 2,5 jaar. In de afgelopen jaren is een gezamenlijke Europese aanpak voor de crisis gekozen. Nederland heeft hierbij een actieve rol gespeeld. In de komende jaren is het van groot belang om vast houden aan die aanpak en gemaakte afspraken te implementeren. De rol als voorzitter van de Eurogroep biedt bij uitstek de mogelijkheid om uitvoering te geven aan de gezamenlijke Europese inzet.

[1] Kamerstukken II 2012/2013, 21 501 20

D1. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel budgettaire gevolgen (x € 1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Verplichtingen	**38.336.697**	**– 47.707.765**	**1.081.076**	**402.551**	**380.551**	**1.094.862**	**171.598**
waarvan:							
Deelneming multilaterale ontwikkelings-banken en -fondsen	120.110	181.519	842.590	181.841	181.841	918.837	16.153
Garantie aan DNB inzake IMF en BIS	– 825.772	113.445	113.445	113.445	113.445	113.445	113.445
Kredieten EU-betalingsbalanssteun	5.000	– 48.141.770					
EFSF							
EFSM	6.000						
ESM	35.445.400						
Uitgaven	**2.005.213**	**2.599.757**	**1.119.514**	**447.187**	**399.010**	**270.229**	**254.438**
Waarvan juridisch verplicht			*100%*				
Deelname aan internationale instellingen	**1.987.667**	**2.460.716**	**994.473**	**339.922**	**313.745**	**207.649**	**212.438**
Multilarerale ontwikkelingsbanken en fondsen	158.227	183.054	79.753	339.922	313.745	207.649	212.438
EFSF							
ESM	1.829.440	1.829.440	914.720				
EIB		448.222					
Griekenland	**17.546**	**139.041**	**125.041**	**107.265**	**85.265**	**62.580**	**42.000**
Lening aan Griekenland	4.546						
Uitkering aan Griekenland	13.000	139.041	125.041	107.265	85.265	62.580	42.000
Ontvangsten	**50.131**	**34.186**	**29.970**	**56.336**	**72.133**	**87.848**	**87.848**
Deelname aan internationale instellingen	**9.454**	**8.480**	**4.418**	**665**	**672**	**655**	**655**
Ontvangsten IFI's	9.454	8.480	4.418	665	672	655	655
Lening	**40.677**	**25.706**	**25.552**	**55.671**	**71.461**	**87.193**	**87.193**
Rente ontvangsten lening Griekenland	40.677	25.706	25.552	55.671	71.461	87.193	87.193

D2. Budgetflexibiteit

Deelname aan internationale instellingen
Dit budget betreft grotendeels de Nederlandse bijdrage aan het ESM, dit budget is juridisch verplicht op basis van internationale overeenkomsten (ESM verdrag). De laatste betaling van het gestort kapitaal van het ESM is voor eerste helft van 2014 geraamd. Het overige deel betreft deelname aan het International Development Association (IDA) programma van de Wereldbank.

Uitkering inkomsten obligaties
De uitkering van de inkomsten op de Griekse obligaties zijn juridisch verplicht vanwege internationale overeenkomsten. De verplichting loopt door tot ten minste 2026. In de periode 2026–2038 gaat het echter om een relatief klein bedrag, dat in een keer in 2026 zal worden uitgekeerd.

E. Toelichting op de instrumenten

Met het oog op de financiële stabiliteit van de eurozone en Nederland zijn verschillende maatregelen genomen, waaronder de steunprogramma's voor Griekenland, Ierland, Portugal, Cyprus en het programma voor Spanje. Tevens zijn de stabilisatiemechanismen EFSF en ESM opgericht. De Minister van Financiën vertegenwoordigt de Nederlandse belangen bij het beheer van de stabilisatiemechanismen EFSF en ESM ten behoeve

van het bewaken van de financiële stabiliteit, ook in financieel-economisch moeilijke tijden. Daarnaast vertegenwoordigt de Minister van Financiën de Nederlandse belangen bij het tot stand komen van steunprogramma's. Dit doet de Minister door actief deel te nemen aan Europese overleggen zoals de Eurogroep en Ecofin en door een intensieve lobby bij Europese partners.

Het overige deel van de raming voor garantieverplichtingen heeft betrekking op het zogenaamde garantiekapitaal van de internationale financiële instellingen (het deel van de verplichting dat waarschijnlijk niet tot betaling komt, het «callable capital»), op garantie-overeenkomsten tussen de Staat en DNB (onder meer de Nederlandse deelneming in IMF) en deelneming in de door de BIS te verstrekken kredietfaciliteiten.

Daarnaast draagt Nederland via algemene bijdragen aan multilaterale ontwikkelingsbanken en -fondsen bij aan ontwikkelingssamenwerking. Deze bijdragen zijn direct na ondertekening meerjarig en onvoorwaardelijk verschuldigd. Voor een deel van de verplichtingen- en uitgavenramingen geldt dat door wisselkoersinvloeden de realisaties kunnen afwijken van de ramingen; dit deel van de realisaties is daarmee niet beleidsmatig te beïnvloeden.

2.2.5 Artikel 5: Exportkredietverzekeringen, -garanties en investeringsverzekeringen

A. Algemene doelstelling

Het bieden van mogelijkheden voor verzekering van betalingsrisico's die zijn verbonden aan export en investeringen in het buitenland, in aanvulling op de markt, en het creëren en handhaven van een internationaal gelijkwaardig speelveld voor bedrijven op het terrein van de exportkredietverzekeringsfaciliteit.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Financiën heeft de rol van regisseur van de uitvoering van de exportkredietverzekeringsfaciliteit. De Minister stelt de randvoorwaarden vast waaronder de uitvoerder van de faciliteit verzekeringen mag afgeven. Sinds de stelselwijziging die op 1 januari 2010 in werking is getreden, treedt de Staat op als verzekeraar en voert Atradius Dutch State Business N.V. de EKV-faciliteit uit, op naam en voor rekening en risico van de Staat. De Minister van Financiën is budgetverantwoordelijk. De Minister van Financiën is, samen met de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, beleidsverantwoordelijk voor het verstrekken van de verzekeringen.

Op basis van de Kaderwet Financiële Verstrekkingen Financiën biedt de Nederlandse Staat, ter aanvulling op de private markt, faciliteiten aan waarmee Nederlandse ondernemers en hun financiers betalingsrisico's kunnen afdekken bij de Staat. Met de verschillende producten beschikbaar binnen de exportkrediet- en investeringsverzekeringen (de EKV-faciliteit) kunnen Nederlandse bedrijven meer grote en op (middel)lange termijn gefinancierde exportorders verwerven, hetgeen een positief effect heeft op de werkgelegenheid.

De randvoorwaarden voor het aangaan van verzekeringen kunnen ieder moment worden aangepast zodat onverantwoord grote risico's worden vermeden. Het risicoprofiel van de bestaande EKV-portefeuille en van nieuwe aanvragen wordt daarom nauwlettend gevolgd door het Ministerie van Financiën door middel van een Risk Management Framework.

Om zo veel mogelijk te voorkomen dat de Staat risico's in verzekering neemt die door de markt kunnen worden gedekt, is de «risicodracht» opgezet. In de risicodracht staat vermeld op welke risico's (landen, looptijd en omvang) de Staat potentieel dekking aanbiedt. Voor de overige risico's gaat de Staat er in principe vanuit dat deze door de markt zelf in dekking kunnen worden genomen. De risicodracht wordt periodiek aangepast na overleg met de uitvoerder van de faciliteit of indien reacties van marktpartijen hiertoe aanleiding geven.

De Minister heeft een stimulerende rol ten aanzien van het bevorderen van een gelijkwaardig speelveld op het gebied van de exportondersteunende maatregelen. Om Nederlandse exporteurs en hun financiers internationaal onder gelijke voorwaarden te kunnen laten concurreren, wordt door Nederland in internationaal verband overlegd over de exportondersteunende maatregelen. Zo worden in OESO- en EU-verband afspraken gemaakt over de voorwaarden waaronder exportkredietverzekeringen mogen worden verstrekt, zoals minimum premies, maximale looptijden, het gebruik van ontwikkelingshulpgelden, maatschappelijk

verantwoord ondernemen en verantwoord leenbeleid. De OESO voert een actieve dialoog met de opkomende economieën die geen deel uitmaken van de OESO om mogelijke verstoringen van het speelveld zoveel mogelijk te beperken.

C. Beleidswijzigingen

Om ervoor te zorgen dat de exportkredietverzekeringsfaciliteit aansluit bij de huidige marktbehoefte is er periodiek contact met exporteurs. De laatste tijd geven de exporteurs regelmatig aan dat de financieringsmogelijkheden bij marktpartijen sterk teruglopen en dat verschillende overheden hier maatregelen tegen treffen. Op basis van de internationale vergelijking, zoals uitgevoerd binnen het benchmarkonderzoek over 2012, blijkt inderdaad dat er internationaal steeds meer wordt gedaan op het gebied van (her)financieren van exporttransacties. In Nederland gebeurt dit niet. Om er voor te zorgen dat Nederlandse exporterende bedrijven niet op een achterstand komen te staan ten opzichte van hun buitenlandse concurrenten wordt in 2014 meer dan voorheen ingezet op het beschikbaar houden van voldoende financiering tegen een scherpe prijs. Om dit te bereiken, zonder dat de Staat onnodig op de stoel van de marktpartijen gaat zitten, wordt er in samenwerking met banken en de exportsector bekeken in welke mate exportfinanciering verder ontwikkeld kan worden. Hierbij kan worden gedacht aan een herfinancieringsfaciliteit.

D1. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel budgettaire gevolgen (x € 1.000)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Verplichtingen	**2.934.821**	**10.616.386**	**10.616.386**	**10.616.386**	**10.616.386**	**10.616.386**	**10.616.386**
waarvan garantieverplichtingen:	2.922.409	10.603.780	10.603.780	10.603.780	10.603.780	10.603.780	10.603.780
Reguliere EKV	2.942.882	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000
Investeringsverzekeringen	– 20.473	453.780	453.780	453.780	453.780	453.780	453.780
MIGA		150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Uitgaven	**70.109**	**113.106**	**110.006**	**118.006**	**118.006**	**118.006**	**118.006**
waarvan juridisch verplicht			*100%*				
Exportkredietverzekering							
Schade-uitkering EKV	57.697	100.000	96.900	104.900	104.900	104.900	104.900
Schade-uitkering investeringsverzekeringen		500	500	500	500	500	500
Schade-uitkering MIGA							
Schade-uitkering Omzetpolissen							
Uitgaven Seno-Gom	286						
Opdrachten							
Kostenvergoeding Atradius DSB	12.126	12.606	12.606	12.606	12.606	12.606	12.606
Ontvangsten	**350.432**	**143.550**	**99.500**	**83.750**	**82.250**	**82.250**	**69.750**
Premies EKV	43.629	55.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Premies investeringsverzekeringen	537	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250
Premies omzetpolissen	15						
Schaderestituties EKV	97.911	52.300	28.000	28.000	28.000	28.000	28.000
Schaderestituties Seno-Gom	185						
Ontvangsten Seno-Gom	207.655	34.500	29.750	14.000	12.500	12.500	0
Overige ontvangsten	500	500	500	500	500	500	500

D2. Budgetflexibiliteit

Exportkredietverzekering
Dit budget is 100% juridisch verplicht op basis van door exporteurs en exportfinanciers (banken) afgesloten exportkredietverzekeringen indien de verzekerde risico's zich materialiseren en aan alle verzekeringsvoorwaarden is voldaan. De openstaande garantieverplichting was ultimo 2012 € 17,4 mrd.

Opdrachten
Dit budget is juridisch verplicht op basis van een overeenkomst met Atradius DSB. Deze overeenkomst loopt door tot en met 2014.

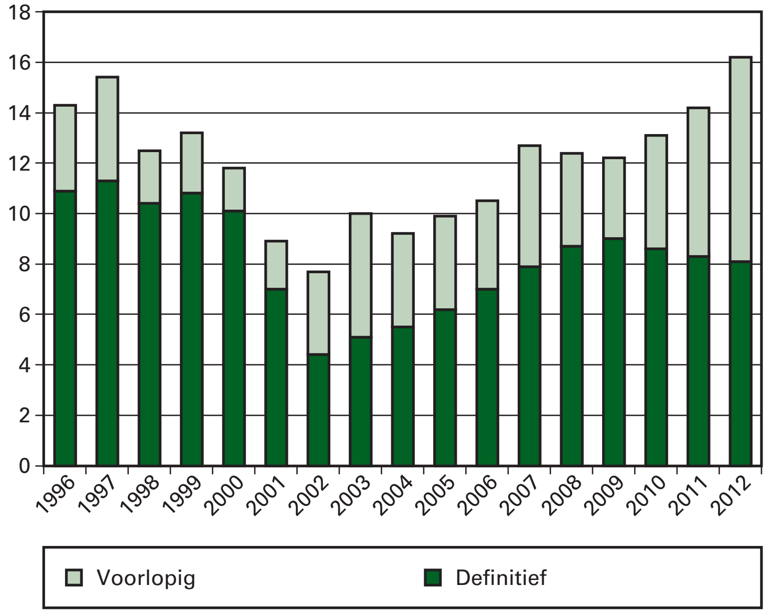
E. Toelichting op de instrumenten

Exportkredietverzekering
Voor de exportkredietverzekering is in de begroting een bedrag van € 10 mld. opgenomen als plafond voor hoeveel de Staat jaarlijks als saldo van nieuwe verplichtingen kan aangaan.

Via de exportkredietverzekeringen worden Nederlandse exporteurs en hun financiers gedekt tegen het politieke en commerciële risico dat zij lopen bij middellange en langlopende exportcontracten naar landen met een (ver)hoog(d) risico en/of buitenlandse afnemers met een relatief hoog risicoprofiel. Dit instrument vergroot dus de mogelijkheden voor Nederlandse export.

Voor zowel de inkomsten als de schade-uitkeringen, behorende bij dit instrument, geldt dat deze worden beïnvloed door externe factoren, zoals de vraag naar exportkredietverzekeringen door exporteurs en het betaalgedrag van debiteuren in derde landen.

Tevens kan de Staat jaarlijks voor maximaal € 453 mln. aan verplichtingen aangaan voor nieuwe investeringsverzekeringen. Via deze verzekeringen worden Nederlandse bedrijven die langdurig investeren gedekt tegen het politieke risico dat zij lopen in het land. Onderstaande grafiek laat de ontwikkeling zien van het totaal door de Staat verzekerde bedrag in de afgelopen jaren: het totale uitstaande obligo. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen definitieve verzekeringen (polissen) en voorlopige verzekeringen (dekkingstoezeggingen).

Opdracht
Atradius Dutch State Business (ADSB) is de uitvoerder van de EKV-faciliteit. ADSB geeft in naam en voor rekening van de Staat der Nederlanden exportkredietverzekeringen, -garanties en investeringsverzekeringen af. Voor de uitvoering en het beheer van de portefeuille ontvangt ADSB jaarlijks een vergoeding.

Meetbare gegevens
Binnen de EKV-faciliteit worden twee kengetallen gebruikt om inzicht te krijgen in hoeverre de doelstelling wordt behaald. Beide kengetallen, de benchmark en BERB, bieden informatie over het gelijkwaardige speelveld. Er wordt gestreefd naar een best of class notering (A rating) binnen de jaarlijkse benchmark op de verzekeringsvoorwaarden en -mogelijkheden. De benchmark is een vergelijkend onderzoek tussen de Nederlandse faciliteit en faciliteiten in een aantal voor de concurrentie relevante landen. Een best of class resultaat betekent dat de Nederlandse faciliteiten aansluiten bij de landen die het beste scoren op de verzekeringsvoorwaarden en -mogelijkheden.

Internationaal is afgesproken dat EKV-faciliteiten over een langere periode kostendekkend moeten zijn, om concurrentieverstoring te voorkomen. Dat betekent dat op lange termijn de premie-inkomsten voldoende moeten zijn om de uitvoeringskosten en de netto schade-uitkeringen (inclusief de recuperaties) te dekken. De kostendekkendheid van de Nederlandse faciliteit wordt gemeten door het model voor Bedrijfseconomische Resultaatbepaling (BERB). Daaruit blijkt dat de Nederlandse EKV-faciliteit over de periode 1999 t/m 2012 een positief resultaat van € 226 mln. heeft geboekt. Gegeven de voorwaarde dat het resultaat minimaal nul moet zijn, is er hoewel er in een individueel jaar een negatieve uitschieter kan zijn, op de lange termijn een grotere kans op een licht positief resultaat. De omvang van het huidige cumulatieve positieve resultaat is, gegeven de verplichtingen over diezelfde periode, dusdanig beperkt dat dit geen aanleiding is om het huidige acceptatiebeleid aan te passen.

Kengetallen	2014	2015	2016	2017	2018
BERB **Benchmark**	> 0 mln A	> 0 mln A	> 0 mln A	> 0 mln A	> 0 mln A

2.2.6 Artikel 6: BTW-compensatiefonds

A. Algemene doelstelling

Gemeenten, provincies en Wgr-plusregio's hebben de mogelijkheid een evenwichtige keuze te maken tussen in- en uitbesteding. De btw speelt hierin geen rol.

B. Rol en verantwoordelijkheid Minister

De Minister van Financiën is verantwoordelijk voor en heeft een uitvoerende rol bij:

- verstrekken, verzamelen en controleren van de opgaafformulieren en het uitbetalen van de compensabele btw;
- beheer van het BTW-compensatiefonds.

Het BTW-compensatiefonds is opgericht zodat de btw geen rol speelt bij de afweging door decentrale overheden tussen het uitbesteden van werkzaamheden of het uitvoeren ervan door de eigen organisatie. Gemeenten, provincies en Wgr-plusregio's kunnen de betaalde btw terugvragen bij het BTW-compensatiefonds. De betaalde btw moet daarvoor wel aan een aantal voorwaarden voldoen. Zo moet de btw betaald zijn over een niet-ondernemerstaak en mag geen sprake zijn van verstrekking aan een individuele derde. Voorbeelden van taken waarvoor gemeenten btw kunnen terugclaimen zijn de inzameling van huisvuil, het straatbeheer, schoonmaakactiviteiten, archivering, ingenieurswerkzaamheden en groenbeheer.

C. Beleidswijzigingen

Er zijn in 2014 geen beleidswijzigingen ten aanzien van het BTW-compensatiefonds gepland.

Het kabinet heeft aanvankelijk het voornemen gehad om het BTW-compensatiefonds per 2015 af te schaffen. Hoewel het primaire doel van het BTW-compensatiefonds bereikt is, blijkt niet uit de evaluatie dat het fonds tot het achterliggende doel – doelmatigheidswinst door meer uitbesteding – heeft geleid. Politieke, strategische en beleidsmatige factoren hebben meer impact op de beslissing om al dan niet uit te besteden dan doelmatigheid. Tegelijkertijd is het BTW-compensatiefonds budgettair gezien aanzienlijk in omvang toegenomen.

In het financieel akkoord[22] dat het Rijk en de medeoverheden op 18 januari 2013 gesloten hebben, heeft het kabinet met de gemeenten en provincies de afspraak gemaakt het BTW-compensatiefonds niet af te schaffen. Onderdeel van deze afspraak is dat de ingeboekte korting gehandhaafd blijft en op het gemeentefonds en provinciefonds wordt toegepast. Eveneens wordt het voor het BTW-compensatiefonds jaarlijks beschikbare budget gemaximeerd. Concreet betekent dit dat er per 2015 een plafond op het BTW-compensatiefonds komt. Het plafond wordt gekoppeld aan de accrespercentages zoals deze volgen uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds en provinciefonds. Uitgangspunt voor het plafond is de raming van het BTW-compensatiefonds voor 2014 zoals weergegeven in de begroting 2013, namelijk € 3,1 mld. Vanaf 2015 groeit dit bedrag met het accrespercentage. Het plafond wordt tevens

---

[22] Tweede Kamer, 2012–2013, 33 400 B, nr. 7

aangepast voor taakmutaties (zoals de decentralisaties) die gepaard gaan met onttrekkingen of toevoegingen aan het BTW-compensatiefonds. Als het plafond overschreden wordt, komt het verschil ten laste van het gemeentefonds en provinciefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond, komt het verschil ten gunste aan het gemeentefonds en provinciefonds. De toevoeging of uitname wordt over het gemeentefonds en provinciefonds verdeeld conform de aandelen van de gezamenlijke gemeenten en gezamenlijke provincies in het BTW-compensatiefonds in het gerealiseerde jaar.

D1. Budgettaire gevolgen van beleid

De tabel budgettaire gevolgen van beleid laat de meest actuele raming van het BTW-compensatiefonds zien. Het feit dat de raming voor 2014 in deze begroting verschilt van de raming voor 2014 zoals opgenomen in de begroting 2013, heeft geen gevolgen voor het uitgangspunt voor het plafond van het BTW-compensatiefonds. Het uitgangspunt voor het plafond blijft € 3,1 mld.

Het verschil tussen de geraamde realisatie van het BTW-compensatiefonds en het geraamde plafond van het BTW-compensatiefonds – dus de geraamde toevoeging of onttrekking aan het gemeentefonds en provinciefonds – wordt gereserveerd op de aanvullende posten van het gemeentefonds en provinciefonds.

In de ramingen is rekening gehouden met de gevolgen van een taakmutatie, namelijk het overgaan van taken van gemeenten naar veiligheidsregio's per 2014. Gegeven deze aanpassing zal naar huidig inzicht in 2015 circa € 180 mln. worden toegevoegd aan het gemeente- en provinciefonds.

Tabel budgettaire gevolgen (x € 1.000)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Verplichtingen	**2.664.772**	**2.656.643**	**2.816.420**	**2.816.664**	**2.816.486**	**2.816.367**	**2.816.367**
Uitgaven	**2.664.772**	**2.656.643**	**2.816.420**	**2.816.664**	**2.816.486**	**2.816.367**	**2.816.367**
waarvan juridisch verplicht			*100%*				
Instrument: Btw-compensatieregeling							
w.v. bijdragen aan gemeenten en kaderwetgebieden	2.360.993	2.354.196	2.490.095	2.490.255	2.490.183	2.490.095	2.490.095
w.v. bijdragen aan provincies	303.779	302.447	326.325	326.409	326.303	326.272	326.272
Ontvangsten	**2.664.772**	**2.656.643**	**2.816.420**	**2.816.664**	**2.816.486**	**2.816.367**	**2.816.367**

D2. Budgetflexibiliteit

De bijdrage ter compensatie van de door gemeenten, provincies en Wgr-plusregio's betaalde btw is opgenomen in de Wet op het BTW-compensatiefonds. Deze wet bevat de voorwaarden waarbinnen gemeenten en provincies kunnen claimen uit het BTW-compensatiefonds, maar stelt geen grens aan de totale omvang van claims uit het fonds. Het BTW-compensatiefonds is daarmee wettelijk inflexibel in zijn totaliteit.

E. Toelichting op de financiële instrumenten

Uitgaven

Gemeenten declareren in absolute zin meer btw bij het BTW-compensatiefonds dan provincies. Dit declaratiepatroon ligt in het verlengde van de ruimere budgettaire mogelijkheden van gemeenten ten opzichte van provincies; het gemeentefonds is namelijk groter dan het provinciefonds.

In relatieve zin declareren de provincies meer bij het BTW-compensatiefonds. Een mogelijke oorzaak hiervan is dat de provincies vooral actief zijn op het gebied van verkeer en vervoer, hetgeen een uitgavencategorie is die veelal voor compensatie van btw-bedragen in aanmerking komt.

De raming van het fonds is aangepast op basis van de jaarbeschikking over 2012, het geraamde effect van de btw-verhoging, (geraamde) voorschotten en voorgenomen beleidsmutaties.

Compensatie

De Belastingdienst is belast met het verstrekken en verzamelen van opgaafformulieren en het compenseren van de btw over niet-ondernemersactiviteiten.

Controlebeleid

De controle op de toepassing van de Wet op het BTW-compensatiefonds is belegd bij de Belastingdienst. De algemene beleidsdoelstelling van de Belastingdienst is het onderhouden en versterken van naleving van de regels door belastingplichtigen. Om dat te bereiken zet de Belastingdienst meerdere toezichtinstrumenten in. Een van die instrumenten is het horizontaal toezicht, dat gebaseerd is op vertrouwen en transparantie. De vorm en intensiteit van het toezicht van de Belastingdienst wordt daarbij aangepast aan de kwaliteit van de interne organisatie van de gemeenten en provincies.

Meetbare gegevens

Prestatie-indicator	Waarde 2012	Waarde 2013	Streefwaarde 2014
Aantal gemeenten en provincies onder HT [1]	n.v.t.	n.v.t.	200–250

[1] De prestatie-indicatoren zijn ten opzichte van 2013 gewijzigd om beter aan te sluiten bij het toezichtsproces zoals de Belastingdienst dat uitvoert. Hiermee wordt eveneens consistentie bereikt met de indicatoren zoals opgenomen in de toelichting bij artikel 1 Belastingen.

De Belastingdienst richt zich ten aanzien van provincies en gemeenten op het vergroten van de zekerheid over de juistheid en volledigheid van de belastingontvangsten.

De Belastingdienst ondersteunt en stimuleert provincies en gemeenten om de kwaliteit van de aangifte te verbeteren. De Belastingdienst bespreekt met de provincie respectievelijk gemeente hoe zij haar verantwoordelijkheid invult met betrekking tot haar aangifte. Daarbij wordt vastgesteld hoe deze omgaat met fiscaliteit en of de randvoorwaarden aanwezig zijn om te komen tot een adequate beheersing daarvan. De provincie/gemeente beoordeelt daarna cyclisch de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersing van de (fiscaal relevante) bedrijfsprocessen en deelt de resultaten daarvan met de

Belastingdienst. De Belastingdienst monitort dit proces en bepaalt in welke mate gesteund kan worden op deze interne beheersing. Periodiek wordt dit getoetst, doorgaans door steekproefsgewijze controles. Voor de organisaties die nog niet adequaat werken aan opzet, bestaan en werking van de fiscale beheersing beoordeelt de Belastingdienst of het horizontaal toezichtstraject kan worden gecontinueerd.

Waar horizontalisering van het toezicht (nog) niet mogelijk is, voert de Belastingdienst op basis van handhavingsregie passende interventies uit.

2.2.7 Artikel 7: Beheer Materiële Activa

A. Algemene doelstelling

Een optimaal financieel resultaat bij het beheren en afstoten van materiële activa van/voor het Rijk ten behoeve van de realisatie van rijksdoelstellingen.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Financiën heeft een uitvoerende rol op het gebied van roerende materiële activa. De Minister is verantwoordelijk voor het vervoeren, bewaren, vernietigen en verkopen van overtollige en in beslaggenomen roerende zaken. Deze taken zijn opgedragen aan het baten-lastenagentschap Domeinen Roerende Zaken (DRZ). Het Ministerie van Financiën is eigenaar van DRZ. Het aan Financiën toebehorende deel van de verkoopopbrengsten van in beslag genomen goederen staat geraamd in de tabel budgettaire gevolgen van beleid. De hoogte van de verkoopopbrengsten wordt voornamelijk bepaald door de te nemen (verkoop)beslissingen over in beslag genomen goederen door het Openbaar Ministerie. Om deze reden is bij dit artikel geen prestatie-indicator opgenomen. Voor de doelmatigheidsindicatoren wordt verwezen naar de paragraaf inzake de baten-lastendienst.

Het Rijk bezit namelijk materiële activa die nodig zijn voor de realisatie van rijksdoelstellingen. De wettelijk basis voor deze uitvoerende rol ligt in de Comptabiliteitswet. Daarin staat dat de Minister van Financiën belast is met de verantwoordelijkheid voor het (privaatrechtelijk) beheer van de roerende zaken die aan de Staat toebehoren dan wel zijn toevertrouwd, een en ander voor zover de verantwoordelijkheid voor dat beheer niet krachtens de Wet bij een of meer andere Ministers is gelegd.

C. Beleidswijzigingen

Op grond van artikel 7 van de Regeling agentschappen heeft een doorlichting van Domeinen Roerende Zaken (DRZ) plaatsgevonden. Aangezien DRZ niet volledig voldoet aan de Regeling, is besloten de agentschapsstatus van DRZ in te trekken met ingang van 1 januari 2015 en de organisatie om te vormen tot een reguliere ambtelijke dienst (zo mogelijk binnen het Ministerie van Financiën). De budgettaire implicaties van de herpositionering zullen worden verwerkt in de Ontwerpbegroting 2015.

Op 5 november 2012 is besloten tot een departementale herindeling met betrekking tot rijksvastgoed. Hierbij is de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie belast met de behartiging van de aangelegenheden op het terrein van rijksvastgoed, met inbegrip van het RVOB, voor zover deze voor 5 november was opgedragen aan de Minister van Financiën. Ook de taken en organisatie van de directie Rijksvastgoed, – opgericht ter ondersteuning van de afstemming tussen zowel uitvoerende diensten als departementen ten aanzien van rijksvastgoed in respectievelijk de Raad voor Vastgoed Rijksoverheid (RVR) en de Interdepartementale Commissie Rijksvastgoed (ICRV), zijn overgeheveld van het Ministerie van Financiën naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. In de portefeuilleverdeling die in het constitutionerend beraad is overeengekomen, is het rijksvastgoed opgenomen onder de Minister voor Wonen en Rijksdienst.

D1. Budgettaire gevolgen van beleid

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Verplichtingen	**100.220**	**606**	**306**	**306**	**306**	**306**	**306**
Uitgaven	**99.942**	**606**	**306**	**306**	**306**	**306**	**306**
Waarvan juridisch verplicht			*0%*				
Beheerskosten DRZ	500	606	306	306	306	306	306
Uitgaven mbt RVOB in 2012	99.442						
Ontvangsten	**163.501**	**2.100**	**1.800**	**1.800**	**1.800**	**1.800**	**1.800**
Programma-ontvangsten Batenlasten-agentschap							
Vervreemding DRZ	2.767	2.100	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
Ontvangsten mbt RVOB in 2012	160.734						

D2. Budgetflexibiliteit

De beheerskosten € 0,3 mln. zijn niet juridisch verplicht, maar worden gedaan om ontvangsten te kunnen realiseren.

E. Toelichting op de instrumenten

Vervreemding DRZ
De verkoop van roerende zaken brengt jaarlijks € 1,8 mln. op. Het gaat in de praktijk om de verkoopopbrengsten van in beslaggenomen goederen. De kosten die hiermee gemoeid zijn bedragen jaarlijks circa € 0,3 mln. De baten-lastendienst Domeinen Roerende Zaken (DRZ) is door de Minister belast met de uitvoering van zijn taken met betrekking tot de roerende zaken van het Rijk.

Niet uit tabel blijkende budgettaire gevolgen

Middelenafspraken
De Minister van Financiën verzorgt behalve de ingebruikgeving en vervreemding van de eigen (overtollige) roerende zaken ook de ingebruikgeving en vervreemding van (overtollige) roerende zaken van andere Ministers. Wanneer een middelenafspraak is gemaakt met een Minister, dan wordt de opbrengst uit ingebruikgeving en/of vervreemding door deze Minister verantwoord op zijn eigen begroting.

2.3 NIET-BELEIDSARTIKELEN

2.3.1 Artikel 8: Centraal Apparaat

A. Apparaat kerndepartement

Op dit artikel staan alle personele en materiële uitgaven en ontvangsten van Financiën met uitzondering van de Belastingdienst (zie artikel 1) en het agentschap Domeinen Roerende Zaken (DRZ) (zie de baten-lastenparagraaf). Het Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf (RVOB) is november 2012 overgegaan naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Het omvat de verplichtingen en uitgaven voor ambtelijk personeel (inclusief personele exploitatie), inhuur externen en materieel (inclusief ICT) voor het kerndepartement.

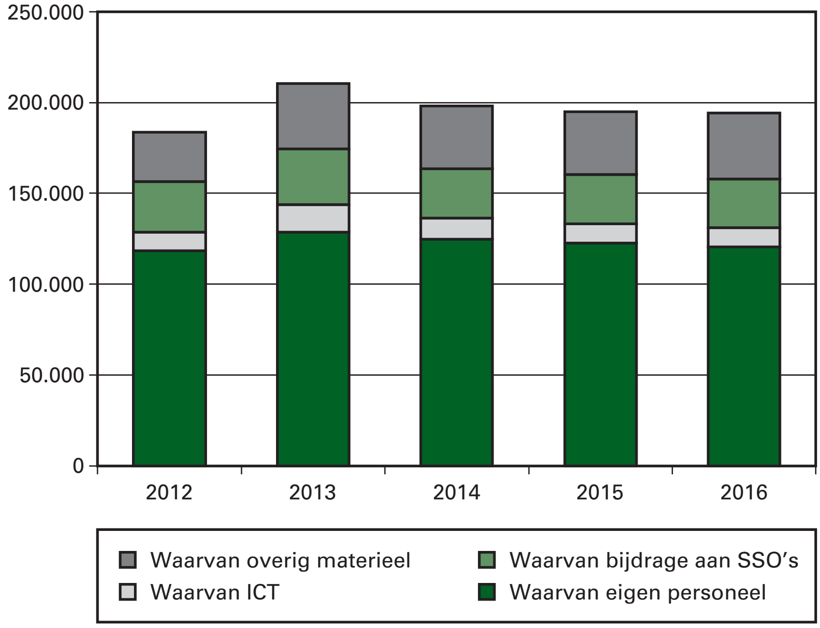
B. Tabel budgettaire gevolgen van beleid

A. Apparaatuitgaven Kerndepartement
Tabel budgettaire gevolgen (x € 1.000)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Verplichtingen	**182.512**	**218.260**	**204.688**	**201.012**	**197.004**	**191.858**	**190.181**
Uitgaven	**189.009**	**218.260**	**204.688**	**201.012**	**197.004**	**191.858**	**190.181**
Personeel Kerndepartement	**123.624**	**136.303**	**131.714**	**128.923**	**125.970**	**123.107**	**121.671**
Waarvan eigen personeel	118.331	130.772	127.895	125.560	122.607	119.980	118.554
Waarvan inhuur externen	4.990	5.000	3.293	2.837	2.837	2.837	2.837
Waarvan overig personeel	303	531	526	526	526	290	280
Materieel Kerndepartement	**65.385**	**81.957**	**72.974**	**72.089**	**71.034**	**68.751**	**68.510**
waarvan ICT	10.321	15.943	12.041	11.066	11.074	11.075	10.605
waarvan bijdrage aan SSO's	27.716	30.440	26.822	26.926	22.905	22.901	22.654
waarvan overig materieel	27.348	35.574	34.111	34.097	37.055	34.775	35.251
Ontvangsten	**36.539**	**34.470**	**30.385**	**31.511**	**31.161**	**31.165**	**31.015**

Personeel Kerndepartement
Dit betreft alle personeelsuitgaven inclusief externe inhuur voor het kerndepartement. De inhuur is beperkt. Inhuur externen in verband met de kredietcrisis is op artikel 3 uitvoeringskosten staatsdeelnemingen ondergebracht.

Materieel Kerndepartement
Dit betreft de materieeluitgaven van het kerndepartement en omvat onder andere zaken aangaande diensten, middelen en communicatie. ICT bevat zowel de uitgaven voor projecten als structurele uitgaven zoals onderhoud en licenties. De bijdrage aan Shared Service Organisaties betreft onder andere Digitale Werkomgeving Rijk (DWR), P-Direkt (salarisbedrijf van het Rijk) en de Rijksgebouwendienst.

C. Totaal overzicht Apparaat Financiën

Financiën is verantwoordelijk voor het agentschap DRZ. Het RVOB valt per november 2012 onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De apparaatuitgaven en ontvangsten van DRZ worden verder uitgesplitst en toegelicht in de baten-lastenparagraaf. Voor de AFM, Waarderingskamer en DNB wordt de volledige overheidsbijdrage gebruikt voor apparaat.

De onderstaande tabel geeft de totale apparaatuitgaven/kosten voor Financiën weer inclusief DRZ, ZBO's en RWT's.

C. Totaaloverzicht apparaatsuitgaven/kosten incl. BLD en ZBO's/RWT's

Budgettaire gevolgen (* € 1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Totaal apparaatuitgaven Financiën	**3.179.108**	**2.901.513**	**2.837.128**	**2.752.546**	**2.682.519**	**2.644.346**
– Kerndepartement	218.260	204.688	201.012	197.004	191.858	190.181
– Belastingdienst	2.960.848	2.696.825	2.636.116	2.555.542	2.490.661	2.454.165

Budgettaire gevolgen (* € 1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Totaal apparaatkosten BLD's en ZBO's/RWT's	**71.524**	**72.632**	**33.548**	**33.415**	**31.192**	**31.192**
Baten-Lastendienst	**21.047**	**21.849**	**21.571**	**20.806**	**20.806**	**20.806**
– Domeinen Roerende Zaken	21.047	21.849	21.571	20.806	20.806	20.806
ZBO's en RWT's	**50.477**	**50.783**	**11.977**	**12.609**	**10.386**	**10.386**
– AFM	17.168	20.737	734	735	623	623
– DNB	23.863	20.858	2.055	2.686	575	575
– Waarderingskamer	4.136	4.136	4.136	4.136	4.136	4.136
– NLFI	5.310	5.052	5.052	5.052	5.052	5.052

D. Tabel apparaatsuitgaven kerndepartement per DG

Budgettaire gevolgen (* € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kerndepartement	218.260	204.688	201.012	197.004	191.858	190.181
GT	24.591	23.019	21.651	20.539	20.455	20.089
DGRB	21.225	20.879	20.740	20.679	20.563	20.255
SG-cluster	158.414	146.929	144.925	142.130	137.228	136.275
DGFZ	14.029	13.861	13.697	13.656	13.612	13.562

Toelichting
De totale apparaatuitgaven van het kerndepartement van Financiën worden in bovenstaande tabel opgesplitst naar de Generale Thesaurie, de twee Directoraten-generaal Rijksbegroting en Fiscale Zaken en het cluster Secretaris-Generaal. De apparaatuitgaven van het SG-cluster zijn ten opzichte van de GT en de andere Dictoraten-generaal hoog omdat hier alle centrale uitgaven aan de SSO's en de Auditdienst Rijk onder vallen.

Invulling taakstelling Rutte II (*mln €)

bedragen (* € 1.000)				
	2016	2017	2018	structureel
Departementale taakstelling (totaal)	**49.655**	**111.225**	**135.055**	**135.055**
– Kerndepartement	3.455	7.739	9.400	9.400
– Belastingdienst	46.200	103.486	125.655	125.655
– Agentschap				
– ZBO's				

Taakstelling Belastingdienst sinds Rutte I (*mln €)

Organisatie	Taakstelling	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Belastingdienst							
	Coalitieakkoord 2010, totale bezuiniging	– 82.173	– 124.275	– 165.459	– 172.484	– 179.636	– 187.707
	Coalitieakkoord 2012, totale bezuiniging				– 46.248	– 103.469	– 125.655
	Intensivering [1]		169.000	157.000	157.000	157.000	157.000

[1] De intensivering toezicht en invordering (ITI) komt aan de orde in de tabel belangrijkste beleidsmatige mutaties en is geen verlichting van de opgelegde taakstellingen, o.a. omdat er andere kosten mee gemoeid zijn.

2.3.2 Artikel 9: Algemeen

Niet in gebruik.

2.3.3 Artikel 10: Nominaal en Onvoorzien

A. Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Tabel budgettaire gevolgen (x € 1.000)							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Verplichtingen		**3.901**	**3.425**	**2.948**	**3.368**	**1.972**	**1.792**
Uitgaven		**3.901**	**3.425**	**2.948**	**3.368**	**1.972**	**1.792**
Onvoorzien		3.901	3.425	2.948	3.368	1.972	1.792
Loonbijstelling							
Prijsbijstelling							
Ontvangsten	**–**	**–**	**–**	**400.000**	**400.000**	**400.000**	**400.000**

Toelichting
Vanuit dit artikel wordt de loon- en prijsbijstelling naar de loon- en prijsgevoelige artikelen overgeboekt. Dit artikel is bedoeld om eventuele onzekere ontwikkelingen op de begroting IX op te vangen. In de jaren 2014 tot 2018 is een technische stelpost opgenomen voor de opbrengsten van de kredietcrisisinterventies. Deze wordt nog verdeeld binnen begroting IX.

2.4 DE BELEIDSARTIKELEN (NATIONALE SCHULD)

2.4.1 Artikel 11: Financiering staatsschuld

A. Algemene doelstelling

Schuldfinanciering tegen zo laag mogelijke rentekosten onder acceptabel risico voor de begroting.

B. Rol en verantwoordelijkheid Minister

De Minister van Financiën heeft een uitvoerende rol bij de financiering van de staatsschuld. Het doel is om de schuld tegen zo laag mogelijke rentekosten met een acceptabel risico voor de begroting te financieren. De wettelijke basis voor deze uitvoerende rol is geregeld in de Comptabiliteitswet 2001[23].

Het risico voor de begroting is laag wanneer de rentes op leningen zo lang mogelijk vast worden gezet. Als de rente langer vastgezet wordt, gaat dit echter over het algemeen gepaard met hogere kosten. Er is daarom een balans gezocht tussen kosten en risico. Mede op basis van onderzoek in 2007 wordt de balans tussen kosten en risico optimaal geacht als de rente steeds voor 7 jaar wordt vastgezet[24]. Daarom werkt het Agentschap van de Generale Thesaurie sinds 2008 met een renterisico voor de staatsschuld dat gelijk is aan dat van een 7-jaars gecentreerde portefeuille. Een dergelijke financiering is efficiënt in de zin dat er geen portefeuille is met een gelijk risico maar lagere kosten, of gelijke kosten maar een lager risico.

Om te meten hoe goed de 7-jaars gecentreerde portefeuille benaderd wordt, wordt sinds 2008 gewerkt met een benchmark. De benchmark is een theoretische financiering van de staatsschuld waarbij elke dag een deel van financieringsbehoefte wordt gefinancierd met de uitgifte van een 7-jarige lening. Ieder jaar wordt in het jaarverslag gerapporteerd in hoeverre de benchmark benaderd is. De benchmark maakt het mogelijk om de gevolgen van bewuste afwijkingen van het renterisicokader transparant te rapporteren. Het gaat dan om zowel de kosten als het risico van de feitelijke portefeuille ten opzichte van de benchmark.

Sinds 2012 is het onder voorwaarden mogelijk om van dit kader af te wijken en de rente op een kapitaalmarktuitgifte niet met renteswaps om te zetten naar de 7-jaarsrente. De voorwaarden zijn dat afwijkingen niet mogen leiden tot meer risico voor de begroting en de rentelasten inpasbaar zijn binnen de begroting.

C. Beleidswijzigingen

Er zijn geen wijzigingen van het beleid voorzien.

---

[23] Kamerstukken II 2001/02, 28 035, nr.A.

[24] Voor achtergronden wordt verwezen naar het rapport *Risicomanagement van de Staatsschuld, evaluatie van het beleid 2008–2011 & beleid 2012–2015*, Agentschap, Ministerie van Financiën, 2011 en de aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer, 32 000 IXA, nr. 5, vergaderjaar 2011–2012.

D1. Budgettaire gevolgen van beleid

Budgettaire gevolgen van beleid artikel11 Financiering Staatsschuld (x € 1 mln.) [1]							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Uitgaven	**53.467**	**38.424**	**41.563**	**59.093**	**35.631**	**46.185**	**44.423**
Juridisch verplicht			100%				
Programma-uitgaven	**53.436**	**38.403**	**41.537**	**59.074**	**35.612**	**46.166**	**43.688**
Leningen							
Totaal Rentelasten	**10.312**	**9.730**	**9.355**	**10.513**	**11.984**	**12.961**	**13.656**
Rentelasten vaste schuld	10.088	9.669	9.153	9.741	10.774	11.439	12.272
Rentelasten vlottende schuld	199	61	202	772	1.120	1.462	1.384
Uitgaven voortijdige beëindiging	25						
Aflossing vaste schuld	**33.325**	**28.658**	**32.182**	**48.561**	**23.718**	**33.265**	**30.748**
Mutatie vlottende schuld	**9.799**	**15**					
Overige kosten	**30**	**22**	**26**	**19**	**19**	**19**	**19**
Ontvangsten	**65.891**	**50.109**	**48.529**	**64.525**	**41.213**	**50.472**	**46.607**
Programma- ontvangsten	**65.891**	**50.109**	**48.529**	**64.525**	**41.213**	**50.472**	**46.607**
Leningen							
Totaal Rentebaten schuld	**226**	**109**	**216**	**1.163**	**1.630**	**1.623**	**1.313**
Rentebaten vaste schuld			106	1.040	1.529	1.525	1.257
Rentebaten vlottende schuld	223	109	110	123	101	98	56
Ontvangsten voortijdige beëindiging	3						
Uitgifte vaste schuld	**65.665**	**50.000**	**48.312**	**63.362**	**39.582**	**48.849**	**45.294**
Mutatie vlottende schuld							

[1] Als gevolg van afronding in miljoenen kan de som der delen afwijken van het totaal.

D2. Budgetflexibiliteit

Voor dit artikel is de budgetflexibiliteit zeer gering, omdat de verplichtingen voornamelijk voortvloeien uit de in het verleden opgebouwde schuld. De verplichtingen in deze begroting zijn op grond van de Comptabiliteitswet 2001 gelijk gesteld aan de uitgaven.

De ontvangsten en uitgaven zijn voor 100% als juridisch verplicht aan te merken. De beleidsmatige ontvangsten en uitgaven met betrekking tot de operationele doelstelling bestaan uit renteontvangsten en rentebetalingen als gevolg van transacties op de geldmarkt en de kapitaalmarkt. Aangezien de (betalings)verplichtingen van de aangegane staatsschuld voortvloeien uit beleids- en bedrijfsvoeringsuitgaven die ten laste van andere begrotingen komen, heeft een verplichtingenbenadering (als begrotingsstelsel) voor de begroting van Nationale Schuld noch uit het oogpunt van budgettaire beheersing, noch uit het oogpunt van budgetrecht meerwaarde ten opzichte van het kasstelsel. Om die reden is in de Comptabiliteitswet 2001 bepaald dat voor de uitgaven ten laste van de begroting van Nationale Schuld de verplichtingen in een jaar gelijk gesteld mogen worden aan de uitgaven in dat jaar.

E. Toelichting

De totale uitgaven en totale ontvangsten zijn opgebouwd uit drie onderdelen. Ten eerste worden rentelasten en rentebaten verantwoord. Ten tweede zijn de aflossing en uitgifte vaste schuld de mutatie vlottende schuld in de tabel opgenomen. De derde post betreft de overige kosten.

Rentelasten en rentebaten
Binnen de rentelasten wordt onderscheid gemaakt tussen de rentelasten vaste schuld (schuld met een oorspronkelijke looptijd langer dan een jaar), de rentelasten vlottende schuld (korter dan een jaar) en uitgaven voortijdige beëindiging. De grootste post binnen de rentelasten wordt gevormd door de rentelasten over de vaste schuld (Dutch State Loans, ook afgekort als DSL's). Hieronder vallen ook rentekosten vanwege de euriborswaps. Dit zijn de renteswaps die afgesloten worden om het profiel van het renterisico in overeenstemming te brengen met de 7-jaars gecentreerde portefeuille.

Er worden zogenaamde payer en receiverswaps afgesloten. Bij payerswaps wordt een vaste rente betaald en een variabele rente ontvangen. Bij receiverswaps is het andersom: er wordt een vaste rente ontvangen en een variabele rente betaald. Per saldo geeft dit rentelasten of rentebaten. Dit saldo wordt meegeteld bij de rentelasten of rentebaten vaste schuld.

De rentelasten over de vlottende schuld bestaan uit de rentelasten van schatkistpapier (Dutch Treasury Certificates, ook afgekort als DTC's), Commercial Paper (CP's) en rentelasten vanwege overige kortlopende schulden. Ook eventuele rentelasten vanwege de eoniaswaps maken onderdeel uit van de rentelasten vlottende schuld. De eoniaswaps worden afgesloten om het renterisico van de korte financiering (geldmarkt) op «overnight» te brengen. Het streven is om de geldmarkt te financieren tegen daggeldtarief (overnight). De Staat geeft kort schuldpapier uit met looptijden variërend van enkele dagen tot maximaal 12 maanden. Via het afsluiten van een eoniaswap wordt het rentetarief (en renterisico) teruggebracht op 1 dag.

De rentebaten vlottende schuld bestaan vooral uit vergoedingen over tijdelijk op de geldmarkt uitgezette liquiditeiten als gevolg van een positief schatkistsaldo en uit eventuele rentebaten vanwege eoniaswaps. Ook de rentebaten over de overgenomen schulden van ABN AMRO (voorheen Fortis Bank Nederland) vallen onder deze rubriek.

Aflossing en uitgifte vaste schuld en mutatie vlottende schuld
Ieder jaar wordt een deel van de vaste schuld afgelost omdat het einde van de looptijd van leningen wordt bereikt.

De raming van de uitgifte vaste schuld is gebaseerd op de omvang van de af te lossen DSL's en de raming voor het tekort op kasbasis. Er wordt verondersteld dat de afgeloste schuld weer opnieuw wordt uitgegeven en dat daarnaast extra uitgifte van vaste schuld plaatsvindt om het kastekort te financieren. In werkelijkheid zal de uitgifte van vaste schuld afwijken van de som van de aflossingen en het tekort, omdat de uit te geven hoeveelheid vaste schuld wordt verkleind of vergroot door de hoeveelheid kortlopende schuld te laten toe- of afnemen. Dit leidt tot een mutatie in de vlottende schuld.

Op het moment dat het financieringsplan staatsschuld 2014 wordt gepubliceerd (december 2013) wordt de raming van de uitgifte vaste schuld voor 2014 definitief vastgesteld.

Overige kosten
Het leeuwendeel van de overige kosten bestaat uit provisiekosten Primary Dealers. De Nederlandse Staat maakt gebruik van een stelsel van momenteel 15 banken (Primary Dealers) voor de distributie en promotie van Nederlandse Staatsleningen. De Primary Dealers verplichten zich onder andere om Dutch State Loans (DSL's) af te nemen, te verspreiden en te promoten. Tot de verplichtingen hoort ook een maandelijkse rapportage over de verrichte activiteiten op de secundaire markt en het quoteren van DSL's en DTC's.

In onderstaande tabel worden de belangrijkste mutaties in de rentekosten vanaf de ontwerpbegroting 2013 weergegeven.

Belangrijkste mutaties rentekosten sinds ontwerpbegroting 2013 (x € 1 mln.)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	artnr.
Stand ontwerpbegroting 2013 [1]	9.674	9.713	9.629	10.308	10.975		
Mutaties:							11
Renteswaps	– 120	– 223	– 104	– 157	– 149		11
Bijstelling kassaldo		69	61	9	– 108		11
Bijstelling rekenrente	– 309	– 536	– 567	– 800	– 965		11
Effect van schulduitgifte	– 72[1]	– 374	– 322	– 214	– 149		11
Bijstelling rente interne schuldverhoudingen	– 41	88	134	385	574		12
Stand ontwerpbegroting 2014	9.132	8.738	8.832	9.530	10.178	10.932	

[1] Stand ontwerpbegroting betreft in deze tabel het saldo van de rente-uitgaven en -ontvangsten vermeerderd met het saldo van de overige apparaatsuitgaven en -ontvangsten. Dit totale saldo is aangeduid als rentekosten. Uitsplitsing vindt plaats in de beleidsartikelen en het verdiepingshoofdstuk.

De rentekosten over de staatsschuld liggen voor een groot deel vast. Dit komt omdat deze kosten grotendeels het gevolg zijn van de tekortontwikkeling en daarmee de schuldopbouw in het verleden en de keuzes die toen gemaakt zijn in het financieringsbeleid en het risicomanagement.

Mutaties in de raming worden veroorzaakt door een aantal factoren. In de eerste plaats wijzigen de rentekosten als gevolg van nieuwe swaps die afgesloten zijn in de periode na het verschijnen van de vorige begroting. In de tweede plaats wijzigen de rentekosten als gevolg van nieuwe ramingen voor het kassaldo. Als de nieuwe saldoraming tegenvalt ten opzichte van de vorige raming, stijgen de rentekosten. Als de saldoraming meevalt, dalen de rentekosten. In de derde plaats leiden bijstellingen in de rekenrente (bron: CPB) tot mutaties in de rentekosten. Ten vierde ontstaan mutaties als gevolg van nieuwe uitgiftes. Als de rente op de uitgiftes afwijkt van de rekenrente wordt de raming aangepast.

2.4.2 Artikel 12: Kasbeheer

A. Algemene doelstelling

Optimaal kasbeheer van het Rijk en van de instellingen die aan de schatkist zijn gelieerd.

B. Rol en Verantwoordelijkheid Minister

De Minister van Financiën is verantwoordelijk voor het beheer van publieke middelen en de bijbehorende geldstromen. Het doel is dat publieke middelen doelmatig worden beheerd en financiële risico's worden voorkomen. De wettelijke basis voor deze uitvoerende rol is geregeld in de Comptabiliteitswet 2001[25].

Het kasbeheer is onder te verdelen in het schatkistbankieren en het betalingsverkeer van de rijksoverheid.

Bij Schatkistbankieren heeft de Minister van Financiën een uitvoerende rol. Schatkistbankieren houdt in dat instellingen met een publieke taak die hiervoor gelden van het Rijk ontvangen hun middelen aanhouden bij het Ministerie van Financiën. Publieke middelen verlaten de schatkist dan niet eerder dan noodzakelijk is voor de uitvoering van de publieke taak. Hierdoor is de externe financieringbehoefte van het Rijk minder groot. Onder voorwaarden kunnen deelnemers aan schatkistbankieren ook leningen krijgen bij het Ministerie van Financiën. Het schatkistbankieren wordt uitgevoerd door het Agentschap van de Generale Thesaurie van het Ministerie.

Ook bij het betalingsverkeer van de rijksoverheid heeft de Minister van Financiën een uitvoerende rol. Het betalingsverkeer is verdeeld in percelen die periodiek worden aanbesteed. Door de aanbesteding worden banken geprikkeld om hun diensten tegen een zo gunstig mogelijke prijs-kwaliteitverhouding aan te bieden. Het Ministerie van Financiën treedt in deze aanbestedingsprocedures op als opdrachtgever.

C. Beleidswijzigingen

In het Begrotingsakkoord 2013 is afgesproken dat in 2013 alle provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen hun tegoeden aan gaan houden in de Nederlandse schatkist. Het deelnemen van decentrale overheden aan schatkistbankieren zal op termijn een verlagend effect hebben op de Nederlandse EMU-schuld van naar verwachting enkele procentpunten bbp. In de begroting 2013 is deze beleidswijziging al aangekondigd. In juli 2013 is het wetsvoorstel dat schatkistbankieren door decentrale overheden mogelijk maakt aangenomen door de Tweede Kamer. Als ook de Eerste Kamer het wetsvoorstel tijdig aanneemt dan kunnen de decentrale overheden naar verwachting eind 2013 gaan deelnemen aan schatkistbankieren. Voor 2014 zijn er geen verdere beleidswijzigingen gepland.

[25] Kamerstukken II 2001/02, 28 035, nr. A

D1. Budgettaire gevolgen van beleid

Budgettaire gevolgen van beleid artikel 12 Kasbeheer (x € 1 mln.) [1]							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Uitgaven	**7.352**	**11.700**	**7.179**	**6.572**	**9.974**	**12.817**	**14.024**
Juridisch verplicht			100%				
Programma-uitgaven	**7.353**	**11.700**	**7.179**	**6.572**	**9.974**	**12.817**	**14.024**
Rentelasten	67	15	42	105	147	189	189
Verstrekte leningen	2.059	1.386	1.267	1.267	1.267	1.267	1.267
Afname saldi in rekening-courant en deposito's[2]	5.227	10.298	5.869	5.200	8.559	11.361	12.568
Uitgaven bij voortijdige beëindiging							
Apparaatuitgaven							
Ontvangsten	**2.652**	**2.077**	**3.120**	**1.833**	**2.245**	**2.527**	**2.866**
Programmaontvangsten	**2.652**	**2.077**	**3.120**	**1.833**	**2.245**	**2.527**	**2.866**
Rentebaten	521	503	442	623	880	1.289	1.600
Ontvangen aflossingen	2.130	1.573	2.678	1.210	1.365	1.238	1.266
Toename saldi in rekening-courant en deposito's[2]							
Ontvangsten bij voortijdige beëindiging	1						

[1] Als gevolg van afronding in miljoenen kan de som der delen afwijken van het totaal.

D2. Budgetflexibiliteit

De ontvangsten en uitgaven op dit artikel zijn voor 100% als juridisch verplicht aan te merken. Alle rentelasten en rentebaten zijn juridisch verplicht omdat deze volgen uit de leningen, deposito's en rekening-couranttegoeden die deelnemers bij de schatkist aanhouden. De andere uitgaven en ontvangsten volgen ook uit de toename of afname van de middelen die door deelnemers in de schatkist worden aangehouden of uit de schatkist worden geleend.

E: Toelichting op de instrumenten

De totale uitgaven en ontvangsten zijn opgebouwd uit vier onderdelen: (1) rentelasten en rentebaten, (2) verstrekte leningen en ontvangen aflossingen, (3) mutaties in rekening-courant en deposito's, (4) uitgaven en ontvangsten bij voortijdige beëindiging. Onder de rentelasten vallen de rentebetalingen aan baten-lastendiensten, rechtspersonen met een wettelijke taak (RWT's), sociale fondsen en, waarschijnlijk vanaf eind 2013, decentrale overheden over de bij het Rijk aangehouden middelen. De rentebaten bestaan uit de door deelnemers betaalde rente op leningen en roodstanden in de rekening-courant. De posten toe- en afname van de saldi in rekening-courant en deposito geeft het bedrag weer dat naar verwachting door de deelnemers in hun rekening-courant of deposito's zal worden gestort (ontvangst voor het Rijk) of juist wordt opgenomen (uitgave voor het Rijk). De post verstrekte leningen en ontvangen aflossingen geeft de geraamde verstrekte leningen weer (uitgave voor het Rijk) en de aflossingen op eerder afgesloten leningen (ontvangst voor het Rijk). Het uitstaande bedrag aan leningen, rekening-courant saldi en

deposito's bepaalt de schuldverhouding van het Rijk met de deelnemers van het geïntegreerd middelenbeheer.

3. PARAGRAAF INZAKE HET AGENTSCHAP

Op 5 november 2012 is besloten tot een departementale herindeling met betrekking tot rijksvastgoed. Hierbij is de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie belast met de behartiging van de aangelegenheden op het terrein van rijksvastgoed, met inbegrip van het agentschap RVOB, voor zover deze voor 5 november was opgedragen aan de Minister van Financiën.

Op grond van artikel 7 van de Regeling agentschappen heeft een doorlichting van Domeinen Roerende Zaken (DRZ) plaatsgevonden. Aangezien DRZ niet volledig voldoet aan de Regeling, is besloten de agentschapsstatus van DRZ in te trekken met ingang van 1 januari 2015 en de organisatie om te vormen tot een reguliere ambtelijke dienst (zo mogelijk binnen het Ministerie van Financiën).

3.1 Domeinen Roerende Zaken

3.1.1 Begroting van baten en lasten

Begroting van baten en lasten voor het jaar 2014 (x € 1.000)

	Realisatie 2012	Ontwerp 2013	Ontwerp 2014	Ontwerp 2015	Ontwerp 2016	Ontwerp 2017	Ontwerp 2018
Baten							
Opbrengst moederdepartement	151	50	50	50	50	50	50
Opbrengst overige departementen	17.763	18.022	17.977	17.699	17.676	17.676	17.676
Opbrengsten derden	2.781	2.650	3.050	3.050	3.050	3.050	3.050
Rentebaten	63	30	30	30	30	30	30
Vrijval voorzieningen	299	300	742	742	0	0	0
Buitengewone baten	355						
Exploitatie bijdrage							
Totaal baten	**21.412**	**21.052**	**21.849**	**21.571**	**20.806**	**20.806**	**20.806**
Lasten							
Apparaatskosten							
Personele kosten	5.248	6.103	6.116	6.116	6.116	6.116	6.116
– waarvan eigen personeel	5.168	5.998	6.086	6.086	6.086	6.086	6.086
– waarvan externe inhuur	79	105	30	30	30	30	30
Materiele kosten	12.383	14.339	15.046	14.768	14.003	14.003	14.003
– waarvan ICT	1.103	950	1.025	1.025	1.025	1.025	1.025
– waarvan bijdrage aan SSO's	3.355	3.250	3.250	3.250	2.950	2.950	2.950
Rentelasten	4	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingskosten							
Materieel	464	410	460	460	460	460	460
Immaterieel	130	195	227	227	227	227	227
Dotaties voorzieningen	930						
Buitengewone lasten	1.232						
Totaal lasten	**20.390**	**21.047**	**21.849**	**21.571**	**20.806**	**20.806**	**20.806**
Saldo van baten en lasten	**1.021**	**5**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting op de baten

Opbrengsten moederdepartement
De opbrengsten betreffen opslag voor de Douane.

Opbrengsten overige departementen

- Met het Openbaar Ministerie is in 2012 een 5-jarig dienstverleningsmodel afgesloten met betrekking tot vervoer, opslag, verwerking en vernietiging van in beslaggenomen goederen. De totale inkomsten zijn geraamd op € 9,2 mln. Daarnaast wordt € 0,1 mln. ontvangen voor deelname in het Beslagportaal;
- Domeinen Roerende Zaken voert in opdracht van het Ministerie van Veiligheid en Justitie in het kader van het Programma Aanpak Georganiseerde Hennepteelt de landelijke logistieke coördinatie van de ontmantelingen van hennepkwekerijen. De geraamde baten bedragen € 7,1 mln;
- Diverse opbrengsten voor opslag, taxaties, advies en verkoopfaciliteiten met betrekking tot het CJIB (€ 0,2 mln.), Defensie (€ 0,1 mln.) en Rijkswaterstaat (€ 0,2 mln.);
- Opbrengsten uit hoofde van vernietiging van datadragers die door departementen worden afgestoten (€ 0,7 mln.);
- Rijksmarktplaats voor kantoormeubilair en benodigdheden en overige opbrengsten (€ 0,4 mln.);

Opbrengsten derden

De opbrengsten bestaan met name uit opgelden (€ 2,9 mln.). Daarnaast zijn er opbrengsten van boetes bij ontbonden verkopen en opbrengsten van kentekenbewijzen bij verkoop van voertuigen (€ 0,2 mln.).

Vrijval voorzieningen

DRZ heeft in 2011 een reorganisatievoorziening opgebouwd voor toekomstige personele kosten. Deze voorziening valt jaarlijks (in 2014: € 0,3 mln.) gedeeltelijk vrij.
Voor de freeze van de gebruikersvergoeding van het pand in Bleiswijk heeft DRZ een voorziening genomen. Deze valt voor 50% vrij in 2014 (€ 0,4 mln.) en voor 50% in 2015.

Toelichting op de lasten

Personele kosten

De categorie personele kosten omvat de salariskosten en opleidingskosten (0,1 mln.) van ambtelijk personeel. DRZ heeft een formatie (101,8 fte) waarvan 97,6 fte is ingezet. De gemiddelde loonkosten van de operaties per fte bedragen € 60.196.

Materiële kosten

De materiële kosten bestaan uit de volgende kostencategorieën:

- Huren Rijksgebouwendienst (RGD) € 3,3 mln.
- Overige huisvestingkosten € 1,0 mln.
- Vernietigingskosten hennepkwekerijen € 6,0 mln.
- Vernietigingskosten vuurwerk en overige in beslaggenomen goederen € 0,7 mln.
- Automatisering € 1,0 mln.
- Transportkosten m.b.t. vuurwerk en voertuigen € 0,8 mln.
- Bedrijfsmiddelen € 0,3 mln.
- Courtage bemiddeling verkoop € 0,4 mln.
- Schadeuitkeringen € 0,2 mln.
- Reis- en verblijfkosten, bureaukosten en communicatie € 0,4 mln.
- Taxatie- en bemiddeling, externe opslag, kosten kentekens, advies- en overige kosten € 0,9 mln.

Totaal € 15,0 mln.

Afschrijvingen

Afschrijvingen van immateriële activa houden verband met de technische realisatie van het Beslagportaal, aanpassing barcodering, Rijksmarktplaats, digitaal loket en digi-inkoop. Afschrijvingen van materiële activa houden voornamelijk verband met beveiliging, voertuigen, een heftruck, accu's, camera's, gereedschappen en verbouwing.

3.1.2 Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht voor het jaar 2014 (x € 1.000)

Kasstroomoverzicht (x € 1.000)							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1. Rekening courant RHB 1/1	6.226	5.008	5.518	5.163	4.808	5.195	5.582
2. Totaal operationele kasstroom	2.102	610	– 55	– 55	687	687	687
3a. –/– Totaal investeringen	– 780	– 100	– 300	– 300	– 300	– 300	– 300
3b +/+ Totaal boekwaarde desinvesteringen	24						
3 Totaal investeringskasstroom	– 756	– 100	– 300	– 300	– 300	– 300	– 300
4a. –/– Eenmalige uitkering aan moederdepartement	– 2.564						
4b. +/+ Eenmalige storting door moederdepartement							
4c. –/– Aflossingen op leningen							
4d. +/+ Beroep op de leenfaciliteit							
4 Totaal financieringskasstroom	– 2.564	0	0	0	0	0	0
5. Rekening courant RHB 31/12	**5.008**	**5.518**	**5.163**	**4.808**	**5.195**	**5.582**	**5.969**

Toelichting
De geraamde investeringen (€ 0,3 mln.) worden aangewend t.b.v. poolauto's, aanpassing van het gebouwbeheerssysteem te Bleiswijk, vloerbedekking, camera's, een heftruck, accu's, gereedschappen en reguliere vervanginginvesteringen. De financiering vindt plaats uit eigen middelen.

3.1.3 Doelmatigheidsindicatoren

Doelmatigheidsindicatoren							
Indicatoren	Realisatie 2012	OB 2013	OB 2014	OB 2015	OB 2016	OB 2017	OB 2018
Kostendekking	*105%*	*100%*	*100%*	*100%*	*100%*	*100%*	*100%*
Bewaartaak	96%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Hennep	114%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Verkooptaak	98%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Vernietiging datadragers	208%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Vernietiging vuurwerk	86%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
FTE-totaal (excl. Externe inhuur)	97,6	101,8	101,8	101,8	101,8	101,8	101,8
*Omzet per productgroep *€ 1.000*							
Bewaren	9.871	9.239	8.998	8.739	8.716	8.716	8.716
Verkopen	2.781	2.650	3.050	3.050	3.050	3.050	3.050
Vernietiging datadragers	1.151	525	710	710	710	710	710
Verwerking vuurwerk	1.338	1.500	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
Vernietiging hennep	5.554	6.808	7.119	7.100	7.100	7.100	7.100
Totale omzet	*20.694*	*20.722*	*21.077*	*20.799*	*20.776*	*20.776*	*20.776*
Saldo van baten en lasten (%)	5%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Betalingstermijn facturen – binnen 30 dagen	91%	90%	90%	90%	90%	90%	90%
Gegrond aantal klachten DRZ – categorie							
verkoop	1,5%	< 0,8%	< 0,8%	< 0,8%	< 0,8%	< 0,8%	< 0,8%
opslag	0,3%	< 0,5%	< 0,5%	< 0,5%	< 0,5%	< 0,5%	< 0,5%
art. 117 Sv schadeloosstelling	7,5%	< 7%	< 7%	< 7%	< 7%	< 7%	< 7%
Uitvoering kwaliteitsprogramma	90%	100%	90%	90%	90%	90%	90%
Klanttevredenheid	–	–	7.0	–	7.0	–	–

Kostendekkendheid DRZ
De kostendekkendheid van de kerntaken wordt berekend door de geplande kosten af te zetten tegen de verwachte opbrengsten. Voor 2014 zijn geen bijzonderheden te verwachten en zal DRZ haar taken kostendekkend uitvoeren.

Omzet naar productgroep
Bewaren: Bewaren betreft een breed begrip voor DRZ. Deze categorie bevat omzet die gepaard gaat met het ten uitvoer brengen van de wettelijke taak opslag en verwerking van inbeslaggenomen goederen. Ook het vervoer van en naar de opslaglocatie valt hieronder.

Verkopen: de omzet van de verkopen neemt toe als gevolg van verkopen via een veilinghuis. Dit geldt voor een groot deel van de goederen.

FTE-totaal
Het vermelde aantal fte's betreft de begrotingssterkte.

Saldo van baten en lasten (%)
Het percentage is als volgt berekend: het saldo van baten en lasten gedeeld door de totale baten.

Betalingstermijn facturen (%)
De gemiddelde termijn (aantal dagen) waarbinnen leveranciersfacturen betaald worden bedraagt 30 dagen. De norm is dat 90% binnen deze termijn betaald wordt.

Gegrond aantal klachten (%)
Eind 2011 is geconstateerd dat de indicator van 20% gegrond niet aansluit bij de verschillende klachtenstromen. Besloten is de indicator te herzien en op te splitsen naar: de categorieën verkoop, opslag en artikel 117 Sv. Deze klachten worden respectievelijk afgezet tegen het aantal kavels, aantal teruggegeven goeddetails en aantal geboekte schadeloosstellingen. Dat levert onderstaande normering op:

Klachten categorie	Norm
Verkoop	< 0,8%
Opslag	< 0,5%
Art. 117 Sv schadeloosstelling	< 7%

Uitvoering kwaliteitsprogramma (%)
Het kwaliteitsprogramma (verbijzonderde interne controle plan) zal ten minste voor 90% uitgevoerd worden.

Klanttevredenheid
Het klanttevredenheidsonderzoek heeft betrekking op zowel de aanleverende klant als de afnemende klant. De meting van klanttevredenheid zal plaatsvinden in 2014.

4. BIJLAGEN

4.1 Budgettair overzicht interventies t.b.v. de financiële sector

Sinds het najaar van 2008 heeft het kabinet interventies gepleegd om het financiële stelsel gezond te houden en de rust te helpen herstellen in de financiële wereld. Vanaf 2010 heeft de overheid ook aan Europese faciliteiten bijgedragen, in het bijzonder door het verstrekken van garanties. Deze gebruikelijke bijlage geeft middels een aantal tabellen een overzicht van de verschillende interventies.

Tabel 1 geeft de kasstromen en de garanties die met de interventies gepaard gaan en de vindplaatsen ervan in de begroting IX integraal weer. Daarnaast zijn de effecten van de maatregelen op achtereenvolgens: het EMU saldo, de EMU schuld en de staatsschuld per thema becijferd. De kolom «telling» geeft hierbij aan welke posten bij elkaar moeten worden opgeteld. Onderaan de tabel worden de totalen van alle maatregelen geconsolideerd.

Tabel 1a. Budgettair overzicht interventies kredietcrisis (in miljoenen euro)

#	Stand: Miljoenennota 2014	Telling	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Som:	Bron:
	A. Fortis/RFS/AA										
1	Aanschaf ABN AMRO Group – ASR Verzekeringen – RFS Holdings (incl. Z-share en residual N-share)		23.340	3.600	1.031		– 16	0	0	27.955	IX art.3
2	*waarvan relevant voor het EMU saldo*			*2.200*	*900*						CBS/ Eurostat
3	Overbruggingskrediet (voormalig) Fortis		44.341	– 36.516	– 3.250	– 825	0	0	– 200	3.550	IX art. 11
4	Renteontvangsten overbruggingskredieten (voormalig) Fortis		– 502	– 705	– 167	– 169	– 152	– 103	– 99	– 1.897	IX art. 11
5	Dividend ABN Amro Group		0	0	0	– 200	– 50	– 250		– 500	IX art.3
6	Dividend ASR Verzekeringen		0	0	0	0	– 71	– 88		– 159	IX art.3
7	Dividend RFS Holdings		0	0	– 6	0	0	0		– 6	IX art.3
8	Dividend financiële instellingen		0	0	0	0	0	– 56	– 400	– 456	IX art.3
9	Premieontvangsten capital relief instrument		0	– 28	– 165	0	0	0	0	– 193	IX art.3
10	Premieontvangsten counter indemnity		0	0	– 26	– 26	– 26	– 26	– 26	– 128	IX art.3
	Verleende garanties										
11	Capital Relief Instrument ABN-AMRO (CRI)		0	32.611	0					32.611	IX art.3
12	*waarvan vervallen*		*0*	*0*	*– 32.611*					– 32.611	IX art.3
13	Counter Indemnity ABN-AMRO		0	0	950					950	IX art.3
	Totale uitgaven minus ontvangsten	1, 3 t/m 10	**67.179**	**– 33.649**	**– 2.583**	**– 1.220**	**– 315**	**– 523**	**– 725**	**28.164**	
	Effect op EMU saldo	2, 4 t/m 10	**502**	**– 1.427**	**– 564**	**395**	**299**	**523**	**525**	**253**	

#	Stand: Miljoenennota 2014	Telling	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Som:	Bron:
	Effect op EMU schuld	1, 3 t/m 10	**67.179**	**– 33.649**	**– 2.686**	**– 1.220**	**– 315**	**– 523**	**– 725**	**28.061**	
	Effect op staatsschuld	1, 3 t/m 10	**67.179**	**– 33.649**	**– 2.686**	**– 1.220**	**– 315**	**– 523**	**– 725**	**28.061**	
	B. SNS Reaal										
14	Kapitalisatie holding en bank		0	0	0	0	0	2.200	0	2.200	IX art.3
15	Overbruggingskrediet		0	0	0	0	0	1.100	0	1.100	IX art.3
16	Vastgoedbeheerorganisatie (VBO)		0	0	0	0	0	500	0	500	IX art.3
17	Renteontvangsten overbruggingskrediet		0	0	0	0	0	– 7	– 7	– 13	IX art.3
18	Dividend SNS Reaal N.V.		0	0	0	0	0	0	0	0	IX art.3
19	Premieontvangsten garantie		0	0	0	0	0	0	0	0	IX art.3
20	Heffing in het kader van de nationalisatie		0	0	0	0	0	0	– 1.000	– 1.000	IX art.1
	Verleende garanties										
21	Garantieverlening VBO		0	0	0	0	0	5.000	0	5.000	IX art.3
	Totale uitgaven minus ontvangsten	14 t/m 20	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**3.793**	**– 1.007**	**2.786**	
	Effect op EMU saldo	16 t/m 20	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**– 493**	**7**	**– 486**	
	Effect op EMU schuld	14, 15, 17 t/m 21	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**8.293**	**– 1.007**	**7.286**	
	Effect op staatsschuld	14 t/m 20	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**3.793**	**– 1.007**	**2.786**	
	C. Kapitaalverstrekkingsfaciliteit (€ 20 mld.)										
22	Verstrekt kapitaal ING		10.000	– 5.000	0	– 2.000	– 750	– 750	– 750	750	IX art.3
23	Verstrekt kapitaal Aegon		3.000	– 1.000	– 500	– 1.500	0	0	0	0	IX art.3
24	Verstrekt kapitaal SNS Reaal		750	– 185	0	0	0	0	0	565	IX art.3
	waarvan afgeboekt						*– 565*			– 565	IX art.3
25	Couponrente ING		0	– 645	– 39	0	– 34	0	0	– 718	IX art.3
26	Couponrente Aegon		0	– 166	– 11	0	0	0	0	– 177	IX art.3
27	Couponrente SNS Reaal		0	– 38	0	0	0	0	0	– 38	IX art.3
28	Repurchase fee ING		0	– 295	– 52	– 1.000	– 341	– 375	– 375	– 2.438	IX art.3
29	Repurchase fee Aegon		0	– 108	– 52	– 750	0	0	0	– 910	IX art.3
30	Repurchase fee SNS Reaal		0	0	0	0	0	0	0	0	IX art.3
	Totale uitgaven minus ontvangsten	22 t/m 30	**13.750**	**– 7.437**	**– 654**	**– 5.250**	**– 1.125**	**– 1.125**	**– 1.125**	**– 2.966**	
	Effect op EMU saldo	25 t/m 27	**0**	**849**	**50**	**0**	**34**	**0**	**0**	**933**	
	Effect op EMU schuld	22 t/m 30	**13.750**	**– 7.437**	**– 654**	**– 5.250**	**– 1.125**	**– 1.125**	**– 1.125**	**– 2.966**	
	Effect op staatsschuld	22 t/m 30	**13.750**	**– 7.437**	**– 654**	**– 5.250**	**– 1.125**	**– 1.125**	**– 1.125**	**– 2.966**	
	D. Back-up faciliteit ING *(1)*										

#	Stand: Miljoenennota 2014	Telling	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Som:	Bron:
31	Meerjarenverplichting aan ING		0	15.857	– 2.773	– 2.820	– 2.609	– 1.748	– 1.349	4.558	IX art.3
32	Alt-A portefeuille		0	18.352	– 1.976	– 2.442	– 2.794	– 2.300	– 1.677	7.163	IX art.3
33	*relevant voor de EMU schuld*			*15.546*	*– 2.784*	*– 2.207*	*– 3.054*	*– 1.594*	*– 1.349*	*4.558*	CBS/ Eurostat
34	Back-up faciliteit ING totaal:		0	0	0	0	0	0	0	0	IX art.3
a	*waarvan funding fee (rente + aflossing)*		*0*	*3.903*	*4.029*	*3.018*	*2.644*	*1.939*	*1.614*	17.147	IX art.3
b	*waarvan management fee*		*0*	*59*	*47*	*39*	*33*	*26*	*24*	228	IX art.3
c	*waarvan portefeuille ontvangsten (rente + aflossing)*		*0*	*– 3.819*	*– 3.741*	*– 2.788*	*– 2.434*	*– 1.764*	*– 1.459*	– 16.005	IX art.3
d	*waarvan garantiefee*		*0*	*– 129*	*– 103*	*– 85*	*– 73*	*– 58*	*– 52*	– 500	IX art.3
e	*waarvan additionele garantiefee*		*0*	*0*	*– 154*	*– 128*	*– 110*	*– 88*	*– 79*	– 559	IX art.3
f	*waarvan additionele fee*		*0*	*– 14*	*– 77*	*– 56*	*– 46*	*– 37*	*– 34*	– 264	IX art.3
g	*waarvan verhandel-baarheidsfee*		*0*	*0*	*0*	*0*	*– 15*	*– 18*	*– 15*	– 48	IX art.3
	Totale uitgaven minus ontvangsten	34	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	
	Effect op EMU saldo	34b, f en g	**0**	**– 45**	**30**	**17**	**28**	**29**	**25**	**84**	
	Effect op EMU schuld	33	**0**	**15.546**	**– 2.784**	**– 2.207**	**– 3.054**	**– 1.594**	**– 1.349**	**4.558**	
	Effect op staatsschuld	34	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	
	E. Garantiefaciliteit bancaire leningen										
35	Premieontvangsten garanties bancaire leningen		0	– 116	– 407	– 361	– 230	– 161	– 156	– 1.431	IX art.2
36	Schade-uitkeringen		0	0	0	0	0	0	0	0	IX art.2
37	Garanties bancaire leningen		2.740	47.535						50.275	IX art.2
38	*waarvan vervallen*			*– 3.424*	*– 7.853*	*– 5.823*	*– 15.933*	*– 3.153*		– 36.186	IX art.2
	Totale uitgaven minus ontvangsten	35, 36	**0**	**– 116**	**– 407**	**– 361**	**– 230**	**– 161**	**– 156**	**– 1.431**	
	Effect op EMU saldo	35, 36	**30** *(2)*	**86**	**407**	**361**	**230**	**161**	**156**	**1.431**	
	Effect op EMU schuld	35, 36	**0**	**– 116**	**– 407**	**– 361**	**– 230**	**– 161**	**– 156**	**– 1.431**	
	Effect op staatsschuld	35, 36	**0**	**– 116**	**– 407**	**– 361**	**– 230**	**– 161**	**– 156**	**– 1.431**	
	F. IJsland										
39	Vordering op IJsland		1.322	7	51	– 368	– 243	24	24	817	IX art.2
40	Tussenrekening «recovery oude topping up»		0	0	0	33	21	0	0	54	IX art.2
41	Uitkeringen depositoga-rantiestelsel Icesave		1.236	192	0	0	0	0	0	1.428	IX art.2
42	Uitvoeringskosten IJslandse DGS door DNB		0	7	0	0	0	0	0	7	IX art.2
43	Renteontvangsten lening IJsland		0	0	0	0	0	0	0	0	IX art.2
44	Aflossing hoofdsom lening IJsland		0	0	0	– 443	– 291	0	0	– 734	IX art.3

#	Stand: Miljoenennota 2014	Telling	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Som:	Bron:
	Totale uitgaven minus ontvangsten	41, 42, 43, 44	**1.236**	**199**	**0**	**– 443**	**– 291**	**0**	**0**	**701**	
	Effect op EMU saldo	42, 43	**0**	**– 7**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**– 7**	
	Effect op EMU schuld	41, 42, 43, 44	**1.236**	**199**	**0**	**– 443**	**– 291**	**0**	**0**	**701**	
	Effect op staatsschuld	41, 42, 43, 44	**1.236**	**199**	**0**	**– 443**	**– 291**	**0**	**0**	**701**	
	Totaal maatregelen «kredietcrisis»:										
	Toerekenbare rentelasten		**450**	**2.036**	**1.474**	**1.213**	**1.040**	**1.061**	**831**	**8.105**	
	Effect op EMU saldo		**82**	**– 2.280**	**– 1.151**	**– 140**	**– 149**	**– 841**	**– 118**	**– 5.897**	
	Effect op EMU schuld		**82.165**	**– 25.457**	**– 6.531**	**– 9.481**	**– 5.015**	**4.890**	**– 4.362**	**36.209**	
	Effect op staatsschuld		**82.165**	**– 41.003**	**– 3.747**	**– 7.274**	**– 1.961**	**1.984**	**– 3.013**	**27.151**	

Verwijzingen:
(1) De Back-up faciliteit noteert in US dollar. Ten behoeve van de begroting en dit overzicht wordt de faciliteit omgerekend naar euro met de per 31/12 geldende wisselkoers of (voor 2013 en 2014) rekenkoers.
(2) Een deel van de later te ontvangen garantiepremies tellen mee voor het EMU saldo in 2008 ofschoon er in in dat jaar geen premies zijn ontvangen.

Opmerkingen bij de tabel:
De tabel geeft de kasstromen weer zoals deze in begrotingshoofdstuk IX zijn opgenomen. Kasontvangsten hebben een schuldverlagend effect en zijn daarom voorzien van een minteken en omgekeerd.

De toerekenbare rentelasten als gevolg van de toename van de staatsschuld zijn benaderd door het gemiddelde aandeel van de maatregelen in de totale gemiddelde staatsschuld te vermenigvuldigen met de totale rente op staatsschuld. Deze methode is enigszins grof maar geeft een indicatie van de gemiddeld toerekenbare rentelasten.

Tabel 1b. Budgettair overzicht interventies europa (in miljoenen euro)

#		Telling	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Som	Bron:
	G. Griekenland										
45	Vordering op Griekenland				1.248	1.946	5	0	0	3.199	IX art.4
46	Rente lening Griekenland				– 30	– 115	– 41	– 26	– 26	– 238	IX art.4
47	Rentevergoeding Griekenland (ANFA)						13	13	13	39	IX art.4
48	Teruggave winsten SMP							126	112	238	IX art.4
	H. Europese instrumenten										
49	Verstrekt kapitaal EFSF				1	1				2	IX art.4
50	Verstrekt kapitaal ESM						1.829	1.829	915	4.573	IX art.4
51	Crisisgerelateerde winst DNB							– 905	– 834	– 1.739	IX art.3
52	*waarvan relevant voor het EMU saldo*							*807*	*728*	1.535	IX art.3

#		Telling	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Som	Bron:
	Garanties										
53	Garantieplafond Nederland EFSF				25.872	71.910		– 48.142		49.640	IX art.4
54	effect verstrekte garantie op EMU schuld:					993	7.600	2.296	646	11.535	CBS/ Eurostat
	voor Ierland					*495*	*279*	*306*	*0*	*1.080*	
	voor Portugal					*498*	*695*	*282*	*119*	*1.593*	
	voor Griekenland					*0*	*6.627*	*1.708*	*527*	*8.862*	
54	Garantieverlening Nl-aandeel ESM						35.445			35.445	IX art.4
55	Garantieverlening DNB i.v.m. ophoging middelen IMF					13.610				13.610	IX art.4
56	Garantieverlening DNB i.v.m. SMP							5.700		5.700	IX art.3
57	Garantieverlening NL-aandeel EU-begroting				2.946	– 120	6			2.832	IX art.4
	Totale uitgaven minus ontvangsten	45 t/m 51			**1.219**	**1.832**	**1.806**	**1.037**	**180**	**6.074**	
	Effect op EMU saldo	46 t/m 48, 52			**30**	**115**	**28**	**694**	**629**	**1.496**	
	Effect op EMU schuld	45 t/m 51, 54			**1.219**	**2.825**	**9.406**	**3.333**	**826**	**17.609**	
	Effect op staatsschuld	45 t/m 51			**1.219**	**1.832**	**1.806**	**1.037**	**180**	**6.074**	
	Totaal maatregelen «Europa»:										
	Toerekenbare rentelasten (saldorelevant)		**0**	**0**	**19**	**67**	**120**	**173**	**174**	**553**	
	Effect op EMU saldo		**0**	**0**	**11**	**48**	**– 92**	**521**	**455**	**943**	
	Effect op EMU schuld		**0**	**0**	**1.219**	**2.825**	**9.406**	**3.333**	**826**	**17.609**	
	Effect op staatsschuld		**0**	**0**	**1.219**	**1.832**	**1.806**	**1.037**	**180**	**6.074**	

4.2 Overzicht staatsdeelnemingen

Operationele deelnemingen in beheer bij Financiën	
BNG	50%
COVRA	100%
DNB	100%
FMO	51%
Gasunie	100%
Havenbedrijf Rotterdam	29%
Holland Casino	Stichting
KLM	6%
Koninklijke Nederlandse Munt	100%
NS	100%
NWB Bank	17%
Schiphol	70%
Staatsloterij	Stichting
TenneT	100%
Thales	1%
UCN	100%
Operationele deelnemingen in beheer bij het beleidsdepartement	
BOM	57%
Energie Beheer Nederland	100%
Gasterra	10%
LIOF	94%
Meerstad	10%
DC-ANSP	8%
Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij	100%
Ontwikkelingsmaatschappij Oost Nederland	58%
Prorail	100%
Saba Bank	8%
Winair	8%
Deelneming in afbeheer	
ALTMAA	35%
K.G. Holding	100%
NIO	100%
Twinning Holding	100%
Tijdelijke financiële deelnemingen	
ABN AMRO Group N.V.	100%
ASR Nederland N.V.	100%
SNS REAAL N.V.	100%

4.3 Overzicht RWT's en ZBO's

Naam organisatie	RWT	ZBO	Functie	Begrotings-artikel	Begrotings-ramingen (x€ 1.000)	verwijzing naar (URL-link) website RWT/ZBO
Waarderingskamer	X	X	De Waarderingskamer heeft als belangrijkste taak het houden van toezicht op de waardering van onroerende zaken door de gemeenten in het kader van de Wet WOZ. De Wet WOZ is gericht op een uniforme waardering van onroerende zaken ten behoeve van de belastingheffing door het Rijk, de gemeenten en de waterschappen. De apparaatskosten worden door de Waarderingskamer in rekening gebracht bij het Rijk (25%), de gemeenten (50%) en de waterschappen (25%).	Art. 1	1.237	www.waarderingskamer.nl
Autoriteit Financiële Markten (AFM)	X	X	Op grond van de Wet op het financieel toezicht (Wft) is de AFM belast met de uitoefening van het gedragstoezicht. AFM beslist over de toelating van de financiële ondernemingen tot de financiële markten. AFM wordt gefinancierd door de Staat en de onder toezichtstaande ondernemingen. De hoogte van de overheidsbijdrage is geregeld in artikel 10 van de Wet bekostiging financieel toezicht (Wbft). Tot 2015 betaalt de Rijksoverheid mee aan dit toezicht. Zoals aangegeven in de Wbft, is de bekostiging van het toezicht op de BES-eilanden, met uitzondering van het toezicht uit hoofde van de Pensioenwet BES, buiten de reikwijdte van de Wbft gehouden. De kosten van het AFM-toezicht worden merendeels doorberekend aan de onder toezicht staande ondernemingen.	Art. 2	20.737	www.afm.nl

Naam organisatie	RWT	ZBO	Functie	Begrotings-artikel	Begrotings-ramingen (x€ 1.000)	verwijzing naar (URL-link) website RWT/ZBO
Nederlands Bureau der Motorrijtuig-verzekeraars	X		Het Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars is verantwoordelijk voor het regelen van schaden door buitenlandse motorrijtuigen in Nederland en staat garant voor betaling van schade als onverzekerde Nederlandse motorvoertuigen in andere bij het groenekaartsysteem aangesloten landen schade veroorzaken. Daarnaast is het Nederlands Bureau op grond van artikel 27b van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Wam) aangewezen als Informatiecentrum waarbij personen die schade hebben geleden die is veroorzaakt door een motorrijtuig uit een EU-lidstaat, informatie kunnen verkrijgen die hen in staat kan stellen een vordering tot schadevergoeding in te dienen. Het Nederlands Bureau der Motorrijtuigenverzekeraars oefent geen openbaar gezag uit en is daarom geen ZBO.	Art. 2	0	www.nlbureau.nl
Stichting Waarborgfonds Motor-verkeer	X		Het Waarborgfonds Motorverkeer vergoedt overeenkomstig artikel 26 van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Wam) schade aan benadeelden in gevallen, genoemd in artikel 25 Wam. Het betreft onder andere gevallen waarbij de veroorzaker onbekend is gebleven of deze niet verzekerd is. Daarnaast is het Waarborgfonds Motorverkeer ingevolge artikel 27k Wam aangewezen als Schadevergoedingsorgaan. In die hoedanigheid treedt het in specifieke gevallen op bij schaden die in het buitenland zijn veroorzaakt door buitenlandse motorrijtuigen. Het Waarborgfonds Motorverkeer oefent geen openbaar gezag uit en is daarom geen ZBO.	Art. 2	0	www.wbf.nl

Naam organisatie	RWT	ZBO	Functie	Begrotings-artikel	Begrotings-ramingen (x€ 1.000)	verwijzing naar (URL-link) website RWT/ZBO
Commissie Eindtermen Accountants-opleiding (CEA)	X	X	De Commissie Eindtermen Accountantsopleiding heeft de volgende wettelijke taken: • Het vaststellen van de eindtermen met inachtneming van de vakgebieden als bedoeld in de weten de beroepsprofielen van NOvAA (AA) en NIVRA (RA). • Het aanwijzen van de opleidingen die het theoretisch deel van de accountantsopleiding geheel of gedeeltelijk verzorgen, met uitzondering van de eindtermen die betrekking hebben op de praktijkstage, voor zover deze opleidingen niet zijn geaccrediteerd overeenkomstig artikel 5a.9 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. • Het toetsen van de praktijkstage aan de mate waarin wordt voldaan aan de eindtermen. • De afgifte van de verklaring van vakbekwaamheid: toelating tot het accountantsberoep van buitenlandse accountants.	Art. 2	0	www.ceaweb.nl
De Nederlandsche Bank (DNB)	X	X	Op grond van de Wet op het financieel toezicht (Wft) oefent DNB het prudentieel toezicht op financiële ondernemingen uit. DNB beslist over de toelating van de financiële ondernemingen tot de financiële markten. DNB wordt gefinancierd door de Staat en de onder toezichtstaande ondernemingen. De hoogte van de overheidsbijdrage is geregeld in artikel 10 van de Wet bekostiging financieel toezicht (Wbft). Tot 2015 betaalt de Rijksoverheid mee aan dit toezicht. De bekostiging van het toezicht op de BES-eilanden is deels buiten de reikwijdte van de Wbft gehouden (zie AFM). Tevens ontvangt DNB ook een bijdrage voor de FEC-eenheid. De eenheid maakt deel uit van het Financieel Expertise Centrum. Dit is vastgelegd in het Convenant houdende afspraken over de samenwerking in het kader van het Financieel Expertise Centrum (Stcrt. 2009, nr. 71).	Art 2	20.858	www.dnb.nl

Naam organisatie	RWT	ZBO	Functie	Begrotings-artikel	Begrotings-ramingen (x€ 1.000)	verwijzing naar (URL-link) website RWT/ZBO
Stichting Administratie Kantoor financiële Instellingen (NLFI)	X		De stichting administratiekantoor beheer financiële instellingen (NLFI) is op 1 juli 2011 opgericht op grond van de Wet stichting administratiekantoor beheer financiële instellingen. NLFI voert het privaatrechtelijke beheer over de deelnemingen van de Staat der Nederlanden in de vennootschappen ABN AMRO Group N.V, ASR Nederland N.V., RFS Holdings B.V. en NLFI Financial Investment B.V. Het Rijk vergoedt de kosten die NLFI maakt. De Minister van Financiën brengt een groot deel van deze kosten in rekening bij de vennootschappen waarvan aandelen door de stichting worden beheerd, op grond van het besluit houdende regels inzake doorberekening van kosten van de stichting administratiekantoor beheer financiële instellingen.	Art 3	5.250	ww.nlfi.nl
Stichting Afwikkeling Maror-gelden Overheid (SAMO)		X	De Stichting Afwikkeling Maror-gelden Overheid (SAMO, voorheen Stichting Maror-gelden Overheid) is belast met de afwikkeling van onder het publiekrechtelijke regime afgegeven beschikkingen en is een ZBO. De Minister houdt toezicht op SAMO, dit is vastgelegd in de statuten. Ter dekking van de uitvoeringskosten is in 2005 een eenmalige subsidie van € 1,7 mln. aan SAMO verstrekt, voor de resterende doorlooptijd van SAMO. De Algemene Rekenkamer houdt bevoegdheden bij de SAMO. In 2013 wordt de opheffing van de SAMO voorzien.	Art. 8	0	www.maror.nl

4.4 Subsidieoverzicht

Artikel (bedragen * € 1.000)									
Subsidie	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Aantal verle-ningen 2012	Evaluatie moment
Artikel 2 CDFD (www.cdfd.nl)	778	1.383	434	435	436	436	436	1	2013
Artikel 2 Geldmuseum (www.geldmuseum.nl)	689	1.685	0	0	0	0	0	1	NVT [1]
Totaal subsidiere-gelingen	1.467	3.068	434	435	436	436	436		

[1] vanaf 2014 wordt er geen subsidie meer verstrekt, zie voor toelichting artikel 2.

Overzicht subsidies

In deze bijlage wordt een overzicht gegeven van de subsidies van het Ministerie van Financiën. Binnen deze bijlage wordt de subsidiedefinitie van de Algemene wet bestuursrecht gebruikt. De Algemene wet bestuursrecht definieert een subsidie als volgt (artikel 4.21 Awb):

«De aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten».

4.5 Evaluatie- en onderzoeksoverzicht

Soort onderzoek	Titel/onderwerp	Artikel	Start	Afronding	Vindplaats
1. Onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid					
1a. Beleidsdoorlichting					
	Het genereren van inkomsten voor de financiering van overheidsbeleid. Solide, eenvoudige en fraudebestendige fiscale wet- en regelgeving is hiervoor de basis. Doeltreffende en doelmatige uitvoering van die wet- en regelgeving zorgt er voor dat burgers en bedrijven bereid zijn hun wettelijke verplichtingen ten aanzien van de Belastingdienst na te komen (compliance).	art. 1	2015	2015	
	Beleid maken voor een stabiele werking van financiele markten, met betrouwbare dienstverlening van financiele instellingen aan burgers en bedrijven.	art. 2	2017	2017	
	Optimaal financieel resultaat bij de realisatie van publieke doelen. In het bijzonder bij investeren in en verwerven, afstoten en beherenv an de financiële en materiële activa van de Staat.	art. 3	2012	2012	http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/fin/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2013/03/01/bijlage-ibo-staatsdeelnemingen.html
	Optimaal financieel resultaat bij de realisatie van publieke doelen. In het bijzonder bij investeren in en verwerven, afstoten en beherenv an de financiële en materiële activa van de Staat.	art. 3	2016	2016	
	Een bijdrage leveren aan een gezond en welvarend Europa en een evenwichtige internationale financieel-economische ontwikkeling.	art. 4	2015	2015	
	Het bieden van mogelijkheden voor verzekering van betalingsrisico's die zijn verbonden aan export en investeringen in het buitenland, in aanvulling op de markt, en het creëren en handhaven van een gelijkwaardig speelveld voor bedrijven op het terrein van Exportkredietverzekerings-faciliteit.	art. 5	2014	2014	
	Het bieden van mogelijkheden voor verzekering van betalingsrisico's die zijn verbonden aan export en investeringen in het buitenland, in aanvulling op de markt, en het creëren en handhaven van een gelijkwaardig speelveld voor bedrijven op het terrein van Exportkredietverzekerings-faciliteit.	art. 5	2016	2016	
	Gemeenten, provincies en Wgr-plusregio's hebben de mogelijkheid een evenwichtige keuze te maken tussen in- en uitbesteding. De btw speelt hierin geen rol.	art. 6	2016	2016	
	Een optimaal financieel resultaat bij het beheren en afstoten van materiële activa van/voor het Rijk ten behoeve van de realisatie van rijksdoelstellingen.	art. 7	2011	2013	
	Financieel en economisch beleid van de overheid	art. 8	2016	2016	
	Schuldfinanciering tegen zo laag mogelijke rentekosten onder acceptabel risico voor de begroting.	art. 11	2015	2015	

Soort onderzoek	Titel/onderwerp	Artikel	Start	Afronding	Vindplaats
	Optimaal kasbeheer van het Rijk en van de instellingen die aan de schatkist zijn gelieerd.	art. 12	2014	2014	
	Optimaal kasbeheer van het Rijk en van de instellingen die aan de schatkist zijn gelieerd.	art. 12	2018	2018	
1b. Ander onderzoek naar doeltreffendheid en/of doelmatigheid					
	Effect uitvoering toezicht MGO/ZGO op doelstelling compliance	art. 1	2011	2012	http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2012/06/20/rapport-van-de-commissie-stevens-over-horizontaal-toezicht-bij-de-belastingdienst.html
	Effect uitvoering toezicht Toeslagen op doelstelling compliance.	art. 1	2011	2013	
	Effect uitvoering toezicht Douane op doelstelling compliance.	art. 1	2012	2013	
	Aftrek wegens geen of geringe eigen woningschuld	art. 1	2011	2013	
	Energiebelasting: teruggaaf Kerkgebouwen en non-profit. Verlaagd tarief glastuinbouw	art. 1	2013	2013	
	Overdrachtsbelasting: Vrijstelling overdrachtsbelasting Stedelijke herstructurering en Vrijstelling cultuurgrond	art. 1	2013	2013	
	verlaging lastendruk op arbeid: Afdrachtsvermindering Zeevaart	art. 1	2013	2013	
	verlaging lastendruk op ondernemingen: extra zelfstandigenaftrek starters; startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid; FOR niet omgezet in lijfrente; meewerkaftrek; willekeurige afschrijving Zeeschepen; Keuzeregime winst uit Zeeschepen(Tonnageregeling); landbouwvrijstelling inkomstenbelasting; Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek; willekeurige afschrijving starters	art. 1	2013	2013	
	Omzetbelasting: Sierteelt en landbouwregeling	art. 1	2013	2013	
2. Overig onderzoek					
	Fiscale Monitor	art. 1	jaarlijks	jaarlijks	www.belastingdienst.nl
	Evaluatie toezicht accountants	art. 2	2013	2013	
	Rapportage DBFMO (op verzoek van TK)	art. 3	2012	2012	http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/fin/documenten-en-publicaties/brieven/2012/12/18/voortgangsrapportage-dbfm-o-2012.html
	FATF-evaluatie	art. 2	2010	2011	http://www.imf.org/external/np/ms/2010/121410.htm
	Onderzoek ARK naar DBFMO	art. 3	2012	2013	
	DBFMO voortgangsrapportage 2013/2014	art. 3	2013	2014	
	Onderzoek ARK naar Gasrotonde: nut, noodzaak en risico's	art. 3	2010	2012	Vergaderjaar 2011–2012, Kamerstuk 33 292, nr. 1

Soort onderzoek	Titel/onderwerp	Artikel	Start	Afronding	Vindplaats
	Onderzoek ARK naar Tennet en Beheer landelijk electriciteitsnet	art. 3	2013	2014	
	Onderzoek ARK naar Visie op staatsdeel-nemingen	art. 3	2013	2014	
	Onderzoek ARK naar Monitoring maatregelen kredietcrisis	art. 2 en 3	doorlopend		
	PPS voortgangsrapportage 20092010	art. 3	2013	2014	
	jaarlijkse beoordeling Nederlands Stabiliteitsprogramma door EFC/Ecofin	art. 8	jaarlijks	jaarlijks	http://www.europa-nu.nl/id/vj11473teazf/aanbeveling_van_de-_raad_over_het
	Jaarlijkse IMF-artikel IV consultatie	art. 8	jaarlijks	jaarlijks	http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/fin/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2013/03/19/concluding-statement-imf.html

4.6 Verdiepingshoofdstukken

Artikel 1

Opbouw uitgaven artikel 1 Belastingen (x € 1.000)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	**3.244.427**	**3.114.399**	**3.039.745**	**3.010.581**	**2.968.287**	
Mutatie NvW 2013						
Mutatie amendement 2013						
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	160.386	– 14.531	– 16.516	– 18.086	– 16.387	
Nieuwe mutaties						
Overboeking naar Ministerie van VenJ (OM)	– 2.500					
Taakstelling Regeerakkoord Rutte II				– 46.200	– 103.486	
Uitvoeringskosten verhuurderheffing		4.000	4.000	4.000	4.000	
Intensivering Toezicht en Invordering		169.000	157.000	157.000	157.000	
Aanpak fraude bij Toeslagen		25.000	25.000	25.000	25.000	
Overig	2.249	– 429	– 449	– 449	– 449	
Extrapolatie						2.997.469
Stand ontwerpbegroting 2014	**3.404.562**	**3.297.439**	**3.208.780**	**3.131.846**	**3.033.965**	**2.997.469**

Opbouw ontvangsten artikel 1 (x € 1.000)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	**118.200.909**	**120.135.526**	**126.602.017**	**131.371.951**	**138.093.820**	
Mutatie NvW 2013	862.666	3.775.924	4.496.251	4.130.542	2.324.278	
Mutatie amendement 2013						
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	– 6.895.121	31.000	129.000	174.000	208.000	
Nieuwe mutaties						
Overig		– 350	– 350	– 350	– 350	
Belastingontvangsten	– 2.343.707	– 8.695.689	– 9.432.379	– 7.314.989	– 5.041.150	
Extrapolatie						140.684.097
Stand ontwerpbegroting 2014	**109.824.747**	**115.246.411**	**121.794.539**	**128.361.154**	**135.584.598**	**140.684.097**

Toelichting belangrijkste mutaties

Uitgaven

Overboeking naar Ministerie van VenJ (OM)
Dit betreft de overheveling van middelen naar het Openbaar Ministerie, onderdeel van het Ministerie van VenJ, in verband met toename caseload als gevolg van de Intensivering Toezicht en Invordering.

Taakstelling Regeerakkoord Rutte II
Naar aanleiding van het Regeerakkoord Rutte II is een taakstelling opgelegd, dit betreft de reeks voor de Belastingdienst.

Uitvoeringskosten verhuurderheffing
Middelen voor het uitvoeren van de verhuurderheffing.

Intensivering Toezicht en Invordering
Betreft de middelen vanaf 2014 voor het intensiveren van toezicht en invordering door de Belastingdienst, zie maatregel J110 uit het Regeerakkoord Rutte II.

Aanpak fraude bij Toeslagen
Door het kabinet worden extra maatregelen genomen om misbruik/fraude bij toeslagen tegen te gaan. Deze maatregelen zijn eerder aangekondigd in de brief van 10 mei 2013 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2012–2013, 17 050, nr. 435) en worden door de Belastingdienst en BZK geïmplementeerd. Voor de Belastingdienst bedragen de kosten € 25 mln.

Ontvangsten

Belastingontvangsten
Zie de Miljoenennota voor een toelichting op de belastingontvangsten.

Artikel 2

Opbouw uitgaven artikel 2 (x € 1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	**59.938**	**58.712**	**58.067**	**57.957**	**55.098**	
Mutatie NvW 2013						
Mutatie amendement 2013						
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	943	– 708	– 38.868	– 38.125	– 37.489	
Nieuwe mutaties						
muntcirculatie		– 1.000	– 1.000	– 1.000	– 1.000	
overig	– 130					
bijdrage AFM	– 249					
Wijzer in Geldzaken	150					
extrapolatie						16.609
Stand ontwerpbegroting 2014	**60.652**	**57.004**	**18.199**	**18.832**	**16.609**	**16.609**

Opbouw ontvangsten artikel 2 (x € 1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	**176.748**	**176.086**	**7.377**	**7.377**	**7.108**	
Mutatie NvW 2013						
Mutatie amendement 2013						
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	– 7.223	– 13.155				
Nieuwe mutaties						
Boedel BNA	38.751					
CDFD			220		180	
extrapolatie						7.108
Stand ontwerpbegroting 2014	**208.276**	**162.931**	**7.597**	**7.377**	**7.288**	**7.108**

Toelichting belangrijkste mutaties

Ontvangsten

Boedel BNA
Toen de Bank Nederlandse Antillen werd opgeheven is overeengekomen dat Nederland een deel van de boedeluitkering zou ontvangen. Dit bedrag is inmiddels binnengekomen.

Artikel 3

Opbouw uitgaven artikel 3 (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	1.994.237	1.653.236	1.507.236	1.286.237	1.107.237	
Mutatie NvW 2013						
Incidentele suppletoire SNS	3.800.000					
Mutatie amendement 2013						
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	– 78.613	12.130	83.130	71.130	61.130	
Nieuwe mutaties						
IABF	77.000	– 12.000				
Overig	1.000	– 500	– 1.000	– 1.000	– 1.000	
Extrapolatie						943.367
Stand ontwerpbegroting 2014	**5.793.624**	**1.652.866**	**1.589.366**	**1.356.367**	**1.167.367**	**943.367**

Opbouw ontvangsten artikel 3 (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	5.201.977	3.645.152	3.472.438	2.013.397	1.721.397	
Mutatie NvW 2013	– 174.634	– 139.883	– 75.234	– 9.134	17.367	
Incidentele suppletoire DNB	812.883	877.433	615.284	462.334	389.183	
Mutatie amendement 2013						
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	356.900	19.596	84.000	71.000	61.000	
Nieuwe mutaties						
Dividend financiële instellingen		400.000				
Dividend staatsdeelnemingen	289.754					
Winstafdracht DNB	22.523	74.450	– 46.050	– 41.200	3.450	
IABF	77.000	– 12.000				
Overig	278					
Extrapolatie						1.884.397
Stand ontwerpbegroting 2014	**6.586.681**	**4.864.748**	**4.050.438**	**2.496.397**	**2.192.397**	**1.884.397**

Toelichting belangrijkste mutaties

Uitgaven

IABF
Door een wijziging van de eurodollar rekenkoers en realisaties zijn de ramingen voor de ontvangsten en uitgaven bijgesteld.

Ontvangsten

Dividend financiële instellingen
De stelpost op artikel 10 (nominaal en onvoorzien) in verband met de moeilijk te ramen dividenden van financiële instellingen is voor 2014 overgeboekt naar artikel 3.

Dividend staatsdeelnemingen
Deze mutatie wordt veroorzaakt door hogere dan geraamde dividenden van UCN, NS, Gasunie en Schiphol.

IABF
Door een wijziging van de eurodollar rekenkoers en realisaties zijn de ramingen voor de ontvangsten en uitgaven bijgesteld.

Artikel 4

Opbouw uitgaven artikel 4 (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	**2.323.757**	**1.187.732**	**369.865**	**373.688**	**258.907**	
Mutatie NvW 2013	126.000	112.000	87.000	65.000	51.000	
Mutatie amendement 2013						
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	150.000	– 180.218	– 9.678	– 39.678	– 39.678	
Nieuwe mutaties						
Extrapolatie						254.438
Stand ontwerpbegroting 2014	**2.599.757**	**1.119.514**	**447.187**	**399.010**	**270.229**	**254.438**

Opbouw ontvangsten artikel 4 (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	**64.091**	**75.938**	**80.116**	**80.123**	**80.106**	
Mutatie NvW 2013	– 31.697	– 31.697	– 31.697	– 31.697	– 31.697	
Mutatie amendement 2013						
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013						
Nieuwe mutaties						
Renteontvangst Griekenland	1.792	– 14.271	7.917	23.707	39.439	
Extrapolatie						87.848
Stand ontwerpbegroting 2014	**34.186**	**29.970**	**56.336**	**72.133**	**87.848**	**87.848**

Toelichting belangrijkste mutaties

Ontvangsten

Renteontvangst Griekenland
De renteontvangsten op de bilaterale leningen aan Griekenland zijn gewijzigd. Voor de jaren 2013 en 2014 wordt dit veroorzaakt door aanpassing van de renteraming aan de CEP-cijfers en een lagere renteopslag (conform afspraak Eurogroep 27 november 2012 om de renteopslag te verlagen van 150 basispunten naar 50 basispunten). Deze renteverlaging is retroactief van aard. Vanaf 2015 wordt de bijstelling veroorzaakt door een nieuwe rekenrente.

Artikel 5

Opbouw uitgaven artikel 5 (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	113.106	133.106	133.106	133.106	133.106	
Mutatie NvW 2013						
Mutatie amendement 2013						
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013						
Nieuwe mutaties						
Schade-uitkering EKV		– 16.000	– 8.000	– 8.000	– 8.000	
Departementale bijdrage		– 7.100	– 7.100	– 7.100	– 7.100	
Extrapolatie						118.006
Stand ontwerpbegroting 2014	**113.106**	**110.006**	**118.006**	**118.006**	**118.006**	**118.006**

Opbouw ontvangsten artikel 5 (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	128.550	99.500	83.750	82.250	82.250	
Mutatie NvW 2013						
Mutatie amendement 2013						
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	14.000					
Nieuwe mutaties						
Overig	1.000					
Extrapolaties						69.750
Stand ontwerpbegroting 2014	**143.550**	**99.500**	**83.750**	**82.250**	**82.250**	**69.750**

Toelichting belangrijkste mutaties

Uitgaven

Schade-uitkering EKV
De raming van de verwachte schades is naar beneden bijgesteld en sluit hierdoor beter aan bij de risico's in de verzekeringsportefeuille.

Departementale bijdrage
De schaderaming van de EKV is bijgesteld ter invulling van de departementale bijdrage van Financiën aan het aanvullend beleidspakket van € 6 mld.

Artikel 6

Uitgaven artikel 6 (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	2.895.357	3.079.269	3.079.513	3.079.335	3.079.216	
Mutatie NvW 2013						
Mutatie amendement 2013						
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	– 1.230					
Nieuwe mutaties						
Btw veiligheidsregio's		– 50.137	– 50.137	– 50.137	– 50.137	
Bijstelling Btw-Compensatiefonds	– 237.841	– 212.712	– 212.712	– 212.712	– 212.712	
Btw-Compensatieregeling	357					
Extrapolatie						**2.816.367**
Stand ontwerpbegroting 2014	**2.656.643**	**2.816.420**	**2.816.664**	**2.816.486**	**2.816.367**	**2.816.367**

Opbouw ontvangsten artikel 6 (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	2.895.357	3.079.269	3.079.513	3.079.335	3.079.216	
Mutatie NvW 2013						
Mutatie amendement 2013						
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	– 1.230					
Nieuwe mutaties						
Btw veiligheidsregio's		– 50.137	– 50.137	– 50.137	– 50.137	
Bijstelling Btw-Compensatiefonds	– 237.841	– 212.712	– 212.712	– 212.712	– 212.712	
Btw-Compensatieregeling	357					
Extrapolatie						**2.816.367**
Stand ontwerpbegroting 2014	**2.656.643**	**2.816.420**	**2.816.664**	**2.816.486**	**2.816.367**	**2.816.367**

Toelichting belangrijkste mutaties

Uitgaven en ontvangsten

Btw veiligheidsregio's
De veiligheidsregio's kunnen in verband met de verplichte regionalisering per 1 januari 2014 geen btw meer terugvragen voor brandweertaken. Ze ontvangen daarvoor compensatie uit het BTW-compensatiefonds. Deze compensatie is opgenomen in de brief aan de Tweede Kamer over het onderzoek »Financiële consequenties verplichte regionalisering van de brandweer»(kamerstuk 2011–2012, 29 517, nr. 52). De totale structurele uitname uit het BTW-compensatiefonds bedraagt € 50,1 mln. en is gecorrigeerd voor loon- en prijsstijgingen (alleen voor zover die rijksbreed zijn gecompenseerd) en de btw-verhoging.

Bijstelling BTW-compensatiefonds
De raming van het fonds is aangepast op basis van de jaarbeschikking over 2012, het geraamde effect van de btw-verhoging, (geraamde) voorschotten en voorgenomen beleidsmutaties. De bijstelling van het fonds is in 2013 groter dan in andere jaren. Dit komt omdat het btw-percentage in oktober 2012 verhoogd is, terwijl de uitgaven het BTW-compensatiefonds in 2013 slaan op de ingediende declaraties over heel 2012. Het totale effect van de btw-verhoging is in 2014 voor het eerst volledig zichtbaar, omdat in dat jaar de jaarbeschikking van 2013 uitbetaald wordt.

Artikel 7

Opbouw uitgaven artikel 7 (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	84.580	83.194	82.549	82.500	82.449	
Mutatie NvW 2013	– 84.280	– 82.894	– 82.249	– 82.200	– 82.149	
Mutatie amendement 2013						
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	6	6	6	6	6	
Nieuwe mutaties						
Desaldering: Beheerskosten DRZ	300					
Extrapolatie						306
Stand ontwerpbegroting 2014	**606**	**306**	**306**	**306**	**306**	**306**

Opbouw ontvangsten artikel 7 (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	176.986	176.084	175.584	175.584	175.584	
Mutatie NvW 2013	– 175.186	– 174.284	– 173.784	– 173.784	– 173.784	
Mutatie amendement 2013						
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013						
Nieuwe mutaties						
Desaldering: Beheerskosten DRZ	300					
Extrapolatie						1.800
Stand ontwerpbegroting 2014	**2.100**	**1.800**	**1.800**	**1.800**	**1.800**	**1.800**

Artikel 8

Opbouw uitgaven artikel 8 (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	204.189	199.048	196.319	196.348	195.712	
Mutatie NvW 2013	– 1.168	– 1.168	– 1.168	– 1.168	– 1.168	
Mutatie amendement 2013						
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	11.755	3.656	2.576	2.116	2.014	
Nieuwe mutaties						
Taakstelling				– 3.455	– 7.737	
Desaldering	900	– 100	– 100	– 100	– 100	
Overboeking budget ivm vorming ADR	2.646	3.545	3.463	3.352	3.212	
Overig	– 62	– 293	– 78	– 89	– 73	
Extrapolatie						190.181
Stand ontwerpbegroting 2014	**218.260**	**204.688**	**201.012**	**197.004**	**191.858**	**190.181**

Opbouw ontvangsten artikel 8 (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	27.525	29.693	30.654	30.404	30.508	
Mutatie NvW 2013	– 179	– 179	– 179	– 179	– 179	
Mutatie amendement 2013						
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	6.159	906	1.071	971	871	
Nieuwe mutaties						
Desaldering	900	– 100	– 100	– 100	– 100	
Overig	65	65	65	65	65	
Extrapolatie						31.015
Stand ontwerpbegroting 2014	**34.470**	**30.385**	**31.511**	**31.161**	**31.165**	**31.015**

Toelichting belangrijkste mutaties

Uitgaven

Taakstelling
Door de taakstelling Rutte II vanaf 2016 zijn de uitgaven neerwaarts bijgesteld. Per saldo resulteren vanaf 2016 lagere uitgaven ten opzichte van de 1e suppletoire begroting 2013.

Overboeking budget ivm vorming ADR
De uitgaven zijn hoger door onder andere toetreding van de DAD van het Ministerie van Veiligheid & Justitie tot de Auditdienst Rijk (ADR) per 1 mei 2013.

Artikel 10

Opbouw uitgaven artikel 10 (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	7.008	7.057	7.008	6.935	6.898	
Mutatie NvW 2013	– 1.323	– 1.323	– 1.323	– 978	– 548	
Mutatie amendement 2013						
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	– 2.466	– 2.309	– 2.737	– 52.187	– 115.546	
Nieuwe mutaties						
Taakstellingen Regeerakkoord				49.598	111.168	
Overig	682					
Extrapolatie						1.792
Stand ontwerpbegroting 2014	**3.901**	**3.425**	**2.948**	**3.368**	**1.972**	**1.792**

Opbouw ontvangsten artikel 10 (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013		400.000	400.000	400.000	400.000	
Mutatie NvW 2013						
Mutatie amendement 2013						
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013						
Nieuwe mutaties						
Overboeking dividend financiële instellingen		– 400.000				
Extrapolatie						400.000
Stand ontwerpbegroting 2014	**–**	**–**	**400.000**	**400.000**	**400.000**	**400.000**

Toelichting belangrijkste mutaties

Uitgaven

Taakstellingen Regeerakkoord
Bij de voorjaarsnota zijn de taakstelling uit het Regeerakkoord op het artikel nominaal en onvoorzien geboekt.

Overboeking dividend financiële instellingen
De stelpost op artikel 10 in verband met de moeilijk te ramen dividenden van financiële instellingen is voor 2014 overgeboekt naar artikel 3.

Artikel 11

Opbouw uitgaven artikel 11 (x € 1 mln.)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	42.055	41.085	54.577	26.251	47.172	
Mutatie NvW 2013	– 44	784	2.536	– 763	– 1.217	
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	– 1.273	– 240	1.753	6.690	– 398	
Nieuwe mutaties						
Rente vaste schuld	– 97	68	200	365	572	
Rente vlottende schuld	– 59	– 134	28	42	56	
Aflossing vaste schuld				3.046		
Vlottende schuld	– 2.159					
Extrapolatie						44.423
Stand ontwerpbegroting 2014	**38.424**	**41.563**	**59.093**	**35.631**	**46.185**	**44.423**

Opbouw ontvangsten artikel 11 (x € 1 mln.)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	47.127	48.272	60.246	34.246	54.822	
Mutatie NvW 2013	– 1.021	– 2.596	– 2.226	– 7.491	– 10.523	
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	4.004	555	2.590	7.391	259	
Nieuwe mutaties						
Rente vaste schuld		48	– 67	– 42	– 5	
Rente vlottende schuld	– 1	– 4				
Vaste schuld		2.255	3.982	7.108	5.919	
Extrapolatie						46.607
Stand ontwerpbegroting 2014	**50.109**	**48.529**	**64.525**	**41.213**	**50.472**	**46.607**

Toelichting belangrijkste mutaties

Uitgaven

Uitgaven en ontvangsten
Door een nieuw kastekort en realisaties zijn de ramingen voor rente en uitgifte schuld bijgesteld.

Artikel 12

Opbouw uitgaven artikel 12 (x € 1 mln.)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	8.868	9.701	12.472	13.408	15.393	
Mutatie NvW 2013	– 621	– 1.008	– 1.024	– 759	– 2.531	
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	1.620	650	– 1.040	– 1.008	– 571	
Nieuwe mutaties						
Rentelasten		7	17	24	31	
Verstrekte leningen	81	– 42	43	52	52	
Mutaties rekening-courant	1.752	– 2.128	– 3.896	– 1.744	443	
Extrapolatie						14.024
Stand ontwerpbegroting 2014	**11.700**	**7.179**	**6.572**	**9.974**	**12.817**	**14.024**

Opbouw ontvangsten artikel 12 (x € 1 mln.)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	1.929	3.199	1.860	2.320	2.885	
Mutatie NvW 2013	– 7	– 23	– 42	– 181	– 292	
Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	251	52	163	283	131	
Nieuwe mutaties						
Rentebaten	– 19	– 29	– 77	– 126	– 143	
Aflossingen op leningen	– 77	– 80	– 72	– 52	– 55	
Extrapolatie						2.866
Stand ontwerpbegroting 2014	**2.077**	**3.120**	**1.833**	**2.245**	**2.527**	**2.866**

Toelichting belangrijkste mutaties

Uitgaven

Uitgaven en ontvangsten
De mutaties van de rekening-courant worden grotendeels veroorzaakt door ontwikkelingen bij de sociale fondsen.

4.7 Begrippenlijst

Agentschap / Baten-lastendienst
Een onderdeel van de rijksoverheid waarvoor afwijkende beheersregels gelden gericht op het bevorderen van bedrijfsmatig werken. Belangrijk aspect hierbij is dat het batenlastenstelsel wordt toegepast en de dienst toegang heeft tot een leen- en depositofaciliteit bij de Minister van Financiën.

Bazels Comité
Het Basel Committee on Banking Supervision is een internationaal comitee voor toezichthouders op banken.

Commercial Paper (CP)
Schuldbewijzen met een korte looptijd die kunnen worden ingezet om tijdelijke kastekorten van het Rijk te financieren. CP is een geldmarktinstrument dat wordt uitgegeven en verhandeld op discontobasis. CP kent flexibele uitgiftemomenten en looptijden. Bovendien bestaat de mogelijkheid uit te geven in vreemde valuta. CP is een aanvulling op het DTC programma voor wat betreft de kortere looptijden.

Compliance
Het onderhouden en versterken van de bereidheid van belastingplichtigen tot nakoming van de wettelijke verplichtingen.

Comptabiliteitswet 2001
In de Comptabiliteitswet 2001 is het beheer van de financiën van het Rijk vastgesteld. De diverse hoofdstukken in deze wet gaan in op onder andere de begroting, het begrotingsbeheer en de bedrijfsvoering van het Rijk, het toezicht van de Ministers en de verantwoording van het Rijk.

Corporate governance
Het besturen van een onderneming, het afleggen van verantwoording daarover en de verdeling van de verschillende daarvoor relevante bevoegdheden over de organen van de onderneming.

Deposito
Het deposito is geld dat door een belegger voor een bepaalde rentevaste periode tegen een rentevergoeding is ondergebracht bij een bank of – in het geval van geïntegreerd middelenbeheer – bij de schatkist van de Rijksoverheid. De looptijd van een deposito kan variëren van een dag (zogeheten daggeld) tot meerdere jaren.

Dutch State Loans (DSL's)
Engelse benaming voor Nederlandse staatsleningen.

Dutch Treasury Certificates (DTC's)
Engelse benaming voor Nederlands schatkistpapier. Schuldbewijzen met een korte looptijd uitgegeven door het Rijk om tijdelijke kastekorten van het Rijk te financieren. DTC's worden uitgegeven en verhandeld op discontobasis. DTC wordt uitgegeven in looptijden van 3 tot en met 12 maanden op vooraf vastgestelde data.

Fiscale monitor
Enquêtes die jaarlijks onder de belastingplichtigen worden gehouden over de kwaliteit van de dienstverlening door de Belastingdienst.

Kassaldo
Het verschil tussen de ontvangsten en uitgaven op kasbasis van het Rijk (inclusief deelnemers schatkistbankieren).

EMU-schuld
Het totaal van de uitstaande leningen ten laste van de gehele collectieve sector. Dit is de optelsom van de uitstaande leningen ten laste van het Rijk, de sociale fondsen en de lokale overheid, minus de onderlinge schuldverhoudingen tussen deze drie subsectoren. De EMU-schuld is een brutoschuldbegrip.

Gecentreerde portefeuille
Een portefeuille die gekenmerkt wordt door een gelijkmatig aflosprofiel dat in stand gehouden kan worden door voortdurend in één en dezelfde looptijd leningen uit te geven.

Geïntegreerd middelenbeheer
Het bundelen van publieke middelen gericht op een doelmatig kasbeheer. Publieke middelen zijn middelen die verkregen zijn bij of krachtens de wet ingestelde heffing(en).

Liquiditeit
In een markt met voldoende liquiditeit kunnen grote aan- en verkoop-orders verhandeld worden zonder dat dit een substantieel effect op de prijs (koers) heeft.

Nationale schuld
Vaste en vlottende schuld van de Staat zoals die samenhangt met het artikel Financiering staatsschuld en het artikel Kasbeheer in deze begroting.

NLFI
NLFI is de enig aandeelhouder in ABN AMRO Group N.V., ASR Nederland N.V. en NLFI Financial Investments B.V. (voorheen ABN AMRO Preferred Investments B.V.). De aandelen in deze vennootschappen zijn in 2011 overgedragen door de Staat der Nederlanden.

Rechtspersoon met een Wettelijke Taak (RWT)
Een zelfstandige organisatie die in een wet geregelde taak uitvoert met behulp van publiek geld, welk geld is verkregen bij of krachtens de wet ingestelde heffing.

Rekening-courant
Een rekening waarover in de regel giraal betalingsverkeer wordt afgewikkeld en waaruit (een deel van) de onderlinge financiële verhouding is op te maken tussen de houder van de rekening en de instelling alwaar de rekening wordt aangehouden.

Rekenrente
Boekhoudkundig veronderstelde rente in begroting en meerjarencijfers (bron CPB).

Renteswap
Een renteswap is een contract tussen twee partijen waarin wordt overeengekomen om gedurende de looptijd een vaste rente te ruilen tegen een variabele rente (meestal 6 of 3 maanden).

Seno-Gom
Stichting Economische samenwerking Nederland – Oost Europa en Garantiefaciliteit voor Opkomende Markten

Staatsschuld
Het totaal van de uitstaande geldelijke leningen van de Staat (vaste en vlottende schuld) is de bruto staatsschuld. Leningen met een oorspronkelijke looptijd van meer dan één jaar vormen de vaste (gevestigde) staatsschuld. Leningen met een oorspronkelijke looptijd van maximaal één jaar vormen de vlottende staatsschuld. Soms wordt een ruimere definitie gebruikt voor de vlottende staatsschuld, namelijk bestaande uit leningen met een oorspronkelijke looptijd van maximaal twee jaar. De staatsschuld is niet gelijk aan de EMU-schuld, die een breder begrip meet.

Vaste schuld
Leningen met een oorspronkelijke looptijd van meer dan één jaar. Wordt ook wel gevestigde schuld genoemd.

Vlottende schuld
Leningen met een oorspronkelijke looptijd van maximaal één jaar.

4.8 Lijst met afkortingen

A	
AFM	Autoriteit Financiële Markten
Atradius DSB	Atradius Dutch State Business N.V.
Awb	Algemene Wet Bestuursrecht
B	
BBP	Bruto Binnenlands Product
BERB	Bedrijfseconomische Resultaatbepaling
BF	Regeling Bijzondere Financiering
BIS	Bank for International Settlements
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
C	
CDFD	College Deskundigheid Financiële Dienstverlening
CP	Commercial Paper
D	
DBFMO	Design, Build, Finance, Maintain, Operate
DGS	Depositogarantiestelsel
DNB	De Nederlandsche Bank
DRZ	Domeinen Roerende Zaken
DSL	Dutch State Loan
DTC	Dutch Treasury Certificate
E	
EFSF	European Financial Stability Facility
EFSM	European Financial Stabilisation Mechanism
EIB	Europese Investeringsbank
EKG	Exportkredietgaranties
EKV	Exportkredietverzekering
EMU	Europese Monetaire Unie
Eonia	European Overnight Index Average
ESM	Europese stabiliteitsmechanisme
EU	Europese Unie
F	
FATF	Financial Action Task Force on money laundering
FIOD	Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst
G	
G20	De G20 (Groep van 20) is een groep bestaande uit 19 landen en de Europese Unie.
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie
H	
HT	Horizontaal toezicht
I	
IABF	Illiquid Assets Back-up Facility
IASB	International Accounting Standards Board
IBO	Interdepartementale beleidsonderzoek
IFI	Internationale Financiële instelling
IH	Inkomensheffing
IMF	Internationaal Monetair Fonds

L

LH	Loonheffing

M

MCN	Mandatory Convertible Note
MGO	Middelgrote ondernemingen
MFK	Meerjarig Financieel Kader
MIGA	Multilateral Investment Guarantee Agency
MKB	Midden- en Kleinbedrijf

N

NLFI	NL Financial Investments
NWB	Nederlandse Waterschapsbank

O

OB	Omzetbelasting
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling

P

PPC	Publiek Private Comparator
PPI	Publiek-Private Investering
PPS	Publiek-private samenwerking

R

RGD	Rijksgebouwendienst
RHB	Rijkshoofdboekhouding
RPE	Regeling periodiek evaluatieonderzoek
RVOB	Rijksvastgoed- en Ontwikkelingsbedrijf
RVR	Raad voor Vastgoed Rijksoverheid
RWT	Rechtspersoon met een wettelijke taak

S

SAMO	Stichting Afwikkeling Maror-gelden
SENO-GOM	Stichting Economische Samenwerking Nederland Oost-Europa en Garantiefaciliteit voor Opkomende Markten
SER	Sociaal-Economische Raad
SSO	Shared Service Organisaties
STAK	Wet Stichting Administratiekantoor financiële instellingen

T

TK	Tweede Kamer

V

VGEM	Veiligheid, Gezondheid, Economie en Milieu

W

WAKO	Wet aansprakelijkheid kernongevallen
Wft	Wet op het financieel toezicht
WOZ	Wet Waardering Onroerende Zaken
WWFT	Wet ter voorkoming van witwassen en het financieren van terrorisme

Z

ZBO	Zelfstandig Bestuursorgaan
ZGO	Zeer Grote Ondernemingen
ZZP	Zelfstandigen Zonder Personeel

4.9 Bijlage inzake moties en toezeggingen

Overzicht van de door de Staten-Generaal aanvaarde moties en door bewindslieden gedane toezeggingen

FISCAAL

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.1 Moties waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
1.	2009–2010	Tang c.s. verzoekt de regering het gebruik van de fiets onder de oude en nieuwe regeling expliciet onderdeel uit te laten maken van de evaluatie van de werkkosten-regeling die na 2 jaar plaatsvindt.	Kamerstukken II 2009/10, 32 128, nr. 45	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 22 oktober 2012. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 9
2.	2010–2011	Van Vliet en Neppérus verzoeken de regering om binnen een jaar na inwerking-treding van de Wet uniformering loonbegrip de inkomenseffecten van deze flankerende maatregelen voor werknemers te meten alsook de bereikte vereenvou-diging te evalueren de Kamer hierover te informeren.	Kamerstukken II 2010/11, 32 131, nr. 18 Aangenomen 12 april 2011	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 21 juni 2013 waarbij de evaluatie van de Wet ULB is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 33 682, nr. 1
3.	2010–2011	Neppérus en van Vliet verzoeken de regering om na de inwerkingtreding van de Wet uniformering loonbegrip de effecten ten aanzien van de ontwikkeling van de loonkosten voor bedrijven via onder meer loonstrookjes te meten en om de Kamer via een evaluatie hierover te informeren een jaar na inwerkingtreding van de wet.	Kamerstukken II 2010/11, 32 131, nr. 23 Aangenomen 12 april 2011	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 21 juni 2013 waarbij de evaluatie van de Wet ULB is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 33 682, nr. 1
4.	2010–2011	Omtzigt en Harbers verzoeken de regering alleen nog TIEA's te sluiten die een bepaling bevatten op basis waarvan automatische gegevensuitwisseling mogelijk is, en de Kamer te informeren over welke TIEA's daadwerkelijk tot gegevensuitwisseling hebben geleid. Verzoeken tevens over twee jaar een lijst aan de Kamer te doen toekomen met TIEA's en verdragen die niet tot gegevensuit-wisseling hebben geleid en aan te geven of zij bereid is die verdragen en TIEA's op te zeggen.	Kamerstukken II 2010/11, 25 087, nr. 26 Aangenomen 30 juni 2011	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.
5.	2011–2012	Recourt en van Raak verzoeken de regering zo snel mogelijk inzicht te geven in de concrete criteria die worden gehanteerd bij het vrijstellen van belasting van vermogen van leden van het Koninklijk Huis.	Kamerstukken II 2011/12, 33 000 III, nr. 7 Aangenomen 13 oktober 2011	Deze motie kan niet worden uitgevoerd omdat er geen vermogensbestand-delen zoals in de motie genoemd zijn die niet reeds onderdeel vormen van een stichting of anderszins van eigenaar zijn veranderd. Indien op enig moment verandering in deze situatie zou optreden, is uitvoering niet verenigbaar met de wettelijke geheimhoudings-plicht ten aanzien van individuele aanslagen.
6.	2011–2012	Omtzigt en Groot verzoeken de regering het mogelijk te maken om de huurtoeslag rechtstreeks over te maken naar de woningbouwcorporaties	Kamerstukken II 2011/12, 33 003, nr. 49 Aangenomen 22 december 2011	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 12 juli 2012. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 61

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.1 Moties waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
7.	2011–2012	Omtzigt en Van Vliet verzoeken de regering met een voorstel te komen voor een Anbi-register, waarin de volgende zaken openbaar gemaakt worden en gratis toegankelijk zijn:naam, adres en contactgegevens van de ANBI; bestuurssamenstelling; verkort jaarverslag, beloningen van bestuurders en medewerkers die de dg-norm overschrijden.	Kamerstukken II 2011/12, 33 003, nr. 52 Aangenomen 17 november 2011	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 16 juli 2013. Kamerstukken II 2012/13, 32 740, nr. 16
8.	2011–2012	Van Bemmel en Van Vliet verzoeken de regering de Belastingdienst de gegevens betreffende schadevoertuigen, waar de genoemde «tegenbewijsregeling» op van toepassing is, ter beschikking te laten stellen aan de verzekeraars.	Kamerstukken II 2011/12, 29 398, nr. 307 Aangenomen 29 november 2011	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 29 januari 2013, waarbij de 11e halfjaarsrapportage is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 154
9.	2011–2012	Van Vliet c.s. verzoekt de regering, in het verlengde van eerdere aangenomen moties, de sluiting van de kantoren in Venlo en Emmen te heroverwegen en eerst te kijken naar mogelijke maatregelen buiten de regio's.	Kamerstukken II 2011/12, 31 066, nr. 124 Aangenomen 22 maart 2012	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.
10.	2011–2012	Neppérus c.s. verzoekt de regering, om daar waar mogelijk zo spoedig als het kan te komen tot een juiste verdeling van heffingsrechten ter voorkoming van dubbele bankenbelasting en de Tweede Kamer vóór 1 oktober 2012 over de voortgang te rapporteren.	Kamerstukken II 2011/12, 33 121, nr. 21 Aangenomen 22 mei 2012	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 27 september 2012. Kamerstukken II 2012/13, 33 121, nr. 34
11.	2011–2012	Groot verzoekt de regering, het onderzoek naar de invoering van een forfaitaire aftrek over het eigen vermogen langs de lijnen van de belastingcommissie Continuïteit en Vernieuwing niet stop te zetten, maar integendeel energiek voort te zetten en de Kamer op de hoogte te houden van de vorderingen van dit onderzoek.	Kamerstukken II 2011/12, 33 287, nr. 15 Aangenomen 21 juni 2012	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 52
12.	2011–2012	Van Vliet en Bashir verzoeken de regering de totale derving aan vennootschapsbelasting per jaar door het Bosalgat voor het zomerreces aan de Kamer te rapporteren.	Kamerstukken II 2011/12, 33 287, nr. 16 Aangenomen 21 juni 2012	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 52
13.	2011–2012	Van Vliet verzoekt de regering tot een nadere afbakening te komen van de doelgroepen voor wie horizontaal toezicht inderdaad een geschikt model is voor invulling van de relatie tussen Belastingdienst en belastingplichtige en de Kamer hierover vóór 1 oktober 2012 te informeren.	Kamerstukken II 2011/12, 31 066, nr. 136 Aangenomen 5 juli 2012	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van 12 december 2012. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 149
14.	2011–2012	Omtzigt c.s. verzoekt de regering vóór 1 oktober met een plan te komen om de tax gap te halveren, dan wel zo mogelijk nog verder te verkleinen, door met gerichte acties zowel op het gebied van handhaving als invordering de belastingopbrengst te vergroten. Verzoekt de regering tevens hierbij in kaart te brengen met welke gerichte investeringen de belastingopbrengst met een veelvoud vergroot kan worden.	Kamerstukken II 2011/12, 31 066, nr. 144 Aangenomen 5 juli 2012	Afgerond bij brieven van de staatssecretaris van Financiën van 12 en 17 december 2012. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 149 en nr. 151

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.1 Moties waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
15.	2011–2012	Groot en Braakhuis verzoeken de regering in het plan van aanpak van de regering een concrete en uitdagende doelstelling te formuleren voor de hoeveelheid extra verticale belastingcontroles die de komende jaren moet worden uitgevoerd en de hoeveelheid werknemers die hiertoe bij de Belastingdienst wordt vrijgemaakt.	Kamerstukken II 2011/12, 31 066, nr. 141 Aangenomen 5 juli 2012	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 12 december 2012. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 149
16.	2011–2012	Groot en Braakhuis verzoeken de regering nieuw onderzoek te doen naar de omvang en samenstelling van het nalevingstekort en in de rapportage hierover aan de Kamer niet enkel de percentages te vermelden, maar ook de nominale bedragen aan misgelopen belastinginkomsten.	Kamerstukken II 2011/12, 31 066, nr. 145 Aangenomen 5 juli 2012	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 29 januari 2013, waarbij de 11e halfjaarsrapportage is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 154
17.	2011–2012	Peters verzoekt de regering, zich in Europa sterk te maken voor een EU-breed laag btw-tarief voor digitale nieuwsproducten en boeken.	Kamerstukken II 2011/12 32 827, nr. 36 Aangenomen 5 juli 2012	Afgerond bij brief van de minister van OCW van 2 oktober 2012. Kamerstukken II 2012/13, 32 827, nr. 44
18.	2011–2012	Sent c.s. verzoekt het kabinet de Kamer tijdig, in elk geval uiterlijk 1 juni 2013 te informeren over de kredietverleningsituatie in Nederland middels een rapport van De Nederlandsche Bank en, indien noodzakelijk een voorstel te doen voor onmiddellijk te effectueren ingrepen in de situatie.	Kamerstukken I 2011/12, 33 121, I Aangenomen 10 juli 2012	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
19.	2012–2013	Zijlstra en Samsom verzoeken de regering de gewenste verkleining tussen hoge en lage inkomens te bewerkstelligen door de algemene heffingskorting en arbeidskorting van lage en middeninkomens te verhogen en vervolgens inkomensafhankelijk af te bouwen en daarbij de parameters aan te passen.	Kamerstukken II 2012/13, 33 410, nr. 32 Aangenomen 14 november 2012	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van 30 augustus 2013 waarbij onder andere de kabinetsreactie op het SEO-rapport wordt aangeboden aan de Kamer.
20.	2012–2013	Bashir verzoekt om de Tweede kamer in het voorjaar van 2013 een aantal voorstellen te doen, waardoor dagelijks gebruik van de oldtimer wordt ontmoedigd, maar de mrb-vrijstelling voor mensen die de oldtimer hobbymatig gebruiken, in stand kan worden gehouden.	Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 33 Aangenomen 20 november 2012	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 15 april 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 55
21.	2012–2013	Klaver verzoekt de regering zich bij Engeland en Duitsland aan te sluiten en zich actief in te zetten om mogelijkheden tot belastingontwijking via Nederland weg te nemen.	Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 36 Aangenomen 20 november 2012	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 januari 2013. Kamerstukken II 2012/13, 25 087, nr. 34
22.	2012–2013	Van Vliet verzoekt de regering om de mogelijkheid te onderzoeken of toekoming van een BSN aan een buitenlandse natuurlijk persoon of rechtspersoon automatisch kan betekenen dat alle motorrijtuigen die door deze personen gebruikt worden in de heffing van motorrijtuigenbelasting worden betrokken.	Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 37 Aangenomen 20 november 2012	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën in september 2013 mbt buitenlandse kentekens en de MRB.
23.	2012–2013	Van Vliet verzoekt de regering, in overleg met de Kamer, een oplossing te zoeken die bezitters van oldtimers in enige vorm in staat stelt hun voertuig niet te hoeven opgeven en deze oplossing op te nemen in het Belastingplan 2014.	Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 39 Aangenomen 20 november 2012	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 15 april 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 55

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.1 Moties waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
24.	2012–2013	Klaver en Schouten verzoeken de regering in overleg te treden met de hypotheekverstrekkers om te onderzoeken hoe belemmeringen voor het meefinancieren van restschulden weggenomen kunnen worden en de Kamer hierover uiterlijk februari 2013 te informeren.	Kamerstukken II 2012/13, 33 405, nr. 22 Aangenomen 20 november 2012	Zal door minister Blok worden afgerond, in samenwerking met directie FM.
25.	2012–2013	Essers c.s. verzoekt de regering voorts om de verhuurderheffing vanaf 2014 niet door te laten gaan dan nadat een voorstel is uitgewerkt en de Eerste Kamer daarover vóór 1 maart 2013 te informeren.	Kamerstukken I 2012/13, 33 407, F Aangenomen 18 december 2012	Afgerond bij brief van de minister voor wonen en rijksdienst van 28 februari 2013. Kamerstukken II 2012/13, 27 926, nr. 193
26.	2012–2013	Essers c.s. verzoekt de regering uiterlijk eind januari 2013 aan de Kamer te rapporteren over onder meer: mogelijkheden om – met behoud van de door het kabinet voorgenomen beperking van de hypotheekrente voor nieuwe gevallen – toe te staan dat na 50% aflossen van de lening de tweede 50% alsnog ter vrije beoordelingstaat van hypotheekgever en hypotheeknemer.	Kamerstukken I 2012/13, 33 405, F Aangenomen 18 december 2012	Afgerond bij brief van de minister voor Wonen en Rijksdienst van 25 januari 2013. Kamerstukken I 2012/13, 33 405, H
27.	2012–2013	Eijsink en Berckmoes-Duindam verzoeken de regering de negatieve inkomenseffecten voor militairen, als gevolg van de invoering van de Wet uniformering loonbegrip, zoveel mogelijk te compenseren.	Kamerstukken II 2012/13, 33 400 X, nr. 53 Aangenomen 5 februari 2013	Afgerond voor het ministerie van Financiën. Eerst verantwoordelijke is de minister van Defensie. De motie is gedeeltelijk (namelijk voor het jaar 2013) afgerond. Voor 2014 en later moet voor een meer structurele oplossing nog overeenstemming worden bereikt. Kamerstukken II 2012/13, 33 400 X, nr. 65
28.	2012–2013	Van Vliet verzoekt de regering de kwalificatie van Nederland als belastingparadijs te verwerpen en waar mogelijk in de discussie erop aan te dringen deze kwalificatie achterwege te laten.	Kamerstukken II 2012/13, 25 087, nr. 35 Aangenomen 14 februari 2013	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van 30 augustus 2013 waarbij onder andere de kabinetsreactie op het SEO-rapport wordt aangeboden aan de Kamer.
29.	2012–2013	Merkies en Klaver verzoeken de regering zich in te zetten om country-by-country reporting op Europees niveau door te voeren.	Kamerstukken II 2012/13, 25 087, nr. 38 Aangenomen 14 februari 2013	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van 30 augustus 2013 waarbij onder andere de kabinetsreactie op het SEO-rapport wordt aangeboden aan de Kamer.
30.	2012–2013	Omtzigt en Merkies verzoeken de regering een brief te schrijven over welk kader geldt voor ontwikkelingslanden en welke landen als zodanig worden aangemerkt en zonodig een update te maken van het toetsingskader.	Kamerstukken II 2012/13, 25 087, nr. 38 Aangenomen 14 februari 2013	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van 30 augustus 2013 waarbij onder andere de kabinetsreactie op het SEO-rapport wordt aangeboden aan de Kamer.
31.	2012–2013	Van Vliet verzoekt de regering bij de internationale aanpak van onwenselijke belastingontwijking de handhaving van de fiscale infrastructuur zoals die in Nederland geldt, als uitgangspunt te hanteren.	Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 160 Aangenomen 9 april 2013	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van 30 augustus 2013 waarbij onder andere de kabinetsreactie op het SEO-rapport wordt aangeboden aan de Kamer.

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.1 Moties waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
32.	2012–2013	Klaver verzoekt de regering, uiterlijk in juni 2013, een plan van aanpak naar de Kamer te sturen om de misstand mbt bedrijven die alleen geld langs Nederland sluizen, stap voor stap aan te pakken.	Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 163 Aangenomen 9 april 2013	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van 30 augustus 2013 waarbij onder andere de kabinetsreactie op het SEO-rapport wordt aangeboden aan de Kamer.
33.	2012–2013	Van der Staaij verzoekt de regering vóór de zomer 2013 een brief te sturen met daarin haar visie op de wenselijkheid van de doorwerking van specifieke fiscale vrijstellingen in andere regelingen en te bezien of er grondslagen zijn die de draagkracht naar vermogen evenwichtiger kunnen benaderen.	Kamerstukken II 2012/13, 33 204, nr. 28 Aangenomen 9 april 2013	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van VWS van 26 juni 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 204, nr. 33
34.	2012–2013	Knops verzoekt de regering de overgangstermijn inzake het aangaan van nieuwe en het aanpassen van KEW's, BEW's en SEW's door belastingplichtigen met een bestaande eigenwoningschuld, aan te passen.	Kamerstukken II 2012/13, 32 847, nr. 48 Aangenomen 9 april 2013	De toezegging is nagekomen in het beleidsbesluit dat op 31 mei 2013 in de Staatscourant is gepubliceerd onder nr. 14085
35.	2012–2013	Visser c.s. verzoekt de regering, binnen het geraamde kader van de opbrengst van de verhuurderheffing, verschillende varianten uit te werken en deze uiterlijk 15 juni 2013 aan de Kamer voor te leggen.	Kamerstukken II 2012/13, 32 847, nr. 50 Aangenomen 9 april 2013	Afgerond bij brief van de minister voor Wonen en Rijksdienst van 20 juni 2013. Kamerstukken II 2012/13, 32 847, nr. 76
36.	2012–2013	Klaver en Koolmees verzoek de regering in haar reactie op het SEO-rapport aan te geven welk einddoel zij nastreeft bij een internationale aanpak van belastingontwijking en welke stappen zij gaan ondernemen om dit einddoel te bereiken en specifiek onderscheid te maken tussen haar inzet binnen en buiten Europa.	Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 168 Aangenomen 16 april 2013	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van 30 augustus 2013 waarbij onder andere de kabinetsreactie op het SEO-rapport wordt aangeboden aan de Kamer.
37.	2012–2013	De Vries c.s. verzoekt de regering te bevorderen dat metterdaad tot een geloofwaardige Europese aanpak van belastingfraude wordt gekomen en de Kamer voor of bij de indiening van de begroting voor volgend jaar te informeren welke stappen de regering heeft gezet, dan wel zal zetten, en welke voortgang er in Europees verband wordt geboekt.	Kamerstukken I 2012/13, 33 551, B Aangenomen 23 april 2013	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17. september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
38.	2012–2013	Krol verzoekt de regering de bewering dat het nog steeds mogelijk is om na 40 jaar werken een pensioen op te bouwen van 70% van het middelloon, te onderbouwen door een actuariële berekening waaruit de effecten voor de verschillende generaties blijken.	Kamerstukken II 2012/13, 33 566, nr. 36 Aangenomen 25 april 2013	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 21 mei 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 610, nr. 7
39.	2012–2013	Omtzigt verzoekt de regering de regeling zo aan te passen dat die ANBI's die de namen van hun bestuurders openbaar moeten maken in het handelsregister, de namen ook moeten publiceren in het ANBI-register.	Kamerstukken II 2012/13, 31 213, nr. 14 Aangenomen 4 juli 2013	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 16 juli 2013. Kamerstukken II 2012/13, 32 740, nr. 16

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.1 Moties waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
40.	2012–2013	Mei Li Vos c.s. verzoekt de regering om vanaf week 28 te garanderen dat zzp-ers die over de btw-plicht met de Belastingdienst contact opnemen binnen tien werkdagen uitsluitsel krijgen over hun btw-plicht, en de Kamer nog voor het einde van het zomerreces te informeren over de voortgang. Verzoekt tevens om direct na het hoger beroep een heldere beslisboom te publiceren van de bestendige lijn zoals de Belastingdienst die toepast over de btw-plicht van zelfstandigen in de zorg.	Kamerstukken II 2012/13, 31 213, nr. 20 Aangenomen 4 juli 2013	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.2 Moties waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
1.	2011–2012	Braakhuis verzoekt de regering bij de winstbox afschaffing van het urencriterium te betrekken.	Kamerstukken II 2011/12, 33 003, nr. 79 Aangenomen 17 november 2011	In voorbereiding
2.	2011–2012	Van Gent c.s. verzoekt de regering bij het onderzoek naar het afschaffen van het urencriterium ook de aanvraag van kinderopvangtoeslag te betrekken.	Kamerstukken II 2011/12, 31 322, nr. 149 Aangenomen 13 december 2011	In voorbereiding
3.	2011–2012	Van Vliet verzoekt de regering na twee jaar te evalueren of het gelukt is dat de Nederlandse ondernemers een aantoonbare administratieve lastenvermindering krijgen en de Kamer hierover te informeren.	Kamerstukken II 2011/12, 32 877, nr. 8 Aangenomen 16 februari 2012	Planning afronding 2 jaar na inwerkingtreding van de wet. (de wet is per 1 januari 2013 in werking getreden).
4.	2011–2012	Bosman c.s. verzoekt de regering in overleg met de verschillende landen te onderzoeken hoe de belemmeringen voor personen en goederen binnen het Caraïbisch deel van het Koninkrijk kunnen worden opgeheven, waaronder het voorkomen van dubbele invoerheffingen bij de doorvoer van goederen.	Kamerstukken II 2011/12, 33 000 IV, nr. 62 Aangenomen 6 maart 2012	Voortouw voor dit Koninkrijksoverleg ligt bij het Ministerie van V&J, in verband met de nadruk op personenvervoer. In de verzamelbrief toezeggingen die op Prinsjesdag 2013 is aangeboden aan de Kamer, is een laatste stand van zaken weergegeven.
5.	2012–2013	Klaver verzoekt de regering, druk uit te oefenen op Luxemburg en Oostenrijk om de EU in staat te stellen zo snel mogelijk de spaartegoedenrichtlijn aan te nemen.	Kamerstukken II 2012/13, 21 501–20, nr. 683 Aangenomen 11 oktober 2012	Doorlopend
6.	2012–2013	Van Veldhoven verzoekt de regering de landgoederenregeling te evalueren en voorstellen te ontwikkelen om deze meer te richten op het bevorderen van het beschermen en openstellen van echte landgoederen en de beschikkingen van bestaande landgoederen te herkeuren.	Kamerstukken II 2012/13, 33 400 XIII, nr. 90 Aangenomen 29 januari 2013	Het voortouw van de evaluatie van de Natuurschoonwet 1928 ligt bij het ministerie van EZ. Najaar 2013 zal in overleg met Financiën een onderzoeksopdracht worden geformuleerd en offerte worden gevraagd. Aanbesteding en evaluatie zullen in 2014 beslag krijgen.
7.	2012–2013	Van Vliet verzoekt de regering, maatregelen te nemen om agressieve taksplanning in de nieuwe situatie (Vpb-plicht) door overheden te voorkomen opdat niet via constructies alsnog oneerlijke concurrentie gaat plaatsvinden, bijvoorbeeld door het niet afzonderen van concurrerende activiteiten.	Kamerstukken II 2012/2013, 31 213, nr. 10 Aangenomen 25 april 2013	De motie wordt meegenomen bij het wetsvoorstel Vpb-plicht voor overheidsbedrijven dat voorzien is voor het 3e kwartaal 2014.
8.	2012–2013	Van Vliet verzoekt de regering de taxatie bij import van gebruikte auto's alleen toe te staan door gecertificeerde taxateurs, bijvoorbeeld door koppeling aan de RDW-keuring.	Kamerstukken II 2012/13, 31 213, nr. 18	In voorbereiding
9.	2012–2013	Mei Li Vos en Neppérus verzoeken de regering de uitkomsten van het aangekondigde onderzoek naar de arbeidsmarkteffecten, de administratieve lasten en de nalevingskosten naar de Kamer te zenden en Actal advies te vragen over de administratieve lasten van invoering van de VAR webmodule en de Kamer hierover verslag uit te brengen.	Kamerstukken II 2012/13, 31 213, nr. 19 Aangenomen 4 juli 2013	In voorbereiding

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
1.	2007–2008	Toegezegd om te beginnen met het incasseren van relatief kleine bedragen en dat vervolgens vanaf 2008 te gaan monitoren zodat met de Kamer kan worden afgestemd wat de gevolgen hiervan zijn.	Staatssecretaris tijdens de behandeling van het wetsvoorstel Versterking fiscale rechtshandhaving op 25 september 2007 (30 322). Handelingen I 2007/08, EK nr. 1, blz. 37	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. Kamerstukken I 2012/13, 33 402, N
2.	2007–2008	Toegezegd om de doelmatigheidsbepaling (de bepaling die de inspecteur onder voorwaarden en nadat de materiële belastingschuld is vastgesteld, de wettelijke mogelijkheid geeft om af te wijken van de formele regels) te evalueren.	Staatssecretaris tijdens de behandeling van het Belastingplan 2008 en OFM op 18 december 2007. Handelingen I 2007/08, EK nr. 15, blz. 637	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 25 april 2013. Kamerstukken I 2012/13, 31 205, AB
3.	2007–2008	Toegezegd op het moment van inwerking-treding van het gemoderniseerde CDW te bekijken of de AEO-status voor bedrijven daadwerkelijk heeft geleid tot versnelling van bepaalde afhandelingen.	Staatssecretaris tijdens het debat over de Algemene douanewet (30 580)op 16 januari 2008. Handelingen II 2007/08, TK nr. 41, blz. 3202	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
4.	2008–2009	Toegezegd om de automatische verlenging van de VAR in 2016 te evalueren.	Staatssecretaris tijdens de behandeling van het Belastingplan 2009 en OFM 2009 op het wetgevingsoverleg van 7 november 2008. Kamerstukken II 2008/09, 31 704, nr. 76	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 52
5.	2008–2009	Toegezegd dat voor bepaalde posities van «phantom income» bij Technopartners en andere venture capital-fondsen fiscaal mag worden aangesloten bij daadwerkelijke realisatie. Een dergelijke regeling zal worden uitgewerkt als voldoende casuïstiek zich heeft aangediend.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel belastingheffing excessieve beloningsbestanddelen op 9 december 2008. Handelingen I 2008/09, EK nr. 13, blz. 616	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. Kamerstukken I 2012/13, 33 402, N
6.	2008–2009	Toegezegd om als blijkt dat door het wetsvoorstel situaties ontstaan waarbij de werkingssfeer van de wet zich uitbreidt over situaties waarvoor dat niet de bedoeling was, collateral damage met ongewenste effecten, dat beleid ontwikkeld wordt om dat te voorkomen.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel belastingheffing excessieve beloningsbestanddelen op 9 december 2008. Handelingen I 2008/09, EK nr. 13, blz. 616	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. Kamerstukken I 2012/13, 33 402, N
7.	2009–2010	Toegezegd een jaarlijkse rapportage te sturen over de resultaten van de aanpak van APV's, trusts en SPF's.	Staatssecretaris tijdens de behandeling van de wijziging van de Successiewet 1956 op het wetgevingsoverleg van 12 oktober 2009. Kamerstukken II 2009/10, 31 930, nr. 40, blz. 39	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 29 januari 2013, waarbij de 11e halfjaarsrapportage is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 154
8.	2009–2010	Toegezegd het onderzoek naar de bedrijfsopvolgingsregeling (BOR) als boedelfaciliteit, waarnaar in de motie Cramer wordt gevraagd, uit te voeren en de Kamer hierover te informeren.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling in de TK van de wijziging van de Successiewet 1956 op 29 oktober 2009. Handelingen II 2009/10, TK nr. 18, blz. 1432	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
9.	2009–2010	Toegezegd om in de te houden evaluatie werkkostenregeling specifiek ook in te gaan op de fiets en bedrijfsfitness en hierover gegevens te gaan verzamelen.	Staatssecretaris tijdens de behandeling van het Belastingplan 2010 op het wetgevingsoverleg van 9 november 2009. Kamerstukken II 2009/10, 32 128, nr.52, blz. 46	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 22 oktober 2012. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 9
10.	2009–2010	Toegezegd de Kamer een brief te sturen zodra er zicht is op de resultaten van de maatregelen van het dga-pakket.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het Belastingplan 2010 in de TK op 18 november 2009. Handelingen II 2009/10, TK nr. 26, blz. 2413	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 8 oktober 2012. Kamerstukken II 2012/13, 33 400 IX, nr. 6
11.	2009–2010	Toegezegd om in 2012 te starten met de evaluatie van het APV-regime en de Kamer over de uitkomsten te informeren.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van de Wijziging van de Successiewet in de EK op 15 december 2009. Handelingen I 2009/10, EK nr. 13, blz. 456, 457	3e kwartaal ivm congres CPB over de problematiek. Vervolgens meenemen in verzamelbrief die in zomer 2013 wordt verzonden.
12.	2009–2010	Toegezegd om bij de evaluatie mee te nemen of het amendement Cramer c.s. (omvang van voorwaardelijke vrijstelling voor de verkrijging van ondernemingsvermogen, kamerstuk 31 930, nr. 79) problemen oplevert ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel van het kabinet.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van de Wijziging van de Successiewet in de EK op 15 december 2009. Handelingen I 2009/10, EK nr. 13, blz. 478	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
13.	2009–2010	Toegezegd om nadere analyse te doen naar het gegeven dat de gepercipieerde pakkans bij adviseurs zo laag is en daarover met de adviseurs om de tafel te gaan zitten.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het Belastingplan 2010 in de EK op 22 december 2009. Handelingen I 2009/10, EK nr. 14, blz. 504	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. Kamerstukken I 2012/13, 33 402, N
14.	2009–2010	Toegezegd om de forfaitaire ruimte bij de werkkostenregeling in de gaten te houden. De Belastingdienst zal looncontroles uitvoeren en nagaan of hierbij een onbedoeld effect optreedt.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het Belastingplan 2010 in de EK op 22 december 2009. Handelingen I 2009/10, EK nr. 14, blz. 522	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 24 oktober 2012 waarbij de evaluatie werkkostenregeling is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 9
15.	2010–2011	Toegezegd om het wetsvoorstel van de leden Dezentjé Hamming-Bluemink en Crone houdende wijziging van de Awr ten behoeve van de rechtsbescherming van belastingplichtigen bij controlehandelingen van de fiscus, jaarlijks te evalueren bij het Beheersverslag.	Minister van SZW namens de Minister van Financiën tijdens de behandeling op 15 september 2010 van het wetsvoorstel van de leden Dezentjé Hamming-Bluemink en Crone houdende wijziging van de Awr ten behoeve van de rechtsbescherming van belastingplichtigen.	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
16.	2010–2011	Toegezegd om in het evaluatieproces rondom de WOLBES de IB/LB mee te nemen en te bezien of daarin iets gewijzigd moet worden.	Minister tijdens het wetgevingsoverleg van 27 september 2010 inzake de wetsvoorstellen fiscaal stelsel BES. Kamerstukken II 2010/2011, 32 189, 32 190 en 32 276, nr. 21, blz. 37	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 52

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
17.	2010–2011	Toegezegd om in het evaluatieproces rondom de WOLBES de invoering van accijns op alcohol en tabak op Saba en Sint Eustatius mee te nemen.	Minister tijdens het wetgevingsoverleg van 27 september 2010 inzake de wetsvoorstellen fiscaal stelsel BES. Kamerstukken II 2010/2011, 32 189, 32 190 en 32 276, nr. 21, blz. 51	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 52
18.	2010–2011	Toegezegd om overleg op te starten met Sint Maarten, gericht op de invoering van accijns op alcohol en tabak.	Minister tijdens het wetgevingsoverleg van 27 september 2010 inzake de wetsvoorstellen fiscaal stelsel BES. Kamerstukken II 2010/2011, 32 189, 32 190 en 32 276, nr. 21, blz. 51	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 52
19.	2010–2011	Toegezegd dat als er vanuit de Belastingdienst op de BES-eilanden signalen komen dat er belastingparadijzen gaan ontstaan door de vestigingsplaats van lichamen, dit bij het Belastingplan 2013 aan de Eerste Kamer gerapporteerd zal worden.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van de BES-wetsvoorstellen in de EK op 14 december 2010. Handelingen I 2010/11, EK nr. 11, blz. 23	Afgerond bij de memorie van antwoord van 7 december 2012 aan de EK bij het Belastingplan 2013. Kamerstukken I 2012/13, 33 402, D, blz. 37
20.	2010–2011	Toegezegd om eerder dan de reeds toegezegde evaluatie in 2012, terug te komen op de aangepaste bedrijfsopvolgingsregeling.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het Belastingplan 2011 op 21 december 2010 in de EK. Handelingen I 2010/11, EK nr. 13, blz. 6	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
21.	2010–2011	Toegezegd de wet na invoering specifiek op loonkosten te evalueren en hierin tevens mee te nemen hoe de lastenneutraliteit zal uitwerken voor de verschillende categorieën (MKB, grootbedrijf, markt en overheid)	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling in de EK van het wetsvoorstel uniformering loonbegrip (32 131) op 24 mei 2011. Handelingen I 2010/11, nr. 28, blz. 57	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 21 juni 2013 waarbij de evaluatie van de Wet ULB is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 33 682, nr. 1
22.	2011–2012	Toegezegd met de waterleidingbedrijven te overleggen en afspraken te maken dat de af te schaffen belasting ten goede komt aan de gebruikers en niet in de verkeerde zakken terechtkomt en de Kamer hierover te informeren.	Staatssecretaris tijdens het wetgevingsoverleg Belastingplan op 7 november 2011. Kamerstukken II 2011/12, 30 003, nr.81, blz. 6	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 52
23.	2011–2012	Toegezegd dat de vitaliteitsspaarrekening zal worden meegenomen bij de evaluatie van de doorwerkbonus in 2019.	Staatssecretaris tijdens het wetgevingsoverleg Belastingplan op 7 november 2011. Kamerstukken II 2011/12, 30 003, nr.81, blz. 6	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 52
24.	2011–2012	Toegezegd om een eventueel gevonden oplossing voor het éénbankrekeningnummer voor kinderopvanginstellingen aan de Kamer voor te leggen.	Staatssecretaris tijdens het wetgevingsoverleg Belastingplan op 7 november 2011. Kamerstukken II 2011/12, 30 003, nr.81, blz. 39	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 12 juli 2012. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 61
25.	2011–2012	Toegezegd nog eens nader te kijken naar de buitenlandse busjes in het kader van de autobelastingen. Is het mogelijk die busjes op te sporen en te controleren of zij worden aangemeld?	Staatssecretaris tijdens het wetgevingsoverleg Belastingplan op 7 november 2011. Kamerstukken II 2011/12, 30 003, nr.81, blz. 51	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 29 januari 2013, waarbij de 11e halfjaarsrapportage is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 154

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
26.	2011–2012	Toegezegd het verzoek van de heer Omtzigt om zo spoedig mogelijk in 2012 inzicht te krijgen in de hoeveelheden van gestort afval, door te geleiden naar de Staatssecretaris van I & M.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het Belastingplan op 16 november 2011. Handelingen II 2011/12, TK nr. 24, blz. 9–74	Afgerond. Rapportage heeft plaatsgevonden in de begroting van I&M. Kamerstuk nog opzoeken
27.	2011–2012	Toegezegd in de eerste helft van 2012 informatie te geven en een vergelijking te maken tussen Nederland en andere landen mbt de 30%-regeling en andere gunstige aspecten Nederlands vestigingsklimaat.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het Belastingplan op 16 november 2011. Handelingen II 2011/12, TK nr. 24, blz. 9–78	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 52
28.	2011–2012	Toegezegd om samen met de Minister van I & M een brief te schrijven over de mogelijkheden om parallelimport van vervuilende oldtimers te beperken.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het Belastingplan op 16 november 2011. Handelingen II 2011/12, TK nr. 24, blz. 9–90	Afgerond bij brief van de minister van I&M van 2 oktober 2012 in antwoord op Kamervragen van 1 augustus 2012. Aanhangsel van de Handelingen 2012/13, nr. 180
29.	2011–2012	Toegezegd in 2012, voorafgaand aan de behandeling van het wetsvoorstel OFM of het Belastingplan 2013, een brief aan de Kamer te sturen mbt de transparantie van ANBI's en een strafrechtelijke veroordeling.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het Belastingplan op 16 november 2011. Handelingen II 2011/12, TK nr. 24, blz. 9–91	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 28 mei 2013. Kamerstukken II 2012/13, 32 740, nr. 15
30.	2011–2012	Toegezegd naar aanleiding van het amendement van de heer Braakhuis over de vervanging van de eis van de notariële akte periodieke giften door een onderlinge schenkingsovereenkomst, hierop terug te komen.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het Belastingplan op 16 november 2011. Handelingen II 2011/12, TK nr. 24, blz. 9–94	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.
31.	2011–2012	Toegezegd bij de verdere uitwerking van een verschuiving van de IB naar de btw de suggestie van de heer Van Boxtel mee te nemen om de btw op bepaalde schadelijke zaken zoals vetten, alcohol en tabak, flink te verhogen om zodoende de extreem stijgende zorg in de hand te houden.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het Belastingplan in de EK op 13 december 2011. Handelingen I 2011/12, EK nr. 12, blz. 8–45	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. Kamerstukken I 2012/13, 33 402, N
32.	2011–2012	Toegezegd om te bezien of het vereiste van de notariële akte voor periodieke giften nog wel nodig is.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het Belastingplan in de EK op 13 december 2011. Handelingen I 2011/12, EK nr. 12, blz. 8–49	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 29 mei 2013. Kamerstukken I 2012/13, 33 006, B
33.	2011–2012	Toegezegd het internationale uitgangspunt om belasting op goederen alleen op de eindbestemming te heffen, nadere invulling te geven, met name voor wat betreft de afspraken met Sint-Maarten en Curaçao. De heer Bochove zal een paar concrete voorbeelden aanleveren. De Staatssecretaris zal uiterlijk 1 mei 2012 de Kamer informeren.	Staatssecretaris tijdens het AO over de vaststelling van de begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties (IV) voor het jaar 2012 op 30 januari 2012. Kamerstukken II 2011/12, 33 000 IV, nr. 57, blz. 14	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
34.	2011–2012	Toegezegd aan mw. Neppérus en de heren Omtzigt en Van vliet om in het volgende beheersverslag van de Belastingdienst in te gaan op de aantallen m.b.t. het uitwisselen van informatie aan Nederland en door Nederland.	Staatssecretaris tijdens het AO Fiscaal (verdrags) beleid op 1 februari 2011. Kamerstukken II 2011/2012, 25 087, nr. 30, blz. 21	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
35.	2011–2012	Toegezegd te onderzoeken de modaliteiten om in belastingzaken prejudiciële vragen voor te leggen om de afdoeningstermijnen van fiscale geschillen te bespoedigen.	Staatssecretaris tijdens het AO Belastingdienst op 9 februari 2012. Kamerstukken II 2011/12, 31 066, nr.120, blz.18	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 52
36.	2011–2012	Toegezegd op enig moment vóór de eindbeslissing eind 2013 mbt de reorganisatie van de Belastingdienst, een tussenrapportage naar de Kamer te sturen over de stand van zaken op dat moment. Voor wat betreft de spreiding zal er worden aangesloten bij de rapportage van de Minister van BZK in het najaar.	Staatssecretaris tijdens het plenaire debat op 22 maart 2012 over sluiting van de Belastingdienstkantoren Emmen en Venlo. Handelingen II 2011/12, TK nr. 67–10, blz. 81	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.
37.	2011–2012	Toegezegd aan de heer Schouw om verder te gaan met het uitwerken van de gedachte van front- en back offices Belastingdienst bij Gemeenten (Gemeentehuizen).	Staatssecretaris tijdens het plenaire debat op 22 maart 2012 over sluiting van de Belastingdienstkantoren Emmen en Venlo. Handelingen II 2011/12, TK nr. 67–10, blz.84	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.
38.	2011–2012	Toegezegd dat als er majeure beslissingen worden genomen die samenhangen met het sluiten van kantoren, de Kamer hierover geïnformeerd zal worden, bijvoorbeeld eens per kwartaal. Dan zullen ook andere zaken worden meegenomen die passen binnen het totale plaatje.	Staatssecretaris tijdens het plenaire debat op 22 maart 2012 over sluiting van de Belastingdienstkantoren Emmen en Venlo. Handelingen II 2011/12, TK nr. 67–10, blz.85	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.
39.	2011–2012	Toegezegd om in het beheersverslag, de halfjaarrapportage of anders in een aparte brief in te gaan op het onderzoek naar de handhavingcapaciteit.	Staatssecretaris tijdens het plenaire debat op 22 maart 2012 over sluiting van de Belastingdienstkantoren Emmen en Venlo. Handelingen II 2011/12, TK nr. 67–10, blz. 93	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 12 december 2012. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 149
40.	2011–2012	Toegezegd te overleggen met de banken over overheveling tegoeden sociaal-etisch beleggen naar groen beleggen vóór Prinsjesdag.	Staatssecretaris tijdens wetgevingsoverleg op 18 juni over o.a. het wetsvoorstel Uitwerking fiscale maatregelen Begrotingsakkoord 2013. Kamerstukken II 2011/12, 33 245, nr. 10, blz.37	Afgerond. Er heeft overleg plaatsgevonden met de banken. Ook in de Nota naar aanleiding van het verslag bij het BP 2013 is hierop ingegaan. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 7
41.	2011–2012	Toegezegd op een nader te bepalen moment een afgewogen voorstel te doen om oneigenlijk gebruik en bepaalde constructies te bestrijden, dit naar aanleiding van vragen over het zogenaamde «Scheepjeshofarrest» inzake beleggingsfondsen, onroerendezaaklichamen en overdrachtsbelasting.	Staatssecretaris tijdens wetgevingsoverleg op 18 juni over o.a. het wetsvoorstel Uitwerking fiscale maatregelen Begrotingsakkoord 2013. Kamerstukken II 2011/12, 33 245, nr. 10, blz.41	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
42.	2011–2012	Toegezegd om eventuele problemen mbt Bosal mee te nemen bij het BP 2013	Staatssecretaris tijdens wetgevingsoverleg op 18 juni over o.a.het wetsvoorstel Uitwerking fiscale maatregelen Begrotingsakkoord 2013. Kamerstukken II 2011/12, 33 245, nr. 10, blz.42	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 52

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
43.	2011–2012	Toegezegd zich in te zetten om de btw-systematiek voor de tabaksbranche te wijzigen.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling op 20 juni 2012 over het wetsvoorstel Uitwerking fiscale maatregelen Begrotingsakkoord 2013. Kamerstukken II 2011/12, TK nr. 98, blz. 3–22	Afgerond. Is meegenomen in de Nota van Wijziging bij het Belastingplan 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 8
44.	2011–2012	Toegezegd vóór 1 oktober 2012 een actieplan naar de Kamer te sturen voor intensivering toezicht en invordering Belastingdienst.	Staatssecretaris tijdens het AO Belastingdienst op 27 juni 2012. Kamerstukken II 2011/12, 31 066, nr. 143, blz. 21	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 12 december 2012. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 149
45.	2011–2012	Toegezegd in de begroting 2013 recente uitkomsten van de onderzoeken naar de nalevingstekorten bij particulieren en MKB, op te nemen.	Staatssecretaris tijdens het AO Belastingdienst op 27 juni 2012. Kamerstukken II 2011/12, 31 066, nr. 143, blz. 21	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 29 januari 2013, waarbij de 11e halfjaarsrapportage is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 154
46.	2011–2012	Toegezegd op korte termijn een brief naar de Kamer te sturen met maatregelen om wat meer checks and balances in te bouwen voor wat betreft ZZP-ers omdat daar ook een deel van de tax gap zit.	Staatssecretaris tijdens het AO Belastingdienst op 27 juni 2012. Kamerstukken II 2011/12, 31 066, nr. 143, blz. 21	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën, mede namens de ministers van EL&I en SZW van 17 september 2012. Kamerstukken II 2011/12, 31 311, nr. 91
47.	2011–2012	Toegezegd de praktijk van verzending van dwangbevelen per post te evalueren.	Staatssecretaris tijdens het AO Belastingdienst op 27 juni 2012. Kamerstukken II 2011/12, 31 066, nr. 143, blz. 28	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 29 januari 2013, waarbij de 11e halfjaarsrapportage is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 154
48.	2011–2012	Toegezegd bij het Belastingplan 2013 te bekijken of het mogelijk is rente bij terugvorderingen toeslagen in rekening te brengen.	Staatssecretaris tijdens het AO Belastingdienst op 27 juni 2012. Kamerstukken II 2011/12, 31 066, nr. 143, blz. 29	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 29 januari 2013, waarbij de 11e halfjaarsrapportage is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 154
49.	2011–2012	Toegezegd te onderzoeken of de bevestigingsbrief bij wijziging van rekeningnummers nog nodig is.	Staatssecretaris tijdens het AO Belastingdienst op 27 juni 2012. Kamerstukken II 2011/12, 31 066, nr. 143, blz. 29	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 29 januari 2013, waarbij de 11e halfjaarsrapportage is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 154
50.	2011–2012	Toegezegd contact op te nemen met de Minister van VWS over het op orde krijgen van de verzekerdenadministratie zorgverzekering.	Staatssecretaris tijdens het AO Belastingdienst op 27 juni 2012. Kamerstukken II 2011/12, 31 066, nr. 143, blz. 30	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 29 januari 2013, waarbij de 11e halfjaarsrapportage is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 154

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
51.	2011–2012	Toegezegd in de eerstvolgende halfjaarrapportage een toelichting te geven op de vermindering van het aantal deurwaarders bij de Belastingdienst.	Staatssecretaris tijdens het AO Belastingdienst op 27 juni 2012. Kamerstukken II 2011/12, 31 066, nr. 143, blz. 33	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 29 januari 2013, waarbij de 11e halfjaarsrapportage is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 154
52.	2011–2012	Toegezegd om in de eerstvolgende halfjaarrapportage iets op te nemen over de Belastingdienst van Caraïbisch Nederland.	Staatssecretaris tijdens het AO Belastingdienst op 27 juni 2012. Kamerstukken II 2011/12, 31 066, nr. 143, blz. 34	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 29 januari 2013, waarbij de 11e halfjaarsrapportage is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 154
53.	2011–2012	Toegezegd om vóór het einde van het zomerreces 2012 een brief te sturen met cijfermatige informatie mbt bankbalansen over de jaren 2006 t/m 2009.	Staatssecretaris in de nota naar aanleiding van het verslag van 29 juni 2012. Kamerstukken I 2011/12, 33 121, F, blz. 9	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 18 september 2012. Kamerstukken I 2012/13, 33 121, K
54.	2011–2012	Toegezegd de Kamer te informeren over het betrekken van de werkvloer (belastingdeurwaarders, ontvangers en controleurs) bij de opstelling van het actieplan voor intensivering toezicht en invordering Belastingdienst.	Staatssecretaris tijdens het debat op 5 juli 2012 naar aanleiding van het AO Belastingdienst op 27 juni 2012. Handelingen II 2011/12, TK nr. 105, blz. 50–121	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 12 december 2012. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 149
55.	2011–2012	Toegezegd het onderzoek van SEO naar het belang van de non-bank financiële sector aan de Kamer toe te zenden.	Staatssecretaris tijdens het debat op 5 juli 2012 naar aanleiding van het AO Belastingdienst op 27 juni 2012. Handelingen II 2011/12, TK nr. 105, blz. 50–122	Afgerond. De Kamer heeft het SEO-rapport rechtstreeks ontvangen.
56.	2012–2013	Toegezegd de Kamer zo snel mogelijk te informeren over hoe met de FTT wordt verdergegaan.	Minister tijdens het AO Ecofin op 7 november 2012. Kamerstukken II 2012/13, 21 501–07, nr. 959	Afgerond voor DGFZ, is geen fiscale toezegging. De minister zal antwoorden.
57.	2012–2013	Toegezegd zo snel mogelijk in een aparte brief de Kamer te informeren over de inhoud en het proces met betrekking tot de FTT.	Minister tijdens het AO Ecofin op 7 november 2012. Kamerstukken nog niet beschikbaar	Afgerond voor DGFZ, is geen fiscale toezegging. De minister zal antwoorden.
58.	2012–2013	Toegezegd de Kamer te informeren over de uitkomsten van de studie loonbegrip, uitdieping noodzakelijkheidscriterium enz.	Staatssecretaris tijdens het wetgevingsoverleg op 9 november 2012 bij de behandeling van het BP 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 46, blz. 55	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 21 maart 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 54
59.	2012–2013	Toegezegd om met betrekking tot de openbaarheid belastingrechtspraak te rapporteren over de planning van behandeling.	Staatssecretaris tijdens het wetgevingsoverleg op 9 november 2012 bij de behandeling van het BP 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 46, blz. 56	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 52

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
60.	2012–2013	Toegezegd de Kamer te informeren over beklemming fiscale regelingen, onder meer waar het gaat om de lijfrente.	Staatssecretaris tijdens het wetgevingsoverleg op 9 november 2012 bij de behandeling van het BP 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 46, blz. 59	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
61.	2012–2013	Toegezegd op de site van de Belastingdienst een handleiding voor steunstichting SBBI te plaatsen.	Staatssecretaris tijdens het wetgevingsoverleg op 9 november 2012 bij de behandeling van het BP 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 46, blz. 69	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 29 januari 2013, waarbij de 11e halfjaarsrapportage is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 154
62.	2012–2013	Toegezegd op de site van de Belastingdienst, in de ANBI-lijst unieke nummers toe te kennen aan alle ANBI's zodat t.z.t. een verwijzing kan worden opgenomen naar de website met informatie van de ANBI.	Staatssecretaris tijdens het wetgevingsoverleg op 9 november 2012 bij de behandeling van het BP 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 46, blz. 69	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.
63.	2012–2013	Toegezegd nadere informatie te sturen over de problemen bij het invorderen van conserverende aanslagen van aanmerkelijkbelang-houders (AB-houders) en andere constructies omtrent emigrerende aanmerkelijkbelanghouders.	Staatssecretaris tijdens het wetgevingsoverleg op 9 november 2012 bij de behandeling van het BP 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 46, blz. 75	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
64.	2012–2013	Toegezegd vóór het zomerreces 2013 de Kamer te berichten over welke constructies in kaart zijn en over de constructiebestrijding in het algemeen, ook buiten bodem(voor)recht.	Staatssecretaris tijdens het wetgevingsoverleg op 9 november 2012 bij de behandeling van het BP 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 46, blz. 75	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.
65.	2012–2013	Toegezegd in 2013 in te gaan op schriftelijk gestelde vragen over vergroening in het kader van maatregelen rond vergroening en ontgroening (kleinschalige energieopwekking, verlaagd tarief voor coöperaties, verhoging tarief voor huishoudens).	Staatssecretaris tijdens het wetgevingsoverleg op 9 november 2012 bij de behandeling van het BP 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 46, blz. 77	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 52
66.	2012–2013	Toegezegd met het ministerie van I&M, in het licht van de afschaffing van de regeling voor oldtimers in 2013, te bezien hoe de hobbyisten kunnen worden ontzien.	Staatssecretaris tijdens het wetgevingsoverleg op 9 november 2012 bij de behandeling van het BP 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 46, blz. 77	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 15 april 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 55
67.	2012–2013	Toegezegd om eind eerste kwartaal 2013 over ontwikkelingen bij elektrische groengas auto's te rapporteren met maandelijkse cijfers, als aanvulling op de toezegging om dit bij het BP 2014 te doen.	Staatssecretaris tijdens het wetgevingsoverleg op 9 november 2012 bij de behandeling van het BP 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 46, blz. 77	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën in september 2013 mbt buitenlandse kentekens en de MRB.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
68.	2012–2013	Toegezegd om de ANWB en B50 op korte termijn uit te nodigen voor een gesprek en de kamer ruim vóór het zomerreces hierover de informeren.	Staatssecretaris tijdens het wetgevingsoverleg op 9 november 2012 bij de behandeling van het BP 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 46, blz. 78	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën in september 2013 mbt buitenlandse kentekens en de MRB.
69.	2012–2013	Toegezegd een brief te sturen over de aangehouden motie Dijkgraaf over starters die 40-jarige (annuïtaire) hypotheken moeten kunnen krijgen en de gevolgen voor renteaftrek (in 30 jaar).	Minister Blok tijdens de plenaire behandeling van de wetsvoorstellen Eigen woning en Verhuurder-heffing op 15 november 2012. Kamerstuk nog niet beschikbaar.	Afgerond bij brief van de minister voor Wonen en Rijksdienst van 19 november 2012. Kamerstukken II 2012/13, 33 405, nr. 25
70.	2012–2013	Toegezegd vóór 20 november 2012 een brief te sturen over de maandelijkse rentevoet in artikel 3.119c IB in verband met motie Schouten.	Minister Blok tijdens de plenaire behandeling van de wetsvoorstellen Eigen woning en Verhuurder-heffing op 15 november 2012. Kamerstuk nog niet beschikbaar.	Afgerond bij brief van de minister voor Wonen en Rijksdienst van 19 november 2012. Kamerstukken II 2012/13, 33 405, nr. 25
71.	2012–2013	Toegezegd de discussie aan te gaan met verzekeraars over al dan niet laten vervallen van tijdsklemmen (KEW/SEW/BEW)	Minister Blok tijdens de plenaire behandeling van de wetsvoorstellen Eigen woning en Verhuurder-heffing op 15 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 23, blz. 103	Afgerond bij brief van de minister voor Wonen en Rijksdienst van 19 november 2012. Kamerstukken II 2012/13, 33 405, nr. 25
72.	2012–2013	Toegezegd initiatieven ivm belastingont-wijking aan te pakken (rapportage OESO aan G20) en hierover in gesprek te gaan met hoogste belastingautoriteit bij de OESO.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het BP en andere wetsvoorstellen op 15 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 23, blz. 14–104	Afgerond. Tijdens het VAO Belastingverdragen op 14 februari 2013 is de TK hierover geïnformeerd. Handelingen II 2012/13. TK nr. 53, blz. 4–8
73.	2012–2013	Toegezegd naar aanleiding van mediabe-richten over brievenbusmaatschappijen een brief naar de Kamer te sturen, mede ter voorbereiding op het overleg met de Kamer hierover van 23 januari 2013.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het BP en andere wetsvoorstellen op 15 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 23, blz. 14–105	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 januari 2013. Kamerstukken II 2012/13, 25 087, nr. 34
74.	2012–2013	Toegezegd om contact op te nemen met Holland Financial Centre om te verzoeken het onderzoek zo spoedig mogelijk af te ronden.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het BP en andere wetsvoorstellen op 15 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 23, blz. 14–105	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 januari 2013. Kamerstukken II 2012/13, 25 087, nr. 34
75.	2012–2013	Toegezegd openstaande vragen mbt onderzoek Holland Financial Centre te beantwoorden met inachtnememing van artikel 67 Awr, ook op het feit dat de US-wetgeving check-the-box aanleiding geeft tot fraude.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het BP en andere wetsvoorstellen op 15 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 23, blz. 14–106	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 januari 2013. Kamerstukken II 2012/13, 25 087, nr. 34
76.	2012–2013	Toegezegd te overleggen met OCW over eventuele vaststelling overgangsregeling i.v.m. omvorming afdrachtvermindering onderwijs en de Kamer zo mogelijk vóór 1 maart 2013 te informeren.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het BP en andere wetsvoorstellen op 15 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 23, blz. 14–106	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 52

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
77.	2012–2013	Toegezegd bereid te zijn met mensen te spreken over ideeën over de uitwerking van de maatregel uit het Regeerakkoord, laag EB-tarief voor coöperaties. Ook kijken naar overgangsproblematiek van de heer Klaver (indien hij deze aanlevert).	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het BP en andere wetsvoorstellen op 15 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 23, blz. 14–106	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 52
78.	2012–2013	Toegezegd binnenkort op de website van de Belastingdienst een mededeling op te nemen over de levensloopregeling en de gevolgen op bijvoorbeeld de toeslagen (rekenmodule). Aan VNO, NCW en MKB vragen of zij dit onder de aandacht willen brengen van hun werknemers.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het BP en andere wetsvoorstellen op 15 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 23, blz. 14–106	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 29 januari 2013, waarbij de 11e halfjaarsrapportage is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 154
79.	2012–2013	Toegezegd binnenkort met de minister van V&J een onderhoud te hebben over het Centraal aandeelhoudersregister en faillissementsfraude.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het BP en andere wetsvoorstellen op 15 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 23, blz. 14–106	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 52
80.	2012–2013	Toegezegd om vóór het zomerreces 2013 met de Kamer in debat te gaan over transparantie ANBI-status. Er zal overleg plaatsvinden met V&J over de code salarisnorm, validatiestelsel en keurmerkstelsel.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het BP en andere wetsvoorstellen op 15 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 23, blz. 14–107	Afgerond tijdens het AO diverse fiscale onderwerpen op 25 juni 2013. Kamerstuk nog niet beschikbaar.
81.	2012–2013	Toegezegd informatie aan de Kamer te verstrekken over realisatiecijfers autoverkopen plug-in-hybrides in het eerste kwartaal van 2013. Daarna gesprek daarover met de Kamer (voorjaar 2013)	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het BP en andere wetsvoorstellen op 15 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 23, blz. 14–108	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën in september 2013 mbt buitenlandse kentekens en de MRB.
82.	2012–2013	Toegezegd om als er concrete voorbeelden van de heer Dijkgraaf komen mbt rode diesel, deze door te rekenen en te bezien of het reëel is.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het BP en andere wetsvoorstellen op 15 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 23, blz. 14–108	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 15 februari 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 50
83.	2012–2013	Toegezegd in het voorjaar van 2013 een brief te sturen hoe om te gaan met de oldtimers.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het BP en andere wetsvoorstellen op 15 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 23, blz. 14–108	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 15 april 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 55
84.	2012–2013	Toegezegd nog in de maand november de Kamer te informeren over de bestrijding van de tax-gap.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het BP en andere wetsvoorstellen op 15 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 23, blz. 14–109	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 12 december 2012. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 149

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
85.	2012–2013	Toegezegd de kamer nog vóór de zomer 2013 een brief te sturen met een overzicht van nut en noodzaak van de verschillende fiscale klemmen.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het BP en andere wetsvoorstellen op 15 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 23, blz. 14–110	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
86.	2012–2013	Toegezegd vóór 1 april 2013 een brief te sturen over de buitenlandse kentekens.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het BP en andere wetsvoorstellen op 15 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 23, blz. 14–112	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën in september 2013 mbt buitenlandse kentekens en de MRB.
87.	2012–2013	Toegezegd in 2013 in overleg te treden met de SVn over een structurele oplossing voor de startersleningen.	Minister Blok tijdens de plenaire behandeling van de wetsvoorstellen Eigen woning en Verhuurder-heffing op 15 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 23, blz. 102	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
88.	2012–2013	Toegezegd om samen met BZK in overleg te treden met de lokale overheden om te zorgen dat zij zich houden aan de afspraak dat overschrijding in 2012 wordt gecompenseerd, met als ultieme sanctie een korting op het gemeentefonds.	Toezegging gedaan tijdens Algemene Financiële beschouwingen in de EK op 19 november 2012. Handelingen I 2012/13, EK nr. 8, blz. 8-2-60	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
89.	2012–2013	Toegezegd bij de uitwerking van het koopkrachtpakket in 2014, in het Belastingplan 2014, aan te geven welk deel van de in IFM opgenomen terugsluis/ compensatie btw-verhoging niet doorgaat, en voor zover er wordt teruggesluisd op welke wijze dat wordt gedaan.	Toezegging gedaan tijdens Algemene Financiële beschouwingen in de EK op 19 november 2012. Handelingen I 2012/13, EK nr. 8, blz. 8-2-70	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
90.	2012–2013	Toegezegd om aan het CPB te verzoeken om empirisch onderzoek te doen naar gedragseffecten door verhoging van het toptarief en de Kamer hierover in te lichten.	Toezegging gedaan tijdens Algemene Financiële beschouwingen in de EK op 19 november 2012. Handelingen I 2012/13, EK nr. 8, blz. 8-2-70	3e kwartaal ivm congres CPB over de problematiek. Vervolgens meenemen in verzamelbrief die in zomer 2013 wordt verzonden.
91.	2012–2013	Toegezegd de wijzigingen van het Witteveenkader zo helder mogelijk aan de burgers uit te leggen.	Toezegging gedaan tijdens Algemene Financiële beschouwingen in de EK op 19 november 2012. Handelingen I 2012/13, EK nr. 8, blz. 8-2-72	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
92.	2012–2013	Bij de behandeling in de EK van het wetsvoorstel behandeling eigen woning, toelichten of de uitbreiding Hillen zichzelf kan terugverdienen.	Toezegging gedaan tijdens Algemene Financiële beschouwingen in de EK op 20 november 2012, Kamerstuk nog niet beschikbaar	Afgerond bij brief van de minister voor Wonen en Rijksdienst van 25 januari 2013. Kamerstukken I 2012/13, 33 405, H
93.	2012–2013	Toegezegd om terug te komen op de vraag van mw. Vos óf het kabinet een alternatief biedt voor het bestrijden van de files nu het wetsvoorstel woon-werkverkeer niet doorgaat.	Toezegging gedaan tijdens Algemene Financiële beschouwingen in de EK op 19 november 2012. Handelingen I 2012/13, EK nr. 8, blz. 8-5-76	Afgerond bij brief van de minister van Financiën van 30 november 2012. Kamerstukken I 2012/13, 33 400, J

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
94.	2012–2013	Toegezegd dat op het moment dat de infractieprocedure van de Commissie afloopt, de Kamer hierover zal worden geïnformeerd.	Toegezegd tijdens de plenaire behandeling in de TK van het wetsvoorstel exitheffingen op 27 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 27, blz. 17–43	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 52
95.	2012–2013	Toegezegd om de Kamer te informeren over hoe in andere landen de zaak is opgelost na uitspraken van het Hof van Justitie.	Toegezegd tijdens de plenaire behandeling in de TK van het wetsvoorstel exitheffingen op 27 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 27, blz. 17–44	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 30 november 2012. Kamerstukken II 2012/13, 33 262, nr. 10
96.	2012–2013	Toegezegd bij de Commissie na te gaan waarom zij een infractieprocedure tegen een land niet intrekt, nadat een land conform de uitspraak van het Hof de zaken heeft aangepast.	Toegezegd tijdens de plenaire behandeling in de TK van het wetsvoorstel exitheffingen op 27 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 27, blz. 17–44	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 30 november 2012. Kamerstukken II 2012/13, 33 262, nr. 10
97.	2012–2013	Toegezegd de Kamer op korte termijn te informeren over de mogelijkheden en kosten van uitstel van verval vrijstelling kapitaalsverzekering eigen woning (KEW).	Toegezegd tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen in de EK op 4 december 2012. Handelingen I 2012/13, EK nr. 10, blz. 7–77	Afgerond bij de memorie van antwoord van 7 december 2012. Kamerstukken I 2012/13, 33 405, C, blz. 6–7
98.	2012–2013	Toegezegd in een brief in te gaan op het artikel van de Volkskrant van 1 december 2012 over belastingdruk voor bedrijven en werknemers.	Toegezegd tijdens het vragenuurtje in de TK op 4 december 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 30, blz. 2–2	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 januari 2013. Kamerstukken II 2012/13, 25 087, nr. 34
99.	2012–2013	Toegezegd te kijken óf er mogelijkheden zijn om de gevolgen van het huidige onderscheid tussen commerciële en fiscale waarderingsregels bij pensioen in eigen beheer te mitigeren.	Toegezegd tijdens de plenaire behandeling in de EK van het Belastingplan en andere wetten op 18 december 2012. Handelingen I 2012/13, EK nr. 12, blz. 18–97	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
100.	2012–2013	Toegezegd om de brief aan de TK voor het debat op 23 januari over o.a. belastingontwijking ook aan de EK te sturen.	Toegezegd tijdens de plenaire behandeling in de EK van het Belastingplan en andere wetten op 18 december 2012. Handelingen I 2012/13, EK nr. 12, blz. 18–99	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 januari 2013. Kamerstukken I 2012/13, 33 402, M
101.	2012–2013	Toegezegd van het CPB uitleg te vragen waarom het CPB het arbeidsaanbod vertaalt in werkgelegenheid.	Toegezegd tijdens de plenaire behandeling in de EK van het Belastingplan en andere wetten op 18 december 2012. Handelingen I 2012/13, EK nr. 12, blz. 18–125	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
102.	2012–2013	Toegezegd dat als een cijfermatige onderbouwing van de effecten van de werkbonus vrij simpel te geven is, dit aan de Kamer zal worden toegestuurd.	Toegezegd tijdens de plenaire behandeling in de EK van het Belastingplan en andere wetten op 18 december 2012. Handelingen I 2012/13, EK nr. 12, blz. 18–126	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. Kamerstukken I 2012/13, 33 402, N

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
103.	2012–2013	Toegezegd in een brief de diverse budgettaire effecten, het acute kaseffect en de uitvoeringsproblemen van het idee van de ingetrokken motie Sent (vraag om de mogelijkheid te onderzoeken om de levenslooptegoeden in 2022 om te zetten in een pensioenproduct).	Toegezegd tijdens de plenaire behandeling in de EK van het Belastingplan en andere wetten op 18 december 2012. Handelingen I 2012/13, EK nr. 12, blz. 18–126	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 11 juli 2013. Kamerstukken I 2012/13, 33 402, P
104.	2012–2013	Toegezegd het SEO-rapport van een kabinetsreactie te voorzien als het naar de Kamer wordt gestuurd.	Toegezegd tijdens het AO Belastingverdragen op 23 januari 2013. Kamerstukken II 2012/13, 25 087, nr. 48, blz. 19	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van 30 augustus 2013 waarbij onder andere de kabinetsreactie op het SEO-rapport wordt aangeboden aan de Kamer.
105.	2012–2013	Toegezegd dat als er iets beschikbaar komt van het project BEPS (Base Erosion and Profit Shifting) waar de OESO momenteel mee bezig is, dit met de Kamer te delen.	Toegezegd tijdens het AO Belastingverdragen op 23 januari 2013. Kamerstukken II 2012/13, 25 087, nr. 48, blz. 16	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van 30 augustus 2013 waarbij onder andere de kabinetsreactie op het SEO-rapport wordt aangeboden aan de Kamer.
106.	2012–2013	Toegezegd in de brief m.b.t. de kabinetsreactie op het SEO-rapport, ook de stand van zaken mee te nemen m.b.t. de country-by-country reporting.	Toegezegd tijdens het AO Belastingverdragen op 23 januari 2013. Kamerstukken II 2012/13, 25 087, nr. 48, blz. 16	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van 30 augustus 2013 waarbij onder andere de kabinetsreactie op het SEO-rapport wordt aangeboden aan de Kamer.
107.	2012–2013	Toegezegd in de kabinetsreactie op het SEO-rapport ook mee te nemen wat andere partijen, die niet in de klankbordgroep hebben gezeten, vinden van de uitkomst van het rapport.	Toegezegd tijdens het AO Belastingverdragen op 23 januari 2013. Kamerstukken II 2012/13, 25 087, nr. 48, blz. 25	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van 30 augustus 2013 waarbij onder andere de kabinetsreactie op het SEO-rapport wordt aangeboden aan de Kamer.
108.	2012–2013	Toegezegd onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor, en ervaringen met een systeem van betalingen voor APA/ATR óf een minimum Vpb-tarief te gaan heffen.	Toegezegd tijdens het AO Belastingverdragen op 23 januari 2013. Kamerstukken II 2012/13, 25 087, nr. 48, blz. 25	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van 30 augustus 2013 waarbij onder andere de kabinetsreactie op het SEO-rapport wordt aangeboden aan de Kamer.
109.	2012–2013	Toegezegd om de evaluatie van de inkomenseffecten voor werknemers eerder te doen dan de voorziene evaluatie over 1 jaar na inwerkingtreding van de wet in 2014. Gepoogd zal worden om de analyse vóór de augustusbesluitvorming af te hebben.	Toegezegd tijdens het debat over de Nibud-cijfers en koopkrachtontwikkeling op 30 januari 2013. Handelingen II 2012/13, TK nr. 46–3, blz. 23	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 21 juni 2013 waarbij de evaluatie van de Wet ULB is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 33 682, nr. 1
110.	2012–2013	Toegezegd goede voorlichting over de effecten van de Wet ULB voor gepensioneerden op de website van de Belastingdienst te plaatsen.	Toegezegd tijdens het debat over de Nibud-cijfers en koopkrachtontwikkeling op 30 januari 2013. Handelingen II 2012/13, TK nr. 46–3, blz. 25	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 20 maart 2013. kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 52
111.	2012–2013	Toegezegd zich nogmaals te buigen over de verzilveringsproblematiek voor ouderen die bijvoorbeeld geen aangifte inkomstenbelasting doen, omdat ze denken niets terug te krijgen.	Toegezegd tijdens het debat over de Nibud-cijfers en koopkrachtontwikkeling op 30 januari 2013. Handelingen II 2012/13, TK nr. 46–3, blz. 25	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
112.	2012–2013	Toegezegd bij de (half)jaarlijkse rapportage Belastingdienst iets op te nemen over de technische bijstand aan Griekenland.	Toegezegd tijdens het AO Ecofin op 7 februari 2013. Kamerstukken II 2012/13, 21501–07, nr. 1017, blz. 25	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.
113.	2012–2013	Toegezegd, mede namens de ministers van SZW en EZ, een brief te sturen waarin zal worden ingegaan op de webmodule, het alternatief van de zzp-organisaties en het begrip fiscaal ondernemer.	Staatssecretaris tijdens het AO van 27 maart 2013 over diverse fiscale onderwerpen. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 170, blz. 21	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 22 mei 2013. Kamerstukken II 2012/13, 31 311, nr. 99
114.	2012–2013	Toegezegd om de zogenaamde «Illinois-constructie», waarbij Nederlandse winstbelasting wordt ontdoken, te bekijken en de Kamer hierover te informeren.	Staatssecretaris tijdens het AO van 27 maart 2013 over diverse fiscale onderwerpen. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 170, blz. 33	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.
115.	2012–2013	Toegezegd de onderzoekscommissie van het Engelse parlement in kennis te stellen van het feit dat er geen verbod rust op het openbaar maken van de tax rulings door Starbucks zelf.	Staatssecretaris tijdens het AO van 27 maart 2013 over diverse fiscale onderwerpen. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 170, blz. 34	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 4 april 2013 aan het Engelse parlement. Briefnummer: IFZ 2013/217
116.	2012–2013	Toegezegd om te bezien of het mogelijk is in de kabinetsreactie op het SEO-rapport tevens een inhoudelijke duiding te geven van de beleidsdoelen van de regering.	Staatssecretaris tijdens het AO van 27 maart 2013 over diverse fiscale onderwerpen. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 170, blz. 33	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van 30 augustus 2013 waarbij onder andere de kabinetsreactie op het SEO-rapport wordt aangeboden aan de Kamer.
117.	2012–2013	Toegezegd om in samenwerking met de Duitse renteversicherungen te bekijken wat de mogelijkheden zijn om pensioengegevens van voormalige SS-ers te krijgen. De Kamer zal hierover binnen 3 weken een brief ontvangen.	Staatssecretaris tijdens het AO van 27 maart 2013 over diverse fiscale onderwerpen. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 170, blz. 36	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 25 april 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 400 IX, nr. 14
118.	2012–2013	Toegezegd om de brief die aan de Volkskrant is gestuurd over gegevens mbt de wet ULB, ook aan de TK toe te zenden.	Toegezegd tijdens het vragenuurtje in de TK op 2 april 2013. Handelingen II 2012/13, nr. 69	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 15 mei 2013. Kamerstukken II 2012/13, 32 131, nr. 28
119.	2012–2013	Toegezegd het internationale deel van de reactie op het SEO-rapport na ommekomst van het OESO-rapport over het BEPS-onderzoek, aan de Kamer te sturen.	Staatssecretaris tijdens het VAO van 4 april 2013 over diverse fiscale onderwerpen. Handelingen II 2012/13, TK nr. 71, blz. 7–32	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van 30 augustus 2013 waarbij onder andere de kabinetsreactie op het SEO-rapport wordt aangeboden aan de Kamer.
120.	2012–2013	Toegezegd om in de VAR-brief (die is toegezegd tijdens het AO van 27 maart) in te gaan op de VAR-ROW voor deeltijdondernemers/zzp-ers én op het alternatief sector Bewijs van ondernemerschap.	Staatssecretaris tijdens het VAO van 4 april 2013 over diverse fiscale onderwerpen. Handelingen II 2012/13, TK nr. 71, blz. 7–33	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 22 mei 2013. Kamerstukken II 2012/13, 31 311, nr. 99
121.	2012–2013	Toegezegd om uiterlijk 27 mei 2013 de Kamer te laten weten wanneer de evaluatie van de Wet ULB naar de Kamer zal worden gezonden.	Staatssecretaris tijdens het VAO van 4 april 2013 over diverse fiscale onderwerpen. Handelingen II 2012/13, TK nr. 71, blz. 7–34	Afgerond. Is aan de orde geweest in het Notaoverleg over de Wet ULB op 27 mei 2013. Kamerstukken II 2012/13, 32 131, nr. 34

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
122.	2012–2013	Toegezegd om de eigen brieven van Financiën m.b.t. de verdragsonderhandelingen met Mongolië openbaar te maken.	Staatssecretaris tijdens het VAO van 4 april 2013 over diverse fiscale onderwerpen. Handelingen II 2012/13, TK nr. 71, blz. 7–34	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 15 april 2013. Kamerstukken II 2012/13, 25 087, nr. 50
123.	2012–2013	Toegezegd om de lijst met duizenden namen van bedrijven en particulieren die rekeningen hebben in belastingparadijzen, te laten controleren op het voorkomen van Nederlandse namen.	Staatssecretaris tijdens het VAO van 4 april 2013 over diverse fiscale onderwerpen. Handelingen II 2012/13, TK nr. 71, blz. 7–34	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 25 april 2013. Kamerstukken II 2012/13, 25 087, nr. 51
124.	2012–2013	Toegezegd om met betrekking tot zogenaamde «windhappers», in reactie op het Abvakabo-rapport, uit te zoeken hoeveel windhappers er zijn en waarom geen aangifte wordt gedaan.	Staatssecretaris tijdens het VAO van 4 april 2013 over diverse fiscale onderwerpen. Handelingen II 2012/13, TK nr. 71, blz. 7–34	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 10 mei 2013. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 171
125.	2012–2013	Toegezegd om op een gepast moment, maar uiterlijk op Prinsjesdag 2013, de Kamer te informeren over de uitkomst van het overleg met de Waarderingskamer.	Staatssecretaris tijdens het AO van 27 maart 2013 en het VAO van 4 april 2013 over diverse fiscale onderwerpen. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 170, blz. 31 en Handelingen II 2012/13, TK nr. 71, blz. 7–35	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 16 juli 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 462, nr. 7
126.	2012–2013	Toegezegd om samen met collega's in andere landen te proberen om via het International Consortium of Investigative Journalists, de informatie mbt belastingontduikers boven tafel te krijgen.	Staatssecretaris tijdens het vragenuurtje in de TK op 9 april 2013. Handelingen II 2012/13, TK nr. 72, blz. 75–9	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 25 april 2013. Kamerstukken II 2012/13, 25 087, nr. 51
127.	2012–2013	Toegezegd om in overleg te treden met de Eurocommissaris, Semeta, met verzoek of hij deze zaak wil bundelen.	Staatssecretaris tijdens het vragenuurtje in de TK op 9 april 2013. Handelingen II 2012/13, TK nr. 72, blz. 75–9	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 25 april 2013. Kamerstukken II 2012/13, 25 087, nr. 51
128.	2012–2013	Toegezegd vóór 24 april de Kamer te informeren over de uitkomst van de ultieme poging om er mbt oldtimers met de branche tot overeenstemming te komen, zo nodig door verschillende opties te combineren.	Staatssecretaris tijdens het AO over belastingplicht overheidsbedrijven op 17 april 2013. Kamerstukken II 2012/13, 31 213, nr. 12, blz. 22	Afgerond bij brief van de Staatssecretaris van Financiën van 24 april 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 59
129.	2012–2013	Toegezegd in mei 2013 een brief naar de Kamer te sturen met de vorderingen op het gebied van de ANBI's.	Staatssecretaris tijdens het AO over belastingplicht overheidsbedrijven op 17 april 2013. Kamerstukken II 2012/13, 31 213, nr. 12, blz. 16	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 28 mei 2013. Kamerstukken II 2012/13, 32 740, nr. 15
130.	2012–2013	Toegezegd in de volgende halfjaarsrapportage van de Belastingdienst, nader in te gaan op het toezicht op ANBI's.	Staatssecretaris tijdens het AO over belastingplicht overheidsbedrijven op 17 april 2013. Kamerstukken II 2012/13, 31 213, nr. 12, blz. 22	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.
131.	2012–2013	Toegezegd in de volgende halfjaarsrapportage van de Belastingdienst, nader in te gaan op TIEA's en het streven daarbij om te komen tot automatische informatie-uitwisseling en een overzicht geven van de TIEA's met daarbij of wel/niet is voorzien in automatische informatie-uitwisseling.	Staatssecretaris tijdens het AO over belastingplicht overheidsbedrijven op 17 april 2013. Kamerstukken II 2012/13, 31 213, nr. 12, blz. 19	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
132.	2012–2013	Toegezegd vóór 13 mei 2013 (einde meireces) een brief te sturen over de vraag hoe het systeem van toeslagen meer waterdicht gemaakt kan worden dan nu.	Staatssecretaris tijdens het vragenuurtje over het bericht dan Bulgaren de Nederlandse fiscus oplichten op 23 april 2013. Handelingen II 2012/13, TK nr. 78, blz. 5–8	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 10 mei 2013. Kamerstukken II 2012/13, 17 050, nr. 435
133.	2012–2013	Toegezegd om in de halfjaarsrapportages Belastingdienst voortaan iets op te nemen over de aanpak van fraudebestrijding en de voortgang hierin.	Staatssecretaris tijdens het debat feitenrelaas fraude met toeslagen op 14 mei 2013. Handelingen II 2012/13, TK nr. 81, blz. 68	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.
134.	2012–2013	Toegezegd om de Kamer te informeren over het verloop van de reorganisatie bij de Belastingdienst.	Staatssecretaris tijdens het debat feitenrelaas fraude met toeslagen op 14 mei 2013. Handelingen II 2012/13, TK nr. 81, blz. 78	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.
135.	2012–2013	Toegezegd om terug te komen op de vraag hoe keuzes door de opsporingsinstantie worden gemaakt om zaken wel of niet uit te sluiten van vervolging.	Staatssecretaris tijdens het debat feitenrelaas fraude met toeslagen op 14 mei 2013. Handelingen II 2012/13, TK nr. 81, blz. 76	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.
136.	2012–2013	Toegezegd om in overleg met de Centrale Ondernemingsraad te bezien welke punten richting het personeel van de Belastingdienst aandacht behoeven en de Kamer hierover te informeren.	Staatssecretaris tijdens het debat feitenrelaas fraude met toeslagen op 14 mei 2013. Handelingen II 2012/13, TK nr. 81, blz. 78	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.
137.	2012–2013	Toegezegd om het rapport van de Auditdienst Rijk (dat op 14 mei is aangeboden aan de Kamer) nog eens zorgvuldig te bestuderen, met name voor wat betreft de passages over de Belastingdienst, en als er aanleiding voor is de Kamer hierover te informeren.	Staatssecretaris tijdens het debat feitenrelaas fraude met toeslagen op 14 mei 2013. Handelingen II 2012/13, TK nr. 81, blz. 79	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.
138.	2012–2013	Toegezegd in de evaluatie van de effecten van de Wet uniformering loonbegrip, ook de effecten van de wet voor Wajongers te laten zien op de zorgtoeslag en de koopkracht.	Staatssecretaris tijdens het notaoverleg over de Wet uniformering loonbegrip op 27 mei 2013. Kamerstuk nog niet beschikbaar.	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 21 juni 2013 waarbij de evaluatie van de Wet ULB is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 33 682, nr. 1
139.	2012–2013	Toegezegd om de al geplande evaluatie van de Wet uniformering loonbegrip eerder naar de Kamer te sturen, namelijk uiterlijk op 21 juni 2013.	Staatssecretaris tijdens het notaoverleg over de Wet uniformering loonbegrip op 27 mei 2013. Kamerstukken II 2012/13, 32 131, nr. 34, blz. 24	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 21 juni 2013 waarbij de evaluatie van de Wet ULB is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 33 682, nr. 1
140.	2012–2013	Toegezegd terug te komen, na overleg met minister Ascher, of er overgangsrecht kan komen voor de groep die WAO/WIA-uitkering hebben en door deze wet eenmalig te maken hebben met een onbillikheid.	Staatssecretaris tijdens het notaoverleg over de Wet uniformering loonbegrip op 27 mei 2013. Kamerstukken II 2012/13, 32 131, nr. 34, blz. 26	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 21 juni 2013 waarbij de evaluatie van de Wet ULB is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 33 682, nr. 1

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
141.	2012–2013	Toegezegd om in de evaluatie ook in te gaan wie er per bedrijfssector profijt hebben gehad en zullen hebben van de wet ULB.	Staatssecretaris tijdens het notaoverleg over de Wet uniformering loonbegrip op 27 mei 2013. Kamerstukken II 2012/13, 32 131, nr. 34, blz. 28	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 21 juni 2013 waarbij de evaluatie van de Wet ULB is aangeboden. Kamerstukken II 2012/13, 33 682, nr. 1
142.	2012–2013	Toegezegd om bij de Belastingdienst aandacht te vragen voor de servicebrief die gepensioneerden van de Belastingdienst krijgen en die ze mogelijkerwijs op het verkeerde been zet als zij nog iets terug kunnen krijgen, bijvoorbeeld heffingskortingen die kunnen worden verzilverd.	Staatssecretaris tijdens het notaoverleg over de Wet uniformering loonbegrip op 27 mei 2013. Kamerstukken II 2012/13, 32 131, nr. 34, blz. 36	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.
143.	2012–2013	Toegezegd om als er op enig moment iets te melden valt mbt de bestanden met offshore leaks, dat in een halfjaarsrapportage van de Belastingdienst zal worden gedaan.	Staatssecretaris tijdens het 30-leden debat over het bericht dat ING en ABN AMRO genoemd worden in de «offshore leaks» op 18 juni 2013. Kamerstukken II 2012/13, TK nr. 96–24, blz. 51	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.
144.	2012–2013	Toegezegd om de kabinetsreactie op het onderzoek naar aanleiding van de verdragen met ontwikkelingslanden, mee te nemen in de kabinetsreactie op het SEO-rapport	Staatssecretaris tijdens het 30-leden debat over het bericht dat ING en ABN AMRO genoemd worden in de «offshore leaks» op 18 juni 2013. Kamerstukken Ii 2012/13, TK nr. 96–24, blz. 54	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van 30 augustus 2013 waarbij onder andere de kabinetsreactie op het SEO-rapport wordt aangeboden aan de Kamer.
145.	2012–2013	Toegezegd om de Kamer te informeren over de aantallen meldingen door banken in het kader van het witwassen en fraude.	Staatssecretaris tijdens het 30-leden debat over het bericht dat ING en ABN AMRO genoemd worden in de «offshore leaks» op 18 juni 2013. Kamerstukken Ii 2012/13, TK nr. 96–24, blz. 54	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.
146.	2012–2013	Toegezegd om in de kabinetsreactie op het SEO-rapport ook in te gaan op het country-by-country reporting (motie Klaver, 25 087, nr. 58)	Staatssecretaris tijdens het 30-leden debat over het bericht dat ING en ABN AMRO genoemd worden in de «offshore leaks» op 18 juni 2013. Kamerstukken II 2012/13, TK nr. 96–24, blz. 59	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van 30 augustus 2013 waarbij onder andere de kabinetsreactie op het SEO-rapport wordt aangeboden aan de Kamer.
147.	2012–2013	Toegezegd om met de sociale partners om de tafel te gaan om de wensen van de Kamer te bespreken mbt het premiebeleid.	Staatssecretaris tijdens het wetgevingsoverleg op 25 juni 2013 over het wetsvoorstel verlaging maximumopbouw- en premiepercentages pensioen en maximering pensioengevind inkomen. Kamerstukken II 2012/13, 33 610, nr.23, blz. 66	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van SZW van 26 juni 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 610, nr. 22
148.	2012–2013	Toegezegd bij het Belastingplan 2014 een toelichting te geven op de integriteitsbepaling bij ANBI's.	Staatssecretaris tijdens het AO diverse fiscale onderwerpen op 25 juni 2013. Kamerstukken II 2012/13, 31 213, nr. 21, blz. 21	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
149.	2012–2013	Toegezegd om zowel bij de testfase als na afloop van de testfase van de VAR web-module, diverse organisaties te betrekken.	Staatssecretaris tijdens het AO diverse fiscale onderwerpen op 25 juni 2013. Kamerstukken II 2012/13, 31 213, nr. 21, blz. 19	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
150.	2012–2013	Toegezegd om te te gaan of de toezegging die de stas heeft gedaan nadat het amendement van Bashir, ingediend bij behandeling van de Geefwet, is nagekomen en zo niet dan hierop terugkomen bij het Belastingplan 2014.	Staatssecretaris tijdens het AO diverse fiscale onderwerpen op 25 juni 2013. Kamerstukken II 2012/13, 31 213, nr. 21, blz. 21	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
151.	2012–2013	Toegezegd om mbt Commissie de Jong en ANBI's bij het Belastingplan 2014 hierop een reactie te geven en anders aan te geven wanneer dat wel haalbaar is.	Staatssecretaris tijdens het AO diverse fiscale onderwerpen op 25 juni 2013. Kamerstukken II 2012/13, 31 213, nr. 21, blz. 22	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
152.	2012–2013	Toegezegd om specifiek te kijken naar het ANBI-nummer (op verzoek van het lid Omtzigt) en hierop terug te komen.	Staatssecretaris tijdens het AO diverse fiscale onderwerpen op 25 juni 2013. Kamerstukken II 2012/13, 31 213, nr. 21, blz. 23	Afgerond bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 september 2013 waarbij diverse toezeggingen worden afgedaan.
153.	2012–2013	Toegezegd om de vraag van de heer Omtzigt hoeveel sancties er zijn toegepast m.b.t. de Bulgaarse toeslagenfraude, mee te nemen in de volgende halfjaarsrapportage Belastingdienst.	Staatssecretaris tijdens het 30-leden debat over het bericht dat ING en ABN AMRO genoemd worden in de «offshore leaks» op 18 juni 2013. Kamerstukken II 2012/13, TK nr. 96–24, blz. 51	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.
154.	2012–2013	Toegezegd om in de eerstvolgende halfjaarsrapportage te rapporteren hoe de controle op gedeponeerde jaarverslagen plaatsvindt.	Staatssecretaris tijdens het 30-leden debat over het bericht dat ING en ABN AMRO genoemd worden in de «offshore leaks» op 18 juni 2013. Kamerstukken II 2012/13, TK nr. 96–24, blz. 51	Afgedaan bij brief van de staatssecretaris van 17 september 2013 waarbij de halfjaarsrapportage Belastingdienst aan de Kamer is aangeboden.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
1.	2006–2007	Toegezegd om de Kamer te informeren over een eventuele stelselwijziging, mede in het kader van de toegezegde wijziging van de Wet op de kansspelbelasting naar aanleiding van de Kamervragen over de Zeeuwse milieuprijs.	Staatssecretaris tijdens de behandeling van het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de kansspelbelasting in verband met kansspelen via internet op 20 juni 2007. Handelingen II 2006/07, TK nr. 83, blz. 4549	Deze toezegging zal worden meegenomen in een nieuw wetsvoorstel dat wordt voorbereid door het Ministerie van Veiligheid en Justitie inzake de legalisering van online kansspelen.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
2.	2006–2007	Toegezegd om belastingheffing op basis van het buitenkansbeginsel te betrekken bij de eventuele stelselwijziging.	Staatssecretaris tijdens de behandeling van het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de kansspelbelasting in verband met kansspelen via internet op 20 juni 2007. Handelingen II 2006/07, TK nr. 83, blz. 4550	Deze toezegging zal worden meegenomen in een nieuw wetsvoorstel dat wordt voorbereid door het Ministerie van Veiligheid en Justitie inzake de legalisering van online kansspelen.
3.	2008–2009	Toegezegd om als er problemen zijn die niet in de normale uitvoeringspraktijk opgelost kunnen worden, en die dus echt tot knelpunten leiden, de Kamer hierover in te lichten.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel excessieve beloningsbestanddelen (31 459) op 3 september 2008. Handelingen II 2007/08, TK nr. 107, blz. 7875	Wordt meegenomen in de evaluatie die niet eerder dan in 2014 wordt gehouden, zoals meegedeeld in de brief van de staatssecretaris van 20 maart 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 52
4.	2008–2009	Toegezegd bereid te zijn de wet aan te passen indien de Belastingdienst aanloopt tegen situaties waarin grensverkennend een bepaalde maatregel wordt ontweken wat tot ongewenst gedrag leidt.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel excessieve beloningsbestanddelen (31 459) op 3 september 2008. Handelingen II 2007/08, TK nr. 107, blz. 7878	Wordt meegenomen in de evaluatie die niet eerder dan in 2014 wordt gehouden, zoals meegedeeld in de brief van de staatssecretaris van 20 maart 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 52
5.	2009–2010	Toegezegd om uiterlijk twee jaar na inwerkingtreding van de verdragen met Qatar en Bahrein, de werking van de anti-misbruikbepalingen in de verdragen te evalueren.	Staatssecretaris tijdens de behandeling in de TK van twee wetsvoorstellen mbt verdragen met Bahrein en Qatar ter voorkoming van dubbele belasting op 15 oktober 2009. . Handelingen II 2009/10, TK nr. 15, blz. 1115	Evaluatie voorzien voor eind 2013
6.	2009–2010	Toegezegd om de regeling voor ANBI's en SBBI's na een aantal jaren te evalueren.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van de Wijziging van de Successiewet in de EK op 15 december 2009. Handelingen I 2009/10, EK nr. 13, blz. 456, 456	Planning afronding 2014–2015 bij de reguliere evaluatie van de giftenaftrek geeffaciliteiten.
7.	2010–2011	Toegezegd om over drie jaar een terugkoppeling vanuit een kwalitatieve invalshoek te geven van de ervaringen die dan zijn opgedaan met de «corporate tie breaker».	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het belastingverdrag tussen Nederland en het Verenigd Koninkrijk op 3 november 2010. Handelingen II 2010/11, TK nr. 17, blz. 49	Planning afronding in 2014–2015
8.	2010–2011	Toegezegd in de loop van 2011 een wetsvoorstel in te dienen dat het mogelijk maakt dat belastingrechtspraak openbaar is.	Staatssecretaris tijdens het AO Belastingdienst op 13 januari 2011. Kamerstukken II 2010/11, 31 066, nr. 100, blz. 28	In voorbereiding
9.	2010–2011	Toegezegd bereid te zijn om als blijkt dat er lacunes in de Notitie Verdragsbeleid zitten, deze aan te vullen, aan te passen.	Staatssecretaris tijdens het mondeling overleg op 5 april 2011 in de Eerste Kamer over de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid. Kamerstukken I 2010/11, 25 087, A, blz. 6	Pas aan de orde als er lacunes in de Notitie Verdragsbeleid blijken te zitten.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
10.	2010–2011	Toegezegd om wanneer de komende vier jaar blijkt dat de onderhavige wet en de middelen die de ontvanger ter beschikking staan onvoldoende verhinderen dat kwaadwillende belastingplichtigen door vertragingstechnieken middelen aan het zicht van de fiscus onttrekken of zelfs vertrekken, de regering onmiddellijk zal ingrijpen en de Kamers hierover zal informeren.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling in de EK van het wetsvoorstel Dezentjé Hamming-Bluemink en Crone houdende wijziging van de Awr ten behoeve van de rechtsbescherming van belastingplichtigen bij controlehandelingen van de fiscus op 12 april 2011. Handelingen I 2010/11, nr. 24, blz. 3	Terugkoppeling aan de beide Kamers is pas aan de orde als zich situaties voordoen zoals in de toezegging omschreven.
11.	2010–2011	Toegezegd om bij eventuele overheveling van de regeling gehandicapten MRB naar de WMO (in het kader van heroverweging vrijstellingen / bijzondere regelingen autobelastingen) in overleg met VWS ook de inkomenseffecten in kaart te brengen en de Kamer hiervan op de hoogte te brengen.	Staatssecretaris tijdens het AO Autobrief en Fiscale Agenda op 30 juni 2011. Kamerstukken II 2010/11, 32 800, nr. 21, blz. 26	In voorbereiding. Implicaties van overheveling worden momenteel in kaart gebracht. Resultaten worden meegenomen met het onderzoek naar bijzondere regelingen in de autobelastingen.
12.	2011–2012	Toegezegd om bij het onderzoek naar de winstbox, waarover in 2012 wordt gerapporteerd, ook informatie te verstrekken over verschillen tussen het bruto-nettotraject van ondernemers en werknemers.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het Belastingplan op 16 november 2011. Handelingen II 2011/12, TK nr. 24, blz. 9–105	In voorbereiding
13.	2011–2012	Toegezegd te kijken naar de indirecte CO^2-uitstoot en het directe en indirecte energieverbruik bij de productie van auto's, in het bijzonder van elektrische auto's bij de aangekondigde evaluatie.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het Belastingplan in de EK op 13 december 2011. Handelingen I 2011/12, EK nr. 12, blz. 8–45	Voorzien voor 2014 bij de evaluatie van de wet uitwerking autobrief.
14.	2011–2012	Toegezegd bij de verkenning van de winstbox ook de vraag van het lid Groot mee te nemen over integrale vergelijking belasting ondernemers-werknemers.	Staatssecretaris tijdens het AO Fiscale agenda op 15 februari 2012. Kamerstukken II 2011/12, 32 740, nr. 12, blz.39	In voorbereiding
15.	2011–2012	Toegezegd na 3 jaar de bankenbelasting op zeker moment te evalueren en te bezien of de bankenbelasting de goede prikkels geeft en zorgt voor de bijdrage die van de banken wordt gevraagd.	Staatssecretaris tijdens de behandeling van het wetsvoorstel bankenbelasting op 18 april 2012. Handelingen II 2011/12, TK nr. 78–6, blz.67	Na oktober 2015
16.	2011–2012	Toegezegd dat als er aanleiding voor is om te constateren dat er ontwijkgedrag bij de banken optreedt, de Kamer hierover zal worden ingelicht.	Toegezegd dat als er aanleiding voor is om te constateren dat er ontwijkgedrag bij de banken optreedt, de Kamer hierover zal worden ingelicht.	Niet eerder dan nadat de Wet bankenbelasting is ingevoerd.
17.	2011–2012	Toegezegd dat de kredietverlening permanent zal worden gemonitord en dat er na 3 jaar een evaluatie van de werking van de bankenbelasting plaats zal vinden.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling in de EK op 3 juli 2012 over de Wet bankenbelasting. Handelingen I 2011/12, EK nr. 36, blz. 8–78	Voorzien voor 2015. 3 jaar invoering van de Wet bankenbelasting per 1-10-2012
18.	2011–2012	Toegezegd bereid te zijn een evaluatie te ondernemen mbt het effect van de verhoging/verlaging van de btw op podiumkunsten.	Toegezegd in de brief van 26 oktober 2012. Kamerstukken I 2012/13, 33 400 IX, C	Voorjaar 2014

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
19.	2012–2013	Toegezegd de gedragscode SBF over salarissen van bestuurders van ANBI's aan de Kamer toe te zenden zodra deze beschikbaar is.	Staatssecretaris tijdens het wetgevingsoverleg op 9 november 2012 bij de behandeling van het BP 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 46, blz. 69	Zo spoedig mogelijk na beschikbaar komen gedragscode.
20.	2012–2013	Toegezegd eind 2014 een nieuwe autobrief naar de Kamer te sturen.	Staatssecretaris tijdens het wetgevingsoverleg op 9 november 2012 bij de behandeling van het BP 2013. Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 46, blz. 81	Eind 2014
21.	2012–2013	Toegezegd in het voorjaar van 2013 de Kamer te informeren over het BBB en het boetebeleid zoals dat geldt bij toeslagen.	Staatssecretaris in de nota nav het verslag op het wetsvoorstel OFM 2013 van 13 november 2012. Kamerstukken II 2012/13, 33 403, nr. 8	Voorjaar 2013
22.	2012–2013	Toegezegd vóór de zomer van 2013 een brief met een uitwerking van de winstbox naar de Kamer te sturen.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het BP en andere wetsvoorstellen op 15 november 2012. Kamerstuk nog niet beschikbaar.	In voorbereiding
23.	2012–2013	Toegezegd om de maatregel bodem(voor-)recht te evalueren bij het Belastingplan 2014.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het BP en andere wetsvoorstellen op 15 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 23, blz. 14–104	Bij het Belastingplan 2014
24.	2012–2013	Toegezegd om de diverse maatregelen waarmee de bancaire sector wordt geconfronteerd, te monitoren voor de kredietverlening.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het BP en andere wetsvoorstellen op 15 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 23, blz. 14–104	Voorzien voor 2015. 3 jaar invoering van de Wet bankenbelasting per 1-10-2012
25.	2012–2013	Toegezegd om als er signalen komen uit de Belastingdienst dat op grote schaal een beroep wordt gedaan op de uitstelregeling, de Kamer daarover wordt geïnformeerd.	Toegezegd tijdens de plenaire behandeling in de TK van het wetsvoorstel exitheffingen op 27 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 27, blz. 17–44	Afronding afhankelijk van signalen uit de Belastingdienst.
26.	2012–2013	Toegezegd dat als de infractieprocedure tot een bepaalde uitkomst leidt en er zicht is op wat andere landen doen en als blijkt dat er naar aanleiding van die uitkomst mogelijkheden zijn om de termijn van invorderen in te perken, dan zal de Kamer hierover worden ingelicht.	Toegezegd tijdens de plenaire behandeling in de TK van het wetsvoorstel exitheffingen op 27 november 2012. Handelingen II 2012/13, TK nr. 27, blz. 17–48 Deze toezegging heeft de staatssecretaris ook gedaan in de EK tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel op 23 april 2013. Handelingen I 2012/13, EK nr. 25, blz. 25-6-10	In voorbereiding

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
27.	2012–2013	Toegezegd de brief met betrekking tot de winstbox ook aan de EK toe te sturen.	Toegezegd tijdens de plenaire behandeling in de EK van het Belastingplan en andere wetten op 18 december 2012. Handelingen I 2012/13, EK nr. 12, blz. 18–96	In voorbereiding
28.	2012–2013	Toegezegd op enig moment een quickscan te laten maken van de eerste bevindingen met betrekking tot de meldingsplicht ter zake van bodemzaken.	Toegezegd tijdens de plenaire behandeling in de EK van het Belastingplan en andere wetten op 18 december 2012. Handelingen I 2012/13, EK nr. 12, blz. 18–100	In voorbereiding
29.	2012–2013	Toegezegd zodra minister Blok zijn plannen en ideeën voor Woco's heeft doorgevoerd en steun via onder meer WsW heeft afgebouwd, opnieuw de discussie aan te gaan over de Vpb-plicht voor Woco's in het kader van Staatssteun.	Toegezegd tijdens de plenaire behandeling in de EK van het Belastingplan en andere wetten op 18 december 2012. Handelingen I 2012/13, EK nr. 12, blz. 18–124	Afhankelijk van plannen van minister Blok.
30.	2012–2013	Toegezegd op enig moment te rapporteren over de vorderingen m.b.t. de onderhandelingen over een belastingverdrag met Cyprus.	Toegezegd tijdens het AO Ecofin op 7 februari 2013. Kamerstukken II 2012/13, 21 501-07, nr. 1017, blz. 25	Zal worden meegenomen in de verzamelbrief toezeggingen die op Prinsjesdag wordt verzonden.
31.	2012–2013	Toegezegd om bij betrokken partijen na te gaan of er in de praktijk m.b.t. steunstichtingen knelpunten zijn en de Kamer hierover informeren.	Staatssecretaris tijdens het AO van 27 maart 2013 over diverse fiscale onderwerpen. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 170, blz. 39	In voorbereiding
32.	2012–2013	Toegezegd de Kamer te informeren over de resultaten van de verschillende pilots invordering, waaronder die van de uitbesteding, vóórdat de desbetreffende aanpak structureel wordt uitgerold.	Staatssecretaris tijdens het AO van 27 maart 2013 over diverse fiscale onderwerpen. Kamerstukken II 2012/13, 31 066, nr. 170, blz. 27	In voorbereiding
33.	2012–2013	Toegezegd om in de reactie op het SEO-rapport ook aan te geven welk einddoel voor ogen staat bij een Europese (internationale) aanpak van belastingontwijking en welke stappen het kabinet hiertoe gaat nemen.	Staatssecretaris tijdens het VAO van 4 april 2013 over diverse fiscale onderwerpen. Handelingen II 2012/13, TK nr. 71, blz. 7–32	De Kamer wordt vóór het einde van het zomerreces geïnformeerd. De Kamer is bij brief van de staatssecretaris van 3 Juli 2013 hierover geïnformeerd. Kamerstukken II 2012/13, 25 087, nr. 59
34.	2012–2013	Toegezegd een brief te sturen met nadere argumentatie waarom de staatssecretaris geen voorstander is van invoering van een vermogensaftrek.	Staatssecretaris tijdens het AO over belastingplicht overheidsbedrijven op 17 april 2013. Kamerstukken II 2012/13, 31 213, nr. 12, blz. 17	2014, 1e kwartaal
35.	2012–2013	Toegezegd het wetsvoorstel openbaarheid belastingrechtspraak in het voorjaar van 2014 in te dienen.	Staatssecretaris tijdens het AO over belastingplicht overheidsbedrijven op 17 april 2013. Kamerstukken II 2012/13, 31 213, nr. 12, blz. 17	2014, 1e kwartaal

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
36.	2012–2013	Toegezegd om mbt tax gap een brief te sturen nadat door het CPB de omvang van de problematiek in kaart is gebracht.	Staatssecretaris tijdens het AO over belastingplicht overheidsbedrijven op 17 april 2013. Kamerstukken II 2012/13, 31 213, nr. 12, blz. 20	Afhankelijk van rapport CPB
37.	2012–2013	Toegezegd om als de strafzaak tegen de Bulgaren is afgerond en er informatie beschikbaar is die gedeeld kan worden met de Kamer, de Kamer zal worden geïnformeerd.	Staatssecretaris tijdens het debat feitenrelaas fraude met toeslagen op 14 mei 2013. Handelingen II 2012/13, TK nr. 81, blz. 71	Afronding afhankelijk van strafzaak
38.	2012–2013	Toegezegd om in enige halfjaarsrapportage Belastingdienst iets op te nemen over het terugvorderen van ten onrechte uitgekeerde toeslagen.	Staatssecretaris tijdens het debat feitenrelaas fraude met toeslagen op 14 mei 2013. Handelingen II 2012/13, TK nr. 81, blz. 73	Bij de volgende halfjaarsrapportage vóór het einde van het zomerreces.
39.	2012–2013	Toegezegd om een overzicht aan de Kamer te verstrekken van de verschillende besprekingen met en voorstellen van EU-landen in het kader van de harmonisering van het vennootschapsbelastingtarief en de CCCTB én de visie van het kabinet daarop. Indien dit aan de orde is vóór de volgende Europese top.	Staatssecretaris het debat over de Europese top op 22 mei 2013. Handelingen II 2012/13, TK nr. 88–8	Vóór de volgende Europese top (indien dit aan de orde is).
40.	2012–2013	Toegezegd de ontwikkelingen van het aantal kwalitatief goede zaken die worden aangedragen scherp in de gaten te houden, zodat, wanneer nodig, er een businesscase kan worden opgesteld om de capaciteit bij de FIOD uit te breiden.	Staatssecretaris tijdens het debat over de zorgfraude op 23 mei 2013. Kamerstukken II 2012/13, TK nr. 86–8, blz. 51	Indien aan de orde
41.	2012–2013	Toegezegd om indien de waterschappen een probleem hebben met de belastingplicht voor overheidsbedrijven, met de waterschappen in contact te treden.	Staatssecretaris tijdens het AO diverse fiscale onderwerpen op 25 juni 2013. Kamerstukken II 2012/13, 31 213, nr. 21, blz. 12	Zal worden meegenomen bij het wetsvoorstel Vpb-plicht voor overheidsbedrijven dat voor het 3e kwartaal in 2014 is voorzien.
42.	2012–2013	Toegezegd zodra de Hoge Raad uitspraak heeft gedaan in de zaak zzp-zorg en btw, de Kamer hierover te informeren.	Staatssecretaris tijdens het AO diverse fiscale onderwerpen op 25 juni 2013. Kamerstukken II 2012/13, 31 213, nr. 21, blz. 14	Afhankelijk van uitspraak Hoge Raad
43.	2012–2013	Toegezegd om de uitkomsten van het onderzoek naar grenseffecten accijns, uiterlijk bij het Belastingplan 2014 bekend te maken.	Staatssecretaris tijdens het AO diverse fiscale onderwerpen op 25 juni 2013. Kamerstukken II 2012/13, 31 213, nr. 21, blz. 24	Bij het Belastingplan 2014
44.	2011–2012	Toegezegd om in 2014 bij de evaluatie van de giftenaftrek zoveel mogelijk informatie over de werking van de geefwet bij de evaluatie te betrekken. Toegezegd de regeling mbt ANBI's te monitoren en indien er aanleiding bestaat om de definitie aan te scherpen, hierop terug te komen en de Kamer hierover de informeren.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het Belastingplan op 16 november 2011. Handelingen II 2011/12, TK nr. 24, blz. 9–92 en blz. 9–98	Evaluatie voorzien voor 2014

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
45.	2011–2012	Toegezegd om ervaringen uit de praktijk met de term «operationele activiteiten"in het kader van de wijziging van de Wet op de vnootschapsbelasting 1969 te publiceren en in overweging nemen of een omstandighedencatalogus een goede methode is om helderheid te verschaffen.	Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling in de EK op 9 juli 2012 van de Wet uitwerking fiscale maatregelen begrotingsakkoord. Handelingen I 2011/12, nr. 37, blz. 7	De aftrekbeperking bovenmatige deelnemingsrente is op 1 januari 2013 in werking getreden. Tot nu toe zijn er nog onvoldoende ervaringen opgedaan met de toepassing van deze bepaling die het uitbrengen van een kenbare publicatie hierover zouden kunnen rechtvaardigen.

NIET-FISCAAL

Overzicht van de door de Staten-Generaal aanvaarde moties en door bewindslieden gedane toezeggingen				
Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.1 Moties waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
1.	2008–2009	Verzoek om loyaliteitsdividend en extra stemrecht voor trouwe aandeelhouders wettelijk te verankeren.	Kamerstukken II, 2008–2009, 31 371, nr. 197	Afgerond. De Minister van Veiligheid en Justitie is in zijn brief van 28 april 2011 ingegaan op de mogelijkheden van het wettelijk regelen van het belonen van langetermijn aandeelhouders (Kamerstukken 31 980, nr. 48). In november 2011 heeft een rondetafelgesprek plaatsgevonden met vertegenwoordigers van aandeelhouders en ondernemingen en academici om te bezien of een wettelijke regeling voor loyaliteitsdividend kan bijdragen aan langetermijn-aandeelhouderschap. Deze deskundigen gaven aan dat er onvoldoende zicht is op de positieve effecten van een dergelijke regeling. De algemene conclusie is dat het belonen van langetermijn-aandeelhouderschap via extra stemrecht of extra dividend geen effectief middel is om lange termijn waardecreatie te behalen en om de negatieve aspecten van korte termijn handel te voorkomen.
2.	2010–2011	Motie Haubrich-Gooskens, verzoekt de regering stappen te nemen om te komen tot een verbod op aantoonbare directe investeringen in de productie, verkoop en distributie van clustermunitie.	Eerste Kamer, vergaderjaar 2010–2011, 32 187 (R1902), F	Afgerond. Het verbod op investeringen in clustermunitie maakt deel uit van het Wijzigingsbesluit Financiële Markten 2013. Zie Staatsblad 2012 695 Artikel III.

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.1 Moties waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
3.	2010–2011	Motie Braakhuis om de Tweede Kamer voortaan halfjaarlijks in te lichten over de voortgang van de implementatie van de 27 aanbevelingen van de commissie De Wit.	Kamerstukken II, 2010–2011, 31 980, nr. 34	Afgerond. Door middel van de wetgevingsbrief op het terrein van de financiële markten 2012 (Kamerstukken II 2011–2012, 32 545, nr. 10 is voor de derde maal gerapporteerd over de voortgang van de aanbevelingen van de commissie De Wit. Voor zover in de toekomst relevante ontwikkelingen voordoen dan wordt in lijn met de melding bij brief van 29 mei 2012 Kamerstukken II 2011–12, 31 980, nr. 72) daarover via de reguliere kanalen gerapporteerd.
4.	2010–2011	Motie Slob/Braakhuis over een actieve inzet voor herziening van de strikte geheimhoudingsplicht.	Kamerstukken II, 2010–2011, 31 980, nr. 20	In lijn met de motie is met succes bepleit dat er in CRD IV een bepaling omtrent verruiming van het vertrouwelijkheidsregime wordt opgenomen. Zie ook de tweede voortgangsrapportage commissie De Wit van 29 mei 2012 (Kamerstukken II, 2011–2012, 31 980, nr. 72, bijlage). Het wetsvoorstel dat de Algemene Rekenkamer toegang geeft tot toezichtvertrouwelijke informatie bij de toezichthouders heb ik op 10 april voor spoedadvies naar de Raad van State (RVS) gezonden.
5.	2010–2011	Motie Braakhuis c.s., verzoekt oproep financiële instellingen om gedragscodes op te stellen.	Kamerstukken II 2010–2011, 31 980, nr. 33	Uitgevoerd. Overleg gevoerd met betrokken instanties, DUFAS, Ministerie SZW en de Pensioenfederatie. Tweede Kamer werd op de hoogte gehouden via de halfjaarlijkse voortgangsrapportage over aanbevelingen commissie De Wit.

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.1 Moties waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
6.	2011–2012	Motie Backer c.s. verzoekt om met voorrang na te streven in de EU dat er een volwaardige Europese toezichthouder op banken ontstaat.	Eerste Kamer, vergaderjaar 2011–2012, 33 000, M	Afgerond. In september 2012 heeft de Europese Commissie (EC) een voorstel gepubliceerd voor oprichting van Europees bankentoezicht (Single Supervisory Mechanism, SSM). In december 2012 heeft de Ecofin-Raad hierover een politiek akkoord bereikt en in april 2013 hebben EC, Raad en EP een Triloogakkoord bereikt. Naar verwachting worden de definitieve verordeningen ter oprichting van het SSM gepubliceerd in september 2013. De ECB zal een jaar na publicatie – naar verwachting in september 2014 – feitelijk starten met toezicht, mits zij hier dan klaar voor is.
7.	2011–2012	Verzoek om een brief met een reactie op het rapport van Worldwide Investments in Cluster Munitions.	Ordedebat, Regeling van werkzaamheden, 14 juni 2012	Afgerond. Zie Kamerstuknummer 22 054, nr. 206.
8.	2011–2012	Motie Leegte, vraagt het kabinet om de Kamer te informeren over alle financiële risico's voor de belastingbetaler als gevolg van Duitse investeringen van Tennet.	Kamerstukken II, 2011–2012, 29 023, nr. 125	Afgerond. De Minister heeft de Tweede Kamer per brief geïnformeerd. Kamerstukken II, 2012–2012, 28 165, nr. 135.
9.	2011–2012	Motie Blanksma-Van den Heuvel c.s. over een maximale en zo vroeg mogelijke betrokkenheid van het IMF.	Tweede Kamer, vergaderjaar 2011–2012, 33 221, nr. 12	Afgerond. Kamerstukken II, 2011–2012, 21 501–07 nr. 932 voor IMF betrokkenheid bij de steun voor Spanje en Kamerstukken II, 2011–2012, 21 501–07 nr. 931 voor IMF betrokkenheid bij de steun voor Cyprus.
10.	2011–2012	Motie Harbers c.s. over afspraken over tekorten en schulden.	Kamerstukken II, 2011–2012, 21 501-20, nr. 577	De kabinetsinzet ten aanzien van de toekomstige vormgeving van de EMU is neergelegd in Kamerstukken II, 2011–2012, 21 501–07 nr. 839. Het kabinet blijft zich inzetten voor realisatie van het daarin beschreven sanctie-instrumentarium.
11.	2011–2012	Motie Dijkgraaf over de AAA-status van Frankrijk.	Kamerstukken II, 2011–2012, 21 501-20, nr. 581	Afgerond. Motie niet langer actueel nu Frankrijk geen AAA-status meer bezit bij alle grootste rating-agencies.
12.	2011–2012	Motie-Blanksma-van den Heuvel/Plasterk over het instellen van een commissie.	Kamerstukken II, 2011–2012, 31 980, nr. 71	Afgerond. Conform deze motie is de Commissie Structuur Nederlandse banken ingesteld, die inmiddels haar eindrapport heeft gepresenteerd.

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.1 Moties waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
13.	2011–2012	Motie Sent c.s. verzoekt het kabinet de Kamer tijdig, in elk geval uiterlijk 1 juni 2013, te informeren over de kredietverleningssituatie in Nederland middels een rapport van De Nederlandsche Bank en, indien noodzakelijk, onmiddellijk in te grijpen in de situatie.	Eerste Kamer, vergaderjaar 2011–2012, 33 121, J	Uitgevoerd, zie Kamerstukken I, 32 637, nr. 59.
14.	2012–2013	Stabiliteitsprogramma. Motie Schouten, Dijkgraaf over het aan de EU kenbaar maken dat Nederland te allen tijde zelf beslist over maatregelen t.a.v. begrotingstekorten en staatsschuld.	Kamerstukken II, 33 19, nr. 7	Dit is afgerond tijdens de behandeling van het Stabiliteitsverdrag in de Tweede Kamer. Dit kabinet beschouwt de motie als ondersteuning van beleid. Het kabinet hoeft dit niet per direct in Brussel aan de orde te stellen, maar zal dit punt bewaken in discussies over de toepassing van deze of nieuwe mechanismen en waar nodig zal dit punt aan de orde worden gesteld.
15.	2012–2013	Europese Raad. Motie Klaver, Servaes, Pechtold, Verheijen over het behouden en vergroten van de verschuiving van cohesie-, landbouw- en structuurfondsen naar Europees onderzoeks-, onderwijs- en innovatiebudgetten.	Kamerstukken II, 21 501–20, nr. 696	Aan de motie is voldaan met het resultaat van de Europese Raad van 7 en 8 februari 2013. Daarvan heeft het kabinet verslag gedaan in brief 21501–20, nr. 753. Dit verslag meldt dat de afspraken ertoe leiden dat het budget voor onderzoek, onderwijs en innovatie in de periode 2014–2020 met ca 30 miljard euro toeneemt ten opzichte van de periode 2007–2013. De budgetten voor het cohesiebeleid en het landbouwbeleid dalen voor diezelfde periode met respectievelijk 30 en 48 miljard euro.

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.1 Moties waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
16.	2012–2013	Nationalisatie SNS Reaal. Motie Nijboer, Harbers over nadere onderbouwing van de resolutieheffing.	Kamerstukken II, 33 532, nr. 6	Uitgevoerd door de beantwoording bij brief van de Minister van Financiën van 17 april 2013, met meegezonden analyse van DNB, van vragen gesteld door de Kamer bij de behandeling van het wetsvoorstel tot wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IX) voor het jaar 2013 (Incidentele suppletoire begroting staatsinterventie). Zie Kamerstukken II 2012–13, 33 533, nr. 4 met de analyse DNB als bijlage. Tevens is nog eens nadere toelichting verschaft in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel voor een Tijdelijke wet resolutieheffing 2014 (Kamerstukken II 2012/13, 33 653, nr. 3). De Tweede Kamer heeft onlangs nadere vragen gesteld in het verslag Kamerstukken II 2012–13, 33 653, nr. 5); deze zullen worden beantwoord in de nog uit te brengen nota naar aanleiding van het verslag.
17.	2012–2013	Nationalisatie SNS Reaal. Motie Harbers, Nijboer over loonmatiging bij staatsgesteunde banken.	Kamerstukken II, 33 532, nr. 10	De Minister heeft een oproep tot loonmatiging gedaan bij de gesteunde financiële instellingen en de Tweede Kamer hierover per brief geïnformeerd. De Kamer zal over de voortgang van de CAO-afspraken worden geïnformeerd. Kamerstukken II, 2012–2013. Aanhangselnummer 2722. Afgerond.
18.	2012–2013	Raad voor Economische en Financiële Zaken. Motie Merkies, Nijboer, Schouten over EU-wetgeving die uitkering van dividenden en bonussen verbiedt.	Kamerstukken II, 21 501-07	Afgerond. In CRD IV is een verbod opgenomen voor variabele beloningen van bestuurders van financiële ondernemingen die overheidssteun ontvangen. Nederland gaat nationaal verder, beleidsbepalers (veelal RvB + directe management laag hieronder) vallen hier onder het bonusverbod.

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.1 Moties waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
19.	2012–2013	Oprichting Stichting Depositogarantiefonds. Motie Klaver over loonmatiging bij banken.	Kamerstukken II, 33 227, nr. 11	Afgerond. Minister heeft hier oproep in Tweede Kamer toe gedaan, en ook in overleg met de banken aan de orde gesteld. (Kamerstukken II 2012–13, 32 013, nr. 28).
20.	2012–2013	Europese Raad. Motie Pechtold, Servaes, Van Haersma Buma, Verheijen, Klaver over een bankenunie waar uiteindelijk alle Europese banken onderdeel van uitmaken.	Kamerstukken II, 21 501-20, nr. 715	Afgerond. In december 2012 heeft de Ecofin Raad een politiek akkoord bereikt over het *Single Supervisory Mechanism* (SSM) en in april 2013 hebben EC, Raad en EP een Triloogakkoord bereikt. Alle banken vallen onder het SSM, met een onderscheid tussen direct ECB-toezicht op grote banken en indirect toezicht op kleine banken, waarbij de ECB op eigen initiatief elke bank onder direct toezicht mag brengen indien zij dit noodzakelijk acht. Kamerstukken II, 2012–2013, 21 501–07 nr. 981.
21.	2012–2013	Europese Raad. Motie Merkies, Bommel, Thieme, Slob over het niet instemmen met afspraken die kunnen leiden tot een begrotingscapaciteit voor de eurozone; lidstaten moeten zelf in staat zijn economische schokken op te vangen.	Kamerstukken II, 21 501-20, nr. 719	Afgerond per brief over ex-ante coördinatie en het instrument voor convergentie en concurrentievermogen, Kamerstukken 21 501–20, nr. 780.
22.	2012–2013	Europese Raad. Schouw/Sap/Plasterk/Irrgang/Blanksma-van den Heuvel/Harbers verzoeken de regering om zich maximaal in te spannen om volwaardige publieke externe controle te realiseren, en transparantie en verantwoording over besteding van middelen ten aanzien van het ESM stevig te verankeren.	Kamerstukken 21 501-20 nr.618	Deze motie is uitgevoerd via precisering van de bevoegdheden van de Board of Auditors in de by-laws van het ESM. Deze motie dateert van voordat deze by-laws tot stand zijn gekomen en met de wensen t.a.v. volwaardige publieke externe controle is in de by-laws rekening gehouden.
23.	2011–2012	Motie Plasterk/Blanksma-van den Heuvel / Harbers/ Koolmees / Braakhuis – verzoekt de regering, in de onderhandelingen met de andere eurolanden over de «by-laws» van het ESM zich in te zetten voor ruime publicatiemogelijkheden en een onafhankelijk onderzoeksmandaat van de Board of Auditors van het ESM op het gebied van naleving van beleid, rechtmatig en doeltreffend gebruik van middelen en risicomanagement.	Kamerstukken 33 221, nr. 10	Afgerond, Nederland heeft zich conform deze motie ingezet tijdens de onderhandelingen over de by-laws. De by-laws zijn te vinden als bijlage van Kamerstuk 21 501–07, nr. 954. De Kamer is nader geïnformeerd in het debat over ratificatie van het ESM-Verdrag (kamerstuk 33 221).

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.1 Moties waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
24.	2012–2013	Motie Koolmees, Hijum over het tijdelijk verlagen van de kwartaalbedragen indien blijkt dat de cumulatie van maatregelen de kredietverlening negatief beïnvloedt.	Kamerstukken II, 33 227, nr. 10	Met het oog op de voorgenomen resolutieheffing naar aanleiding van de redding van SNS is besloten om de ex-ante DGS-bijdrage, die op 1 juli 2013 van kracht zou worden, met 2 jaar uit te stellen om banken niet onevenredig te belasten en mede met het oog op de kredietverlening. Daarmee geeft de motie op dit moment geen aanleiding tot verdere maatregelen en wordt zodoende gehoor gegeven aan de motie die vraagt om een tijdelijke verlaging. Afgerond.
25.	2012–2013	Raad voor Economische en Financiële Zaken. Nijboer en Van Hijum – Verzoekt de regering in Europees verband te vragen om een analyse van toekomstige groeikansen voor Cyprus.	Kamerstukken 21 501-07 nr. 1032	Afgerond. In het kader van het Europees Semester is de Commissie in haar Staff Working Document (http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/nd/swd2013_cyprus_en.pdf) ingegaan op waar voor Cyprus de mogelijkheden liggen voor het verbeteren van de economische groei.
26.	2012–2013	Motie Harbers/Plasterk over instemming met het deelakkoord begroting 2013.	Kamerstukken 33 400, nr. 6	Afgerond. Wordt aan tegemoet gekomen middels de integrale risicoanalyse in het FJR en de Miljoenennota.
27.	2012–2013	De Motie Postema c.s. over inzicht in de ontwikkeling van de risico's voor de overheidsfinanciën.	Kamerstukken 33 400, nr. F	Afgerond. Wordt aan tegemoet gekomen middels een integrale risicoanalyse in het FJR en de Miljoenennota.
28.	2012–2013	De Motie Van Hijum c.s. over inzicht in de toedeling van financiële taakstellingen.	Kamerstukken 33 605, nr. 8	Afgerond. Voorschrift is opgenomen in de Rijksbegrotingsvoorschriften 2013. Departementen waarbij dit speelt vullen één en ander in begroting 2014 in.
29.	2012–2013	Het kabinet zal in de Miljoenennota een passage over garanties aan DNB opnemen.	In Miljoenennota 2014 (hoofdstuk 4)	Wordt op Prinsjesdag 2014 aan de Tweede Kamer aangeboden.
30.	2012–2013	Het kabinet zal voor het debat over het rapport CRR handvaten maken hoe het toetsingskader risicoregelingen beter kan.	Meegenomen in CRR en/of kabinetsreactie hierop	Wordt op Prinsjesdag 2014 aan de Tweede Kamer aangeboden.
31.	2012–2013	Motie Merkies/Van Hijum over een nationale verklaring is voorwaarde voor noodsteun.	Kamerstukken 33 605, nr. 6	Afgerond. De Kamer is schriftelijk geïnformeerd over het standpunt van de regering. Er wordt op diverse manieren gezorgd voor een zo adequaat mogelijke verantwoording van noodsteun via het ESM en het EFSF.

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.1 Moties waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
32.	2012–2013	Motie Van Hijum over verantwoording van de besteding van middelen uit Europese fondsen.	Kamerstukken 33 605, nr. 7	Afgerond. De in de motie bedoelde onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader (MFK) van de EU zijn inmiddels afgerond (daarmee vervalt verdere uitvoering van de motie).
33.	2012–2013	Belastingdienst. Motie Odijk, Pechtold over aanpassing van het Handboek voor Bewindspersonen.	Kamerstukken II, 31 066, nr. 153	Afgerond. De betreffende passage in het Handboek is aangepast.
34.	2012–2013	Kabinetsformatie 2012 – zorgpremie. Motie Zijlstra, Samsom over het vrijmaken van 250 miljoen euro uit de begroting voor infrastructuur ten behoeve van de sociale agenda.	Kamerstukken II, 33 410, nr. 32	De regering heeft afgezien van de invoering van de inkomensafhankelijke zorgpremie (IAP). Het verhogen van de algemene heffingskorting en arbeidskorting van lage en middeninkomens wordt verwerkt in het Belastingplan 2014. Het afbouwen van de hypotheekrenteaftrek is verwerkt in een wetsvoorstel dat samen met het Belastingplan 2014 zal worden ingediend. Het verzoek om 250 miljoen euro vrij te maken uit de begroting voor infrastructuur ten behoeve van de sociale agenda is verwerkt in de begroting voor 2014.
35.	2012–2013	Raad voor Economische en Financiële Zaken. Motie Hijum, Klaver, Dijkgraaf, Merkies, Krol, Koolmees, Harbers, Nijboer over een effectieve aanpak van belastingontduiking als één van de harde voorwaarden te hanteren bij het beoordelen van de inspanningen van Griekenland en de besluitvorming over mogelijk aanvullende maatregelen.	Kamerstukken II, 21 501-07, nr. 965	Aan deze motie is voldaan middels de milestones van januari 2013 en de prior actions van juli 2013 die zijn opgesteld in het kader van het tweede aanpassingsprogramma van Griekenland.

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.2 Moties waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
1.	2010–2011	Motie Huizing, verzoekt de Kamer te informeren indien de naleving van de beloningsbepalingen uit de Code Banken onvoldoende is en de toezichthouders niet hebben ingegrepen.	Kamerstukken II 2010–2011, 31 980, nr. 22	De Monitoring Commissie heeft eind 2012 gerapporteerd (Kamerstukken II 2011/12, 32 013, nr. 18.). Hieruit bleek dat er flinke stappen waren gezet, maar dat men er nog niet was. Eind 2013 zal de Commissie wederom rapporteren.

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.2 Moties waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
2.	2010–2011	Motie Van Vliet, vraagt het kabinet geen onomkeerbare stappen; in de privatisering van ABN AMRO te zetten zonder de Kamer in te lichten.	Kamerstukken II 2010–2011, 28 165, nr. 125	Zie de brief *«Toekomstplannen financiële instellingen ABN AMRO, ASR en SNS REAAL»* van 23 augustus jl..
3.	2010–2011	Motie Groot/Bashir, vraagt het kabinet behalve een beursgang ook andere opties te onderzoeken voor een toekomstige eigendomsstructuur, waaronder een meerderheidsbelang of een controlerend minderheidsbelang, dan wel beschermingsconstructies tegen vijandige overnames.	Kamerstukken II 2010–2011, 28 165, nr. 127	Zie de brief *«Toekomstplannen financiële instellingen ABN AMRO, ASR en SNS REAAL»* van 23 augustus jl..
4.	2010–2011	Motie Blanksma-Van den Heuvel, vraagt het kabinet na te denken over de corporate governance van ABN AMRO ná de exit.	Kamerstukken II 2010–2011, 28 165, nr. 128	Zie de brief *«Toekomstplannen financiële instellingen ABN AMRO, ASR en SNS REAAL»* van 23 augustus jl..
5.	2010–2011	Motie nr. 28. Zorgen dat nummerportabiliteit zo snel mogelijk wordt ingevoerd en de Kamer voor het zomerreces informeren over de stappen die hiertoe worden genomen.	N.a.v. Kamerstukken II, 31 980, nr. 46	Middels de brief van 7 maart 2012 is de Tweede Kamer op de hoogte gesteld van de kabinetsreactie t.a.v. het groenboek van de EC getiteld «Naar een geïntegreerde Europese markt voor kaart-, internet- en mobiele betalingen» (Tweede Kamer, vergaderjaar 2011–2012, 22 112, nr. 1375). Hierin heeft Nederland nogmaals een oproep gedaan aan de Europese Commissie om te bekijken welke mogelijkheden op termijn bestaan voor de invoering van nummerportabiliteit. Nederland heeft in ambtelijke Europese overleggen meerdere keren gepleit voor een onderzoek naar Europese nummerportabiliteit. Inmiddels heeft Nederland het punt van nummerportabiliteit herhaaldelijk onder de aandacht gebracht in Europa. Zo is het o.a. bij de Payments Comittee, het Europese gremium van betalingsverkeer, aan de orde gesteld. Nederland zal hier actief op blijven sturen op Europees niveau en waar dat past, telkens blijven inbrengen.

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.2 Moties waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
6.	2011–2012	Motie Harbers/Plasterk Blanksma-van den Heuvel/Koolmees/Braakhuis- verzoekt de regering, bij voorgenomen verhoging of wijziging van het maatschappelijk kapitaal van het ESM deze verhoging of wijziging vooraf door instemming aan de Tweede Kamer voor te leggen middels een wijzigingsverdrag en eventueel vereiste suppletoire begroting; verzoekt de regering tevens bij een opvraging van het Nederlandse niet-gestorte kapitaal door enig orgaan binnen de ESM deze opvraging voor te leggen aan de Tweede Kamer.	Tweede Kamer, vergaderjaar 2011–2012, 33 221, nr. 11	Dit is tot nu toe niet aan de orde geweest.
7.	2011–2012	Motie Van Vliet over een wettelijke regeling vergelijkbaar met Volcker Rule.	Kamerstukken II, 2011–2012, 31 980, nr. 64	De Commissie Structuur Nederlandse banken is gevraagd onderzoek te doen naar de wijze waarop een Volcker rule (in essentie een verbod op handel voor eigen rekening door banken) in Nederland kan worden ingevoerd. In haar eindrapport heeft de commissie aanbevolen dat banken zich erop vastleggen om zich van handel voor eigen rekening te onthouden. Voor een brede Kabinetsvisie op de Nederlandse financiële sector, waarbij wordt ingegaan op de aanbevelingen van de Commissie Structuur Nederlandse banken, zie de brief *«Kabinetsvisie Nederlandse bankensector»* van 23 augustus jl.. De Volcker rule is verder een aspect van de Europese discussie over structuurhervormingen waarover dit najaar een voorstel van de EC wordt verwacht.
8.	2011–2012	Motie Huizing over de nutsfuncties van banken.	Kamerstukken II, 2011–2012, 31 980, nr. 65	De Nederlandsche Bank is in samenwerking met de betrokken banken doende om resolutieplannen op te stellen voor de Nederlandse systeembanken. Daarbij zal ook worden bezien in hoeverre wijziging van de structuur van banken nodig is om afwikkelbaarheid te waarborgen. In de Ecofin Raad is inmiddels overeenstemming bereikt over een richtlijnvoorstel voor een raamwerk voor herstel- en resolutieplannen op EU-niveau.

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.2 Moties waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
9.	2011–2012	Motie Blanksma-van den Heuvel c.s. over niet investeren in risicovolle beleggingscategorieën.	Kamerstukken II, 2011–2012, 31 980, nr. 67	De Commissie Structuur Nederlandse banken heeft in haar eindrapport aanbevelingen gedaan over hoe kan worden tegengegaan dat banken excessieve risico's nemen en speculatieve activiteiten uitvoeren. Daarbij worden ook voorstellen gedaan om investeringen in het hegdefondsen en private equity aan banden te leggen. Voor een brede Kabinetsvisie op de Nederlandse financiële sector, waarbij wordt ingegaan op de aanbevelingen van de Commissie Structuur Nederlandse banken, zie de brief *«Kabinetsvisie Nederlandse bankensector»* van 23 augustus jl.. Het vraagstuk of restricties aan risicovolle activiteiten nodig zijn is verder een aspect van de Europese discussie over structuurhervormingen waarover dit najaar een voorstel van de EC wordt verwacht.
10.	2011–2012	Motie Pechtold over voorafgaand aan belangrijke bijeenkomsten over de aanpak van de eurocrisis helder en eenduidig te communiceren over de inzet van het kabinet in Europees verband.	Debat over de Europese Top 21 501-20, nr. 645	Deze motie wordt uitgevoerd middels de Geannoteerde Agenda's t.b.v. de Eurogroep en Ecofin Raden en de Geannoteerde Agenda's t.b.v. de Europese Raden.
11.	2012–2013	Staatsdeelnemingen: beloningsbeleid NS. Motie Merkies over uitvoering van de Motie Irrgang (28 165, nr. 122) inzake beloningsbeleid NS; het indelen in de categorie publiek-markt met de verhoudingen 75–25.	Kamerstukken II, 28 165, nr. 157	Nieuw beoordelingskader voor het beloningsbeleid van staatsdeelnemingen wordt verwerkt in de nota deelnemingenbeleid. Deze nota wordt na de zomer 2013 aan de Kamer gestuurd.
12.	2012–2013	Staatsdeelnemingen: beloningsbeleid NS. Motie Merkies, Bashir over geen bonus aan top NS vanwege opgelegde boete.	Kamerstukken II, 28 165, nr. 153	Nieuw beoordelingskader voor het beloningsbeleid van staatsdeelnemingen wordt verwerkt in de nota deelnemingenbeleid. Deze nota wordt na de zomer 2013 aan de Kamer gestuurd.
13.	2012–2013	Staatsdeelnemingen: kwantificeren risico's investeringen buitenland. Motie Koolmees over (regulerings- en politieke-) risico's investeren in het buitenland (Tennet en andere staatsdeelnemingen) in kaart brengen en kwantificeren.	Kamerstukken II, 28 165, nr. 154	Dit zal worden meegenomen in het Jaarverslag staatsdeelnemingen 2012.

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.2 Moties waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
14.	2012–2013	Decentrale overheden (debat «Overheden over bezuinigingen»). Motie Schouten over onderzoek naar de financiële risico's en uitvoeringsrisico's van de decentralisaties.	Kamerstukken II, 33 400 B, nr. 13	Planning is dat de rapportage van het CPB vergezeld met een inhoudelijke reactie in september 2013 wordt aangeboden aan de Tweede Kamer.
15.	2012–2013	Parlementaire Enquête Financieel Stelsel. Motie Merkies over onderzoeken of van vertrouwelijke briefings voortaan verslag kan worden gelegd.	Kamerstukken II, 31 980, nr. 79	Financiën is hierover in contact getreden met de griffier van de vaste Kamercommissie.
16.	2012–2013	Nationalisatie SNS Reaal. Motie Hijum, Nijboer over een onderzoek naar de governancestructuur van banken.	Kamerstukken II, 33 532, nr. 17	Zie de brief *«Toekomstplannen financiële instellingen ABN AMRO, ASR en SNS REAAL»* van 23 augustus jl..
17.	2012–2013	Nationalisatie SNS Reaal. Motie Koolmees/Harbers verzoekt de regering de Kamer voor de zomer van 2013 voorstellen aan de Kamer te doen om de concurrentie in de bankensector te vergroten; de Kamer te informeren over de toekomstplannen voor ABN AMRO en SNS bank.	Kamerstukken II, 33 532, nr. 14	Zie de brief *«Toekomstplannen financiële instellingen ABN AMRO, ASR en SNS REAAL»* van 23 augustus jl..
18.	2012–2013	Raad voor Economische en Financiele Zaken Motie Nijboer, Merkies over incorporatie van signaalwaardes in het kernkapitaal van banken.	Kamerstukken II, 21 501-07, nr. 1003	Dergelijke signaalwaarden kunnen een rol spelen bij early intervention en eventueel resolutie, en worden derhalve besproken in de context van de RRD en het SRM.
19.	2012–2013	Oprichting Stichting Depositogarantiefonds. Motie Graus over een risicolabel voor banken.	Kamerstukken II, 33 227, nr. 9	DNB verkent momenteel de mogelijkheden om geselecteerde gegevens over banken op de website te publiceren (hetzelfde merk ik op in de Wetgevingsbrief, Kamerstuknummer 32 545, nr. 14, vergaderjaar 2012–2013,op het terrein van de financiële markten die ik op 8 juli 2013 naar de TK heb gezonden). Mocht dit mogelijk zijn, dan zal dit consumenten, professionele marktpartijen, analisten en academici beter in staat stellen om banken te vergelijken.
20.	2012–2013	Europese Raad. Motie Klaver over het terugkeren van het «common deposit guarantee mechanism».	Kamerstukken II, 21 501-20, nr. 723	Vooralsnog maakt risicodeling via een Europees depositogarantiestelsel (DGS) geen onderdeel uit van de plannen voor een bankenunie. Nederland ziet een Europees DGS als sluitstuk van een bankenunie. Zie kamerstukken II 21 501-07, nr. 981.

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.2 Moties waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
21.	2012–2013	Europese Raad. Motie Verheijen, Servaes over het oprichten van een effectief bankentoezicht en toetsing hiervan, gekoppeld aan een review van banken en het afronden van een single rule book in samenhang met het ontwerpen van een resolutiemechanisme en pas daarna het opzetten van een gezamenlijk depositogarantiestelsel.	Kamerstukken II, 21 501-20, nr. 725	De regering zet conform de motie in op een zorgvuldige stap-voor-stap benadering. Voorafgaand aan de feitelijke start van het Europees toezicht zullen banken worden onderworpen aan de genoemde review («balance sheet assessment»). Met de nieuwe kapitaaleisenrichtlijn en -verordening (CRD IV / CRR) en het Raadsakkoord uit juni 2013 over regels voor resolutie van banken (BRRD) is voortgang geboekt met het single rulebook. De regering zet tevens in op additionele harmonisatie van regels voor banken in het kader van een bankenunie. Een gezamenlijk deposito-garantiestelsel maakt vooralsnog geen onderdeel uit van de Europese plannen. De regering ziet dit als een sluitstuk van een bankenunie. De Kamer zal na het zomerreces worden geïnformeerd over het kabinetsstandpunt ten aanzien van het voorstel van de EC voor een Europees resolutiemechanisme (*Single Resolution Mechanism*, SRM), dat op 10 juli jl. is gepresenteerd.
22.	2012–2013	Europese Raad. Motie Slob, Van Haersma Buma over het opstellen van exit-condities.	Kamerstukken II, 21 501-20, nr. 721	De motie wordt beschouwd als ondersteuning van beleid en komt aan de orde ten tijde van een verdragswijziging.
23.	2012–2013	Motie Van Hijum/Nijboer verzoekt de regering te onderzoeken hoe de goverancestructuur van banken na een exit van de Staat het beste kan worden ingericht, en de Kamer hierover te informeren.	Kamerstukken II, 2013–2013, 33 532, nr.17	Zie de brief *«Toekomstplannen financiële instellingen ABN AMRO, ASR en SNS REAAL»* van 23 augustus jl..
24.	2012–2013	Motie Omtzigt-Klaver verzoekt een overzicht van de vennootschapsstructuren van staatsdeelnemingen (zijnde meer dan 50% in handen van de overheid) aan de Kamer te doen toekomen, samen met een schatting van hoeveel belasting Nederland misloopt door deze constructies.	Kamerstukken II, 2012–2013, 25 087 nr. 54	In behandeling. De Kamer zal kort na het zomerreces per brief worden geïnformeerd .

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.2 Moties waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
25.	2012–2013	Europese Raad. Haersma Buma/Bisschop – verzoekt de regering om niet akkoord te gaan met directe herkapitalisatie van banken uit het ESM indien niet aan de strikte Nederlandse voorwaarden wordt voldaan.	Kamerstukken 21 501-20, nr. 803	De regering voert deze motie uit in lijn met de eerder toegezegde condities en randvoorwaarden, zoals onder andere terug te zien in het akkoord dat de Eurogroep op 20 juni 2013 bereikte: Kamerstuk 21 501-07, nr. 1067, blg-237849. De definitieve documentatie ter introductie van het instrument zal ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Eerste en Tweede Kamer.
26.	2012–2013	Europese Raad. Verheijen over de extra claim op Nederland en andere landen vanwege de tweede aanvullende begroting.	Kamerstukken 21 501-20, nr. 790	Bij de onderhandelingen over het MFK 2014–2020 met het Europees Parlement (EP) is ook de aanvullende begroting 2013 aan de orde geweest. Dit heeft echter niet tot een gewijzigde aanvullende begroting geleid. Het EP neemt een aan Nederland tegengestelde positie in. De positie van de Raad was reeds bekend. Nederland heeft bij de formele stemming over een aanvullende begroting van € 7,3 mld tegengestemd. In het najaar wordt een nieuw voorstel van de Commissie verwacht over de resterende € 3,9 mld (verschil oorspronkelijk voorstel Commissie van € 11,2 mld en door Raad geaccordeerde € 7,3 mld). De Minister heeft tijdens het voorjaarsnota debat aangegeven dat het heel moeilijk zal zijn ook deze aanvullende begroting tegen te houden en dat we er daarom in de afdrachtenraming alvast rekening mee houden. Hervorming van de begrotingssystematiek is een onderwerp dat bij de mid-term review van het MFK in 2016 aan de orde kan worden gebracht.

Door de Staten-Generaal aanvaarde moties				
Onderdeel A.2 Moties waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken/Planning
27.	2012–2013	Motie van de leden Thieme en Verhoeven, verzoekt de regering om 1) human rights due diligence expliciet op te nemen in de aanvraagprocedure van exportkredietverzekeringen en tijdens de uitvoering van goedgekeurde projecten, 2) ervoor te zorgen dat Atradius voorwaarden verbindt aan projecten met potentieel negatieve effecten voor duurzaamheid, mensenrechten en dierenwelzijn, toeziet op naleving van deze voorwaarden en hier openbaar over rapporteert. Gewijzigde motie: verzoekt de regering om 1) de uitvoering van human rights due diligence expliciet op te nemen in de aanvraagprocedure van exportkredietverzekeringen, 2) verzoekt de regering tevens om ervoor te zorgen dat Atradius alleen transacties verzekert die per saldo geen onaanvaardbare negatieve effecten hebben op duurzaamheid, mensenrechten en dierenwelzijn, en voor zover daarin is voorzien in de common approaches projecten monitort.	Kamerstukken, vaststelling begroting Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) en begroting Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2013, 2012–2013, 33 400, nr.119	De Kamer is 02-04-2013 door Minister Ploumen geïnformeerd in Kamerbrief 26 485, nr. 162. De gewijzigde motie is op 02-04-2013 door Ouwehand namens Thieme aangehouden.
28.	2012–2013	Raad voor Economische en Financiële Zaken. Nijboer/Klaver – roept de regering op de Trojka te verzoeken bij de terugkerende evaluatie van het leningenprogramma voor Cyprus te rapporteren over de sociaaleconomische situatie.	Kamerstukken 21 501-07, nr. 1039	Bij de terugkerende evaluatie van het steunprogramma van Cyprus zal de stand van zaken wat betreft de maatregelen op sociaaleconomisch vlak worden geëvalueerd. De uitkomst hiervan wordt betrokken bij de eerstvolgende evaluatie.
29.	2012–2013	Motie Koolmees/Van Hijum over het hoofdbesluitvormingsmoment voor de begroting.	Kamerstukken 33 640, nr. 4	In behandeling. Wordt betrokken bij het hoofdbesluitvormingsmoment in het voorjaar.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
1.	2006–2007	De Minister zegt toe bij de aanpassing van de Wet Melding Zeggenschap aandacht te besteden aan de samenloop tussen grens melding zeggenschap en deelnemingsvrijstelling en gevolgen voor kleine beleggers.	AO Commissie Frijns 5 juli 2007, Kamerstukken II, 2006–2007, 31 083, nr. 2	Afgerond. De Wet Frijns is per 1 juli 2013 in werking getreden.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
2.	2009–2010	Toezegging om de vraag van het lid Vendrik of voormalige dochters van de DSB bank gebruik maken van koopsompolissen uit te zoeken.	AO van 10 maart 2010	In het rapport van de commissie Scheltema is hierover opgemerkt dat DSB medio 2009 is opgehouden met het gebruik van koopsompolissen, maar dat andere binnen het concern langer met koopsompolissen gewerkt hebben. De toezegging is hiermee afgedaan.
3.	2010–2011	Toezegging om de uitvoering van de Code Banken scherp in de gaten te houden en maatregelen te nemen indien de resultaten niet bevallen.	Handelingen I 2010–2011, nr. 10	Op 11 december 2012 heeft de Commissie haar tweede volledige rapportage aangeboden aan de Minister van Financiën en de voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Banken. De Commissie concludeerde dat er veel vooruitgang is geboekt bij het implementeren van de Code Banken, maar dat uit onderzoek blijkt dat dit bij het publiek onvoldoende zichtbaar is geworden. Het inzetten op herstel van vertrouwen is drie jaar na invoering van de Code dan ook nog een actuele uitdaging. Op 22 maart 2013 heeft de Monitoring Commissie Code Banken mede in dat licht aanbevelingen over de toekomst van de Code Banken aangeboden aan de Minister van Financiën en de voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Banken. De Commissie beveelt aan de code op een aantal terreinen aan te passen en onafhankelijke monitoring van de naleving van de code te continueren. De Nederlandse Vereniging van Banken heeft aangegeven dat op te pakken. Daarmee is aan deze toezegging voldaan.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
4.	2010–2011	Aanpassing van de Wwft in navolging van de FATF evaluatie. Ten aanzien van de geconstateerde tekortkomingen wordt reeds gewerkt aan een wetswijziging. Het streven is om eind van dit jaar de betreffende wetswijziging aan uw Kamer te doen toekomen.	Brief aan de Tweede Kamer van 4 maart 2011	De Wwft is aangepast, per 1/1/13. Die wetswijziging adresseert de tekortkomingen die FATF had geconstateerd. De wijzigingswet is: «Wet van 20 december 2012 tot wijziging van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme en de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme BES in verband met de implementatie van aanbevelingen van de Financial Action Task Force», Staatsblad 2012, 686.
5.	2010–2011	Het meer duidelijkheid verschaffen over garanties EFSF-lening aan Ierland (incl. cashbuffer en rente).		Dit is opgenomen in de miljoenennota 2013.
6.	2010–2011	De Minister zal de Tweede Kamer informeren over besluit van de Europese Commissie inzake vermeende staatssteun aan ABN AMRO.	Kamerstukken 2010–2011, 28 165, nr. 130	Het besluit is gepubliceerd (JOCE L/133/2011). Dit zal worden meegenomen in de periodieke rapportage over ABN AMRO.
7.	2011–2012	Minister laat de Kamer weten wat de mogelijkheden zijn voor een tweede pilot pensioenfondsen en internationale institutionele beleggers voor DBFM(O).	AO van 15 september 2011	Afgerond.
8.	2011–2012	Minister stuurt een tussentijdse rapportage DBFM(O) naar de Kamer	AO van 15 september 2011	Afgerond.
9.	2011–2012	Toezegging om de Kamer te informeren over de ontwikkelingen rondom de «put up or shut up» regeling.	Wetgevingsoverleg van 24 oktober 2011	Afgerond. Bij brief van 23 maart 2012 (Kamerstukken II 2011/12, 31 083, nr. 44) is de Tweede Kamer geïnformeerd over de introductie van de «put up or shut up»-regeling in het Besluit openbare biedingen Wft. De «put up or shut up»-regeling is per 1 juli 2012 in werking getreden.
10.	2011–2012	Toezegging om de Kamer in het najaar een geactualiseerde versie van het toezichtsarrangement te sturen.	Plenair wetgevingsdebat van 6 februari 2012	Afgerond. De geactualiseerde versie van het toezichtarrangement is op 18 december 2012 naar de Tweede Kamer gestuurd. Zie Kamerstukken 32 648, nr. 4.
11.	2011–2012	Toezegging om te onderzoeken of een generieke zorgplicht mogelijk is.	Plenair debat van 28 februari 2012	Op 14 mei 2013 is het wetsvoorstel Wijzigingswet financiële markten 2014 ingediend bij de Tweede Kamer (Kamerstukken II 2012/13, 33 632, nr. 1). De introductie van een generieke zorgplicht in de Wft maakt onderdeel uit van dit wetsvoorstel. Daarmee is de uitvoering van deze toezegging afgerond.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
12.	2011–2012	Toezegging om in het najaar met een uiteenzetting over bail-in debt te komen.	AO Ecofin van 22 maart 2012	Bij de beantwoording van schriftelijke vragen over bail-in van het lid Van Hijum van 30 januari 2013, zijn de mogelijkheid omtrent bail-in debt besproken. Zie Aanhangsel Handelingen II 2012–13, nr. 1596.
13.	2011–2012	Toezegging tot het nemen van voorbereidende stappen voor de mogelijke instelling van een commissie om de visie op de financiële sector verder uit te werken.	AO van 28 maart 2012	De commissie heeft inmiddels haar eindrapport aangeboden.
14.	2011–2012	Toezegging om de Vrijstellingsregeling Wft en de Wft aan te passen i.v.m. een omissie t.a.v. werkgevers met een hoofdkantoor in de EER en zetel buiten de EER.	Memorie van Antwoord, Kamerstukken 33 023 nr. B, 19 april 2012	Afgerond. De Vrijstellingsregeling Wft is aangepast middels een wijzigingsregeling van 13 juni 2012 (zie Staatscourant 2012, 12 286) waarmee nieuw artikel 55a is ingevoegd. De aanpassing van artikel 5:3 van de Wft is afgerond in de Wijzigingswet financiële markten 2013 (onderdeel Xa).
15.	2011–2012	Toezegging om de dividendvooruitzichten bij de Voorjaarsnota verwerken.	AO over deelnemingen, 10 april 2012	Afgerond. Aan deze toezegging is voldaan in het Financieel Jaarverslag Rijk 2011 en de Voorjaarsnota 2012. Hierin is een nadere toelichting gegeven op de verwerking van het dividend DNB. Zie Kamerstukken 33 280, nr. 1.
16.	2011–2012	Toezegging om de Tweede Kamer in een vroeg stadium in te lichten over de stand van zaken omtrent het voorstel met betrekking tot een Europees raamwerk voor crisismanagement in de financiële sector.	Schriftelijk overleg 3 mei 2012	De Tweede Kamer is bij brief van 19 juli 2012 met een BNC-fiche (Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen) geïnformeerd over het voorstel, vergezeld van een eerste oordeel van het kabinet (Kamerstukken II 2011–12, 22 112, nr. 1446). De Tweede Kamer is laatstelijk bij brief van 2 juli 2013 (nog geen Kamerstuknummer beschikbaar) op de hoogte gebracht van het op 26 juni jl. bereikte Raadsakkoord over de richtlijn.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
17.	2011–2012 (EK)	De Staatssecretaris van Financiën zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen/opmerkingen van de leden De Grave en Ester, toe om – in het kader van de monitoring van de effecten van de bankenbelasting op de kredietverlening – waar mogelijk een uitsplitsing te maken tussen het geaggregeerde niveau van kredietverlening en de kredietverlening aan het mkb. De Staatssecretaris zal daarbij, samen met zijn collega van EL&I, ingaan op de preciezere cijfers voor het mkb en aangeven wat daaraan wordt gedaan door het kabinet en wat er mogelijk verder nog aan zou kunnen worden gedaan.	Handelingen I 2011 – 2012, nr. 36	Voldaan. Op 11 juni 2013 is de rapportage kredietverlening van DNB aan de EK aangeboden (32 121, L.).
18.	2011–2012 (EK)	De Staatssecretaris van Financiën zegt de Eerste Kamer naar aanleiding van vragen/opmerkingen van de leden Essers, De Grave, Sent, Reuter, Backer en Ester, toe tijdig, accuraat en passend te zullen reageren wanneer de groei van de kredietverlening twee kwartalen negatief is. Ook een forse krimp van de bancaire kredietverlening vormt een reden voor de Staatssecretaris tot heroverweging. Per kwartaal zal worden gekeken wat de invloed is op de kredietverlening. DNB zal de resultaten monitoren. De resultaten zullen worden gedeeld met de Staten-Generaal. Na drie jaar vindt een complete evaluatie van de bankenbelasting plaats. Afhankelijk van de situatie kan de Staatssecretaris, naast het mitigeren c.q. op nu stellen van het tarief van de bankenbelasting, eveneens besluiten tot het verder uitstellen van de invoering van de ex ante financiering van het depositogarantiestelsel.	Handelingen I 2011 – 2–12, nr. 36	Voldaan. Op 11 juni 2013 is de rapportage kredietverlening van DNB aan de EK aangeboden (32 121, L) De rapportage kredietverlening gaf geen aanleiding tot heroverweging van de bankbelasting.
19.	2012–2013	De Tweede Kamer heeft verzocht om een brief waarin wordt ingegaan op de voorwaarden die verbonden zijn aan het leningenprogramma voor Griekenland, wat het eventuele uitstel van 2 jaar zou kosten en wat de gevolgen zijn als Griekenland uit de euro stapt.	24 oktober 2012 met kenmerk: 2012Z17964	Afgerond per brief met kenmerk 21 501-07 nr. 972.
20.	2012–2013	De vraag om de Tweede Kamer duidelijkheid te verschaffen of het kabinet instemt met een derde of uitgebreider steunpakket aan Griekenland.	Ingediend op 25 oktober 2012 met kenmerk 2012D39610	Afgerond per brief met kenmerk 21 501–07, nr. 955.
21.	2012–2013	Verzoek om een verslag van de teleconferentie van de Eurogroep van 31 oktober 2012.	Verzoek uit het ordedebat van 31 oktober 2012	Afgerond per brief, Kamerstukken 21 501-07, nr. 955.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
22.	2012–2013	In de context van de onderhandelingen over de EU-begroting heeft de heer Van Hijum de Minister van Financiën gevraagd om toe te zeggen dat hij het verhuiscircus van de Europese instituties aan de orde zal stellen. De Minister heeft toegezegd dit punt noemen, in die zin dat hij erop zal wijzen dat er nog wat zeer voor de hand liggende besparingsopties zijn, die bovendien bij het brede publiek in Europa zeer zullen worden gewaardeerd.	AO 15 november 2012 – Kamerstukken 21 501-07, nr. 959	Dit is niet langer relevant, aangezien de onderhandelingen zijn afgerond.
23.	2012–2013	In het kader van het tweede Griekse leningenprogramma heeft de Minister toegezegd aan het lid Klaver dat de Kamer ervan uit mag gaan dat er geen besluiten worden genomen en dat Nederland op geen enkel punt akkoord zal gaan voordat de Minister bij de Kamer is teruggekomen met de voorgenomen uitkomst.	AO van19 november 2012 – Kamerstukken 21 501-07, nr. 973	Deze toezegging is uitgevoerd met de brief van 28 november, Kamerstukken 21 501-07, nr. 972.
24.	2012–2013 (EK)	De Staatssecretaris van Financiën zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag/opmerking van het De Grave (VVD), toe dat het Ministerie van Financiën zich zal verstaan met het Ministerie va VWS om te bezien of de ontwikkeling van de zorguitgaven, gesplitst in de genoemde categorieën, nog duidelijker in beeld kan worden gebracht. Over de groeiontwikkeling inclusief het regeerakkoord na 2013 zal de Minister van Financiën de Eerste Kamer middels de Startnota informeren. De Staatssecretaris zal kijken wat mogelijk is als het gaat om aansluittabellen.	Handelingen I 2012 – 2013, 33 400, nr. 8	In het Financieel Beeld Zorg (FBZ, onderdeel van de begroting van VWS) dat momenteel wordt opgesteld is een tabel opgenomen waarin de horizontale ontwikkeling van uitgaven en ontvangsten binnen het Budgettair Kader Zorg (BKZ) wordt weergegeven. Daarbij is aangegeven of uitgaven en ontvangsten betrekking hebben op AWBZ, ZVW of begrotingsgefinancierd zijn. In dezelfde paragraaf zijn ook groeipercentages van BKZ-uitgaven en -ontvangsten per sector weergegeven. Hiermee zal invulling worden gegeven aan deze toezegging.
25.	2012–2013	In de regeling van werkzaamheden d.d. 29 november 2012 heeft lid Van Hijum vragen gesteld over de schuldterugkoop die onderdeel uitmaakt van het pakket maatregelen ten behoeve van de voortgang van het leningenprogramma Griekenland waarover de Eurogroep op 26 november jl. een voorlopig akkoord bereikte (zie Kamerbrief verslag Eurogroep 26 november, d.d. 28 november, met kenmerk BFB2012–18009M). De Tweede Kamer verzoekt om opheldering over de vraag wanneer welke stappen worden gezet omtrent de schuldterugkoop en wanneer de Tweede Kamer om definitieve goedkeuring wordt gevraagd.	Regeling van werkzaamheden d.d. 29 november 2012	Afgerond per brief met kenmerk 21 501-07, nr. 977.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
26.	2012–2013	De Minister heeft in de Kamer toegezegd om stap voor stap te rapporteren over de opbrengsten en resultaten van de debt buyback en over de gevolgen die eraan worden verbonden.	AO van 4 december 2012 – Kamerstukken 21 501-07, nr. 982.	Afgerond per brief met kenmerk BFB 2012 18337M. De Tweede Kamer is in het verslag van de Ecofin Raad en Eurogroep van 12 en 13 december 2012 te Brussel hierover geïnformeerd.
27.	2012–2013	Toezegging aan de heer Merkies over de onderhandelingen tussen Griekenland en Zwitserland. In januari worden er resultaten verwacht. Ik stel voor dat ik hierop in januari terugkom en de Kamer meedeel wat de voortgang is. In die brief zal ik ook ingaan op de andere trajecten die wij bewandelen om met de Zwitsers tot een grote mate van openheid te komen.	AO 4 december 2012 – Kamerstukken 21 501-07, nr. 982	De Tweede Kamer is hierover geïnformeerd in de Geannoteerde Agenda t.b.v. de Eurogroep en Ecofin Raad van 21 en 22 januari 2013 te Brussel met kenmerk 21 501-07,nr. 984.
28.	2012–2013	Toezegging van de Minister aan de heer Klaver over belastingontwijking in Griekenland. Klaver wijst erop dat vier van de tien Griekse multinationals met een omzet boven de 2 miljard hun geld in Nederland hebben gestald en dat er 120 luxueuze jachten onder Nederlandse vlag varen. De Minister zegt toe om hier schriftelijk op terug te komen. Daarbij is toegezegd dat als wij (NL) beschikken over informatie die voor de Griekse belastingdienst relevant is en wij mogen die binnen de wetgeving delen, dan zullen we dat zeker doen.	AO 4 december 2012 – Kamerstukken 21 501-07, nr. 982	Afgerond per brief, Kamerstukken 21 501-07, nr. 979.
29.	2012–2013	Het kabinet zal de Kamer informeren als met sociale partners afspraken worden gemaakt die leiden tot wijziging van de in het regeerakkoord gemaakte afspraken.	APB EK van 4 december 2012	Afgerond. Aan deze toezegging is voldaan middels de Kamerbrief Resultaten Sociaal Overleg van 11 april jl. Er is ook nog een Kamerdebat over geweest.
30.	2011–2012	De Minister zal de Tweede Kamer informeren over de mogelijkheden voor een gedeeltelijke privatisering van de NS.	Kamerstukken 2011–2012, 28 165, nr. 133.	Afgerond. Kamerstukken II, 2011–2012, 29 984, nr. 374.
31.	2011–2012	De Minister zal een inventarisatie maken van variabele beloningen «onder in het gebouw» van staatsdeelnemingen en daarbij ook aandacht besteden aan maatschappelijke eisen.	Kamerstukken 2011–2012, 28 165, nr. 133	Dit is meegenomen in het Jaarverslag staatsdeelnemingen 2011. Afgerond.
32.	2011–2012	De Minister zal de rvc van NS verzoeken met een nieuw voorstel te komen voor het beloningsbeleid van de NS en daarbij ook zogeheten knock-out criteria mee te nemen.	Kamerstukken 2011–2012, 28 165, nr. 133	Afgerond. Kamerstukken II, 2012–2013, 29 984 nr. 375.
33.	2011–2012	De Minister zal in het jaarverslag explicieter ingaan op de vraag welke deelnemingen geprivatiseerd kunnen worden en nader ingaan op de publieke belangen die zijn gemoeid met de deelnemingen.	Kamerstukken 2011–2012, 28 165, nr. 133	Afgerond. Kamerstukken II, 2012–2013, 28 165 nr. 136.
34.	2011–2012	De Minister zal de Tweede Kamer informeren over de uitkomsten van een onafhankelijk onderzoek naar de overname door Gasunie in Duitsland.	Kamerstukken 2011–2012, 28 165, nr. 133	Afgerond: Kamerstukken II, 2012–2013, 28 165, nrs. 139 en 146.
35.	2011–2012	De Minister zal trachten het volgende jaarverslag deelnemingen eerder te laten verschijnen.	Kamerstukken 2011–2012, 28 165, nr. 133	Afgerond.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
36.	2011–2012	De Kamer zal uiterlijk in het najaar van 2012 een afschrift ontvangen van het protocol tussen de twee Ministers die eindverantwoordelijk zijn voor het toezicht op de financiële markten.	Nota naar aanleiding van het Verslag behorend bij het voorstel van de Wet bekostiging financieel toezicht (Kamerstukken 33 057, nr. 6)	Afgerond. Het protocol tussen de twee Ministers die eindverantwoordelijk zijn voor het toezicht op de financiële markten is opgenomen in het toezichtarrangement. Dit arrangement is op 18 december 2012 naar de Tweede Kamer gestuurd. Zie Kamerstukken 32 648, nr. 4.
37.	2011–2012	Toezegging om met de toezichthouders te bezien of het draagkrachtbeginsels afdoende is betrokken bij de vaststelling van de minimumbedragen van de te onderscheiden toezichtcategorieën.	Nota naar aanleiding van het Verslag behorend bij het voorstel van de Wet bekostiging financieel toezicht (Kamerstukken 33 057, nr. 6)	Afgerond. De hier bedoelde minimumbedragen zijn vastgelegd in de Regeling bekostiging financieel toezicht 2013 (Stcrt. van 10 juni 2013, nr. 14557). Uit de toelichting bij deze regeling is op te maken dat in het merendeel van de gevallen rekening is gehouden met het draagkrachtbeginsel en dat het effect van de naar verhouding lagere heffingen voor kleine onder toezicht staande personen wordt opgevangen door de meer draagkrachtige personen.
38.	2011–2012	Tijdens het AO op 6 juni «Verantwoording EU middelen» met de commissie voor de Rijksuitgaven en de vaste commissie voor Europese Zaken is toegezegd dat dit najaar een tussentijds overzicht van de terugvorderingen en boetes in de periode 2007–2013 zal worden gepresenteerd.	Kamerstukken 33 163, nr. 5	De toezegging is uitgevoerd. De Kamer heeft een overzicht ontvangen van alle terugvorderingen per fonds.
39.	2012–2013 (EK)	De Staatssecretaris zegt toe om het beslag op kredietruimte te gaan monitoren en de Kamer hierover verslag uit te brengen.	Beslag op kredietruimte (30 322).	Afgerond in de verzameltoezeggingenbrief van 20 maart 2013 (Kamerstukken I 2012/13, 33 402, N).
40.	2012–2013 (EK)	De Minister-President, Minister van Algemene Zaken, zegt de Kamer, naar aanleiding van opmerkingen van de leden Noten en Kox, toe de uitvoering van de Code Banken scherp in de gaten te houden en maatregelen te nemen indien de resultaten niet bevallen.	Uitvoering Code Banken (32 500).	Afgerond. In 2010 is door de sector de Code Banken ingevoerd. De naleving van de Code is nauwgezet gemonitord door een door de Ministers van Financiën, Veiligheid en Justitie en Economische Zaken ingestelde monitoring commissie. De naleving van de code wordt door de commissie in haar laatste rapport positief beoordeeld. Waar nuttig of nodig zijn elementen uit de code inmiddels overgenomen in regelgeving. Aan de toezegging is daarmee opvolging gegeven.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
41.	2012–2013 (EK)	De Minister van Financiën zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Knip (VVD), toe dat de regering extra wettelijke maatregelen zal treffen, indien de naleving van een goed werkend productontwikkelingsproces, zoals in de codes van banken en verzekeraars opgenomen, onvoldoende is. Hierbij zal aandacht besteed worden aan de begripsvorming.	Wettelijke maatregelen bij onvoldoende naleving productontwikkelingsproces (32 036).	Afgerond. Per 1 januari 2013 is de regeling omtrent het productontwikkelingsproces in werking getreden. De regeling is opgenomen in artikel 32 van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft.
42.	2012–2013 (EK)	De Minister van Financiën, zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Backer (D66), toe in 2012 de mogelijkheden omtrent bail-in debt in enigerlei vorm te bespreken, hetzij bij de Miljoenennota, hetzij op een ander moment.	Bespreking van mogelijkheden omtrent bail-in constructies (33 059).	Bij de beantwoording van schriftelijke vragen over bail-in van het Tweede Kamerlid Van Hijum van 30 januari 2013, zijn de mogelijkheid omtrent bail-in debt besproken. De Eerste Kamer heeft hiervan een afschrift ontvangen. Aan de toezegging is daarmee voldaan.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
43.	2012–2013 (EK)	De Minister van Financiën zegt de Kamer, naar aanleiding van een vragen/opmerkingen van de leden Knip (VVD), Postema (PvdA), Essers (CDA), Reuten (SP), Backer (D66), De Boer (GL), toe dat voor de wetsgeschiedenis in de toelichting bij het amendement Plasterk c.s. (33 025, nr. 18) onder de daar genoemde «assurance» moet worden verstaan «controlediensten gericht op het verstrekken van zekerheid over de door de gecontroleerde cliënt verstrekte informatie ten behoeve van externe gebruikers van deze informatie en de raad van commissarissen, zoals bedoeld in de genoemde verslagen». Dit zal onmiddellijk met het wetsvoorstel van kracht worden.	Interpretatie van het begrip «assurance» in de toelichting op het amendement Plasterk c.s. (33 025).	Aan deze toezegging is voldaan. Dit volgt uit de volgende door de Minister van Financiën tijdens het plenaire debat in de EK d.d. 27 november 2012 uitgesproken woorden: «Dat kunnen we doen door de volgende tekst hier uit te spreken, zodat deze onderdeel vormt van de wetsgeschiedenis. Laat ik de tekst er meteen bij pakken. Desgewenst kan de Kamer deze in een motie vastleggen, als dat de transparantie vergroot. Zo'n tekst zou kunnen zijn dat onder de genoemde «assurance» moet worden verstaan: controlediensten gericht op het verstrekken van zekerheid over de door de gecontroleerde cliënt verstrekte informatie ten behoeve van externe gebruikers van deze informatie en de raad van commissarissen, zoals bedoeld in de genoemde verslagen. Zo'n formulering zou de interpretatie van «Plasterk» dicht brengen bij de Europese voorstellen en de discussie ter zake. Dit is ook gesuggereerd door enkele leden van deze Kamer. Wij zouden dit onmiddellijk met het wetsvoorstel van kracht kunnen laten worden.» en voorts uit een door het lid Postema c.s. op 27 november 2012 ingediende en op 11 december 2012 aangenomen motie over wat moet worden verstaan onder «assurance»(33 025, letter H).
44.	2012–2013 (EK)	De Minister van Financiën zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag/opmerking van het lid Vos, toe de Minister voor Wonen en Rijksdienst de vraag voor te leggen waarom er niet geïnvesteerd wordt in energiebesparing in de bestaande bouw. Hij geeft daarbij aan dat dit wat hem betreft niet met geld belegd hoeft te worden.	Investeringen in energiebesparing in de bestaande bouw (33 400).	Afgerond. Bij brief van 28 februari 2013 van Minister Blok inzake de vormgeving en de effecten van het huurbeleid en de verhuurderheffing is een revolverend fonds voor energiebesparing in de bestaande bouw aangekondigd. (bijlage bij Kamerstukken I 2012/13, 33 330, E)

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
45.	2012–2013	De Minister heeft toegezegd om voordat het EFSF besluit over de eerste subtranche aan Griekenland eind januari 2013 de trojka rapportage aan de Kamer te versturen.	AO van 17 januari 2013 -Kamerstukken 21 501-07, nr.1006.	Afgerond per brief met kenmerk BFB 2013–972M over de vertrouwelijke toezending van de rapportage van de Trojka over behalen van doelstellingen door Griekenland voor uitkering van de eerste subtranche van 2013 uit het EFSF. De vertrouwelijkheid van de rapportage is opgeheven in brief met kenmerk BFB 2013–1364M.
46.	2012–2013	Toezegging dat de Kamer tijdens het algemeen overleg van februari de meest recente informatie krijgt over de situatie in en de gang van zaken ten aanzien van Cyprus, inclusief informatie omtrent witwaspraktijken.	AO van 17 januari 2013 -Kamerstukken 21 501-07, nr.1006.	Afgerond met de geannoteerde Agenda ten behoeve van de Eurogroep en Ecofin Raad van 11 en 12 februari 2013 te Brussel. Kamerstukken 21 501–07, nr. 1005.
47.	2012–2013	Toezending berekening van De Nederlandsche Bank voor de 1 mrd resolutieheffing.	Debat over SNS REAAL, 6 februari 2013.	Samen met het wetsvoorstel «Tijdelijke wet resolutieheffing 2014» is een berekening en onderbouwing van de resolutieheffing aan de Kamer aangeboden.
48.	2012–2013	Rapporteren aan TK over mogelijkheid claw back en aansprakelijkheid oud -bestuurders.	Debat over SNS REAAL, 6 februari 2013.	Voldaan. De Kamer is geïnformeerd per brief van 11 juli 2013 (nog geen Kamerstuknummer beschikbaar).
49.	2012–2013	ABN Amro en SNS vragen in overleg te treden met bonden over versobering van de CAO-afspraken.	Debat over SNS REAAL, 6 februari 2013.	Aan voldaan. De Kamer is hier meermaals over geïnformeerd, bijvoorbeeld bij de beantwoording van Kamervragen van Merkies van 1 juli jl. over het bericht dat salarissen bij de staatsgesteunde instellingen fors stijgen.
50.	2012–2013	Zo snel mogelijk de vragen Klaver beantwoorden over participatiecertificaten.	Debat over SNS REAAL, 6 februari 2013.	Voldaan; vragen zijn beantwoord. (Kamervragen (aanhangsel) 2012–2013, 1534.)
51.	2012–2013	Kamer informeren over het proces van hertaxeren.	Debat over SNS REAAL, 6 februari 2013.	Aan voldaan, met Kamerbrief«Brief activiteiten DNB banken en commercieel vastgoed» met kenmerk FM/13/1254 U.
52.	2012–2013	Toezegging van de Staatssecretaris om ervoor te zorgen dat de aanbevelingen uit de de Annual Growth Survey overgenomen worden door de Ecofin, zodat EU-Commissaris Rehn wordt aangemoedigd om deze aanbevelingen om te zetten in landenspecifieke aanbevelingen.	AO van 7 februari 2013 - Kamerstukken 21 501-07, nr. 1017	Afgerond. De lidstaatspecifieke aanbevelingen zijn terug te vinden op http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_en.htm
53.	2012–2013	Verzoek verbreding opdracht overbrengen aan Wijffels.	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009, 14 februari 2013.	Verzoek is overgebracht en door commissie ingewilligd.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
54.	2012–2013	In overleg treden met TK over informatieprotocol.	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009, 14 februari 2013.	Aan voldaan. Over de vormgeving van het informatieprotocol hebben inmiddels verkennende gesprekken plaatsgevonden.
55.	2012–2013	Toesturen interne ADR-evaluatie crisisorganisatie MinFin.	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009, 14 februari 2013.	Aan voldaan in wetgevingsbrief aan Tweede Kamer van 8 juli 2013 (Kamerstukken II 2012–13, 32 545, nr. 14).
56.	2012–2013	De Kamer informeren als het crisisplan financiële crises gereed is.	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009, 14 februari 2013.	Zie de brief *«Kabinetsvisie Nederlandse bankensector»* van 23 augustus jl..
57.	2012–2013	Onderzoeken naar mogelijkheden communicatie over DGS verbeteren.	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009, 14 februari 2013.	Er wordt momenteel wetgeving voorbereid die de communicatie over het DGS zal verbeteren. Daarbij krijgen de banken een grotere rol bij de communicatie over het DGS.
58.	2012–2013	Participatie banken in landelijk systeem van schuldenregistratie.	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009, 14 februari 2013.	Aan voldaan. Er is een brief verstuurd over intensivering van armoede- en schuldenbeleid door SZW (d.d. 3 juli 2013; nog geen Kamernummer beschikbaar) naar de TK waarbij aandacht is besteed aan dit onderwerp.
59.	2012–2013	DNB vragen om het effect van het level playing field bij SIFI buffers mee te nemen bij de monitor kredietverlening.	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009, 14 februari 2013.	Voldaan. In de nota naar aanleiding van het verslag op het wetsvoorstel Wijzigingswet Financiële markten 2014 zal ik ingaan op het effect van SIFI-buffers op het speelveld tussen systeemrelevante en niet-systeemrelevante banken, zoals dit door DNB wordt beoordeeld. Op de gevolgen van beleidsmaatregelen in algemene zin voor de kredietverlening is DNB ingegaan in haar rapportage kredietverlening die 11 juni 2013 (Kamerstukken II 2012/13, 32 637, nr. 59) aan de Kamer is verzonden.
60.	2012–2013	Brief aan TK over risk weighted assets, leverage ratio etc. en gebruik ratings.	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009, 14 februari 2013.	Een nota over risicogewogen kapitaal ratio en de rol van externe ratings is 5 juli jl. aan de Tweede Kamer gezonden. Daarin is ook ingegaan op de leverage ratio.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
61.	2012–2013	Toezegging om in het nieuwe begrotingsjaar te bekijken wat er gedaan kan worden om de juridische verplichting – wat daarachter zit en wat de onderbouwing ervan is – uitgebreid toe te lichten.	AO Verantwoord begroten 6 maart 2013.	Afgerond. Aan deze toezegging is voldaan door middel van het opnemen van voorschriften in de Rijksbegrotingsvoorschriften 2013.
62.	2012–2013 (EK)	De Minister van Financiën zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag/ opmerking van het lid Reuen (SP), toe DNB te vragen voortaan in de toelichting bij het jaarverslag zo uitgebreid mogelijk in te gaan op de ontwikkeling van de crisisgerelateerde risico's. DNB is bereid om de in toelichting bij de balans hieraan aandacht te besteden. De Minister van Financiën zal dit punt ook expliciet aan de orde stellen tijdens de aandeelhoudersvergadering van DNB op 13 maart 2013.	Handelingen I 2012 – 2013, nr. 8	Voldaan. Tijdens de op 13 maart 2013 bij DNB gehouden algemene vergadering van aandeelhouders is gerefereerd naar het debat over de garantstelling in de Eerste Kamer. Daarbij is het verzoek overgebracht om in de toelichting bij het jaarverslag in te gaan op de ontwikkeling van de risico's die DNB loopt. Alhoewel laatstgenoemde ten tijde van het opstellen van het jaarverslag over 2012 nog niet op de hoogte was van dit verzoek, gaat hoofdstuk 4.7 van dat verslag reeds uitgebreid in op de hier bedoelde ontwikkeling. Zolang marktomstandigheden daartoe aanleiding geven, blijft DNB hieraan in haar jaarverslagen aandacht besteden.
63.	2012–2013	Toezegging om een extra Kamerdebat over Cyprus te houden, nadat de MoU is verschenen, in de 2e helft van april.	AO van 4 april 2013 - Kamerstukken 21 501-07, nr. 1056	Afgerond met het debat in de Tweede Kamer op 23 april 2013.
64.	2012–2013	Toezegging om terug te komen, zodra meer informatie beschikbaar is over de exacte invulling, op de verlenging van de looptijden van de EFSF en EFSM leningen van Portugal en Ierland.	AO van 4 april 2013 - Kamerstukken 21 501-07, nr. 1056	Afgerond met het Eurogroep en Ecofin verslag van 12 en 13 april 2013 te Dublin, Kamerstukken 21 501–07, nr.1045.
65.	2012–2013	Toezegging t.a.v. de EU-begroting: Begrotingsvoorstel betekent mogelijke tegenvaller voor NL van circa € 520 mln euro. Ik zal op zoek gaan naar een blokkerende minderheid. Dit heeft in het verleden ook effectief geleid tot veel lagere begrotingen dan oorspronkelijk werd voorgesteld.	AO van 4 april 2013 - Kamerstukken 21 501-07 , nr. 1056	Afgerond. Er is met succes een blokkerende minderheid gevormd die de aanvullende begroting in eerste instantie heeft teruggebracht van € 11,2 mld. naar € 7,3 mld. Nederland heeft deze aanvullende begroting echter niet tegen kunnen houden. Stemming over de resterende € 3,9 mld is uitgesteld tot het najaar.
66.	2012- 2013	Rapporteren aan TK over mogelijkheid claw back en aansprakelijkheid oud-bestuurders SNS.	Debat over de nationalisatie van SNS REAAL van 3 mei 2013.	Afgerond. Brief van d.d. 11 juli 2013 van Minister van Financiën.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.1 Toezeggingen waarvan de uitvoering is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
67.	2012–2013	Op Prinsjesdag zal in de departementale begrotingen worden aangegeven hoe de departementen de apparaattaakstelling concreet zullen gaan realiseren in de komende jaren. Daarbij zal worden aangegeven wat de taakstelling betekent voor grote uitvoeringsorganisaties, zoals de Belastingdienst.	Verantwoordingsdebat 16 mei 2013.	Afgerond. In de RBV is een voorschrift opgenomen, departementen vullen e.a. in. BZK neemt een totaal overzicht op in de W&R begroting.
68.	2012–2013	Het kabinet deelt de zorgen van de Kamer over het gebrek aan transparantie en verantwoording over de besteding van structuur- en cohesiefondsmiddelen door andere lidstaten en zal dit betrekken bij de verdere onderhandelingen over het MFK.	Verantwoordingsdebat 16 mei 2013.	Afgerond. De in de toezegging bedoelde onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader (MFK) van de EU zijn inmiddels afgerond (de toezegging hiermee ook).
69.	2012–2013	Toezegging om na overleg op 2 juli tussen kabinet en institutionele beleggers de Tweede Kamer te informeren over noodzakelijkheid van inflatievergoeding voor bereidheid om infrastructuur te financieren	AO van 27 juni 2013.	Afgerond. Brief van d.d. 12 juli 2013 van Minister van Financiën.
70.	2012- 2013	Toezegging om de Tweede Kamer te informeren over inflatievergoeding door de overheid in andere landen.	AO van 27 juni 2013.	Afgerond. Brief van d.d. 12 juli 2013 van Minister van Financiën.
71.	2012–2013	De Kamer krijgt op 4 juli 2013 een brief over de vraag wanneer de stuurgroep voor de aanbevelingen van de Taskforce Zorg er komt.	Voorjaarsnotadebat 3 juli 2013.	Afgerond. Aan deze toezegging is middels brief van de Minister van VWS op 4 juli 2013 voldaan (Eerste tussenrapportage verbetering informatievoor-ziening zorguitgaven; TK 2012–2013, 29 248, nr. 254).
72.	2012–2013	De kamer wordt schriftelijk geïnformeerd over de positie van Nederland op de social protection index.	Voorjaarsnotadebat 3 juli 2013.	Afgerond. Deze brief is op 11 juli verstuurd naar de Kamer.
73.	2011–2012	Toezegging om aandacht te besteden in de Miljoenennota over de opmerking van het lid Irrgang over dat bezuinigen leidt tot lagere economische groei.	Debat over Voorjaarsnota, 5 juli 2012.	Afgerond. Is opgenomen in de Miljoenennota.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
1.	2008–2009	Toezegging de Wet wijziging boetestelsel financiële wetgeving over vier jaar te evalueren. De evaluatie zal de vraag of het wetsvoorstel voldoende mogelijkheden biedt om individuen te beboeten en de vraag of de geëffectueerde boetes tegen het plafond aan zitten meenemen.	Handelingen II 2008–2009, nr. 54, pag. 4357–4369	Deze evaluatie zal in 2014 worden uitgevoerd.
2.	2010–2011 (EK)	De staatsecretaris zegt toe dat de wet uniformering loonbegrip na invoering specifiek zal worden geëvalueerd op de loonkosten.	Handelingen I 2010 – 2011, nr. 28 item 13, blz. 57	Niet eerder voorzien dan na 2013. De wet uniformering loonbegrip is per 1 januari 2013 ingevoerd.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
3.	2009–2010	In het debat is toegezegd na drie jaar een evaluatie te doen over de ervaringen met de PPI's.	Plenair debat van 30 juni 2010.	Deze evaluatie zal drie jaar na inwerkingtreding plaatsvinden, rondom eind 2013, begin 2014.
4.	2009–2010	In het debat over het rapport Scheltema is toegezegd periodieke rapportages over de cultuuromslag bij DNB aan de Kamer te doen toekomen.	Het hoofdlijnendebat van 1 juli 2010.	In januari 2011 is de Tweede Kamer gerapporteerd over de aanpak van het Plan van Aanpak Cultuurverandering van DNB (Tweede Kamer, vergaderjaar 2010–2011, 32 648, nr. 1 (bijlage)). Bij gelegenheid van de derde voortgangsrapportage inzake de aanbevelingen van de Tijdelijke commissie onderzoek financieel stelsel (Kamerstukken II 2011/12, 32 545, nr. 10) is aan de Kamer gemeld dat – indien zich relevante ontwikke-lingen voordoen – daarvan aan de Kamer melding zal worden gemaakt.
5.	2010–2011	De Minister heeft toegezegd jaarlijks de Kamer te informeren over zijn voornemens ten aanzien van wet- en regelgeving op het terrein van de financiële markten.	In de aanbiedingsbrief bij het rapport van de commissie Scheltema (Kamerstukken II, 2009–2010, 32 432 nr. 1).	De wetgevingsbrief voor 2012 is verstuurd op 18 september 2012 (Kamer-stukken II 2011/12, 32 545, nr. 10). De wetgevingsbrief financiële markten 2013 is op 8 juli 2013 verzonden aan de Tweede Kamer (Kamer-stukken II 2012–13, 32 545, nr. 14).
6.	2010–2011	De Minister zal de Tweede Kamer periodiek op de hoogte houden van de voortgang ten aanzien van de exit van de Staat uit de financiële deelnemingen en zal de Kamer nader informeren in aanloop naar de exit.	Kamerstukken 2010–2011, 28 165, nr. 130	De Minister zal periodiek rapporteren en te zijner tijd de Tweede Kamer betrekken.
7.	2010–2011	De exit-strategie voor de financiële instellingen zal t.z.t. aan de Kamer worden voorgelegd, daarbij zullen o.a. de mogelijk-heden zijn onderzocht om te borgen dat ABN Amro een Nederlands bedrijf blijft.	AO van 8 juni 2011.	Zie de brief «Kabinetsvisie Nederlandse bankensector» van 23 augustus jl..
8.	2010–2011	Minister zal de Kamer betrekken indien er sprake is van vermogensstortingen bij staatsdeelnemingen.	Plenair wetgevingsdebat van 28 juni 2011.	Indien deze situatie zich voordoet, zal de Kamer hierover geïnformeerd worden.
9.	2011–2012	Toezegging om verzoek van het lid Blanksma-Van den Heuvel over de signaalmarge mee te nemen bij de uitwerking van de Wet Hof.	Plenair debat van 5 oktober 2011.	In behandeling. De Wet Hof is aangenomen in de Tweede Kamer en ligt ter behan-deling in de Eerste Kamer, de Eerste Kamer heeft een voorlopig verslag ingediend.
10.	2011–2012	Toezegging tot schrijven van een brief na twee jaar inzake consumentenbescherming op de BES-eilanden.	Wetgevingsoverleg van 24 oktober 2011.	Zoals toegezegd zal de brief medio 2014 (twee jaar na de inwerkingtreding van de wet) aan de Kamer worden gezonden.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
11.	2011–2012	Toezegging om de evaluatie van de Wta naar de Kamer te sturen.	AO van 27 oktober 2011.	15 juli 2013 is er een brief naar de TK verstuurd betreffende «hervorming accountantsmarkt en voortgang Europese onderhandelingen» (nog geen Kamerstuknummer beschikbaar) Als toegelicht in deze brief zal later worden voldaan aan deze toezegging; evaluatie zal plaatsvinden in 2015.
12.	2011–2012	Toezegging om precies na te gaan of de Wet Hof voldoet aan de Europese afspraken.	AO van 15 december 2011.	In behandeling. De Wet Hof is aangenomen in de Tweede Kamer en ligt ter behandeling in de Eerste Kamer, de Eerste Kamer heeft een voorlopig verslag ingediend.
13.	2012–2013 (EK)	Toezegging gedrags- of integriteitscode als onderdeel van Europees bankentoezicht.	Handelingen I 2012–2013, 33 400, nr. 8 – blz. 54	De toezegging is in uitvoering. De ECB zal naast toezicht op kwantitatieve kapitaaleisen, mede op basis van Nederlandse inzet, ook toezicht gaan houden op de niet-financiële parameters uit de nieuwe kapitaaleisenrichtlijn (CRD IV), waaronder regels t.a.v. governance, geschiktheid van het bestuur, risicomanagement en beloningen. De ECB doet dit samen met de nationale toezichthouders. Waar in de Nederlandse wetgeving reeds is vastgelegd dat de AFM hierop toeziet, zal de ECB hier i.s.m. de AFM op toezien.
14.	2011–2012	Toezegging tot het doen van een analyse omtrent stilvallen van de hypotheekmarkt.	AO van 21 december 2011.	Zie de brief *«Kabinetsvisie Nederlandse bankensector»* van 23 augustus jl..
15.	2011–2012	Brief met de Staatssecretaris I&M over Nederlandse inzet in klimaatonderhandelingen na 2012.	AO Ecofin van 7 maart 2012.	In behandeling.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
16.	2011–2012	Toezegging om de voor- en nadelen van het introduceren van een Volcker-rule voor het tegengaan van excessieve risico's met de Kamer te delen.	AO van 28 maart 2012.	De Commissie Structuur Nederlandse banken is gevraagd onderzoek te doen naar de wijze waarop een Volcker rule (in essentie een verbod op handel voor eigen rekening door banken) in Nederland kan worden ingevoerd. In haar eindrapport is de commissie ingegaan op de voor- en nadelen van een wettelijk verbod op handel voor eigen rekening en komt zich dat de conclusie dat banken zich er op dienen vast te leggen zich hiervan te onthouden. Voor eenbrede Kabinetsvisie op de Nederlandse financiële sector, waarbij wordt ingegaan op de aanbevelingen van de Commissie Structuur Nederlandse banken, zie de brief *«Kabinetsvisie Nederlandse bankensector»* van 23 augustus jl..
17.	2011–2012	Toezegging om de Kamer te berichten hoe private equity kan worden vormgegeven en wat de consequenties zijn in het onderzoek naar de Volcker-rule.	AO van 28 maart 2012.	De Commissie Structuur Nederlandse banken is gevraagd onderzoek te doen naar de wijze waarop een Volcker rule (in essentie een verbod op handel voor eigen rekening door banken) in Nederland kan worden ingevoerd. In haar eindrapport is de commissie ingegaan op de voor- en nadelen van een wettelijk verbod op handel voor eigen rekening en komt zich dat de conclusie dat banken zich er op dienen vast te leggen zich hiervan te onthouden. Voor een brede Kabinetsvisie op de Nederlandse financiële sector, waarbij wordt ingegaan op de aanbevelingen van de Commissie Structuur Nederlandse banken, zie de brief *«Kabinetsvisie Nederlandse bankensector»* van 23 augustus jl..
18.	2011–2012	Toezegging om een brief te sturen over de minderheidsprivatisering van Tennet.	AO Staatsdeelnemingen van 10 april 2012.	In behandeling.
19.	2011–2012	De Staatssecretaris zal in overleg met Staatssecretaris Teeven werken aan een visie op de kansspelmarkt.	Kamerstukken II, 2011–2012, 28 165, nr. 133	Dit zal door het huidige kabinet aan de Tweede Kamer worden gezonden.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
20.	2011–2012	De Minister zal over twee jaar een nieuw beoordelingskader voor het beloningsbeleid van staatsdeelnemingen opstellen en daarbij meenemen de mogelijkheid van een maximum van 10% variabele beloning.	Kamerstukken II, 2011–2012, 28 165, nr. 133	Nieuw beoordelingskader voor het beloningsbeleid van staatsdeelnemingen wordt verwerkt in de nota deelnemingenbeleid. Deze nota wordt na de zomer aan de Kamer gestuurd.
21.	2011–2012 (EK)	Toezegging aan de Eerste Kamer, gedaan op 22 mei 2012 tijdens de plenaire behandeling van het voorstel van de Wet bekostiging financieel toezicht, om bijvoorbeeld bij de evaluatie van de bonusregeling de boetes naar de schatkist te heroverwegen.	Handelingen I, 2011–2012, nr. 30, item 6	In voorbereiding. Heroverweging van de bestemming van boeteopbrengsten zal na de voorgenomen afschaffing van de overheidsbijdrage voor het financieel toezicht (2015) plaatsvinden. De evaluatie van de bonusregeling is gepland in 2016.
22.	2011–2012	Toezegging over dat de Minister de secretaris-generaal van Financiën en de secretaris-generaal van Algemene Zaken zal verzoeken om ten behoeve van de volgende formatie ambtelijk na te denken over hoe zbo's kunnen worden meegenomen als er een politieke wens is voor een nullijn, zodat het op een goede manier gedicht kan worden.	Debat over Voorjaarsnota, 5 juli 2012.	In behandeling.
23.	2011–2012	Toezegging om mogelijke wijziging van de begrotingsregels onder de aandacht te brengen van de aanstaande informateur als een wens van in ieder geval een deel van de Kamer.	Debat over Voorjaarsnota, 5 juli 2012.	In behandeling.
24.	2012–2013	Toezegging om in samenwerking met BZK te overleggen met gemeenten over de snelle stijging van de OZB.	AFB EK 19 en 20 november 2012.	In behandeling. Overleg met VNG heeft plaatsgevonden in bestuurlijk overleg financiële verhoudingen.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
25.	2012–2013 (EK)	De Minister van Financiën zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Reuten (SP), toe dat de regering erop zal toezien dat de termen «beleggen» en «belegger» zo consequent mogelijk zullen worden gehanteerd in relatie tot de Wft, om een onderscheid te maken met de termen «investeren» en «investeerder».	Onderscheid tussen terminologie beleggen en investeren (32 036).	Dit is een doorlopende toezegging. Per wetsbehandeling zal opnieuw bezien moeten worden welke term het meest passend is om een consistente lijn te bewaren. Zo is er bij memorie van antwoord bij het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op het financieel toezicht, de Wet giraal effectenverkeer en het Burgerlijk Wetboek naar aanleiding van het advies van de Monitoring Commissie Corporate Governance Code van 30 mei 2007 (32 014) toegezegd de term «investeerder» te vervangen door de binnen dit wetsvoorstel meer passende term «aandeelhouder», de toezegging zal bij de eerstvolgende gelegenheid worden geëffectueerd ten aanzien van de onderdelen in het wetsvoorstel waarin deze term voorkomt. Voor het genoemde wetsvoorstel zal iets worden aangeleverd bij de technische Nota van Wijziging op W4.
26.	2012–2013 (EK)	De Minister van Financiën zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Doek (CDA), toe dat wanneer een wetsvoorstel bepalingen met terugwerkende kracht bevat, de redengeving daarvoor expliciet zal worden toegelicht in de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel.	Expliciete redengeving bij terugwerkende kracht (32 036).	Bij wetsvoorstellen waaraan (aan onderdelen daarvan) terugwerkende kracht wordt verleend, zal de redengeving daarvoor expliciet worden toegelicht in de memorie van toelichting bij het desbetreffende wetsvoorstel.
27.	2012–2013 (EK)	De Staatssecretaris van Financiën zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag/ opmerking van het lid Sent, toe om mogelijkheden aan te grijpen om tot verdere Europese coördinatie van een bankenbelasting te komen en zich hiervoor sterk te maken als dat ook in het belang is van Nederland en de Nederlandse financiële sector.	Nederlandse inzet Europese coördinatie bankenbelasting (33 121).	Mocht in de toekomst een bankenbelasting op basis van coördinatie weer op de agenda verschijnen dan zal ik me daar sterk voor maken. Een gecoördineerde bankenbelasting staat nu echter niet op de agenda, er wordt momenteel over een FTT gesproken.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
28.	2012–2013 (EK)	De Staatssecretaris van Financiën zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag/ opmerking van het lid Reuten, toe in een brief in te gaan op de argumenten met betrekking tot een bankenaandelenheffing.	Brief bankenaandelen-heffing (33 121).	Zoals aangegeven door de staatsecretaris tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel bankenbe-lasting in de Eerste Kamer zal het voorstel van de heer Reuten worden meege-nomen bij de evaluatie van de bankenbelasting, die plaatsvindt drie jaar na de inwerkingtreding hiervan. (Zie Handelingen I 2011/12, EK nr. 36, item 8, blz. 85).
29.	2012–2013 (EK)	De Staatssecretaris van Financiën zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag/ opmerking van het lid Reuten, toe terughoudend te zullen zijn met het overnemen van jargon ten aanzien van bankbalansen dat op verschillende manieren kan worden uitgelegd. Dit geldt in het bijzonder voor de termen «ongedekte schulden» en «ongedekte passiva».	Vermijden dubbelzinnige termen bankbalansen (33 121).	De Staatssecretaris van Financiën zal terughoudend blijven zijn met het overnemen van jargon ten aanzien van bankbalansen dat op verschillende manieren kan worden uitgelegd.
30.	2012–2013	Evaluatie van het proces binnen MinFin rondom SNS REAAL (inclusief de twee verschillende taxaties EY en C&W en vastgoedtaxatiemethoden).	Debat over SNS REAAL, 6 februari 2013.	Momenteel wordt een onafhankelijke evaluatie van het handelen van en de samenwerking tussen het Ministerie van Financiën en DNB inzake SNS REAAL uitgevoerd door de heer mr. R.J. Hoekstra en de heer prof. dr. J.M.G. Frijns. Het kader waarbinnen de betreffende evaluatie wordt uitgevoerd is aan de Kamer toegelicht in kamerstukken II, vergaderjaar 2012–2013, 33 532, nr. 25. De evaluatie zal worden afgerond met een rapport. Dit rapport zal naar verwachting eind 2012 gereed zijn. Dit rapport zal aan de Kamer worden verzonden.
31.	2012–2013	Evaluatie van de interventiewet (en daarbij de casus SNS REAAL).	Debat over SNS REAAL, 6 februari 2013.	De evaluatie van de Interventiewet wordt momenteel uitgevoerd. In de volgende stukken wordt ingegaan op de planning van de evaluatie: Kamerstukken I 2012–13, 33 533, nr. C en Wetgevingsbrief Financiële markten 2013 (Kamerstukken II 2012–13, 32 545, nr. 14).

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
32.	2012–2013	Rapporteren aan de Tweede Kamer over de afspraken t.a.v. beloningen DNB.	Debat over SNS REAAL, 6 februari 2013.	Afspraken over beloningen bij DNB worden bezien in het licht van de toepassing van de Wet normering topinkomens (Wnt). Zoals reeds aan de Kamer gemeld zijn er gesprekken gaande. Er zijn echter nog geen afspraken gemaakt. Zodra er duidelijkheid is zal de Kamer worden geïnformeerd.
33.	2012–2013	Aan de orde blijven stellen van betalingen van salarissen in de bankensector.	Debat over SNS REAAL, 6 februari 2013.	Wordt gedaan, onderwerp wordt regelmatig aangesneden in overleggen met sector. Daarnaast zal Minister met Wet beloningsbeleid financiële ondernemingen komen. Deze bevat onder meer bonusplafond van 20%.
34.	2012–2013	Kamer op de hoogte houden over de voorgenomen overdracht aan NLFI en oordeel NMa.	Debat over SNS REAAL, 6 februari 2013.	In behandeling.
35.	2012–2013	Kamer op de hoogte houden van resolutie- en reddingsplannen.	Debat over SNS REAAL, 6 februari 2013.	DNB heeft de afgelopen periode samen met de banken belangrijke stappen gezet in de ontwikkeling van de resolutieplannen.
36.	2012–2013	Algemene Rekenkamer verdergaande bevoegdheden geven bij DNB.	Debat over SNS REAAL, 6 februari 2013.	Het wetsvoorstel dat de Algemene Rekenkamer toegang geeft tot toezichtvertrouwelijke informatie bij de toezichthouders is aangeboden aan de RvS. Behandeling vindt plaats na het zomerreces.
37.	2012–2013	Een rapportage of brief over de risico's bij de bankensector en het pad eruit.	Debat over SNS REAAL, 6 februari 2013.	Zie de brief *«Kabinetsvisie Nederlandse bankensector»* van 23 augustus jl..
38.	2012–2013	Evaluatie van het proces binnen DNB t.a.v. SNS REAAL.	Debat over SNS REAAL, 6 februari 2013.	Momenteel wordt een onafhankelijke evaluatie van het handelen van en de samenwerking tussen het Ministerie van Financiën en DNB inzake SNS REAAL uitgevoerd door de heer mr. R.J. Hoekstra en de heer prof. dr. J.M.G. Frijns. Het kader waarbinnen de betreffende evaluatie wordt uitgevoerd is aan de Kamer toegelicht in kamerstukken II, vergaderjaar 2012–2013, 33 532, nr. 25. De evaluatie zal worden afgerond met een rapport. Dit rapport zal naar verwachting eind 2012 gereed zijn. Dit rapport zal aan de Kamer worden verzonden.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
39.	2012–2013	Beloningssytematiek meenemen in Nota Staatsdeelnemingen.	Debat over SNS REAAL, 6 februari 2013.	Na het zomerreces zal de nieuwe Nota Deelnemingen-beleid Rijksoverheid naar de Kamer worden gestuurd die ook in zal gaan op de beloningssystematiek bij staatsdeelnemingen.
40.	2012–2013	De toezegging dat de Minister nog eens gaat bekijken of de audit van het ESM ook toegepast kan worden op de EFSF.	AO van 7 februari 2013 - Kamerstukken 21 501-07, nr. 1017	Voortgaand onderzoek naar opties in samenwerking met ESM.
41.	2012–2013	«Wet beloningen banken».	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009,14 februari 2013.	Wetvoorstel bevat onder meer bonusplafond van 20%. De Tweede Kamer zal na Prinsjesdag worden geïnformeerd.
42.	2012–2013	De beleidsagenda naar de Tweede Kamer sturen.	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009,14 februari 2013.	Zie de brief *«Kabinetsvisie Nederlandse bankensector»* van 23 augustus jl.
43.	2012–2013	Opname in brief ABN – korte en lange termijn aandeelhouderschap.	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009,14 februari 2013.	Zie de brief *«Toekomst-plannen financiële instel-lingen ABN AMRO, ASR en SNS REAAL»* van 23 augustus jl..
44.	2012–2013	Brief naar de Tweede Kamer toesturen over vormgeving evaluatie SNS REAAL.	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009,14 februari 2013.	Momenteel wordt een onafhankelijke evaluatie van het handelen van en de samenwerking tussen het Ministerie van Financiën en DNB inzake SNS REAAL uitgevoerd door de heer mr. R.J. Hoekstra en de heer prof. dr. J.M.G. Frijns. Het kader waarbinnen de betreffende evaluatie wordt uitgevoerd is aan de Kamer toegelicht in kamerstukken II, vergaderjaar 2012–2013, 33 532, nr. 25. De evaluatie zal worden afgerond met een rapport. Dit rapport zal naar verwachting eind 2013 gereed zijn. Dit rapport zal aan de Kamer worden verzonden.
45.	2012–2013	De Tweede Kamer voor het einde van het jaar informeren over plannen voor ontvlechting en risicobeperking (reeds toegezegd in SNS debat).	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009,14 februari 2013.	DNB heeft de afgelopen periode samen met de banken belangrijke stappen gezet in de ontwikkeling van de resolutieplannen.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
46.	2012–2013	De Tweede Kamer bij voortduring informeren over Europees bankentoezicht, herstel en resolutie.	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009,14 februari 2013.	De Kamer is frequent geïnformeerd over de relevante issues t.a.v. Europees toezicht, de harmonisatie van resolutie-instrumentarium en het SRM. Zie bijvoorbeeld Kamerstukken nummer 21 501-07 nr. 1071. Voorts ontvangt de Kamer na het zomerreces de reactie van de regering op het recent gepubliceerde voorstel voor een SRM.
47.	2012–2013	Inzetten in Europa voor een lager garantiebedrag.	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009,14 februari 2013.	De onderhandelingen betreffende de richtlijn inzake DGS zijn al enige tijd in de triloogfase (tussen de – voorzitter van de – raad, het parlement en de Europese Commissie), er zijn echter recent geen besprekingen geweest.
48.	2012–2013	Bij evaluatie Interventiewet ook kijken naar bindend raamwerk voor interventie	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009,14 februari 2013.	De evaluatie van de Interventiewet wordt momenteel uitgevoerd. In de volgende stukken wordt ingegaan op de planning van de evaluatie: Kamerstukken I 2012–13, 33 533, nr. C en Wetgevingsbrief Financiële markten 2013 (Kamerstukken II 2012–13, 32 545, nr. 14).
49.	2012–2013	Noodwet/juridisch vehikel naar TK met oog op toezichtvertrouwelijke info aan AR	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009,14 februari 2013.	Het wetsvoorstel dat de Algemene Rekenkamer toegang geeft tot toezichtvertrouwelijke informatie bij de toezichthouders is aangeboden aan de RvS. Behandeling vindt plaats na het zomerreces.
50.	2012–2013	De Tweede Kamer informeren hoe de motie Graus inzake kwaliteit van banken uit wordt gevoerd.	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009,14 februari 2013.	DNB verkent momenteel de mogelijkheden om geselecteerde gegevens over banken op de website te publiceren (hetzelfde merk ik op in de Wetgevingsbrief op het terrein van de financiële markten die ik op 8 juli 2013 naar de TK heb gezonden, Kamerstuknummer is 32 545, nr. 14, vergaderjaar 2012–2013). Mocht dit mogelijk zijn, dan zal dit consumenten, professionele marktpartijen, analisten en academici beter in staat stellen om banken te vergelijken.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
51.	2012–2013	Bij discussie over SNS met EC prijsleiderschapsbeperkingen aan de orde stellen; ook huidige prijsleiderschapsbeperking van ABN Amro hierbij betrekken.	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009,14 februari 2013.	Het herstructureringsplan is op 19 augustus ingediend bij de Europese Commissie. Financiën heeft met de Commissie gesproken over de negatieve implicaties voor de Nederlandse concurrentie als prijsleiderschapsbeperkingen worden opgelegd aan SNS als gevolg van de ontvangen staatssteun. Ook in relatie tot hoe bestaande en reeds afgelopen prijsleiderschapverboden in Nederland, waaronder die van ABN AMRO, hebben uitgepakt voor de concurrentie op de markt. Op dit moment kan echter niet worden vooruitgelopen op de vraag of SNS al dan niet een prijsleiderschapsbeperking opgelegd zal krijgen; dit zal blijken uit hoe de Commissie het herstructureringsplan beoordeelt en de daarin geschetste voorgenomen maatregelen die SNS zal uitvoeren om weer levensvatbaar te worden zonder staatssteun. De verwachting is dat dit binnen enkele maanden na indiening van het plan duidelijkheid zal worden.
52.	2012–2013	Informatievoorziening aan consumenten (spaarders) over risico's banken.	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009,14 februari 2013.	DNB verkent momenteel de mogelijkheden om geselecteerde gegevens over banken op de website te publiceren (hetzelfde merk ik op in de Wetgevingsbrief op het terrein van de financiële markten die ik op 8 juli 2013 naar de TK heb gezonden, Kamerstuknummer is 32 545, nr. 14, vergaderjaar 2012–2013). Mocht dit mogelijk zijn, dan zal dit consumenten, professionele marktpartijen, analisten en academici beter in staat stellen om banken te vergelijken.
53.	2012–2013	Kijken naar toetreding van banken op de markt en op terugkomen (mogelijk: een sessie organiseren met kleine of middelgrote banken?).	Debat over het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit n.a.v. de crisismaatregelen 2008/2009,14 februari 2013.	*Zie de brief «Kabinetsvisie Nederlandse bankensector» van 23 augustus jl.*

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
54.	2010–2011	De Minister meldt de Kamer dat hij de Algemene Rekenkamer heeft toegezegd een overzicht te geven van de bestemming van het geld dat in de financiële instellingen ABN AMRO, ASR en RFS is gestopt.	Kamerstukken II, 2010–2011, 29 165, nr. 130	Zie de brief *«Kabinetsvisie Nederlandse bankensector»* van 23 augustus jl.
55.	2010–2011	Het kapitaalplan van 2009 kan worden afgezet tegen de werkelijk gemaakte kosten, zodat ten minste een globaal overzicht ontstaat van mee- en tegenvallers. Hierover zal ik een brief sturen aan de Tweede Kamer na afronding van het boekjaar 2011, in de verwachting dat de integratie dan grotendeels is voltooid.	Kamerstukken II, 2010–2011, 37 710, nr. 2	Zie de brief *«Kabinetsvisie Nederlandse bankensector»* van 23 augustus jl..
56.	2012–2013	Bestuurders van ABN AMRO vragen te kijken naar een salarisvermindering in het middelmanagement, zijnde niet CAO-personeel en in overleg te treden met de vakbonden over een versobering van de CAO afspraken.	PM Kamerstuk handelingen (alleen nog maar stenogram beschikbaar).	Er is een brief aan het bestuur van NLFI verzonden met dit verzoek.
57.	2012–2013	De Minister heeft een oproep gedaan aan ABN AMRO, ASR en SNS REAAL om de hoogte en duurzaamheid van de beloningen van het CAO-personeel op de agenda te zetten en te kijken of er aanvullende maatregelen nodig zijn voor het senior management. De Minister heeft dit tevens gemeld aan de bestuursvoorzitter van ING. De Kamer zal over de voortgang van de CAO-afspraken worden geïnformeerd.	Kamerstukken II, 2012–2013, Aanhangselnummer 2722	In behandeling.
58.	2012–2013	Klaver (GL) vraagt om een brief over de kwaliteit van de overheidsuitgaven in Nederland, naar aanleiding van het rapport «The quality of public expenditures in the EU» dat in de ECOFIN op de agenda staat. De Minister stelt voor om dit mee te nemen in de Miljoenennota. De inleiding daarvan wordt altijd gebruikt om enkele wat grotere thema’s te benoemen. Ik stel voor dat ik op dit thema terugkom in het inleidende hoofdstuk van de Miljoenennota	AO van 28 februari 2013 - Kamerstukken 21 501-07, nr. 1027 (p. 24 van het verslag van de het algemeen overleg).	Aan deze toezegging wordt voldaan in de Miljoenennota 2014.
59.	2012–2013	In antwoord op de vraag over de Spaanse bank Bankia die 19 miljard zou hebben geleden (niet bevestigd), heeft de Minister toegezegd om de Kamer te informeren zodra de situatie in de Spaanse bankensector verslechtert.	AO van 28 februari 2013 - Kamerstukken 21 501-07, nr. 1027	Tot nu toe is de het Spaanse bankenprogramma on track.
60.	2012–2013 (EK)	Toezegging Ontwikkelingen met betrekking tot de garantie die aan DNB is verstrekt op nemen in de jaarlijkse update van de risicoanalyse in de Miljoenennota.	Handelingen I 2012–2013, nr. 6 – blz. 42	Aan deze toezegging wordt voldaan in de Miljoenennota 2014.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
61.	2012–2013 (EK)	Toezegging Aangaan gesprek met DNB over aanpassing van het garantieplafond bij positieve of negatieve ontwikkeling van crisisgerelateerde risico's.	Handelingen I 2012–2013, nr. 8 – blz. 75	Bij de toezegging om met DNB het gesprek te voeren over aanpassing van het garantieplafond als het risico zich in positieve of negatieve zin zou ontwikkelen, is door de Minister van Financiën tevens de wens uitgesproken tot flexibiliteit om te voorkomen dat een aanpassing achteraf bezien te snel is doorgevoerd en het aangepaste garantieplafond knellend zou worden. In de Miljoenennota 2014 zal uitgebreid aandacht worden besteed aan de risico's die voortvloeien uit de Europese schuldencrisis.
62.	2012–2013	Toezegging om zodra er meer informatie is over de Lagarde-lijst de Tweede Kamer hierover geïnformeerd wordt.	AO van 4 april 2013 - Kamerstukken 21 501-07, nr. 1056	In behandeling.
63.	2012–2013	Toezegging dat Nederland in de Eurogroep zal vragen naar de vormgeving van het Cypriotische onderzoek naar het weglekken van geld bij Cypriotische banken voorafgaand aan en tijdens de instelling van de restrictive measures. Hierbij zal ook gevraagd worden naar de betrokkenheid van de Trojka.	AO van 4 april 2013 - Kamerstukken 21 501-07, nr. 1056	De Kamer zal hierover nog geïnformeerd worden.
64.	2012–2013	Toezegging om de Kamer te informeren als er meer informatie is over middelen (bijvoorbeeld van EIB) die actief bijdragen aan economisch herstel in Cyprus.	AO van 4 april 2013 - Kamerstukken 21 501-07, nr. 1056	De Kamer zal hierover geïnformeerd worden, wanneer dit aan de orde is.
65.	2012–2013	Nederland zal het thema van de Europese begrotingssystematiek tijdens het Nederlandse voorzitterschap in 2016 op de agenda zetten.	Verslag van het verantwoordingsdebat 16 mei 2013.	Nog niet aan de orde.
66.	2012–2013	Het kabinet zal zich de komende weken en maanden met Kamerfracties verstaan om te bezien of het mogelijk is om te komen tot overleg om een breder draagvlak te krijgen voor (onderdelen van) de begroting 2014. Het kabinet zal daarbij vasthouden aan het uitgangspunt om het begrotingstekort in 2014 onder de 3% te krijgen en bij aanvullende maatregelen een verdeling van een derde / twee derde te hanteren tussen lastenverzwaringen en uitgavenbeperkingen. Het kabinet geeft er de voorkeur aan om waar mogelijk het aandeel lastenverzwaringen verder te verlagen.	Verantwoordingsdebat 16 mei 2013.	In behandeling. Wordt in de Miljoenennota op teruggekomen.
67.	2012–2013	Het kabinet zal in de Verantwoordingsbrief 2013 systematischer ingaan op het signaleren en aanpakken van frauderisico's. Daarbij zal worden betrokken de vraag naar de mogelijkheid tot het monitoren van aandachtspunten die de ARK in eerdere rapporten naar voren heeft gebracht.	Verantwoordingsdebat 16 mei 2013.	In behandeling. AZ is verantwoordelijk voor de verantwoordingsbrief. Overleg vindt plaats met AZ om aan de toezegging richting de Kamer te voldoen.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Vergaderjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
68.	2012–2013	Het kabinet stuurt na de zomer, maar voor Prinsjesdag, een brief met nadere regels voor de inzet van derivaten in de semipublieke sector en andere financiële instrumenten, waarin tevens wordt aangegeven wat dit voor de verschillende sectoren kan betekenen. Ook wordt een passage over monitoring van financiële risico's opgenomen.	Verantwoordingsdebat 16 mei 2013.	In behandeling.
69.	2012–2013	Het kabinet brengt een stroomlijning aan in het financieel toezicht vanuit de Rijksoverheid op de verschillende semipublieke sectoren. De verantwoordelijkheid van de betreffende Minister wordt veel helderder en scherper geformuleerd. Daarnaast zullen voorstellen voor doelmatigheidseisen aan het financieel beheer en de verantwoording per sector door het Kabinet worden uitgewerkt.	Verantwoordingsdebat 16 mei 2013.	In behandeling. Hier wordt door een interdepartementale werkgroep aan gewerkt. De Minister van Financiën is voornemens om de Tweede Kamer over de vorderingen van dit project bij de Miljoenennota 2014 te informeren.
70.	2012–2013	Departementen zullen in hun bedrijfsvoeringparagrafen van de jaarverslagen expliciet aandacht geven aan onderkende frauderisico's en de maatregelen die daarop zijn ingezet. Risico's voor de privacy en de uitvoering van grote, lopende ICT-projecten bij de overheid worden hierbij betrokken. Daarnaast wordt in het «risico-overzicht» de vraag meegenomen of er is voorzien in een risicopremie en in welke omvang.	Verantwoordingsdebat 16 mei 2013.	In behandeling. In de Rijksbegrotingsvoorschriften 2014 zullen de bepalingen voor de bedrijfsvoeringsparagrafen in de departementale jaarverslagen zodanig worden aangepast dat expliciet aandacht moet worden besteed aan de onderkende frauderisico's en de maatregelen die zijn of worden ingezet om deze risico's te beheersen. Evenals risico's voor de privacy en de uitvoering van grote, lopende ICT-projecten bij de overheid.
71.	2012–2013	Het kabinet zal bezien of in het wetgevingsoverzicht specifiekere informatie kan worden opgenomen over de voortgang van wetgevingstrajecten zodat inzichtelijk wordt of vertraging dreigt. Het overzicht zal in elk geval laten zien wat de status is van de maatregelen (zodoende zullen gerealiseerde maatregelen niet wegvallen).	Verantwoordingsdebat 16 mei 2013.	In behandeling. Aan de toezegging zal worden voldaan in het overzicht van financiële wetgevingsmaatregelen dat op Prinsjesdag aan de Staten-Generaal zal worden verzonden door de Minister van V&J.
72.	2012–2013	Het kabinet zal de Kamer en de ARK regelmatig informeren over de voortgang van de verbeteringen rond het financiële beheerssysteem Leonardo van het Ministerie van V&J.	Verantwoordingsdebat 16 mei 2013.	In behandeling. Om het financieel beheer bij het Ministerie van VenJ op orde te brengen heeft de Minister van VenJ een verbeterplan opgesteld dat is afgestemd met FIN en de ARK. VenJ is nu bezig met de uitvoering van het verbeterplan en Financiën volgt de voortgang van de uitvoering.
73.	2012–2013	De Minister heeft toegezegd de staande afspraak te bewaken dat de beleidsmatige mutaties na de Najaarsnota expliciet per brief aan de Tweede Kamer worden voorgelegd om goedkeuring te krijgen.	Verantwoordingsdebat 16 mei 2013.	In behandeling. Minister bewaakt richting NJN en FJR afspraak.

Door bewindslieden gedane toezeggingen				
Onderdeel B.2 Toezeggingen waarvan de uitvoering nog niet is afgerond				
	Verga-derjaar	Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken/planning
74.	2012–2013	Het kabinet gaat een nieuwe stresstest op de overheidsfinanciën uitvoeren. In de Miljoenennota 2014 zal het kabinet aangeven wanneer de test wordt uitge-voerd en wanneer de resultaten openbaar worden gemaakt.	Verantwoordingsdebat16 mei 2013.	In behandeling. Wordt in de Miljoenennota op terugge-komen.
75.	2012–2013	Toelichten wanneer het wenselijk is dat staatdeelnemingen buitenlandse investe-ringen doen	AO Staatsdeelnemingen van 29 mei 2013. Kamerstukken II, 2012–2013, 28 165 nr. 162, pag. 30	Het beleid met betrekking tot wanneer buitenlandse investeringen wenselijk zijn wordt verwerkt in de nota deelnemingenbeleid. Deze nota wordt na de zomer aan de Kamer gestuurd.
76.	2012–2013	Uitgebreide brief inzake verkoop Urenco.	AO Staatsdeelnemingen van 29 mei 2013. Kamerstukken II, 2012–2013, 28 165 nr.162, pag. 21	De Tweede Kamer zal na de zomer geïnformeerd zal worden middels een uitgebreide brief over Urenco.
77.	2012–2013	NS; onderzoek naar kruissubsidie bij NS middels externe audit (opdracht aan Kamer melden).	AO Staatsdeelnemingen van 29 mei 2013. Kamerstukken II, 2012–2013, 28 165 nr. 162, pag. 30	De Tweede Kamer zal worden geïnformeerd over de opdrachtverlening.
78.	2012–2013	Toezegging om in volgende Voortgangsrap-portage te rapporteren over verdeling van efficiencywinst tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.	AO over PPS/DBFMO van 27 juni 2013.	In behandeling.
79.	2012–2013 (EK)	Toezegging Ontwikkeling zorgkosten in Miljoenennota en begroting VWS.	Europese Raad. Kamerstukken 21 501, B en C	In de begroting van VWS zal in het FBZ uitgebreid aandacht worden besteed voor het inzichtelijk maken van de uitgaven en ontvangsten binnen het BKZ. Ook de ontwikkeling van de zorgkosten per deelterrein worden gepresenteerd. Hiermee zal invulling worden gegeven aan deze toezegging.
80.	2012–2013	Bij de Miljoenennota 2014 zal worden ingegaan op de beheersbaarheid en het geleidelijk afbouwen van garanties. Ook zal ingegaan worden op de vraag of de premiestelling nog actueel is.	Voorjaarsnotadebat 3 juli 2013.	In behandeling. Wordt in de Miljoenennota op terugge-komen.
81.	2012–2013	In de risicoparagraaf van de Miljoenennota 2014 zal expliciet worden ingegaan op het risico van rentestijging.	Voorjaarsnotadebat 3 juli 2013.	In behandeling. Wordt in de Miljoenennota op terugge-komen.
82.	2012–2013	In de Miljoenennota 2014 zal worden gereageerd op de bevindingen van de Algemene Rekenkamer omtrent de effectiviteit van beleid (in het kader van «better spending»).	Voorjaarsnotadebat 3 juli 2013.	In behandeling. Wordt in de Miljoenennota op terugge-komen.
83.	2012–2013	De Staatssecretaris zal reageren op het rapport Van Dijkhuizen.	Voorjaarsnotadebat 3 juli 2013.	In behandeling. Na afronding van het Belastingplan 2014 zal de kabinetsreactie met betrekking tot het eindrapport van de Commissie inkomstenbe-lasting en toeslagen voor 1 april 2014 worden aangeboden aan de Tweede Kamer.